

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

3 Kasım 2023 Cuma
12'nci Toplantı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

Sayfa

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, konuşması esnasında çıkan tartışmaya, komisyonlarda yayın yapılması ve çekim yapılması hakkındaki düzenlemelere ilişkin açıklaması

3.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi görüşmelerinde soru-cevap bölümünde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşması esnasında çıkan tartışmaya ve Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşması kesildiği için ek süre istediklerine ve Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın konuşmasında bahsettiği konulara ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisine yönelik bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

12'nci Toplantı

3 Kasım 2023 Cuma

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 10.03'te açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Mehmet Muş,

Komisyonun bugünkü gündemine,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, konuşması esnasında çıkan tartışmaya, komisyonlarda yayın yapılması ve çekim yapılması hakkındaki düzenlemelere,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi görüşmelerinde soru-cevap bölümünde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

Gençlik ve Spor Bakanlığının,

Spor Toto Teşkilat Başkanlığının,

Görüşmeleri tamamlanarak,

Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi ve 2022 yılı kesin hesabı kabul edildi.

Muş Milletvekili Sezai Temelli,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşması esnasında çıkan tartışmaya ve Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşması kesildiği için ek süre istediklerine ve Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın konuşmasında bahsettiği konulara,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisine yönelik bazı ifadelerine,

İlişkin açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından, 2024 yılı bütçelerini görüşmeye devam etmek için 7 Kasım 2023 Salı günü saat 11.00'de toplanmak üzere toplantıya 19.41'de son verildi.

3 Kasım 2023 Cuma

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.03

BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)

KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, hayırlı sabahlar diliyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonumuzun kıymetli üyeleri, Değerli Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın kıymetli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 12’nci Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş’un, Komisyonun bugünkü gündemine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gündemimizde Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporu ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığının Sayıştay raporu bulunmaktadır.

Şimdi bürokrat arkadaşlarımızın kendilerini tanıtımalarını isteyeceğim Bakan Yardımcılarımızdan başlamak suretiyle.

Buyurun lütfen, arkadaşlarımız ayağa kalkarak kendilerini tanıtsınlar.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi de konuşmasını yapmak üzere Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak’a söz veriyorum.

Sayın Bakanım, süreniz otuz dakikadır.

Buyurun lütfen.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri ()*

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

(*) (1/276) ve (1/274) esas numaralı Kanun Teklifleri 20/10/2023 tarihli 4’üncü Toplantı Tutanağı’na eklidir.

Gençlik ve Spor Bakanlığımızın 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'ni görüşmek üzere Bakanlığımız olarak huzurlarınızdayız.

Sözlerimin hemen başında, cumhuriyetimizin 100'üncü yılını ve 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'mızı bir kez daha kutluyorum. Bu vesileyle, cumhuriyetimizin banisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını ve geçmişten bugüne bu topraklar için fedakârca mücadele etmiş bütün kahramanlarımızı rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Bugün siz değerli milletvekillerimize Bakanlığımızın yürüttüğü çalışmalar ve faaliyetler hakkında bilgiler sunacağım.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bildiğiniz gibi, ülke olarak zor bir yılı geçirdik. 2023 yılının hemen başında, 6 Şubatta etki alanı, şiddeti ve süresi bakımından neredeyse eşi görülmemiş bir afetle karşılaştık. 10 ilimizin, milyonlarca vatandaşımızın etkilendiği ve yüzyılın en büyük felaketi olarak ifade edilen depremde canlarımızı yitirdik, tarifsiz acılar yaşadık; üzüntüyü, acıyı devlet ve millet olarak hep birlikte göğüsledik.

Şehirlerimizi yeniden ihya etmek, ayağa kaldırmak için devlet olarak her bir kurumumuzla canla başla çalışıyoruz. Devletimizin diğer tüm kurum ve kuruluşları gibi depremin ilk anından itibaren Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak biz de bütün imkânlarımızla sahadaydık, tüm personel ve tesislerimizle sürece müdahil olduk. Depremin hemen başında vatandaşlarımızda sıcak yemek servisi, uygun tesislerimizde konaklama ve yardım malzemesi ulaştırma gibi lojistik hizmetleri ivedilikle hayata geçirdik. Yurtlarımızın mutfakları her türlü donanımına sahip olduğu için öncelikle deprem bölgesindeki yurtlarımızın mutfaklarını kullanıma açtık ve orada depremzede vatandaşlarımıza hizmet verdik. Toplamda 33 milyon sıcak yemek, 3 milyon 288 bin 688 kumanya ve paketli gıda dağıtımı gerçekleştirdik ve bu yurtlarımızda yaklaşık 457 bin depremzede vatandaşımızı misafir ettik. Bölgedeki diğer tesislerimizi de derhâl vatandaşlarımızın kullanımına açtık. Deprem bölgesinde 143 tesisimizle vatandaşlarımızı misafir ettik.

6 Şubat 2023 tarihinden itibaren Bakanlığımızın psikososyal destek ekibi ve spor ve sanatsal faaliyet için görevli 609 eğitici ve antrenör deprem yaşanan iller başta olmak üzere depremden etkilenen kişilerin yoğun olarak bulunduğu illerde görev aldı. Psikososyal Destek Etkinlik Planı'na uygun olarak her il ve yurt kendi faaliyet planını oluşturdu. 81 ilde psikososyal destek amacıyla her yaş grubundan vatandaşımıza ulaşılmaya çalışılarak ruh sağlığı uzmanları, gönüllü gençler, gençlik çalışanları ve antrenörlerle 8.890 faaliyet gerçekleştirildi. Bu faaliyetlerle depremden etkilenen 378.896 kişiye psikososyal destek sağlandı. Ayrıca, uzmanlarımız tarafından çocuk oyun etkinlik odaları, oyun terapisi alanları oluşturulup sportif ve sosyal faaliyetlerle her yaş grubunun aktif olabileceği etkinlikler düzenlendi. Aile ve Sosyal Hizmetler il müdürlükleri, il millî eğitim, il sağlık ve il diyanet başkanlıkları, üniversiteler, AFAD ve çeşitli STK'lerle iş birliği içerisinde planlanan organizasyon ve faaliyetlerde yerimize aldık. AFAD'la iş birliği yaparak Bakanlık ve il müdürlüklerinde çalışan 220 personele AFAD farkındalık eğitici eğitimleri verildi. Uzun vadede ise depremden etkilenen vatandaşlarımızı ülke genelinde belirlediğimiz yurtlarımızda ve gençlik kamplarımızda misafir etme sürecimiz başladı. Toplamda 17 gençlik kampı ve 620 yurdumuzda 497.102 depremzede vatandaşımızı ağırladık. Yurtlarımızda vatandaşlarımıza yalnızca barınma hizmeti değil sağlıktan spora, kültür, sanat faaliyetinden psikososyal desteğe kadar her türlü hizmeti sağladık, çocuklar için ana sınıfları ve oyun alanları oluşturduk. Her bir vatandaşımızın orada kendisini yuvasında hissetmesini sağlamak için merkez ve taşra teşkilatındaki tüm çalışma arkadaşlarımız canla başla, özveriyle çalıştılar.

Değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanımızın tensipleriyle Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni Kabinesinde görev aldıktan sonra, hemen, deprem bölgesi ve ülkemizin her bir köşesi için vakit kaybetmeden işe koyulduk. Daha önce 65'inci Hükûmette de Gençlik ve Spor Bakanı olarak görev yapmıştım. Gençlik ve spor ve yurt hizmetlerini daha da güçlendirmek ve imkânlarımızı çoğaltmak için Bakanlığımızda görevli yol arkadaşlarımızla beraber çok daha üstün bir gayretle çalışmaya kararlıyız.

Dünya zor zamanlardan geçiyor. Gazze'de her gün yeni bir insanlık suçu işleniyor, Gazze'de her gün yeni bir vahşet sergileniyor. Mazlumların ümidi ve gölgesi olan ülkemizin omuzlarında ağır ve tarihî bir sorumluluk var. Sayın Cumhurbaşkanımız bu dramın son bulması ve coğrafyamızda kalıcı bir barış sağlanması adına günlerdir güçlü ve kararlı bir diplomasi yürütüyor. Türkiye, bu coğrafyada hak, adalet, merhamet gözeterek barışın tesis edilmesini sağlayacak yegâne ülke konumundadır.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Ya, gençlerin Bakanısınız, biraz heyecanlı olun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Ülke olarak gücümüzü muhafaza etmek ve değişime, yeniliğe ayak uydurmak gibi sorumluluklarımız var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, hayırlı sabahlar diliyorum.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Hayır efendim, öyle olur mu ya! Gençlerin Bakanı, biraz daha heyecanlı olsun ya!

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Gençlik ve Spor Bakanlığı misyonu ve sorumluluğu tam olarak bu noktada işaret ediyor. Bakanlık olarak adımlarımızı bu farkındalıkla atıyoruz.

81 il 319 ilçede 474 gençlik merkezinde eğitimden istihdama, girişimcilikten yabancı dile, kodlamadan müziğe, spordan sanata her alanda gençlerin talep ve ihtiyacına cevap verecek içeriklerle gençlerimizin yanındayız. Gençler burada pek çok sportif ve kültürel faaliyetle serbest vakitlerini verimli olarak geçirmektedirler. Bu yönüyle gençlik merkezlerimiz bağımlılıkla mücadelede önleyici ve koruyucu bir misyon üstlenmiş olmaktadır. Gençlik merkezlerimizdeki tüm imkânlardan gençlerimiz ücretsiz olarak faydalanmaktadır. Bir kardeşlik iklimi dediğimiz o kapıların ardında dil, din, ırk, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin ülkemizin bütün çocukları kendini geliştirme, birbirleriyle dostluk kurma fırsatı bulmaktadır. Gençlik merkezlerimizin en güçlü özelliği gençlerin katılımcılığını destekleyen, ortak akılla idare edilen bir anlayışla işliyor olmasıdır. Gençler orada kendi hayallerini, fikirlerini ve projelerini hayata geçirirken Bakanlığımız da onlara gerekli altyapı ve lojistik imkânlarını sağlamaktadır. 2002'de 9 olan gençlik merkezi sayısını 2023 Ekim ayı itibarıyla 474'e yükselttik. Bu merkezlerde şu an 3 milyon 485 bin 990 gencimiz üye olarak faaliyet göstermektedir. Gençlik merkezlerimizdeki akademi ve kulüplerde sosyal bilimler, kişisel gelişim, dini ilimler, inovasyon, değerler, dil eğitimi, sağlıklı yaşam, spor ve güzel sanatlar atölyesi gibi pek çok başlık altında eğitim ve faaliyetler düzenlenmektedir. Düzenlenen bu faaliyetlere 16 milyon 780 bin 998 gencimiz katılım sağlamıştır. Gençlik merkezlerimizde hayata geçirdiğimiz her bir çalışmanın tüm gençler için kolay, erişilebilir olması amacıyla 2019 yılı itibarıyla okul ve yurtlarımızda da Genç Ofis kurmaya başladık; 2023 Ekim ayı itibarıyla Genç Ofis sayımız 309. Her ilçeye en az bir gençlik merkezi ve her okulumuza da bir Genç Ofis kazandırma gayretimiz devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şanlı şerefle geçen yüzyılın ardından Türkiye Cumhuriyeti "Türkiye Yüzyılı" dediğimiz 2'nci asrına doğru adım atmış bulunuyor. Bu yüzyıla yürürken aziz milletimize bir söz verdik: Türkiye Yüzyılı, gençliğin, sporun, eğitimin, sanatın, kültürün, turizmin, tarımın, bilimin, teknolojinin yüzyılı olacak ve bu yüzyılın mimarı gençler olacak. Biz "Gençler bu ülkenin istikbalidir." derken bunu bir hamaset amacı olarak değil, tüm kalbimizle inanarak söylüyoruz.

Gençlerimizin talepleri ve çağın gereksinimleri doğrultusunda her yıl güncelleyip geliştirdiğimiz faaliyetlerimizi bu yıl girişimcilik, kariyer, gönüllülük, teknoloji, çevre, tarım, üretim, eğitim alanlarında yoğunlaştırdık. Bu başlıklar altında millî teknoloji hamlesinden ülkemizin tarım politikasına varan hayati hususlarda Türkiye'nin iddiasını güçlendirecek çalışmalar gerçekleştireceğiz. Genç Kod ve algoritma, “web”, mobil uygulama geliştirme, robotik kodlama, yazılım gibi yenilikçi düşünme ve proje odaklı eğitimler verdik ve vermeye devam ediyoruz. Deneyap teknoloji atölyelerinde pek çok gencimizin fikirlerinin hayata geçirilmesine destek olduk. Bugüne dek 104 Deneyap atölyesinde 15 bin gencimize eğitim verdik.

Gençlik merkezlerimiz adına TEKNOFEST 2023 finallerinde mücadele eden 1 takımımız yarıştığı kategoride 1'inci olurken 2 takımımız 2'nci, 2 takımımız da 3'üncü olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği gibi “Kendi göbeğimizi kendimiz kesmezsek bize hayat hakkı tanımazlar.” ifadesi bu coğrafyada geçerli bir ifadedir. Çalışmalarımızda gözettiğimiz vizyon ve izlediğimiz rota budur.

Teknolojiyi üreten ülkeler bugün bütün yarışlarda ipi göğüsliyor. Biz de Bakanlık olarak inovasyon ve teknoloji çalışmalarında en üst noktada imkân ve alan oluşturarak gençlerimizi bu konuda bütün gücümüzle destekliyoruz. Bu anlayışın ürünü olan faaliyetlerimiz Genç İdeathon ve Hackathon yarışmalarıyla yenilikçi yaklaşımların önünü açtık. Girişimcilik alanında gençlerimizin desteklenmesi ve gençlerin toplumsal sorunlara çözüm üretmeleri için çalışmalar yürütüyoruz. Bu kapsamda UPSHIFT Programı, Kırsal Bölge Genç Güçlendirme Programı, Limitless Makers, Akademik Girişimcilik Programı gibi projelerimizi hayata geçirdik. Gençlerimizin kişisel ve sosyal gelişimini desteklemek ve dezavantajlı bölgelerde gençlere yönelik istihdam fırsatları oluşturmak amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızla Çalışan ve Üreten Gençler Programı'nı hayata geçirdik. Gençlerimizin ülkemizin tarihî ve turistik destinasyonlarını gezip görmelerini, kendi kültürlerini yakından tanımalarını sağlamak amacıyla Seyahatsever Projesi'ni başlattık. Bu amaçla deprem bölgesi hariç illerimizin tamamında belirlenen yurtlarımızı seyahat etmek isteyen milyonlarca gencin hizmetine sunduk. Bu projeden faydalanmak isteyen 18-30 yaş arasındaki gençler rezervasyon yapmak şartıyla istedikleri ildeki yurtlarda ücretsiz olarak beş gün boyunca konaklama imkânına sahip oldular. Öğrenci olmak koşulu gözetmeksizin ülkemizin bütün gençlerine yurtlarımızın kapılarını açtığımız bu projeden 300 binden fazla gencimiz istifade etti. Gençlerin sanat, kültür, spor faaliyetlerini desteklemek için “Genç Ne Sever” platformunu hayata geçirdik. 18-30 yaş arası gençleri kapsayan platformun temel amacı gençlerimizin sanatsal, kültürel, sportif aktivitelerini desteklemek, daha çok seyahat ederek farklı coğrafyalarla tanışmalarını sağlamaktır. Bu kapsamda “sanatsever, sporsever, kitapsever” başlıkları altında gençlerimize hediye çekleri, sesli kitap üyelikleri ve spor eğitimleri, otobüs, tren biletleri gibi armağanlar sunulmuştur.

İklim ve çevre adaleti konularında farkındalık oluşturmak, ekolojik sistemin korunması ve kaynakların verimli kullanılması amacıyla Yeşil Beceriler ve Gencin Doğa ile Uyum Projelerimizi bu yıl da uyguladık. Bu kapsamda gençlerimizle birlikte ekolojik eğitimler, ekolojik yarışmalar, gençlik merkezlerimize hobi bahçeleri kurmak gibi hem teorik hem de pratik çalışmaları yürüttük.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aklî, fikrî, kalbî, enerjisi, vizyonu ile ülkemizin en büyük değeri olan gençlerimizi her türlü kötü alışkanlıklardan ve bağımlılığın her türlüşünden uzak tutacak çalışmalar yürütmek Bakanlığımızın temel gündem maddelerinden ve en önemli işlevlerinden bir tanesidir. Şunun altını çizerek ifade etmek isterim ki Gençlik ve Spor Bakanlığı çatısı altında yürütülen faaliyetlerin tamamı bağımlılığın her türüyle mücadele etmekte en etkili unsurlardandır. Bilhassa spor, başlı başına bağımlılıkla mücadele aracıdır. Bununla beraber, başta gençlerimizle bulduğumuz her noktada gençlerimize ve gençlik çalışanlarımıza bağımlılıkla mücadele konulu farkındalık eğitimleri,

seminerler ve kamplar düzenliyoruz. Geçtiğimiz yılda gençlik merkezlerimiz ve yurtlarımız ve spor tesislerimizden yararlanan 500 binden fazla genç ve sporcumuza bağımlılıkla mücadele farkındalık eğitimleri verildi. İl müdürlüklerimiz ve bünyesindeki tesislerde görev yapan 50.851 personele bağımlılıkla mücadele farkındalık eğitimleri verilmiştir. Bağımlılıkla mücadele toplumumuzu tehdit eden önemli bir husus. Bağımlılıkla mücadelede önleyici ve koruyucu faaliyetler kapsamında, ülke genelinde gençlik merkezlerimizde toplam 2 milyon 440 bin 227 sosyal, kültürel ve sanatsal faaliyet gerçekleştirildi. Bu faaliyetlere toplam 27 milyon 475 bin 807 gencimiz katılım gerçekleştirmiştir. Bakanlığımızca yürütülen bağımlılıkla mücadele çalışmaları kapsamında geçtiğimiz yıl 170 psikolog ve sosyal çalışmacıya eğitici eğitimi kapsamında bağımlılığa yaklaşım eğitimi verildi. Gençlik Radyosu aracılığıyla yapılan önleyici bağımlılıkla mücadele çalışmaları kapsamında geçtiğimiz yıl 6 milyon 823 bin 749 dinleyiciye ulaştık. Bağımlılıkla koruyucu ve önleyici misyonumuzu daha da güçlendirecek çalışmalarımızla madde bağımlılığından dijital bağımlılığa gençlerimizi, çocuklarımızı tehdit eden her bir tehlikeyle mücadele etmekte kararlıyız.

Farklı kültürlerden gençlerin bir arada zaman geçirdikleri; birlikte deneyimleyerek, paylaşarak öğrendikleri ve unutulmaz anılar biriktirdikleri gençlik kamplarımız da bu yıl yine bütün coşkusu ve güzelliğiyle devam etti. Ülkemizin dört bir yanından gençlerimiz kamplarımızda bir araya gelerek yeni dostluklar kurdular. Tüm kamplarımızda kamp ve spor aktiviteleri, sanat aktiviteleri, eğitimler, seminerler, geziler ve bolca sohbet ve arkadaşlıklar bulunmaktadır. Bu yıl Çadır Kampı, Siber Güvenlik Kampı, LYS Kampı, Umut Kampı, Sevgi Kampı, Anne-Kız Kampı, Baba-Oğul Kampı, Bilim Kampı, Ramazan Kampı, Engelsiz Kamp, Milli Mücadele Kampı, Sağlık Kampı, Sosyal İçerikli Kamp, Sosyal Uyum Kampı, Bağımlılıkla Mücadele Kampı, Yurtdışı Türkler Kampı, İslam İşbirliği Gönüllülük Kampı ve Kitap Okuma Kampı, Şehit Aileleri Kampı gibi pek çok başlıkta düzenlenen kamplarımızda gençlerimizi bir kardeşlik ikliminde buluşturmaya devam ettik. 2023 yılında gençlik kampı sayımızı 50'ye çıkardık. Ekim ayı itibarıyla 111.080 kişi kamplarımızdan faydalanmıştır. Yıl sonunda 135 bin gencimize hizmet vermiş olmayı hedefliyoruz.

Gençlerin gelişimine katkı sağlayacağına inandığımız bir diğer husus da gönüllülük. Gençlerimiz bu yıl da gönüllülerini ortaya koydular; depremlerde, yangınlarda, köy okullarında, sokak hayvanlarının yanı başında, kısaca her yerdeydiler. Sevgileriyle, iyilikleriyle, fikirleriyle gönülden gönüne köprüler kurdular, kalplerde iz bıraktılar. Acil Durum ve Afet Timimiz, Sağlık Timimiz, hayvanlara yönelik sorumluluk bilincine hizmet eden Sevgi ve Merhamet Timimiz, Sıfır Atık ve Çevre Timimiz yine görevlerinin başındaydı. Gönüllü gençler ile gönüllü arayan kurum ve kuruluşlarımızı bir araya getirerek “Gönüllüyüz Biz” platformunda verilen ilan sayısı 32 bine, bu ilanlara katılan gönüllü genç sayısı ise 357.235'e ulaştı. Spor gönüllülüğünü güçlendirmek için de çalışmaları başlattık. 65 spor federasyonumuzla birlikte bu alanda eğitimler ve seminerler veriyoruz. YÖK'le imzaladığımız protokol kapsamında gönüllülük çalışmaları dersi üniversitelerimizde seçmeli ders olarak okutuluyor. Bu konuda bakanlıklarımızla, üniversitelerimizle, spor federasyonlarımızla, Türkiye Belediyeler Birliği gibi pek çok kurumumuzla iş birliğimiz var ve bu iş birlikleri artarak devam etmektedir.

Köklü tarihimizin ve kadim medeniyetimizin emanetçisi genç arkadaşlarımızla beraber bu yıl da önemli gün ve haftaları da gururla idrak ettik. 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'mızı 81 ilde gençlerimizin katılımıyla coşkuyla kutladık. 81 ilden gelen temsilci gençlerimizle birlikte Anıtkabir'i ziyaret ettik. Bununla beraber, Malazgirt zaferini, 30 Ağustos Zafer Bayramı'nı yine gençlerle beraber coşkuyla kutladık. 57'nci Alaya vefa yürüyüşü, Sarıcamış şehitlerini anma etkinlikleriyle bu yurdu bize emanet eden kahramanlarımızı rahmetle ve minnetle yâd ettik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; burada Bakanlığımızın hayata geçirmeye hazırlandığı birkaç yeni çalışmadan sizlere söz etmek istiyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak Tarım ve Orman Bakanlığıyla birlikte genç nüfusun tarıma olan ilgisini artırmaya ve sosyal imkânları güçlendirmeye yönelik “Genç Tarım” isimli projemizi başlatıyoruz. Gençlik merkezlerimiz ve genç ofislerimiz aracılığıyla uygulayacağımız proje, ülkemizin her bölgesinde hayata geçecek. Bu kapsamda, geçtiğimiz günlerde Konya Hüyük ilçesinde Hüyük Tarım Gençlik Kampı’nın açılışını gerçekleştirerek süreci başlattık ve bu süreci Tarım Bakanlığıyla birlikte tüm Türkiye’ye yaymayı planlıyoruz. Tarım kamplarımızın sayısını artıracamız, zengin ve sürdürülebilir içeriklerimizle Türk tarımına genç bir solukla destek olacağız. Gençlerin yenilikçi ve inovatif bakış açılarını tarımla buluşturmanın Türk tarımına güç katacağına inanıyoruz. Toprakla buluşan gençlerimiz toprağa güç verirken inanıyorum ki toprakla uğraşmak da gençlerimize güç ve enerji verecektir. Gelecek yüzyılda tarımın ne kadar önemli olacağına hep birlikte işaret ediyoruz.

Ve bir diğer husus Sayın Cumhurbaşkanımızın da ifade ettikleri üzere, yükseköğretimdeki gençlerimize bir defaya mahsus olmak üzere cep telefonu ve bilgisayar alımında vergi muafiyeti sağlıyoruz. Aynı zamanda, gençlerimize operatör ayrımı olmaksızın aylık 10 gigabayt ücretsiz internet veriyoruz.

Yine Cumhurbaşkanımızın da açıklamaları doğrultusunda, gençlerin müze ve ören yerlerini ücretsiz ziyaret edebileceği hem de Bakanlığımızın sunduğu imkânlardan faydalanacağı “Gençkart” projemizi hayata geçiriyoruz.

Bir diğer önemli husus da çok yakında Meclisimize gelecek olan -dün teklif yüce Meclise sunulmuş- Aile ve Gençlik Bankasının kurulması. Kanununun yasalaşmasından sonra, Aile ve Gençlik Bankası, evlenmek isteyen gençlere toplam 150 bin TL’ye kadar 48 ay vadeli faizsiz hibe desteğinde bulunacak. Böylece, yuva kurmak isteyen gençlerimize de ayrıca destek olmuş olacağız.

Bunun yanında, gençlerimizin eğitime, girişimciliğine yönelik projeleri de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber bu fondan sağlanacak gelirlerle beraber yürüteceğiz.

Bakanlık olarak gençlerin psikolojik iyi oluş hâlini güçlendirmeye yönelik faaliyetlerimizi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Aslında Bakanlığımızın tüm faaliyet alanları da gençlerimizin iyi oluş hâlini destekleyecek içeriklerden oluşmaktadır fakat spesifik olarak bu alanda da çok güçlü adımlar atmaya başladık. Onları da sizlere arz etmek istiyorum.

Öncelikle, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin daha etkin ve verimli gerçekleştirilmesi amacıyla gençlerin bulundukları her yerden danışmanlık hizmeti alabileceği “Psikososyal Danışmanlık” platformu çalışmaları tamamlanmış, sistem test aşamasındadır. Bu kapsamda Bakanlık olarak geçtiğimiz ay 81 ilde 400 psikoloğumuzu göreve başlattık. Böylelikle sayısı 659’a ulaşan psikososyal destek ekibimizle gençlerimizin ruh sağlığı hizmetini daha ulaşılabilir noktalara getirme gayreti içerisinde olacağız. Psikososyal destek ve krize müdahale ekibi... Krize müdahale gerektiren durumlarda il müdürlüğüyle süreci takip ve koordine etmek, gerekli hâllerde ile ziyaret gerçekleştirmek amacıyla bakanlık merkez teşkilatında görev yapan ruh sağlığı çalışanlarından oluşan bir ekip kuruldu. Sağlık Bakanlığı iş birliğiyle Bakanlığımıza bağlı yurtlarda görev yapan yurt çalışanlarımıza da “gençlerle iletişim” temasıyla farkındalık eğitimleri düzenledik ve düzenlemeye devam ediyoruz. Gençlerin psikososyal uyumlarını artırabilmek amacıyla da 81 ilde “Senin için buradayız.” temasıyla gençlere yönelik söyleşi ve farkındalık eğitimlerini gerçekleştirdik, gerçekleştirmeye devam ediyoruz. Ve Bakanlığımıza bağlı yurtlarda akran rehberliği programına yönelik çalışmalarımızı da başlattık. Bakanlığımız 2023 yılı

bütçesinde gençlik programı için öngörülen ödenek tutarı 1 milyon 881 bin 074 TL olup bu ödeneğin 554.783 TL'si "Gençlerin Kişisel ve Sosyal Gelişimi" alt programına, 1 milyar 326 milyon 291 bin TL'si de "Gençlik Tesisleri ve Yürütülen Etkinlikler" alt programına ayrılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın bir diğer çalışma alanı da bildiğiniz gibi spor. Spor, fiziksel efor sarf etmenin çok ötesinde anlamlar taşımaktadır, toplumun çok önemli sosyal aktivitelerinden bir tanesidir çünkü sporun sağladığı bireysel kazanımlar kadar toplumsal kazanımlar da çok hayatidir. Bireyin kendisi için, toplumumuz için ve geleceğimiz için sağladığı faydaları da ihmal etmemek lazım. Genciyle yaşlısıyla, kadınıyla erkeğiyle toplumumuzda yerleşik ve sürdürülebilir bir spor kültürü oluşturmayı bu yüzden temel bir vazife olarak gördük; sporun tabana yayılması için de gayret sarf ediyoruz yapılan tesislerle. Sayın Cumhurbaşkanımız hem gençlik yıllarında hem de İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu dönemden beri sporu her zaman ön planda tutmuştur. Yirmi iki yıldır da Türkiye'de sporla ilgili yatırımlar artarak devam etmektedir.

Cumhuriyetimizin, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü yılını coşkuyla kutladığımız bugünlerde Türk sporunun geldiği nokta hepimiz için gurur vesilesi olmalıdır. 1924'te Paris Olimpiyatları'na katılan Türkiye Cumhuriyeti devleti bugün her branşta iddialı, kota takip eden, her platformda sözü olan bir ülke olarak bu olimpiyatlara hazırlanmaktadır. Bu yıl sporcularımız katıldıkları uluslararası müsabakalarda toplam 6.231 madalya aldılar şu ana kadar. Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'na 9 dalda şu ana kadar 42 kota aldık ve kota müsabakaları devam etmektedir. Yine, Paris 2024 Paralimpik Oyunları için de 8 branşta 35 kota kazandık ve kota müsabakaları devam etmektedir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Filenin Sultanlarına uçak gönderin, uçak.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Sporcularımız 3'üncü Avrupa Oyunları sürecinde 9 altın, 9 gümüş ve 20 bronz madalya alarak daha önce gerçekleştirilen 2 Avrupa Oyunları'ndan da daha fazla madalya kazanmış oldular, böylece 2023 Avrupa Oyunları en çok madalya aldığımız Avrupa Oyunları olmuştur. Yine, Filenin Sultanları tarihinde ilk kez Avrupa Şampiyonu olmuştur; ben de o müsabakadaydım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Özel uçakla gittiniz ama Sultanlar tarifeli uçakla geldi.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Yine, Sultanlarımız Çin'i finalde 3-1 yenerek FIVB Milletler Ligi'nde şampiyon olmuştur. A Millî Futbol Takımı'mız Almanya'da düzenlenecek olan 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'na katılmayı garantilemiştir.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Bakan Bey'i dinleyemiyoruz sizinle konuşmaktan.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Dinlersiniz. Siz de kadınsınız, kadına değer vermek lazım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – 2023 Avrupa Güreş Şampiyonası'nda Taha Akgül 10'uncu, Rıza Kayaalp 12'nci, Yasemin Adar 6'ncı kez Avrupa Şampiyonu olmuşlardır. Tekvando Dünya Şampiyonası'nda 49 kiloda dünya şampiyonu olan sporcumuz Merve Dinçer kadınlarda şampiyonanın en iyi sporcusu seçilmiştir. Aynı zamanda, Bayan Tekvando Millî Takımı'mız dünya şampiyonu olmuştur takım hâlinde. Yine, sporcumuz Safiye Sarıtürk ISSF Plak Atışları Dünya Kupası'nda trap kategorisinde gümüş madalya kazanarak alanında Türkiye'nin ilk madalyasını kazanmıştır. Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası'nda Tuğba Danışmaz kadınlar üç adım atlamada altın madalya kazanarak bu alanda ülkemize bir ilki yaşatmıştır. Brezilya'da düzenlenen 2023 IBSA Goalball Gençler Dünya Şampiyonası'nda Goalball Genç Kadın Millî Takımımız Dünya Şampiyonu olmuştur.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, beş dakika süreniz kaldı, ilave üç dakika süre vereceğiz; planlamanızı buna göre yaparsınız.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Devam ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Planlamanızı buna göre yaparsanız...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Teşekkür ederim.

Sporcularımızla gurur duyuyoruz ve yine, büyük başarıların geleceğini ifade etmek isterim. Elbette madalyalar önemlidir ama sonuç olarak bu sporcular bizim başımızın tacıdır. Ay yıldızı göğsünde gururla taşıyan sporcularımızın her birinin azmine ve mücadelesine yakından şahidiz. Türk sporu kendi tarihinin altın çağını yaşamaktadır. Bu başarının arkasında ciddi bir emek, yatırım ve disiplin vardır, koordinasyon vardır, iş birliği vardır, güçlü bir spor politikası vardır. Birbiri ardına gelen güzel haberler gösteriyor ki bu başarıların hiçbirisi tesadüf değildir. Sporda sürdürülebilir başarının tohumlarını çok önceden attık, yirmi iki yıldır Türkiye’de tesis yatırımı var, altyapıya ciddi bir emek ve bütçe ayrılıyor; gelenen noktada bu emeklerin ve güvenin boşa çıkmadığını hep beraber görüyoruz ve göreceğiz. Sporda daha güzel günler yaşayacağımıza, nice tarihî başarılar elde edeceğimize inanıyorum. Önümüzdeki yıl Paris 2024’te Türk sporunun dünyada adından çok fazla söz ettireceğine inanıyoruz. Sporcularımızın al bayrağı olimpiyat ruhuyla göğe yükselteceklerine inancımız tam. Bunun için bütün imkânlarımızla sporcularımızın yanındayız.

Bununla beraber “uluslararası organizasyon” deyince akıllara gelen ilk ülkelerden biri de Türkiye’dir. Bu yıl ülkemizde 110 uluslararası organizasyona ev sahipliği yaptık; Avrupa Salon Atletizm Şampiyonası, Artistik Jimnastik Avrupa Şampiyonası, UEFA Şampiyonlar Ligi Finali, Voleybol Milletler Ligi ilk etap müsabakaları, 58’inci Cumhurbaşkanlığı Bisiklet Turu başta olmak üzere pek çok prestijli organizasyon bu yıl ülkemizde gerçekleşti. EURO 2032 gibi muazzam bir organizasyona İtalya’yla birlikte ortak ev sahipliği yapacak olmamız da bizim için önemli bir gurur. Bu da tesislere yaptığımız altyapının, Avrupa ve dünyanın en genç stadyumlarına sahip olmamızın sonucudur.

Milyarlarca sporseverin gözünün kulağının Türkiye’de olacağı nice organizasyonlara ev sahibi yapmak için her daim hazır ve iddialıyız çünkü yirmi iki yıldır sporun altyapısına büyük yatırımlar yapılmıştır; tesislerle güçlendirilmiş, imkânlarla, projelerle, sporu toplumun her kesimine ulaştıracak çalışmalarla âdeta bir devrim gerçekleştirilmiştir. Avrupa’nın en büyük veledromu olma özelliği taşıyan Konya Veledromu’ndan Zeytinburnu Buz Adası’na, Ankara Tenis Eğitim Merkezi’nden geleneksel spor tesislerine kadar inşa ettiğimiz eserlerle hem tesisleri hem altyapıyı güçlendirdik hem de çitayı çok yükseklerle taşıdık. Her branşta iddiamızın olduğunu bu alanlardaki yatırımlarımızla gösterdik.

2002-2023 yılları arasında ülkemizin her köşesine içerisinde mahalle tipi sahadan basket potasına, stadyumdan yüzme havuzuna kadar pek çok branşta 14.450 eser kazandırıdık; bunların içerisinde 624 yüzme havuzu, 38 stadyum, 904 spor salonumuz da dâhildir. 2023 yılı itibarıyla 119 adet projenin yapımı, 35 adet tesisin ihale çalışmaları, 32 adet projenin arsa tahsisi ve proje çalışmaları da devam ediyor. Bu projelerimizden en büyüğü olan Ankara Stadyumu’nun yapımı hızla devam ediyor, proje tamamlandığında başkente yakışır, muhteşem bir eser ortaya çıkacak, Türk sporunun envanterinde yer alacak, aynı zamanda 45 bin kapasiteli ve 80 locali bu stadyum Ankaralılara hizmet verecek. Bunun yanında bir önemli husus da İstanbul’da Basketbol Gelişim Merkezi’nin yapımı da sona gelmişti; Türk basketbolu için çok önemli bir eser, içerisinde antrenman salonları, oyun sahaları ve 124 odalı bir kamp eğitim merkezi bulunuyor. Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesi kapsamında şu ana kadar 395 adet çelik konstrüksiyon yüzme havuzunu ülkemize kazandırdık. Bakanlığa ait 43 stadyum projesinin de 38’ini tamamladık, 5’inin çalışmaları devam ediyor, yeni stadyum projeleri de önümüzdeki yılda yapılmak üzere hazırlanıyor. 2053 yılına kadar 75 adet gençlik ve spor tesisinin daha yapım işini tamamlayarak hizmete almış olacağız.

Yeni tesis yapımıyla birlikte mevcut tesislerimizin bakım onarım ve modernizasyon çalışmalarını gerçekleştiriyoruz. Yapılan bakım onarım ve modernizasyon çalışmalarıyla tesislerimiz daha konforlu, daha etkin ve fonksiyonel olarak kullanılacaktır.

Sporadaki bu çalışmaların grafiğimizin yükselmesinde, toplumun spora olan ilgisinin artmasında 81 ilin tamamını ilmek ilmek tesislerle örmüş olmamızın önemli katkısı vardır. Bu tesislerin varlığıyla spora erişilebilirlik artıyor. Dolayısıyla sporcu ve kulüp sayımızda artış var; 2002 yılında 278.047 olan sporcu sayımız 2023 Ekim itibarıyla 14 milyon 552 bin 704'e, kulüp sayımız da 6.035'ten 24.425'e ulaşmıştır.

Sporada yerleşik ve sürülebilir bir kültür oluşturma'nın en temel yolu çocuklarımızı spora erken yaşta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, bir saniye...

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, biraz sükûneti tesis edelim.

İlave süre vereceğim size.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, konuşma metnini de alabilir miyiz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, bir sunum hazırladılar, onu verdim, konuştuğu bire bir metni de şimdi dağıttıracağım.

Sayın Bakanım, üç dakika süre veriyoruz genelde; size beş dakika veriyoruz, toparlayın lütfen.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Sporada yerleşik ve sürdürülebilir bir kültür oluşturma'nın en temel yolu çocuklarımızı spora erken çağlarda başlatmaktan geçiyor. Bu kültürün oluşması adına bilhassa okullarımızın spor altyapısını güçlendirmeyi mecburi bir görev addediyoruz. Okullarımızın spor alanında fiziki imkânlarını güçlendirirken spor tesislerimizi okullara yakın lokasyonlara inşa etmeyi öneriyoruz. Bununla beraber, mahalle tipi sahalarımız, “10 Bin Pota” seferberliğimizle yine çocuklarımızı spora erken yaşlarda başlatmak adına atılmış adımlarımız var. Bugüne dek 4.305 mahalle tipi sahayı, 7.370 potayı milletimizin hizmetine sunduk ve bu kapsamda Millî Eğitim Bakanlığıyla birçok protokolü hayata geçirdik. Bunlardan bir tanesi Spor Liseleri Ortak Yönetim Modeli; Millî Eğitim Bakanlığımız akademik yönünü, Gençlik ve Spor Bakanlığımız spor alanındaki etkinliğini ortaya koydu. Bu modeli de şu anda 33 ilde 31 olimpiik branşta 38 spor lisesinde uygulamaktayız. Bu sayede spor alanındaki nitelikli insan kaynağını artırmayı hedefliyoruz ve bunun da spordaki geleceğimiz için çok önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bununla beraber, üstün bir çaba ve emekLE yürüttüğümüz “Yüzme Bilmeyen Kalmasın” projesi çok çok önemli. Bu proje kapsamında 7 yaşını aşmış her vatandaşımıza yüzme öğretiyoruz fakat spor kültürünü erken yaşta oluşturma çabamızın bir gereği olarak ilk ve ortaokullarda okuyan öğrencilerimize bu konuda daha çok teşvikimiz söz konusudur. Bugüne dek 7 milyon 464 bin 284 vatandaşımıza, öğrencimize yüzme öğrettik.

Bir diğer çalışmamız da 2018 yılından beri yürütmekte olduğumuz Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı. İlkokul 3'üncü sınıf çağındaki çocuklarımızı tamamen bilime dayalı yöntemlerle spora yatkınlıkları belirlenip bir spor branşına yönlendirilmektedir. Bugüne dek 3 milyon 419 bin 619 çocuğumuz yetenek taraması uygulamasına tabi tutularak uzmanlarımız tarafından uygun görülen branşlara yönlendirilmiştir.

Yine, okul çağındaki çocuklarımıza uyguladığımız bir başka çalışmamız da ilkokullarda spor dalı uygulaması. Bakanlığımızca görevlendirilen antrenörler tarafından Milli Eğitim Bakanlığı ilkokullarının 4’üncü sınıflarındaki öğrencilerimize okul saatleri içerisinde belirlenen gün ve saatlerde kendi tercih ettikleri bir spor branşı öğretilmektedir.

Türkiye Yüzyılı’nda Türk sporunu bulunduğu noktadan çok daha ileriye taşımak için sporcularımızı destekleyecek çalışmaları yürütüyoruz. Yıllardır sporcuların kanayan yarası olan “Eğitim mi, spor mu?” ikilemini milli sporcu bursuyla sona erdirdik. Bu kapsamda hem eğitimine hem spor hayatına devam etmek isteyen 334 gencimiz bu burslardan yararlanmıştı. 3-18 yaş grubundaki çocuklarımız için gençlik ve spor okullarımızın faaliyetleri tüm hızıyla devam etmektedir. 2023 yılı Eylül ayı itibarıyla 827.085’i kadın, 894.101’i erkek olmak üzere toplam 1 milyon 721 bin 186 katılımcıya Gençlik ve Spor Bakanlığı spor okullarında farklı spor dallarında 3 milyon 144 bin 452 sporcu kartı verilmiştir.

Bakanlığımızın bir diğer faaliyeti de okul sporları. Bağımlılığı önlemede en güçlü araç olarak gördüğümüz spor faaliyetlerini okullarımızda daha yaygın hâle getirmeyi önemsiyoruz. 2010-2011 eğitim öğretim yılında 19 spor federasyonunda toplam 21 spor dalında okul sporu faaliyeti yapılırken 2023-2024 eğitim öğretim yılında 54 spor federasyonunda toplam 86 spor dalında faaliyet düzenlenecek seviyeye ulaştık. 2022-2023 eğitim öğretim yılında spor faaliyetlerinde 2 milyon 211 bin 244 öğrenciye ulaşılmıştır.

Olimpiyatlara sporcu hazırlamak ve sporcularımızın performanslarını geliştirmek üzere şu an Türkiye’nin 25 farklı şehrinde hizmet veren Türkiye Olimpiyat Hazırlık Merkezlerinde –“TOHM” diyoruz biz bunlara- 1.352 sporcumuz faaliyetlerine devam etmektedir. Buradan yetişen 15 sporcumuz Paris 2024 için kota elde etmiştir, 13 tane kota elde etmişlerdir. Bununla beraber sporcu eğitim merkezlerimiz her gün artarak sporcularımıza hizmet vermeye devam etmektedir. 2002’de 28 olan sporcu eğitim merkezimiz bugün 58’e ulaşmıştır. Toplamda 1.314 sporcu da bu merkezlerimizde eğitim almaktadır.

Bununla beraber, Türk sporunun kalbi olarak gördüğümüz amatör spor kulüplerimize desteğimiz de devam ediyor. 1/1/2023-29/9/2023 tarihleri arasında 14.043 spor kulübümüze toplam 367 milyon 112 bin 500 TL nakdi yardım yapılmış olup Bakanlığımız bütçe imkânları dâhilinde nakdi yardım yapılmasına devam edilmektedir. Spor malzemesi desteklerimiz de 87 milyon 75 bin TL aynı olarak spor kulüplerimize verilmiştir.

Sağlıklı, enerjik ve pozitif nesiller için önce şehirlerimizi genç ve spor dostu kılmak amacıyla bu yöndeki çalışmaların her daim destekçisi olmaya devam etmekteyiz. Şehirlerimizin ve bölgelerimizin sahip olduğu iklim, coğrafi koşullar gibi hususlar gözetildiğinde hangi branşta eğilim taşıyorsa bilhassa o alanda markalaşmasını sağlayacak adımlar atıyoruz. Artık Hakkâri Zap Suyu’nda rafting turnuvası, Şırnak Cudi Dağı’nda Cudi Cup Tenis Turnuvası yapılmaktadır, Konya da bisiklet sporunda marka şehir olmuştur. Bu toprakların her köşesinde artık spor kendine yer bulmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, süreniz dolmuştur. Size özellikle bütçe tahsilat kısmını tamamlamanız için ilave bir süre vereceğim çünkü daha konuşmanızın hemen hemen yarısını tamamladınız.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Size ilave üç dakika daha veriyorum -bütçe tahsilat kısmını toparlarsanız eğer- çünkü bütün bakanlarımıza ve Komisyon üyelerimize uygulamalarımızı değiştirmiyoruz. Üç dakika daha veriyorum, tahsilat kısmını sunup sürenizi tamamlayın lütfen.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Evet, şimdi de, tabii, konuşmamın bu kısmında da öncelikle 26 Ekim 2023 tarihinde Aydın Güzelhisar Kız Öğrenci Yurdunda üzücü bir hadise sonucu kaybettiğimiz evladımız Zeren Ertaş’a Allah’tan rahmet diliyorum. Acımız büyük, Zeren hepimizin evladıydı, bu kayıptan duyduğum derin kederi öncelikle ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, tüm tesislerimizde olduğu gibi Bakanlığımızın 830 yurdunda da periyodik asansör bakım ve denetimleri gerçekleştirilmektedir. Öncelikle, bakımların yapılmadığı, ihmal edildiği bilgisinin asılsız olduğunu buradan ifade etmek isterim.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – “Tehlike görürseniz binmeyin.” diyorsunuz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Aydın Güzelhisar Kız Öğrenci Yurduumuzun yıllık asansör bakımı 13 Temmuz 2023 tarihinde yapılmıştır. Diğer bütün tesislerimizde olduğu gibi yine Aydın özelinde de her ay periyodik bakımların yapılmasına devam edilmiştir, asansörün son bakım tarihi ise 16 Ekim 2023’tür. Bütün belgeler ve evraklar bizim dosyalarımızdadır ama olay artık yargıya intikal etmiştir, adli makamdadır; ben kamuoyunu ve siz değerli milletvekillerimizi bilgilendirme görevimi burada yerine getiriyorum. Evladımızı geri getirmeye kimsenin gücü yetmez ama sorumlular muhakkak en ağır şekilde cezalandırılacaktır, bu husus yargının elindedir.

Bu olay, üzerinden siyasi rant devşirilecek...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Siyasi rant yok burada.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Böyle bir dil olur mu ya?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - ...suistimal edilecek bir olay değildir, sizlerden ricam kamuoyunu yanıltıcı bilgilerle, sosyal medyada provokasyon amaçlı paylaşımlarla bu meselenin suistimal edilmesine izin vermemenizdir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ne siyasi rantmış ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Gerçekten çok ayıp.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Acı hepimizin acısı, evlat hepimizin evladıdır.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, ilave süre vereceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, “siyasi rant” ne demek ya?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, sizden...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Açıklama yapıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Yegin...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Siyasi rant devşirmek” ne demek ya?

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Önlem almak da bir seçenek.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evlatlarını devlete teslim etmişler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun, bir müsaade eder misiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Her sabah, her akşam zehirlenme var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun, bir müsaade eder misiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bu kadar da olmaz ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun, sizi durduramıyorum ya, lütfen, bir müsaade eder misiniz bana.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ama bakar mısınız, “Siyasi rant devşirmek” ne demek ama?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Söz vereceğim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bu nasıl bir ifade?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun, bakın, burada yaklaşık on gündür kalkınma planı dâhil bütçenin geneli üzerinde bakanlıklarla devam ediyoruz, sizler de son üç dört gündür her gün takip ediyorsunuz. Milletvekillerine, bakanlara Anayasa’ımızda ve yasalarımızdaki hususların haricinde herhangi bir müdahalede bulunmadığımı biliyorsunuz; herkes görüşlerini, kanaatlerini ifade ediyor. Sayın Bakan bu konudan üzgün, muzdarip, bunu ifade ediyor; bu konu hepimizi üzdü, dolayısıyla ne yaptığını izah ediyor, bir sağduyu çağırısı yapıyor, dolayısıyla üzüntüsü...

CAVİT ARI (Antalya) – Sağduyu çağırısı yapmıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Böyle ifade olabilir mi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir müsaade edin.

Şimdi, hem soru-cevap kısmında hem sizin değerlendirmelerinizde bunu gereken şekilde irdeleyeceğiz. Daha yeni başladık, sabah başladık, akşam bizi bekliyor dolayısıyla uzun bir gün var önümüzde. Sizden istirhamım, meramını izah etsin Sayın Bakan, ondan sonra size söz vermeye başlayacağım, siz de bu konuyu detaylı bir şekilde irdeleyin, takipçisi olalım hep beraber, kimse sorumlusu hesabını hep beraber soralım. Burada sizinle...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cümleleri, kelimeleri seçerken lütfen daha sağduyulu olun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sana mı soracaklar?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun...

Değerli arkadaşlar, bir saniye...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakan düzeltme yapsın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – “Siyasi rant devşirme” dedi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Aygun... Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Biz sadece halkın sesini burada dillendiriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir müsaade edin.

Bakın, arkadaşlar, herkes...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Aileler çocuklarını devlete teslim etmiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir müsaade edin. Sayın Bakan bitirsin, söz vereceğim ondan sonra.

Sayın Bakan, devam edin, toparlayın sözlerinizi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – YURTKUR Müdürü çıkıyor, diyor ki: “Binmeyin asansöre.” Ne demek ya “Binmeyin asansöre.” Yemek de yemesinler o zaman.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kim diyor ya?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Kimse öyle bir şey demedi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Bu husus suistimal edilecek bir konu kesinlikle değildir, herkesi bu sorumluluk duygusuyla hareket etmeye davet ediyorum.

Ailemizi ziyaret ettik, acımızı paylaştık.

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Siz de babasınız, baba olduğunuzu unutmayın.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Ailemizin bu olayın provoke edilmemesi yönünde bir beyanı var, Zeren kızımızın babası Akın Bey’in sözlerini aynen paylaşıyorum: “Devletimiz merhametli yüzünü gösterdi, şimdi adaletli yüzünü göstermesini bekliyoruz. Yurtlardaki kardeşlerime ağabeyleri olarak sesleniyorum, kötü insanların emellerine alet olmasınlar.”

Sorumlular mutlaka adalet önünde hesap verecektir, bu konuda biz bunun takipçisiyiz, hep birlikte yargının kararına saygı duyacağız. Böyle bir acıyı kimsenin kötü emellerine alet etmesine izin vermeyeceğiz, karanlık tuzaklarına öğrencilerimizi çekmeye çalışanlar muvaffak olamayacaklar. Yirmi iki senedir bu ülkenin gençlerine daha adil, daha özgür, daha konforlu, daha sosyal, daha eşit şartlar sunmak için çalışıyoruz. Gençlerimizin sahip olduğu imkânları çoğaltmaya, onlara yeni fırsat kapıları açmaya gayret ediyoruz, her sene bir öncekisinden daha iyi koşullar sağlamak için çaba sarf ediyoruz, biz provokatörlerin gençlerimizin arasına girmesine izin vermeden gençler için çalışmaya devam edeceğiz.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızla yaptığımız ortak bir çalışmayla tesislerimizdeki asansörlerimize bir karekod koyacağız, dileyen herkes o karekodu okutarak asansörün tüm bakım sürecini ve takvimini görebilecek.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, o konuda Makine Mühendisleri Odasıyla da...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yaklaşık 1 milyonluk bir nüfusa yurt hizmeti sağlıyoruz. Bu hizmetlere barınmadan sağlığa, yemekten sosyal etkinliklere her şey dâhil ve her ayrıntıya dikkat ediyoruz, özen gösteriyoruz, yemeklerle ilgili bir memnuniyetsizlik ya da şikâyet söz konusu olduğunda öğrencimiz bunu yurt yönetimindeki arkadaşlarımızla paylaştığı takdirde yemekhane işletmecisiyle sözleşme feshine varan yaptırımlarımızı derhâl uygulamaya koyuyoruz. Biz işletmecilerin değil, öğrencilerin yanındayız. Bugüne dek bu yurtlar pandemide, yangında, selde, depremde milletin bütün evlatlarına hizmet vermiştir. Pandemi sürecinde gelen mektuplar da var, orada geçirdikleri süreleri ve paylaşımları da var; bunları da görebilirsiniz.

Bu ülke hepimizin, Bakanlık hepimizin, yurtlar da gençler de hepimizin. Bence bütün sıkıntılarımızı konuşarak, iletişim yoluyla birbirimizi dinleyerek, anlayarak çözeriz, arkadaşlar, hiç kimsenin gençlerimizi karanlık tuzaklarına çekmesine de müsaade etmeyiz. Gençlerin ihtiyaçları, talepleri, hayalleri ve hayatları üzerinden rant devşirilmez, bunlar suistimale kapalıdır.

81 ilde 260 ilçede yükselen 830 öğrenci yurdumuzla, 955 bin yatak kapasitesiyle dünyanın en büyük, en kapsayıcı yurt hizmetini gençlerimize sunuyoruz. Bu yıl başvuran öğrencilerimizin yüzde 96’sı yurtlarımıza yerleştirildi, yerleştirme sürecimiz de devam etmektedir. Bugüne kadarki en yüksek talebi almış olmamıza rağmen tarihimizin en yüksek yerleştirme oranına ulaştık. Depremden etkilenen öğrencilerimizin tümünü öncelikli gruba dâhil ederek yurtlarımıza yerleştirdik.

36 ülkenin nüfusundan daha büyük kapasiteye sahip bir yurt sistemini yönetiyoruz, altyapıyı daha da güçlendirmek adına gece gündüz çalışıyoruz. Çok uzak bir tarihten söz etmiyorum “milenyum” dediğimiz bu çağın başında biz göreve henüz gelmişken yurtların durumu ortadaydı; tuvalet ve banyo da ortak kullanımdaydı, sıcak su haftanın belli günlerinde çıkıyordu, çalışma alanları ve diğer durumlar hepimizin malumuydu. Biz kaliteyi artırarak, imkânları geliştirerek, şartları modernize ederek yurtlarımızı bütüncül bir yaşam hâline getirmeye devam ediyoruz, memnuniyet oranını yükseltmeye çalışıyoruz.

Bakanlığımıza 2023 yılında yurt yapımları için 3 milyar 373 milyon TL başlangıç ödeneği tahsil edilmiş olup yıl içinde eklenen ödeneklerle bu yatırım 5 milyar 362 milyon 714 bin 248 TL'ye ulaşmıştır. Önümüzdeki yıl için de 24 adet 25.232 kapasiteli yurt projesinin ihale çalışmaları devam ediyor. 42 adet 39.883 kapasiteli yurt projesinin proje çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca 36 adet 44.051 kapasiteli yurt projesinin de yapım çalışmaları devam etmektedir. Amacımız önümüzdeki yılda bu yurt kapasitesini 1 milyon yatağa çıkarmaktır.

Gençlerimize günlük 120 TL olmak üzere aylık 3.600 TL beslenme desteği veriyoruz, sabah kahvaltısı ve akşam yemeği ücretsiz. Ortalama yurt ücretinin 450 TL olduğunu düşünürsek -böyle bir desteği- gençlerimizin gerçekleştirdiği ödemelerden daha fazlasını gençlerimize ödemiş oluyoruz. Öğrencilerimize 2023 yılında sağladığımız beslenme desteğinin toplam maliyeti 18 milyar TL'dir.

Ayrıca yurtlarımızda öğrencilerimizin sosyal ve kişisel gelişimleri desteklemek adına onlarca faaliyet hayata geçiriyoruz, kendi tercih ettikleri branşlarda atölye çalışmaları, seminerler, gönüllülük faaliyetleri, tematik kamplar, kariyer günleri, söyleşiler, konserler düzenliyoruz.

Yurtlarımızda gençlerimiz için spor alanları var, sağlıklı ve zinde bir şekilde spora teşvik ediyoruz. Yükseköğretim yolculuklarında barınma hizmetinin yanında burs ve kredi imkânlarıyla gençlerimizin yanında olmaya devam ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Yeter artık, yeter!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Tamamlayayım da.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdiye kadar rekor sizde. Faaliyet çok fazla.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Çok faaliyet var efendim, çok faaliyet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Yok, biliyorum, faaliyet çok fazla. Aslında sizin bütçeyi iki günde bitirebiliriz yani.

Bakin, lütfen şu bütçe istihkakına gelin yoksa ne isteyeceğiniz belli değil. Meclisin Komisyonu diyor ki: “Ne istiyorsunuz, ne kadar bütçe istiyorsunuz?”

Tamam Bakanım, buyurun lütfen.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Teşekkür ederim.

Lisans öğrencileri için 2 bin TL, yüksek lisans öğrencileri için 4 bin TL, doktora öğrencileri için de 6 bin TL olarak bu burs ve kredi miktarlarımızı güncelledik.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Her bir yaşam kaç TL?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Talep eden her öğrencimize kredi imkânı sağladığımız gibi şartları uyan öğrencilere burs desteği veriyoruz. Burs imkânından yararlanan öğrencilerimiz, ailelerin gelir durumuna göre 12 kamu kurumundan elde edilen bilgilerle belirleniyor; tıpkı yurt yerleştirmesinde sözü olduğu gibi bunlar da dijital ortamda, şeffaf bir şekilde gerçekleştiriliyor.

Geçtiğimiz yıl, gençlerimizin sırtında olan yaklaşık 27 milyarlık bir yükü kaldırdık. Bakanlığımız 2023 yılı bütçesinde yükseköğretim programı için öngörülen ödenek tutarı 56 milyar 283 bin 721 TL olup bu ödeneğin 22 milyar TL'si yükseköğretim yurdunda barınma ve beslenme alt programına, 33 milyar 884 milyon TL'si de burs ve krediye ayrılmıştır.

Bakanlığımız için öngörülen 2024 yılı bütçe ödeneğimizin; 1 milyar 699 milyon 264 bin TL'si personel ve SGK giderleri, 1 milyar 359 milyon 302 bin lirası mal ve hizmet alımları, 130 milyar 693 milyon 289 bin TL'si cari transferler, 9 milyar 503 milyon 400 bin TL'si sermaye giderleri, 4 milyar 964 milyon 469 bin TL'si de sermaye transferi olarak, 22 milyar 811 milyon TL'si borç verme gideri olmak üzere toplam bu yılki bütçe talebimiz 171 milyar 30 milyon 724 bin TL olmuştur.

Bakanlığımızın 2024 yılı bütçesinin 33 milyon 90 bin TL'si Bağımlılıkla Mücadele Programı'na, 8 milyar 527 milyon TL'si Gençlik Programı'na, 27 milyar 404 milyon 760 bin TL'si Sporun Geliştirilmesi ve Desteklenmesi Programı'na, 132 milyar 990 milyon 126 bin TL'si ise Yükseköğretim Hizmetleri Programı'na -burada 3 kat artış var- 2 milyar 74 milyon TL'si de Yönetim ve Destek Programına tahsis edilmiştir.

Bakanlığımızın 2022 yılı bütçe gerçekleştirmeleriyle ilgili olarak 2022 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nde; 462 milyon 994 bin 701,60 TL'si personel giderleri, 73 milyon 726 bin 935 TL'si SGK giderleri, 910 milyon 476 bin 356,01 TL'si mal ve hizmet alımları, 29 milyar 556 milyon 598 bin 95,05 TL'si cari transferler, 5 milyar 347 milyon 729 bin 832 TL'si sermaye giderleri, 4 milyar 24 milyon 56 bin TL'si sermaye transferleri, 8 milyar 333 milyon 519 bin TL'si de borç verme olarak toplam 48 milyar 709 milyon 102 bin TL ödeneğin 48 milyar 543 milyon 273 bin 865 TL'si kullanılmış olup Bakanlığımızın ödeneküstü herhangi bir harcaması olmamıştır.

Bu bütçemizin gençlerimiz ve aziz milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

Sayın Başkan, şahsınızda Komisyonunun değerli üyelerini bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, ben de teşekkür ediyorum; konuşmanız için, bütçe sunumunuz için.

Değerli milletvekilleri, şimdi de öncelikle siyasi parti grupları adına konuşmaları karşılayacağız sonra Komisyon üyelerimiz ve sonrasında da Komisyon üyesi olmayan milletvekillerimizin söz taleplerini karşılayacağız. Akabinde on beş dakika milletvekillerimize soru sormak için süre tanıyacağız, sonrasında sizin bunları cevaplamak üzere otuz dakikalık bir süreniz olacak. Programımızın akışı bu şekilde olacaktır.

İlk olarak İYİ Parti Grubu adına Sayın Hüsmen Kırkpınar.

Sayın Kırkpınar, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlarımız, basınımızın değerli mensupları; herkesi saygıyla selamlıyorum. Görüşmekte olduğumuz bütçenin milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Bakan, sunumunuz için teşekkür ediyorum.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, cumhuriyeti gençlere armağan etti. Yüz yıldır olduğu gibi bundan sonra da cumhuriyetimiz gençlerin omzunda yaşamaya ve yükselmeye devam edecek.

Değerli arkadaşlar, üniversitelerden her yıl yüz binlerce gencimiz mezun oluyor. Gençler mezun olduktan sonra uzun süre iş bulamıyor veya fırsat oluşması hâlinde yurt dışına gitmeyi, beyin göçünü tercih ediyor. Gençlerde işsizlik oranı 2022 yılında yüzde 19,4 oldu. Bu oran genç kadınlarda yüzde 25,2. Türkiye, AB ülkeleri içinde genç işsizliğin en yüksek olduğu ülkelerden biri. Türkiye’de ne eğitimde ne istihdamda olan ve ev genci olarak tanımlanan alandaki gençlerimizin oranı 2022 yılı TÜİK verilerine göre yüzde 24,2. Eurostat 2022 yılının verilerine göre ise AB ortalamasında bu oran yüzde 9,6. Türkiye listedeki 34 ülke içinde zirvede yer alıyor. TÜİK’in gençler arasında yaptığı yaşam memnuniyeti araştırmasına göre Türkiye’deki gençlerimiz mutsuz yaşıyor. 18-24 yaş arası grubundaki genç nüfusta kendini mutlu olarak beyan edenlerin oranı 2022 yılında 47,9. 20 yaşındaki genç bir kızımız İzmir’in Konak ilçesinde bir otelin 16’ncı katından atlayarak intihar etti. Ekim ayında 4 üniversite öğrencisi canına kıydı. 21 yaşındaki gencimiz kampüs yemekhanesinde kendini astı. Henüz 21 yaşında, borçları olduğu ve geçinemediği için intihar edecek kadar bu genci çaresiz bırakan bir ekonominin içerisindeyiz. Eskişehir’de yaşanan ikinci intihar vakasında hem okuyup hem çalışan bir öğrencimiz kaldığı yurdun 5’inci katından atlayarak hayatına son verdi. Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi 5’inci sınıf öğrencisi genç bir kızımız yurt odasında ölü bulundu. Anayasa’mızın 58’inci maddesine göre gençlerimizin korunması devletimizin temel görevleri arasındadır. Bu öğrencilerimizin intiharlarından sonra neler yapıldı, ne gibi önlem ve kararlar alındı? Bizlerle bunları paylaşırsanız mutlu oluruz. Gençlerimizin Türkiye’deki en büyük sorunu muhatap olarak görülmemek. Gençler ne hissediyor? Devleti idare eden sizler, bunları önemsemiyorsunuz.

Sayın Genel Başkanımız gençlerimizle bir araya geldi, geçtiğimiz yıl 11 oturum gerçekleştirildi. Gençlerimiz hakkında herkes bir şey söylerken, Genel Başkanımız siyasetüstü bir yaklaşımla gençlerimizin ne söylediğine kulak verdi; dertlerini, sorunlarını, beklentilerini ve hayallerini dinledi. İşsizlik ve gelecek kaygısı, ifade özgürlüğünün kısıtlılığı, fırsat eşitsizliği ve gençlere yeterli alan yaratılmaması temel problemlerinin arasında yer alıyor. Parti olarak, bilhassa çocuklarımız, gençlerimiz ve kadınlarımız için projeler üretiyoruz. Bunların birkaçından bahsetmek istiyorum: İyi yaşam gelir modeli; 18-26 yaş aralığındaki tüm gençlere, düşük gelirli hanelerde yaşayan kadınlara düzenli olarak, şart aranmaksızın devlet tarafından nakit ödeme yapılması. Diğeri, güvenceli esnek istihdam; başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm kısmi çalışanları kapsıyor. Kısmi zamanlı çalışan kişiler hem güvencesiz hem de ekonomik ve sosyal haklara erişimleri olmadan çalışmaktadırlar. Bu sorunu çözmek için iş paylaşımı, telafi çalışması, kademeli emeklilik, kariyer izni gibi uygulamalar hayata geçirilecek. Ayrıca, Cumhurbaşkanının duyurduğu Genç Kart uygulaması, 31 Ağustosta Genel Başkanımızın katılımıyla açıklanan cumhuriyetimizin 100’üncü yılında “iyi eğitim” başlıklı çalışmamızın içerisinde yer alan bir alt projeydi. Bu projemizin gençlerimize katkı sağlayacak olmasından da elbette memnuniyet duyuyoruz.

Cumhurbaşkanı Genç Kart’la müjde verirken, büyük seçim vaadinin fos çıkması maalesef gençlerimizi hayal kırıklığına uğrattı. Cumhurbaşkanı, örgün eğitimde öğrenim gören gençlere 9.500 lirayı aşmayan cep telefonu ve bilgisayar için toplamda 5.500 lirayı geçmeyen şekilde destek vereceğini açıkladı. Verilen destek, işlem ve işlevi geri kalmış bilgisayar ve telefonlarda geçerli oldu. Bu telefon ve bilgisayarlara gençlerin teveccühü yok. Bugün 10 gigabayt internetin de bir hükmü kalmadı.

Değerli arkadaşlar, gençlerin yüzde 60'ından fazlası imkân olsa başka ülkelerde yaşamak istiyor. Bir başka ülkede yaşama isteğinin en önemli iki nedeni yaşam koşullarını yükseltme istekleri ve daha çok özgürce düşünmek, özgürlüklerini yaşamak istiyorlar. Ülkemizde gençler, eğitim masraflarını, eğitimle ilgili ulaşım, iletişim -yani internet, telefon- beslenme ve barınma giderlerini karşılayamıyor.

Cumhurbaşkanı, 2024 yılı için kredi ve burs miktarını yükselttiklerini açıkladı. Orta vadeli programa göre, 2024 yılı tahmini dolar kuru üzerinden lisans öğrencisine verilecek olan 2 bin TL kredi yaklaşık 54 dolar yapıyor. Öğrenim bursu 2013 yılında 147 dolara denk gelmekteydi. Öğrenim kredisizle 2002'de 45 TL'yle en az 1 çeyrek alınabiliyordu hatta 2005'te neredeyse 3 çeyrek altın alınabiliyordu. Kasım 2023'e gelindiğinde, çeyrek altının fiyatı öğrenim kredisinin çok üstünde kalıyor.

Değerli arkadaşlar, yurt sayısı ve kapasitesi birçok yerde yetersiz kaldı. 7 milyon öğrencinin çok az bir kısmı devlet yurdunda kalabiliyor. Bir örnek vereyim: Ege Üniversitesinde memur olarak çalışan, eşli çalışmayan bir arkadaşımın oğlu ODTÜ'yü kazandı. 46 kilometre uzaklıktaki öbür taraftaki bir yurda yerleştirilmek istendi ama bunun öğrenci hayatında neye mal olacağı belli olduğu için kendisi özel bir yurda aylığı 9 bin lira karşılığında kiralama yaparak oğlunu oraya yerleştirmiş oldu. Okulların olduğu yerde yurt olmadığı için özel yurt aranmaya başlanıyor. Kamuoyundan edinilen araştırmaya göre, özel yurt fiyatlarına yüzde 100'ü aşan zamlar geldi, kira fiyatlarıysa uçup gitti.

Öğrencilerimizin beklentisi yurt sayılarının ve kapasitelerinin artırılması. Kapasite artırmadan anladığınız küçük odalara ranza ya da baza ilavesi olmasın. KYK yurtlarında yer bulabilen şanslı azınlık ise başka sorunlarla boğuşuyor. Yurtta kalan öğrenciler odalarda temizliğin yetersizliğinden, yemeklerin kötü oluşundan, bazen de zehirlenmekten korkuyorlar, odalarındaki kalabalıktan şikâyetçiler. Bu yurtlar denetlenmiyor ve vahim sonuçlar yaşanıyor.

Geçtiğimiz hafta ihmalin nasıl öldürdüğüne hep birlikte tanık olduk. Aydın Kredi Yurtlar Kurumu Güzelhisar Kız Öğrenci Yurdunda düşen asansörde vefat eden Zeren'i ailesi devletimize emanet etti. Zeren, en güvenli olması gereken yerde öldü. Facia göz göre göre geldi. Ordu Fatsa'da yine öğrenci yurdunda öğrenciler bozulan asansörde kaldı. Asansör bakımını yapan özel firmalar devlet tarafından denetleniyor mu? Daha önceleri Makine Mühendisleri Odasının denetiminde olan asansörlerin denetimi neden özel şirketlere veriliyor? Zeren Ertaş için bir protesto yapan Sinop Seyyid İbrahim Bilal KYK yurdu öğrencilerine yurt müdürü aynen şöyle söylüyor: "Korkuyorsan, çakılacağını düşünüyorsan binme o asansöre." diyerek rezalet bir açıklamada bulunuyor. Bizler bu gibi zihniyetlere çocuklarımızı nasıl emanet ederiz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hatip, kim dedi bu ifadeyi, bir ifade kullandınız; kim dedi bu dediğinizi?

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sinop Seyyid İbrahim Bilal KYK Yurdundaki öğrencilere o yurdu müdürü "Korkuyorsan, çakılacağını düşünüyorsan binme o zaman bu asansöre..." Bir videosu da var bunun.

Öğrencilerimiz mezun olduktan sonra da bu yaşanan sorunlar bitmiyor aslında, milyonlarca genç okuldan mezun olur olmaz hayata borçlu olarak başlıyor. Diplomasıyla evde boş oturan gençler "Diplomamızı bizden geri alın, zaten bir işe yaramıyor, en azından borcumuz olmasın..." Öğrencilere karşılıksız burs verin, daha önce verilen kredi burslarını silin, tüm kredi bursu alan öğrencilerin bursunu KYK bursuna dönüştürün. Hiçbir şey yapmıyorsanız isteyen öğrencilerin KYK borçlarını sosyal sorumluluk projeleri kapsamında çalıştırarak kısa sürede ödeyebilmelerine imkân sunun. İsrafı kesin, bu paraları öğrencilerimize verin.

Değerli arkadaşlar, bir başka husus daha arz etmek istiyorum. Türkiye'nin 3 büyük spor kulübünden sonra gelen en büyük ve en köklü kulüplerimizden Karşıyaka Spor, İzmir'in ilk spor kulübüdür. Karşıyaka Spor Kulübünün dün 111'inci yaşını kutladık. Kulüp yine yeni yaşına maalesef statsız girdi. Her seçim öncesi söz ve vaatler arasında yer alan Karşıyaka Spor Kulübü Stadı yeniden yapılacak olması nedeniyle yıkıldı ve inşasına yıllar geçmesine rağmen hâlâ başlanılamadı. Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bizzat ziyaret ettiği büyük miras olan Karşıyaka Spor Kulübüne bugün aynı hassasiyetle yaklaşılmıyor, emanete sahip çıkılmıyor. Göztepe Gürsel Aksel Stadı, Alsancak Mustafa Denizli Stadı ve Buca Stadı, Karşıyaka Stadı yıkılmadan çok daha önce bitirildi. Alelacele yıkılan stadın yerine dökülen göstermelik betonlarla sembolik temel atma törenleriyle stat yıllardır atıl bir durumda bekletiliyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Karşıyaka Belediyesi üzerine düşeni yapıyor mu?

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Cevap vereceğim eğer vaktim kalırsa.

Bu konuyla ilgili hem yazılı soru önergesi verdik hem de araştırma önergesi. Bakanlık eliyle yapılması vadedilen stat projesinin imzasına uzun süre başlanamayınca yapılan bir protokolle projenin Belediyeye devredildiği basına yansıdı. Belediye yetkilileri tarafından böyle bir devrin gerçekleşmediğine dair açıklama gecikmeden kamuoyuna duyuruldu. Devir işleminin gerçekleştirildiği iddiasıyla İzmir halkı yanıltılıyor. Belediyenin projenin kendilerine devredilmesi için gönüllü olduğu biliniyor, muvafakatin kendilerine verilmediği belirtiliyor. Yılan hikâyesine dönen stat sorununun çözülmesi için ne yapmayı planlıyorsunuz? Dün bir gelişme oldu, bu gelişmeyi kısaca açıklayayım. Şu andaki Karşıyaka Spor Kulübünün Başkanı Azat Yeşil Bey Bakanlığınıza müracaat ettiğini duyurmuş ve beton ve demirin kulüp tarafından -kendilerinin- karşılanacağını ifade ederek bu işte var olduğunu söylemiş, bundan mutlu olurum yani bu gelişme tamamlanırsa ilk teşekkürü ben ederim.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'de ve dünyada tütün, alkol ve uyuşturucu kullanımları hızla artıyor. Uyuşturucu maddelere başlama yaşı ise gittikçe düşüyor. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu Kontrol Kurulu (INCB) 2022 Raporu'na göre uyuşturucu madde kullanmaya başlama yaşı bakımından 15-24 yaş dönemi en riskli grup. 12 yaş ve üzerinde esrar kullanımı yüzde 16,5'ten yüzde 24,5'e yükselmiş. 2022'nin NARKOLOG Raporu'na göre bu yaş grubunda uyuşturucuya başlayanların oranı 2022 yılında maalesef yüzde 69,6 olarak ölçülmüştür. Eroin deneyiminin en düşük olduğu il Ankara, en fazla olduğu iller ise Diyarbakır ve İstanbul. Araştırmalara göre genel olarak madde kullanımının en yüksek görüldüğü il, üzülererek ifade edeyim seçim çevrem olan İzmir. Ülkemizde ergenlerin yaklaşık yüzde 12'sinde alkol kullanımı bulunduğu öne sürülmüştür. Alkol ve madde bağımlılığı tedavisinde özelleşmiş kamu ve özel sağlık kuruluşu sayısı son derece az; ne yazık ki koruyucu, önleyici, tedavi edici ve rehabilite edici çalışmalar yeterince yapılmıyor. Sınırlı sayıda olan AMATEM bu ihtiyacı karşılayabilmenin çok ötesinde. Koruyucu ruh sağlığı yaklaşımları esas alınarak bireyi maddeye iten esas koşullar ki bunların başında ekonomik sıkıntı, aile içi huzursuzluk ve boşanma gibi durumlar geliyor... Madde bağımlılığı tedavi merkezlerinin sayısı artırılmalıdır. Devlet bununla mücadele için özel politikalar geliştirerek özel bütçe ayırmalıdır. Değerli arkadaşlar, genç nesilleri cumhuriyetimizin koruyucusu ve teminatı olarak gören Ulu Önderimiz Atatürk "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur." sözleriyle Türk gençliğini spora teşvik etmiştir.

Futbol dünyada olduğu gibi Türkiye'de de en çok ilgi duyulan spor dallarından. Öyle olmasına rağmen Türkiye A Millî Futbol Takımı FIFA Dünya Sıralaması'nda 2002 yılında 9'uncu sıradayken bugün 38'inci sıraya kadar gerilemiştir.

2024 yılında Gençlik ve Spor Bakanlığına 171 milyar 300 milyon TL bütçe ayrıldığı görülüyor. Bütçede yapılan artışlar bizi uluslararası camiada daha başarılı, daha fazla kupa ve madalya kazanan ve daha iyi işler yapan bir ülke konumuna getiriyor mu? Bu yılki bütçenin, böyle enflasyonist bir ortamda bu sene yapacağımız faaliyetlerden daha fazla faaliyet yapabilmenizi sağlayacak bir ödenek olduğunu düşünüyor musunuz?

Devlet okullarında spor yapmaya elverişli spor alanlarının sayıları az ve spor malzemelerine erişim kısıtlı. Yapılanlar için emeği geçenlere teşekkür ediyoruz ama geneline bakıldığında yeterince tesisin olmaması Türkiye’de spor ve sporcuların desteklenmediğinin en açık göstergelerindendir. Popüler alanlar dışında birçok spor dalına yatırım yapılmıyor ya da yapılanlar yeterli değil. Kendi imkân ve gayretleriyle çeşitli dallarda başarılar elde etmiş, milletimizin göğsünü kabartan sporcularımız daha fazla desteklenmeli.

Değerli arkadaşlar, Tuzlaspor’un 536 Passolig’i olduğu, 3-4 bin liraya bilet satıldığı ve Passolig’e göre tüm stadın “full” olduğu, maçı izlerken baktığınızda ise tribünde 3 kişinin görüldüğü; Eyüpspor’la oynanan maçta biletin 50 bin TL’ye, bu sene ise 17 bin TL’ye satıldığı bir gazeteci tarafından iddia edildi. Spor kulüplerinin kara para aklama amacıyla kullanıldığı iddiaları doğru mu? Bu iddialar üzerine inceleme başlatıldı mı? Bunlarla ilgili denetim neden yapılmıyor? Sayıştay 2022 Denetim Raporu’nda spor kulüplerine yapılacak nakdî yardımlarda kulüplerin ve yardım tutarlarının belirlenmesine ilişkin mevzuatta düzenlemenin bulunmamasının bazı usulsüz yardımların yapılmasına yol açtığı yer alıyor. Kulüplerin yardım yapılması şartlarını haiz olup olmadıkları tespit edilmiyor. Kulüplerin harcama belgelerinin olmadığı veya var olanların incelenmediği görülüyor.

İstanbul Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünün, sporcusu olmayan bir derneğe 2021 yılında 625 bin TL, 2022 yılında ise 1 milyon 5 bin 200 TL nakdî yardımda bulunduğu ancak dernekte faal sporcu olmadığı ortaya çıkıyor, dernekte yalnızca 3 antrenör bulunuyor. İdarenin takdir yetkisi kullanarak yaptığı ödemeler T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığını kamu zararına uğratmıştır. Kamu zararlarının önüne nasıl geçeceksiniz? Bunlarla ilgili neden düzenleme yapmıyorsunuz?

Konuşulması ve çözülmesi gereken birçok sorun var; malum, süremiz kısıtlı, bu yüzden sözlerimi burada sonlandırırken bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Son bir notum var: Aile ve gençlik bankası kurulması konusunda hazırlanan kanun teklifinde 11 milyon engelli unutulmuş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Sayın Kırkpınar, teşekkür ediyorum.

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Ben teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Şimdi Saadet Partisi Grubu adına Sayın Temurci...

Sayın Temurci, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Sayın Bakanım, Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekillerimiz, değerli bürokrat arkadaşlar, basınımızın kıymetli mensupları...

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, sükûneti bir tesis edelim lütfen, milletvekillerimiz konuşuyorlar.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun, lütfen.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – ...ben de hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerime başlarken -mübarek bir gündeyiz- dün gece Filistin’de yaklaşık 2.500 insanın daha katledildiğine dair bilgiler geldi, size de geldi. Şu an verilen rakamlarda sadece 4.600 çocuk katledilmiş, 2.500’e yakın kadın katledilmiş. Tabii, bu toplantıları yaparken, o coğrafyaya baktığımızda, tekrar milletin Meclisinden siyonist zalimleri ve onları destekleyen büyük zalimleri lanetliyorum, onları Rabb’ime havale ediyorum. Bu ülkenin birlik ve beraberliği adına meselelerimizi konuşurken Filistin’e bakıp düşünmemiz gerektiğini ifade etmek istiyorum. Allah zalimlere fırsat vermesin inşallah.

Şimdi, tabii, çok önemli bir Bakanlığın bütçesini konuşuyoruz. Dünyada bütün toplumlar, bütün medeniyetler, bütün değişimler gençlerle başladı. Yani Hazreti Peygamber’in (AS) Mekke’deki devrimi de böyledir, İskender’in de böyledir, Fransız İhtilali de böyledir, Amerikan Devrimi de böyledir. Dolayısıyla gençler değişime karar vermişse bir ülkenin gençleri her şeyi değiştirebiliyor. Bugün gençlerin Bakanlığıyla ilgili konuşuyoruz, dolayısıyla geleceğimizi emanet ettiğimiz bir Bakanlık.

Türkiye nüfusunun yüzde 15,2’si 18 ile 24 yaş arasında ve böyle bir ortamda, Sayın Bakanımız “Genç ne sever?” diye kendi sunumunda ifade etti. Ben “Genç ne sever?”den, oradan kopya çekerek “Genç ne ister?” diye başlamak isterim. Doğrusunu söylemek gerekirse hepimiz genç olduk, üniversitelerde olduk. Ben on yıla yakın futbol oynadım yani gençlerin hayli içindeyiz. Mecliste iki gün önce, yaklaşık 56 farklı üniversiteden gençle Zoom toplantısında sohbet ettim.

Şimdi, genç ne ister? Genç, kendi dünyasını yaşayabileceği bir iklim ve ruh hâli ister o ülkede, huzurlu ve mutlu olmak ister yani öyle bir iklim ister ki... Gençler orada, o topraklarda yaşarken mutlu olmak istiyor; birincisi bu.

İkincisi de gençler onurlu bir yaşam sürmek için bir kariyer planlaması yapıyor; iş istiyor, aş istiyor, elbette bir hayat kurmak istiyor. Dün Çalışma Bakanlığımızla ilgili olarak konuşurken yine burada da ifade etmiştik; maalesef bugün gençlerin temel sorunları, özellikle ekonomi ağırlıklı sorunları genel ekonomiyi ilgilendiren şeyler yani istihdam ve işsizlik meselesi. Bugün Türkiye’nin bir ev genci problemi var. Bazı istatistiklere göre 6,5-7 milyonu bulan bir ev genci problemimiz var yani çocuklar evde kalıyor, üniversitede değiller, işte de değiller. 3 gencimizden 1’inin istihdam problemi var. Dolayısıyla gençlerle ilgili genel ekonomi meselemiz aslında Gençlik ve Spor Bakanlığımızın, en önemli sorunlarından biri olsa gerek.

Tabii, gençlerle ilgili -biraz önce ifade etti- TÜİK’in yapmış olduğu şeyler var, notlarımda var, ben onu da ifade edeyim. İşte, Türkiye gençlik araştırmaları her yıl yapıyor. En son 2022’de yapılan bir araştırma var, Türkiye’de gençlerin yüzde 17’si “Bu ülkede yaşamaktan mutluyum.” diyor. Başka ülkeye gitme isteği TÜİK’te yüzde 70’lere varıyor, orada yüzde 63 düzeylerinde. Tabii, şu soruyu sormamız lazım: Evet, genel ekonomik konjonktür böyle bir tablo ortaya koyuyor da...

Bugün tabii çok özel bir gün, bugün 3 Kasım, AK PARTİ’nin iktidara gelişinin 21’inci yılı; bu önemli. Ben her daim şunu ifade ederim... Sonuçta burada bir toplantı yapıyoruz ama birlikte siyaset yaptığımız insanlar da var. Ben şu an, AK PARTİ’nin kurucu ilkelerine geri dönüşü ve 1994 ruhuyla Türkiye’nin çözülemeyecek hiçbir probleminin olmadığını düşünenlerdenim; yeter ki ahlak, aidiyet ve adalet şeyine bu işi sokalım.

Sayın Bakanım, Sayın Cumhurbaşkanımız söz verdi; mülakat meselesi... Genç şunu istiyor: “Ya kardeşim, bir yere gittiğimde benim aidiyetim, partim, bölgem sorgulanmasın. Ya, mülakatla gidip birinin önüne oturmayayım.” Şimdi bunu çözmek lazım, bu zaten söz verildi.

“Gençler neden yurt dışına gidiyor?” sorusunun temelinde “Ekonomik nedenler çok ağır ama ben bu ülkede kaldığımda burada bir gelecek tesis edemem çünkü şurada şu ‘tweet’i attım, bu benim önüme konulur, bu incelenir.” Ya, bu kötü iklimden, kötü ruh hâlimden gençlerimizi mutlaka kurtarmak lazım.

Şimdi, çok önemli bir konu, siz de üzerinde durdunuz. Ben, özellikle bütçe teklifinizle ilgili olarak 2 notu da birlikte götürmek istiyorum. Öncelikle teşekkür ediyorum yani bir önceki bütçede bağımlılıkla mücadele 7,8’di sanırım, yaklaşık 4 katına çıkarılmış bu bütçede yani 33-34 milyonlara varmış. Bakanlığın bütçesi 2,5 kat artırılırken bağımlılıkla mücadelenin 4 kata çıkarılması güzel bir şey.

Şimdi, özellikle AMATEM ve ÇEMATEM’in çalışmalarında görüyoruz, bağımlılık ve uyuşturucu konusunda Türkiye’de 1 milyonu aşkın insanımız var. Bu kurullarda, özellikle ÇEMATEM’de olanların önemli bir bölümü, yüzde 70’e yakını genç. Dolayısıyla Gençlik ve Spor Bakanlığımızla konuşurken, ben açık söyleyeyim yani Kredi Yurtlara ve diğer bütün harcamalarınıza baktığımda cari harcamalar bütçenin çok önemli bir bölümü. Dolayısıyla siz, zaten aldığınız bütçenin bir bölümünü buralara veriyorsunuz. İlk defa bir Bakanlığa... Ki ben bütün bakanlıklara şunu söylüyorum: Yani ekonomik sıkıntılar varsa önce bu devleti yönetenler bir kemer sıkacak ki millet buna baksın “Evet, bu ülkenin bazı sorunları var ve ortaklaşıyoruz.” duygusuna sahip olsun ama ben Gençlik ve Spor Bakanlığı için aynı şeyi söylemiyorum. Ben, Gençlik ve Spor Bakanlığının daha fazla proje üretmesi noktasında -gençlerden de aldığım bazı bilgileri sizinle paylaşacağım- bütçesinin yetersiz olduğunu düşünüyorum çünkü “on binde”li rakamlarla eğer bağımlılıkla mücadele edeceğinizi düşünüyorsanız... Hatırlayın Sayın Bakanım, biz İstanbul’da ne yapmıştık? Baktık ki sivil toplum kuruluşlarıyla olmuyor, bütün ilçelerde evler açmıştık ki şu çocukları kurtaralım bu işten. Şu anda ilkokul yaşına inmiş bir bağımlılıktan, uyuşturucudan bahsediyoruz. İçişleri Bakanlığımızın raporlarını okuduğumuzda dehşete düşüyoruz. Dolayısıyla burada bağımlılıkla mücadele eğitimi verilen genç sayısının 2022’de gerçekleşme rakamı var. 2023’te planlanan ve sonraki planlanan rakamlara baktığımda inanın bunu çok yetersiz buluyorum. Şu anki mevcut durumda hakikaten bu çok yetersiz.

Şimdi tabii, gençler normalde bir ümitsizliğe düştüklerinde, dün de ifade ettim... Bu “ev genci” dediğimiz çocuklar, gençler gece ayaktalar, gündüz uyuyorlar çünkü artık babalarından, dedelerinden harçlık alıp dışarı çıkmak istemiyorlar. Şimdi bu çocuklardan -Allah muhafaza, çok intihar vakası duyuyoruz, buraya girmek istemiyorum- eğitimi iyi olanların bir kısmı bu ülkeden gitmek istiyor. Bakın, biz, iki ay önce Boğaziçi Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesinden 120’ye yakın gençle sohbet ettik; gençlerin yüzde 76’sı dışarıda gidecekleri üniversiteleri bile belirlemişler, iş imkânlarıyla birlikte. Şimdi, buradan dönerek, ben özel bir talepte bulunacağım. Tabii, bu bütçe teklifi, bir program bütçe ve bazı programlar var. Ben daha fazla proje üretmemiz gerektiğini düşünüyorum. Mesela, Sayın Bakanım, bizim yurt dışı timleri kurmamız gerektiğini düşünüyorum. Şöyle bir hatırlayın; 2002, 2003, 2004’e bir gidin; ya, biz o dönem bazı büyüklerimizi, ağabeylerimizi, bu ülkedeki bürokratları dünyanın bazı ülkelerine gönderdik, orada gençleri üniversitelerde bulduk ve Türkiye’ye getirdik, onların bazıları bu ülkede bakan oldu. Bu ülkenin en büyük gücü beşerî sermayesidir. Bugün bir hekimin, 100 bin dolar ile 150 bin dolar arası ifade ediliyor... Yetiştirdiğimiz, para harcadığımız, belli bir noktaya getirdiğimiz bu kaynağı eğer biz yurt dışına bu şekilde transfer edersek buna birinin tedbir alması lazım; gerekirse -yani bu yapılmıştır- devlet bunları dışarıda da kucaklamalı. Onun için ben Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bu konuda çok özel bir çalışma yapması gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, çok olağanüstü bir depolitizasyon süreci var gençlerde yani siyasetçilere bakış sadece gençlik toplantıları, gençlik teşkilatlarından ibaret değil. Çalışan nesil var, üniversite gençliği var; siyasetle ilgilenen gençlik biraz daha politize olmuş gençlik ama 2000’li yıllar, 1990’lı yıllarla karşılaştırıldığında, bir ülkenin gençliği siyasetten ümidini keserse demokrasiden ümidini kesmiş demektir. Onun için ben, gençlerin politikaya olan ilgisini çok daha farklı planlamamız gerektiği kanaatindeyim.

Tabii, gençler, Türkiye’de... Biraz sonra ifade edeceğim. İşte, internet hızı meselesi hangi şeyi konuşursak konuşalım gündeme geliyor ve buradan da işte, KYK yurtlarıyla ilgili olarak... Gerçekten çok önemli çalışmalar yapıldı hatta geçen bir tanesini de ben ziyaret ettim. İstanbul’da, en son, açılan 2 tane yurt vardı. Yurt çok kaliteli, içeride yeni birtakım şeyler yapılacak ama çocuklar şunu söylüyor: “Üniversite kampüslerinde ve yurtlarda şu internetin hızını bir artırın yani KYK’lerle ilgili olarak en temel şeyimiz bu.” İfade edildi, ben tekrar KYK’lerle ilgili devam edeyim.

Yani bu kredi meselesi, mesela, 2020 yılında, yanlış hatırlamıyorsam, kredi verdiğimiz öğrenci sayısı 1 milyonun üzerindeydi. Şimdi, sizin tekliflerinize baktığımızda bu rakamların azaldığını görüyoruz. Önce 1 milyonun altına indi, şimdi 2026 hedefimiz 960 bine çıkmış durumda. Tabii, bu gençlerin, özellikle üniversiteyi bitirmiş ve geri ödemeyi yapan gençlerin en önemli talebi... “Ya, bu vadeleri biraz uzatalım yani çalışıyoruz, biz buna yetişemiyoruz.” diyen gençler var.

Tabii, burada şunu söylemek lazım: KYK yurtlarıyla ilgili olarak bence Gençlik ve Spor Bakanlığımızın en temel hedefi Avrupa Birliği standartları olmalı. Şu anda Avrupa Birliğinin birçok ülkesinde rakam yüzde 17, 18 yani üniversitede okuyan çocukların yüzde 17’si, 18’i devletin yurtlarında kalıyor. Bakın, biraz önce... Yani Zeren kızımıza Allah’tan rahmet diliyorum, ailesine başsağlığı diliyoruz. Yıllarca şirketlerde yöneticilik yapan biri olarak, bazı şeyleri özelleştirdiğimizde -bu bazen kamuda da olabiliyor- yani bir asansörün CE belgesi ya da asansörün teknik analizini yıllık veya altı aylık yapmaya gelen insanların sadece imza atıp gittiklerini bilebilecek kadar bu işin nasıl olduğunu çok biliyorum. Dolayısıyla burada, sizin hassasiyetinizi anlıyorum ama orada kameralar vardır, bu işin yapılıp yapılmadığı mutlaka incelensin çünkü sonuçta hepimizin çocukları, devlete emanet edilen bu çocuklar devletindir; bunun mutlaka bir şeyi olacaktır.

Şimdi, ben yine KYK’yle devam edeyim. Tabii, gençlerimiz çoklu menü istiyor; bunlar size de geliyordur. Bununla ilgili olarak şöyle bir talebi de iletmekte fayda var: Şimdi, gençlerin üniversitelerde, özellikle yurtlarda en fazla dile getirdikleri şey “Muhatap bulamıyoruz.” Bu neden kaynaklanıyor diye orada yurt müdürleriyle yapmış olduğumuz görüşmelerde tek bir tane nedeni var: Çünkü oraya istihdam ettiğimiz arkadaşlarımız orasıyla ilgili olarak bir mesleki eğitim almamışlar, iletişim becerileri çok gelişmemiş. Dolayısıyla bu yurtlarda görev verdiğimiz insanların böyle bir şeye de ihtiyacı olduğunu düşünüyorum doğrusu.

Şimdi, bu bağımlılıkla ilgili olarak bir öneride bulunmak istiyorum. Geniş tanımlı işsizlikten bahsedildi, girmeyeceğim ona. Biliyorsunuz, milletvekillerimiz -geçen dönem olanları- hatırlar, sanıyorum geçtiğimiz yıld, bir spor yasası geldi ve spor yasası oy birliğiyle geçti. Sayın Bakanım, bağımlılık ve uyuşturucuyla eğer bu ülkede bir bakanlık bunu dert edinecekse bence bunun birinci şeyi sizsiniz yani diğer bakanlıklarda da elbette bunu yapanlar olacaktır. Bu konuda, bağımlılık ve uyuşturucuyla mücadele konusunda bir kanun hazırlansın, cezalar başta olmak üzere... Buna siz öncülük edin aynen spor yasasında olduğu gibi. Ya, burada bunu istişare edelim, bütün siyasi parti grupları şey yapsın. Ya, düşünün, bu ülkede eğer bugün ilkokullara varıncaya kadar bu, mesele olmuşsa ve Türkiye, Küresel Organize Suç Endeksi’nde 14 ülkeden biri olmuşsa yani 10 liralık o Çin uyuşturucularını bu çocuklar enjekte ediyorlarsa... Bakın, bende fotoğrafları var, size gösteririm, ağlarsınız; böyle bir rezalet olmaz. Dolayısıyla unutmayın, biz millî ve manevî değerlerle bezenmiş bir gençlik istiyoruz,

böyle diyoruz. Dolayısıyla bu gençlik bize emanetse ve bu ülke, bu cumhuriyet gençlere emanetse en önemli emanetimizi korumak zorundayız. Bununla ilgili olarak sizden ricam, ne olur böyle bir çalışma yapalım inşallah.

Şimdi, tabii, yurtlarla ilgili şeyi konuştuk. Şöyle bir şey var: Şimdi, biraz önce İYİ Parti'den arkadaşımız da ifade etti, arazisi müsait olan üniversitelerin mutlaka içine yurt yapılmalı. Neden? Çünkü bu çocukların gidip gelmesi hem zaman kaybı hem maliyet kaybı. Ya, bu konuda özel bir çalışma yapılması gerektiği kanaatindeyim. Bir Karadenizli olarak inşaattan biraz anlıyorum yani elbette bütçenize baktığımızda böyle bir maliyeti üniversitelerde kaldıracak bir bütçeniz olmadığını da görüyorum. Bence Gençlik ve Spor Bakanlığımızın hedefi şu anda 800-850 bin olan öğrenci kapasitesini o 1 milyon 200 bin, 1 milyon 300 binlere, Avrupa standartlarına getirmek olmalı.

Biraz önce -konuşmanıza baktım- Millî Eğitim Bakanlığıyla yürüttüğünüz projelerden bahsettiniz yani beceri konusunda -dün Ümit Hocam çok güzel bir sunum yaptı- özellikle sizin bu Deneyap projenizin mutlaka Millî Eğitim Bakanlığımızla birlikte oralara da üniversitelere de geçmesinin önümüzdeki dönem teknoloji konusunda bize çok fayda sağlayacağını düşünüyorum yani Sanayi Bakanlığımızla yaptığınız projeyi oraya inşallah geçirmiş oluruz.

Tabii, olimpiyatlarla ilgili konuşuldu. Evet, yüz yıl sonra Paris'te olacağız, tabii bu çok kıymetli bir şey ve 2020 yılında Tokyo Olimpiyatları'nda bence muhteşem bir başarı elde edildi. Bunun üzerinde çok dinleyemedik sizi yani bir hedef var mı, ne yapacağız? Çünkü hakikaten olimpiyatlar bu noktada önemli.

Tabii, ben burada bir soruna dikkat çekmek istiyorum. İki hafta önce konutların turizm amaçlı kullanılmasıyla ilgili olarak Meclise bir yasa teklifi geldi ve orada "Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA)" denilen bir ajans var Turizm Bakanlığımıza bağlı. Ben şöyle bir sorunu olduğunu düşünüyorum Gençlik ve Spor Bakanlığımızın: Tanıtım konusunda bir sorun var yani bu şu anda turizme açılacak konutlarla ilgili olarak bu Ajans yine ciddi bir sermaye çekecek. Sizden rica ediyorum: Bu sporcular, bu yapılan faaliyetler, elde edilen başarılarda TGA ile Gençlik ve Spor Bakanlığımızın tanıtım konusunda mutlaka bir şey yapması lazım, yapıyorsa bilmiyorum ama TGA'nın bütçesi artıyor, sizin bütçenin... Yani yapacağınız faaliyetleri düşündüğümüzde, dediğim gibi bana az geliyor.

Tabii, ben bu vesileyle Filenin Sultanlarını tekrar tebrik ediyorum.

Tarımla ilgili bir şey söylediniz. Tarım meselesinde de yine proje kapsamında yani bu genç çiftçi meselesinin alanının büyütülmesi lazım. Hazine arazileriyle ilgili bu çocuklara belli bir, en az iki yıl bunlardan geri ödeme almadan bunlara bir kapı açmamız gerektiğini düşünüyorum çünkü sonuçta gençlerin tarımla olan ilgisi, hayvancılıkla ilgisi kesildiğinde -Türkiye'nin en büyük meselesinden biri tarım- burada daha büyük problemler yaşarsınız diye düşünüyorum.

Diğer bir konu, yine projeler noktasında -yani yapıyorsa tabii ifade ederseniz memnun olurum- spor liselerinden bahsettiniz. Şimdi, bizim millî sporcularımız var, olimpiyatlarda başarı elde etmiş sporcularımız var. Ya, bunların, yani ne bileyim, Türkiye'nin bir marka elçisi... Bu tür bir çalışma var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temurci, toparlayalım lütfen.

Buyurun.

SELİM TEMURCİ (İstanbul) – Toparlıyorum.

Bir başka konu da sporcularımız 30 yaşına, 35 yaşına kadar spor yapıyorlar. Çok başarılı olanlar var. Bunların eğitime kazandırılması gerektiğini düşünüyorum çünkü bunlar kendileri eğitime gelirlerse kendileri gibi şampiyon sporcular yetiştirebilirler. Bu konuda herhangi bir çalışma yapılıyor mu? Yani ben şunu söylemek istiyorum: Bütçe yetersiz ve daha fazla projeye ihtiyacımız var çünkü Türkiye’de tarım, şu bu falan konuşuyoruz ama aslında, Türkiye’nin en önemli sorunları gençlik sorunlarıdır.

Kredilerden bahsettik. Tabii, ben bunu niçin söyledim? Yani bursa kaysın bu; Türkiye’nin derin yoksulluğunun en fazla etkilendiği kesimin maalesef gençler olduğunu biliyoruz.

Ben bu vesileyle, tekrar, yapacağınız çalışmalarda Allah yardımcınız olsun diyorum. Bütçeniz hayırlı uğurlu olsun inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temurci, teşekkür ediyorum.

Şimdi de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurun lütfen.

Sayın Arı, süreniz yirmi dakikadır.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

Öncelikle başarılar diliyorum. Daha önce bu sıralarda milletvekili olarak sizi tanımuştuk. Şimdi Bakan olarak görev yapmaktasınız. Size ve Bakanlığınıza başarılar diliyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığı hem gençlerimizi hem sporu ilgilendiren bir Bakanlık. Dolayısıyla hemen hemen bütün aileleri, hemen hemen bütün vatandaşlarımızı ilgilendiren bir Bakanlık.

Ben spora daha sonra değineceğim, önce gençlikle başlayalım. Ülkemizde gençlerimizin geleceğe umutla bakması, gençlerimizin yarınımızın güvencesi olması önce o gençlerin iyi bir eğitim alması ve geleceğe güvenle bakmasıyla olur. Gençlerimizin mutluluğu, ekonomik anlamda geleceğe güvenle bakması, iyi bir eğitim alması, düşünce özgürlüğüne kavuşması ve yine, gençlerin adaletli bir ülkede yaşaması onların gelecekle ilgili beklentilerini artıracak, umutlarını artıracaktır.

Öncelikle, geçen hafta kaybettiğimiz öğrencimiz Zeren Ertaş’a Allah’tan rahmet dileyerek sözlerime başlamak istiyorum, ailesine de başsağlığı dileklerini iletiyorum. Tabii, bu bir asansör kazası olarak ifade edildi. İşte, asansöre bakım yapılmıştı, yapılmamıştı, yakın tarihte... Bunların hepsi ayrı tartışma konuları. Yani sonuçta bir gerçek var. Sonuçta, pırıl pırıl bir gencimizi, evladımızı, bir genç kızımızı kaybettik; önemli olan bu. Yani burada bahanelere sığınmak, işte, bunu... Ben sizin söyleminizi çok da doğru görmedim. “Siyasete malzeme yapılmasın.” dediniz. Biz şunu söyleyelim: Böyle bir şey siyasete malzeme yapılmaz, sadece bir daha böyle olaylara sebebiyet verilmesin diye bu konu gündemde tutulur. O nedenle, bugün mesele asansördür ama yarın başka bir şeydir. Önemli olan, öğrencilerimizin o yurtlarda rahat, temiz, güvenilir, kaliteli ortamlarda yaşamasının teminidir; esas olan budur. Ancak bugün baktığımızda Kredi Yurtlarla ilgili öğrencilerimiz tarafından gerçekten çok fazla sorun dile getirilmekte. İşte, yurtların temizliğinden, yemeklerin kötülüğünden odaların kalabalığına kadar çok sayıda sıkıntılar ifade edilmekte.

Geçtiğimiz dönemde Kredi Yurtlarda barınan öğrenci sayılarıyla ilgili burada çok tartışma yaptık ancak yakın tarihte bir anda “Kapasite arttı.” dendi. Kapasite, ranza sistemine geçilerek orada her bir odaya daha fazla öğrenci verilmesiyle birlikte artırılmış oldu. Yani, aslında, sanal bir şekilde kapasite artırıldı.

Sayın Bakan, bununla birlikte, birçok öğrencimiz de şundan da şikâyetçi: Yurtlarda kendilerine siyasi baskılar yapıldığı... Oradaki görevliler tarafından sözde telkinlerle, sözde onların iyilikleri düşünülerek yapılan baskılarla öğrenciler yurttan kaçırılıyor. Sayın Bakan, bakın, o öğrenciler o yurtlarda kalmak istemiyor; kendilerine baskı yapılmasından artık yoruldu, bıktı öğrenciler. Yani siyaseten oralarda etki altına alınmaya çalışılan öğrenciler var ve o öğrenciler bu muameleden rahatsız.

Bu, yurt konusu gündeme gelmişken burada tekrar değinmek istiyorum. Bakın, Antalya’da Akdeniz Üniversitesinin ana giriş kapısına, batı tarafındaki ana giriş kapısına 100 metre dahi mesafesi olmayan Antalya’nın en değerli arazisi 22 bin metrekareydi yurt alanı olarak planda mevcutken burası özel okul amaçlı olarak elden çıkarıldı, yurt olmaktan çıkarıldı, devredildi Sayın Bakan. Geçen dönemde ben bunu ifade ettim yani böyle bir şeyi nasıl yaparsınız? Yurt ihtiyacı var, öğrenci yurt bulamazken, yurt bulma konusunda sıkıntı yaşarken elinizdeki yurt alanını özel okul alanı olarak devrettiniz ve o alan da özel okul yapılması için birkaç kere ihaleye çıkarıldı, satılmadı. Korkarım ki yakında hemen yanında bulunan lüks binalar gibi bir konut alanına çevrilir, herhâlde bir konut alanı hâline getirilir diye maalesef düşünüyorum.

Kredi Yurtlar Kurumuna yani KYK’ye öğrencilerin borçlarıyla ilgili, bu kredi borçlarıyla ilgili konu geçtiğimiz dönemlerde de öğrencilerimiz açısından gerçekten büyük sorun teşkil etmişti. Geçen yıl, önceki Bakan döneminde temmuz ayında şöyle bir olay gelişti: Temmuz ayında yaklaşık 1 milyon civarında -diye hatırlıyorum- öğrenciye icra tebligatları gönderildi, kredi borçlarıyla ilgili icra tebligatları gönderildi. Bütün öğrencilerin ellerine tebligatlar ulaştı, yani çok yüksek faiz oranlarıyla borçlar çıkarıldı. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, sosyal medyadan yaptığı paylaşımla gençlerimize seslendi, dedi ki: “Sevgili gençler, iktidara geleceğiz ve bu faizleri tamamen sileceğiz.” Genel Başkanımızın bu kararlı açıklamasıyla, gençlerimizin Genel Başkanımıza da inanmasıyla gençler bu borcu ödemeyeceğini ifade ettiler. İşte gençlerin, yani öğrencilerimizin bu tavrı nedeniyle alelacele yine o tebligatların gönderilmesini talep eden Spor Bakanlığı “Efendim, biz gençleri mağdur etmeyiz, böyle bir icra yöntemiyle işlem yapmayız.” diyerek hemen o borçların silineceğine dair bir kanun teklifini buraya getirdi ve biz bu Komisyonunda bununla ilgili bir düzenleme gerçekleştirdik. Ben buradan sevgili gençlerimize ve ailelerine şunu söylemek istiyorum: Eğer bugün kredi borçlarıyla ilgili faizler silinmişse, bu, Cumhuriyet Halk Partisinin ve Genel Başkanının sergilediği tavır nedeniyle gerçekleşmiştir ve siz bu borçların faizlerini bu şekilde silmek zorunda kaldınız, bunu da bir kere daha hatırlatmak istiyorum.

Şimdi, gençlerimizin gerçekten değişik beklentileri var, değişik kaygıları var, sorunları var, kısacası gençlerimizin yarınla ilgili kaygıları var. Mutlu gençlik istiyoruz. Gençlerimiz ne kadar mutlu olursa o kadar başarılı olur ve ülkemizin de geleceği o kadar garantide olur. Sayın Bakan, gençlerimiz kendini ne zaman yetişkin hissediyormuş; bu sorulmuş; genç ancak evini geçindirebilecek şekilde bir gelire sahip olduğunda veya iyi bir iş bulduğunda kendisini artık toplumda yetişkin bir birey olarak gördüğünü, görebileceğini ifade etmekte. Yine gençlerimize “Kendini başarılı sayıyor musun?” diye sorulduğunda, maalesef ki ülkemizde sadece yüzde 25’e yakın gencimiz kendini başarılı saymış ama toplamda yüzde 50 civarındaki hatta değişik versiyonlarıyla beraber yüzde 75’e yakın gencimiz, maalesef ki kendini başarılı olarak addetmiyor. Yine gençlerimizin büyük çoğunluğu, maalesef ülkemizde mutsuz. Yani gençlerimizin yüzde 50’den fazlası direkt sorulduğunda “Bu ülkede yaşamaktan, genç olarak yaşamaktan mutlu musun, değil misin?” diye sorulduğunda ilk cevabı “Mutsuzum, evet, mutsuzum.” diyen yüzde 50’yi geçen gencimiz var Sayın Bakan ve “Geleceğe dair umudun var mı?” diye sorulduğunda, maalesef yine kademeli olarak yüzde 82 dolayında geleceğe dair umudunu kaybetmiş ve gelecekle ilgili gerçekten büyük kaygılar yaşayan bir gençliğimiz var. Aslında, esas sorun buralarda, gençlikle ilgili esas üzerinde durmamız gereken, çözüm üretmemiz gereken yerler buralar. Aldığı eğitimi yeterli

görüyor mu gencimiz? Yeterli görmediğini yine çok yüksek bir oranda ifade etmekte. Üniversiteler başta olmak üzere yani çok sayıda üniversite açmak bir hüner değil, önemli olan, o üniversitenin içinin gerçekten iyi bir şekilde, iyi bir donanım ile doldurulması; hepimizin beklentisi. Bunu hep söylüyoruz, üniversitelerle ilgili değerlendirmelerimizde söylüyoruz. Bunu gençler de söylüyor, aldıkları eğitimden maalesef ki gençler de çok memnun değil.

Yine gençlerimizin en önemli sorunu, bakın, kendilerine sorulduğunda en büyük sorun; dün burada Çalışma Bakanı da vardı, Çalışma Bakanına da Sayın Bakana da söyledik yani sizi gençler de ilgilendiriyor, iş arayanlar da ilgilendiriyor diye söylemiştik. Gençlerimizin gerçekten şu an içinde bulunduğu en önemli sorun işsizlik. Bu konuda gençlerimiz gerçekten büyük sıkıntı içerisinde, çalışma hayatı içerisinde iş bulamayan ve iş konusunda da maalesef ki büyük kaygılar yaşayan bir gençliğimizin bulunduğunu ifade etmek istiyorum ve ekonominin kötü olduğunu söyleyen, ekonomiyle ilgili kaygılı olan gençlerimiz var.

Yine “Özgürce düşüncenin ifade edildiğine bu ülkede inanan bir gençlik var mı?” diye sorarsanız, gençlerimiz yine ilk sorulduğunda toplamda yüzde 75 seviyelerinde düşüncenin özgürce paylaşılmadığı bir ülkede yaşadığını açıkça ifade etmekte.

Peki, Ülkenin ekonomik kaynaklarının adil dağıtıldığı hakkında ne düşünüyor dersiniz gençlerimiz, ülkenin ekonomik kaynaklarının maalesef ki adilane dağıtılmadığını yüksek bir oranda düşünen gençlerimiz var ve bütün bu kaygıların yani gençlerin olumsuz düşüncesinin sebeplisini ben sadece Gençlik Spor Bakanı olarak, Bakanlığı olarak değerlendirmiyorum, bunu AKP iktidarının yarattığı bir sonuç olarak değerlendiriyorum; gerek gençlerimiz ve gerek toplumun genel kesimleriyle ilgili eğer bu ülkede bir kaygı, bir olumsuzluk varsa bunun tek sebeplisi AKP iktidarındır, AKP iktidarının yarattığı sonuçlardır. Bundan Spor Bakanı olarak siz de nasibinizi alıyorsunuz. Size de düşen gerçekten önemli bir pay var ve bu nedenle de bakın, gençlerimizin gelecek kaygısı dedik; evet, yetişkin gençlerimiz maalesef ki son dönemde ilk bulduğu fırsatta yurt dışına gitmeyi tercih ediyor. Sayın Cumhurbaşkanı, burada, yakın tarihte o yetiştirdiğimiz doktorlara dahi “İstedikleri yerlere gidebilirler.” diye meydan okudu ki Sayın Cumhurbaşkanının görevi gençleri bu ülkede tutmak, genç beyinleri, yetişkin beyinleri burada tutmak olmalıydı, “İstedikleri yerlere gidebilirler.” Dedi; başta doktorlar olmak üzere, mühendislerimiz, çok sayıda yetişkin gencimiz yurt dışlarına gitme mecburiyetinde kaldı ve genel anlamda da zaten baktığınızda hemen hemen yüzde 75’in üzerinde, her gencin bir fırsat bulduğunda yurt dışına gitme mecburiyetini hissettiği bir dönemi yaşıyoruz yani böyle bir şey olabilir mi? Yani bir ülkede iktidarın yarattığı bu tabloyla sözde geleceğimiz olan gençlerimiz çareyi yurt dışlarında arar oldu. İşte, Bunun sebeplisi iktidar dedik; örneğin, iş ararken, iş bulabilmek için veya bir yere müracaat ettiğinde genç kardeşimiz şöyle düşünüyor: “Benim, iktidardan bir torpelim varsa ben buraya girerim.” Niye böyle düşünüyor? Bugün, ülkede hâkim ve savcılık sınavında dahi torpilin yapıldığı, efendim, yazılıda 75, 80, 85 puanlar seviyesinde başarılı olup da 55 puan alan bir torpillinin hâkim ve savcı olduğunu gördüğünde veya yazılıda 1’inci, 2’nci olan öğretmen adayının mülakatta elendiğini gördüğünde, kendisiyle ilgili değerlendirme yaparken “Eğer torpelim yoksa bana iş yok.” kaygısına düşülen bir dönemi yaşıyoruz. İşte, bu da iktidarın yarattığı bir sonuç. Yani ne kadar liyakatli olursa olsun torpili yoksa liyakatinin bir önemi olmadığını, her şeyden önce torpilin önde olduğunu... Artık toplumun her kesiminde maalesef böyle bir sonuç doğmuş durumda. Gençlerimizin gelecekle ilgili kaygısı, evet, gerçekten çok yüksek dedik; özellikle de son yıllarda artık ülkenin iyi gitmediğine dair düşünceleri had safhada devam etmekte.

Gençlerimizi büyük tehlikeler bekliyor, gerek yurtlarda gerek okullarda gerek dışarıda. Bunlardan en başta geleni bana göre -birkaç tane var, başta gelenlerden bir tanesi- gençlerimizin tarikatların, cemaatlerin eline düşmesi ve düşürülmesidir. Bakın, bu çok önemli bir tehlikedir; daha 3-5 yaşından başlayarak; bakın, 3-5 yaşından başlayarak bugün, gençlerimiz tarikatların, cemaatlerin eline terk edilmiş durumda, ediliyor ve bunun nasıl bir sonuç yarattığını daha yakın tarihte hep beraber yaşayarak gördük; o dönemlerde de biz söylemiştik; bakın, bu konularda önleyici olun, tarikatların eline düşüyor gençler okullarda, yurtlarda dendi ama sistematik olarak bunlara göz yumuldu ve sonucunda da işte, devletin bütün katmanlarına bir cemaat yerleşti. Cemaatin, tarikatın, terörün iyisi kötüsü olmaz, bendeni sendeni olmaz. Bakın, günü geldiğinde hepsi bunların devlet için risk teşkil eder. O yüzden, geçmişte nasıl biz bunlarda uyardık, siz tedbir almadınız; yine uyarıyoruz. Bugün kamuoyunda şu söyleniyor; bakanlıklara, neredeyse belirli bakanlıklara belirli tarikatlar, cemaatler etki eder şeklinde kanaatler var. Bunların önüne geçelim; işte, bunların önüne geçmek de gençlikle başlar diyorum.

Ve yine, en büyük tehlikenin uyuşturucu konusu olduğunu söylemek istiyorum ben de. Gerçekten, uyuşturucuya artık başlama yaşının çok düştüğünü hep beraber görüyoruz, biliyoruz ama devlet olarak siz de izliyorsunuz. Bakın, devletin görevi bu süreci izlemek değil. Şimdi, uyuşturucu konusu sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının konusu değil, öncelikle onu söyleyeyim. Bu konu bir emniyet konusudur, bu konu bir güvenlik konusudur çünkü önce bunda Emniyetin, İçişleri Bakanlığının önleyici olması lazım ama bu konuyla ilgili de son dönemlerde değişik polemiklerin yaşandığını hepimiz biliyoruz. Bugün, okulların önünde çok sayıda satıcının göz göre göre oralarda çocuklara satış yaptığını maalesef duyuyoruz. Örneğin, Antalya’da bir mahallemizde bir hafta içerisinde en az 3-4 genç ölüyor; Sayın Bakanım, en az 3-4 genç ölüyor. Ha, Emniyet zaman zaman müdahale etmeye çalışıyor ama mesele oradaki mahalle değil; mesele o uyuşturucunun Türkiye’ye gelişinin önlenmesinde yatar yoksa son noktada yapılan operasyonlar çare olmaya yetmiyor. Her hafta bir mahallede 3-4 gencin ölmesinin gerçekten, devleti yönetenler açısından da büyük bir ayıp olduğunu söylemek istiyorum.

Sporla ilgili şunu söyleyeyim: Yakın tarihte A Millî Kadın Voleybol Takımı’mız, Filenin Sultanları Avrupa Şampiyonu oldu. Öncelikle buradan ben, sporcularımızı kutluyorum. Siz de oradaydınız Bakan olarak, müsabakaları takip ettiniz. Gerçekten böyle başarılarla ülke olarak ihtiyacımız var. Spor, aynı zamanda birliğimizi, bütünlüğümüzü perçinleyen en önemli faktörlerden bir tanesidir. Ancak bu sevincimizi bile gerici, bağnaz zihniyet tarafından tam olarak yaşayamadığımızı da... Kamuoyunda yaratılan değişik polemiklerle bu sevincin bile önlendiğine bu ülke şahit oldu yani böyle bir ülkede yaşadığımızı maalesef bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Yine, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası’na katılmaya hak kazanan A Millî Futbol Takımımızı da kutluyorum, başarılar diliyorum. İnşallah, orada da şampiyon oluruz.

Şunu söyleyeyim, Sayın Bakan, yanınızda Sayın Bakan Yardımcısı oturuyor, kendisiyle ilgili geçmiş dönemlerde değişik polemikler yaşanmıştı. İşte, bir güreşçinin banka yönetim kurulu üyesi olduğuna, Vakıfbanka Yönetim Kurulu üyesi olduğuna dair... Tabii, benim şimdi söyleyeceğim onunla ilgili değil. Bir güreşçi banka yönetim kurulu üyesi oldu ama güreşten anlamayan, kendisinin ekonomist olduğunu biliyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Arı, lütfen toparlayalım.

Ek sürenizi veriyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım.

Güreşten anlamayan, kendisinin ekonomist olduğunu bildiğim bir arkadaş ise şimdi Güreş Federasyonu Başkanı. Yani güreşçi bankacı oldu, bankacı Güreş Federasyonu Başkanı oldu. Bakın...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Olur mu ya! Güreş Federasyonu Başkanı Avrupa Şampiyonu, olimpiyat madalyaları var; Şeref Eroğlu.

CAVİT ARI (Antalya) – Bir dakika, bir saniye arkadaşlar.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Yanlış biliyorsunuz! Şeref Eroğlu...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Genel Müdürüm, siz sıranız gelince konuşursunuz.

Yağlı güreşle ilgili, bakın, Federasyon Başkanımız var, Elmalılı hemşehrimdir, kendisini de özel olarak da ayrıca severim. Şimdi, Sayın Bakan, Elmalı Güreşleri Kırkpınar kadar eski hatta tarihi belki biraz daha eskidir. Orada Belediye Başkanı arkadaşımız kazandıktan sonra dört yıldır gerek Spor Bakanlığı gerek Spor Toto gerek Kültür Bakanlığı gerek Güreş Federasyonu güreşlere 1 TL dahi katkıda bulunmuyor; öncelikle onu söyleyeyim. Yani daha önceki dönemde çok ciddi rakamlarla destek olundu ama Elmalı Güreşleri gibi tarihi 600 küsurlu yıllara kadar devam eden bir güreş Bakanlık olarak destek olmuyorsunuz. Sizin her hâlde Bakan olarak atladığınızı zannetmiyorum çünkü bunun özellikle yapılmadığını tahmin ediyorum. Bu anlamda spora siyaset karıştırıyorsunuz ve bununla beraber orada güreş alanıyla ilgili, bir saha yapılmasıyla ilgili defalarca söz verildi; gelindi gidildi; sözler verildi, yapmadınız çünkü orada değişik polemikler var, şimdi detaya girmeyeyim. En sonunda Büyükşehir Belediyesi son eylül ayında yapılan güreşte “Bakanlık yapmıyorsa kendi imkânlarımızla yapalım.” dedi. Büyükşehir Belediyesi o alanın sizden tahsisini talep etti; eğer tahsisini kabul eder onaylarsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Lütfen toparlayın, süreniz doldu.

CAVİT ARI (Antalya) – ...Antalya Büyükşehir Belediyesi oraya bir saha yapacaktır. Sizden o tahsis konusunda onay vermenizi talep ediyorum.

Son olarak da amatör spor kulüpleri başkanlarıyla ve yöneticileriyle görüştüm. Amatör spor kulüplerinin seçimden seçime yani genel seçim varsa, mahalli seçim varsa o dönemlerde hatırlandığı, onun dışında da bir maddi destek verilmediği ama maddi destekten de geçtik, “Müsabakalar için para vermek zorunda kalıyoruz.” şeklinde ifadeleri olduğunu öğrendik.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Ari, lütfen tamamlayalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Amatör sporlara da kulüplerine de destek vermenizi ayrıca diliyorum. Hem gençlere olan desteğinizde hem de spora olan katkınızda sizlere başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Şimdi, HEDEP Grubu adına Beritan Güneş Altın.

Sayın Altın, süreniz yirmi dakika.

Buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri; sizleri değiştiren, dönüştüren, kapsayan, alan açan ve yeni yaşamın mutlak öncüleri olan gençlerin ve gençliğin dinamizmiyle selamlıyorum.

Gençlerin tarihin kanlı, ırkçı, türcü, cinsiyetçi, tek tipçi ve doğa düşmanı anlayışını reddettiğini ve bu reddedişin bugün bütün dünyada, Orta Doğu’da, Türkiye ve kürdistanda yeni yaşamı kurmanın öncüsü olduğunu ve olacağını bir kez daha vurguluyorum ve tüm renklere, tüm dillere, tüm inanışlara

alan açan gençlerin burada da temsil edilmesini isteyerek Mezopotamya ve Anadolu’da konuşulan dillerde sizlere ve bu Komisyona ortak bir mesaj vermek istiyorum, diyoruz ki: Sorunlarla yüzleşmenin ve yeni yaşamı inşa etmenin tam zamanıdır, Kürtçe söylemem gerekirse “...”(*) Arapça “...”(*) Lazca “...”(*) Ermenice “...”(*)

Dünyada gençlerin öncülüğünü yaptığı...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın Beritan, lütfen, Anayasa’nın 3’üncü maddesinde devletin...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – O kısmı biliyoruz.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – ...ülkesi ve milletimizle bölünmez bir bütün...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Gençlerin öncülüğünü yaptığı yeni yaşamın...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Lütfen, biraz saygı gösterin...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – ...inşasında... Selamlıyorum, ortak mesaj veriyorum, mesajımı...

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – ...bir konuya açıklama getiriyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Açıklıyorum...

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 3’üncü maddesinde devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütünlüğü belirtilmektedir. Lütfen ifadelerinizi, sözlerinizi doğru seçin; gerginliğe ve insanları bu noktada farklı şeylere itmeyelim.

Sürenizi başlatıyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Başkan, Başkan, yaptığınız çok yanlış bir şey.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Siz kendi süreniz geldiğinde konuşun, burada bir açıklama yapıyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Konuşabilir miyim, mikrofonumu açar mısınız?

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bakın, bakın, neyse bu polemige girmeyeceğim çünkü bu polemik zaten yıllarca konuşulmuş ve tüketilmiş bir polemiktir; kabul edip etmemek sizinle ilgilidir ama biz konuşmaya devam edeceğiz.

Dünyada gençlerin öncülüğünü yaptığı yeni yaşamın inşasında sorunların tespiti, sorunlarla yüzleşme ve elbette çözüm için ayrılan zaman, emek ve bütçe çok kritik ve politiktir. Komisyonun yapacağı bütçe planlamasını da bugünün tüm sosyal gruplarını, gençlerini kapsayan ve sorunları empatik bir şekilde dinleyen, bizi anlayan, söylediğimiz şeyler hakkında düşünen, bizleri duyan, bir şekilde yaklaşmasını ve sempatik bir şekilde de bu sorunlara çözüm aramasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi, çok önemli bir bakanlığın görüşmesi içerisindeyiz ve bu Bakanlık biliyorsunuz ki bugünlerde kamuoyunun gündeminde. Peki, bu Bakanlık kamuoyunun nasıl gündeminde, hep birlikte bir bakalım. Biz isterdik ki gençlerle ilgili olan bu Bakanlık kamuoyunun gündeminde gençlerin yaşamlarında önemli ve güzel bir gelişmeye sebep olacak bir çalışmayla gündem olsun ve biz isterdik ki dünyaya örnek olabilecek çeşitliliği ve ayrımcılık karşıtı bir spor organizasyonuyla gündem olsun, isterdik ki üniversite

(*) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

öğrencilerinin barınma ve yaşama koşullarının kökten çözümüne yönelik bir çalışmayla gündem olsun, isterdik ki spor müsabakalarındaki ayrımcılığın ortadan kaldırılmasıyla gündem olsun fakat ne yazık ki bu şekilde değil, gençlerin devletin sorumluluğunda olan KYK yurtlarında “ihmal kisvesi” adı altında anılamayacak şekilde yaşamlarını yitirmeleriyle, yurtların bir nevi koğuş sistemine dönüştürülmesiyle, Amedspor’a dönük nefret suçlarıyla ve buna karşı sessizlikle, spor müsabakalarındaki cinsiyetçi ve ayrımcı uygulamalarla, endüstriyelleşmiş futbolun köşebaşlarındaki büyük kulüplere verdiği aflarla, borç ertelemeleriyle gündemde.

Değerli Komisyon üyeleri, sadece son günlerde sırf basına yansıyan kadarıyla gündemdekileri şöyle bir sıralayalım: İzmir’de bulunan Karabağlar KYK Erkek Öğrenci Yurduna yerleştirilen öğrenciler yurttan devam eden inşaat nedeniyle yurda alınmadılar. Yurda alınmayan gençlerin barınma problemlerinin nasıl çözüldüğüne dair bir fikrimiz yok. Peki, barınma problemi çözülmeden gençlerin barınma ihtiyaçları nasıl karşılanmaktadır? Bu noktada Bakanımıza soruyoruz: Bakanlığa bağlı kaç cemaat ve vakıf yurdu vardır, kaç öğrenci bu yurtlarda barınmaktadır?

Devam ediyorum gündemlerle: 15 Ekimde Eskişehir Anadolu Üniversitesi merkez yemekhanesinde Resul Alan ardında borçlarından söz ettiği bir mektupla canına kıydı. Resul’un arkasında bıraktığı mektubu sizlerle paylaşmak istiyorum, “Üzerimdeki banka borçlarından pek kimsenin haberi yok ama zaten benim intiharımın da onunla bir alakası yok; artık bir şeylerin yoluna girmeyeceğini anlayınca iyice berbat etmek istemedim. Türkiye’de gençler, çocuklar intihar ediyor her gün ve hiçbir şey değişmiyor, haberi bile yapılmıyor artık. Herkes intihar eden kişiyi suçluyor, benim hikâyem de böyle olsun. Siz de kendinize iyi bakın, en güzel şekilde yaşamaya çalışın.” demiş Resul fakat ardından bıraktığı mektupla ne kadar güzel yaşayabilirsek.

Yine, dört gün önce, HEDEP Gençlik Meclisi üyemiz Mazlum Kaya’nın da gözüne alındığı ve tutuklandığı haberlerini de gündemden takip ediyoruz.

Bir diğer gündem de 25 Ekimde, geçinemediği için, aynı zamanda çalışmak zorunda olduğu için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencisi Samet Taş, gece işten geldikten sonra, bakan, Sayın Bakan, gece işten gelen bir öğrenci KYK yurdunda gece intihar ediyor. Yani gençlerin ekonomik problemlerini buradan anlayabiliriz.

Ve tabii ki Zeren Ertaş, 26 Ekimde Aydın Güzelhisar Kız Öğrenci Yurdunda 16 öğrencinin bindiği asansör düştüğü için hayatını kaybetti. Bakımın yapıldığını söylüyorsunuz. “Bakım yapıldı.” diyerek bu işin içinden sıyrılmayız. Bakım on gün önce yapılmış; peki, bu bakım nasıl bir bakım, bunu da sorguluyor olmamız gerekiyor. Bu bakım demek ki yeterince yapılmamış bir bakım ki on gün içerisinde bu asansör düşüyor ve bu, bir ihmal değil, bunun bir cinayet olduğunu da görmemiz gerekiyor.

Şimdi, ne okuduğumun hepiniz farkındasınız; gençler işçileşmeden, yeterli sosyalleşme imkânlarının oluşturulmamasından, kötü barınma koşullarından, genç yoksulluğundan yaşamlarını yitiriyor. Farkındasınız biliyoruz, bu ölümlerin de bu ölümlere sebep olan koşulların da altında yatan politikaların son derece herkes farkında fakat çözüm için nedense diretiliyor. Ben bugün bu Komisyonun çözüm için direnç göstermemesini temenni ediyorum ve soruyorum: Görüyorsunuz Sayın Bakan ve Komisyon üyeleri, intihar oranları gençler arasında gittikçe yükseliyor. Peki, bu artan intihara yönelik Bakanlığımızın nasıl bir çalışması var? Ben bir psikolog olarak soruyorum: 400 psikolog sizce bütün Türkiye’deki gençlerin bu sorunlarını çözmek için yeterli bir rakam mıdır? Atama bekleyen pek çok psikolog varken istihdam edilmek için psikologlar neyi bekliyoruz acaba? Her yurda 1 psikolog atamamızın önündeki engel nedir? Ben buradan sormak istiyorum.

Şimdi, bu olayları konuşurken bu olaylara “Münferit olaylar” diyenler oluyor “Politika üstüdür.” diyenler oluyor “Siyasal rant.” deniliyor “Kişisel paniktir.” deniliyor; biz bunların hiçbirini kabul etmiyoruz, bunlar ne münferit olaylardır ne siyasal rant malzemeleridir ne politika üstüdür ne de kişisel paniktir, bunlar doğrudan ve esas olarak politikanın esas gündemidir; konuşulması gerekir, yüzleşilmesi gerekir ki biz kalıcı bir çözüm bulabilelim. Bu olaylar bizi egemenlerin politikaları sonucunda yaşanan olaylardır; dikkate almadığımız durumda, yüzleşmediğimiz durumda gelecek yıllarda da karşımıza çıkma ihtimali çok yüksek olan problemlerdir. Bu yüzden ben bir genç olarak bu problemlerin dinlenilmesini, anlaşılmasını bir kez daha belirtmek istiyorum. Ancak sonda söyleyeceğimi de şimdi söylemek istiyorum, umut hakkı elinden alınmış olan gençlere seslenmek istiyorum: Genç arkadaşlarım, biz bu düzene mecbur değiliz; biliyoruz, siz de razı değilsiniz, biz de razı değiliz. Biz genç arkadaşlarımızla beraber bu zulmün düzenini mutlaka değiştireceğiz; özgür, eşit yarınlarda sadece yarınları da değil bugünleri de direnerek tekrar ele alacağımızı söylüyoruz.

Şimdi, bütçe tercihlerinin gençlerin, kadınların, emekçilerin, yaşam koşullarının iyileştirilmesi için belirlenmesi gerekirken bütçenin yandaş, faize, sermayeye aktarılması elbette ki politiktir, bir tercihtir, tercihin olduğu her şey politiktir, bütçenin nereye ayrıldığı amacının kendisini ortaya koymaktadır.

Peki, genç bir nüfusa sahip olmakla sürekli övünen ülkenin bütçesinde gençlere ayrılan pay nedir, bunu Bakana sormak istiyorum. “Yeni Türkiye Yüzyılı gençlerin yüzyılıdır.” dedik; peki, gençlerin yüzyılı olan Türkiye’nin yeni yüzyılında acaba gençlerin problemleri için ayrılan bütçe ne kadar yeterlidir?

Bakın, Değerli Komisyon üyeleri, Bakanlığın 2021 tarihli son Faaliyet Raporu’na göre burs alan öğrenci sayısı toplam öğrenci sayısının yalnızca yüzde 6’sıdır. Bu enflasyonist dönemde günde bir öğün yemek dahi etmeyen 1.250 lira gibi bir burs, kredi alıyor öğrenciler biliyorsunuz, şimdi 2 bin lira yapacağınızı söylüyorsunuz ama size soruyorum bunu: Sizce mevcut düzende bu yeterli bir oran mıdır? Peki, burslar neden bu kadar az? Bakanlık bütçesinin yalnızca yüzde 2’si öğrencilere geri ödemesiz burs vermek için ayrılmıştır. Evet, yalnızca yüzde 2’si, çok küçük bir rakam olduğunu siz de düşünmüyor musunuz? Ya, Bakanlık bütçesinin ne kadarıyla tüm öğrencilerin kredileri bursa dönüştürülür? Yüzde 3.

Daha sonra arkadaşlarım da değinecekler, ancak ben de çok kısaca söyleyebilirim ki Bakanlık bütçe tercihini bu yönde değil, sporcusu dahi olmayan spor kulüplerine yüklü miktarda kaynak aktarmaktan yana kullanıyor. Bu kulüplerin iktidarla iltisaklı olduğunu tahmin etmek güç değildir. Yani yine gence ayrılacak bütçe yandaş ayrılıyor.

Üniversite öğrencilerinin yaşadığı en mühim sorunlardan biri -az önce de bahsettiğimiz, gündemlerden takip ettiğiniz gibi- barınma krizidir. 1,5 milyona yakın üniversite öğrencisinin olduğu İstanbul’da KYK yurtlarında 1 tane yatağa 50’den fazla kişi, Ankara’da ise 10’dan fazla kişi düşüyor; 1 tane yatağa 10 kişi düşüyor. Peki, Bakanlık bu barınma krizine karşı ne yapıyor? Yurtlarda koğuş sistemine geçiyor. Zaten fiziki şartları yeterli olmayan yurt odalarının kapasitelerini artırarak kendince çözüm üretmeye çalışıyor. Özel yurtlara gelecek olursak ne yazık ki durum çok daha vahim. İstanbul’da 4 kişilik bir odada bir yatak ücretinin 7 bin lira olduğunu düşünürsek 1.250 lira alan 5 öğrencinin burslarının toplamıyla yalnızca bir öğrenci 4 kişilik bir odada bir yatağa sahip olabiliyor. Ne dediğimi anlatabildiğimi düşünüyorum. 5 öğrenci birleşiyor, dört kişilik odada bir tane yatağın kirasını ancak ödeyebiliyor. Son dört yılda 81 ilde ortalama kira artışının yüzde 600’e dayandığını da hesaba kattığımızda gençlerin barınma krizini artık sizlere bırakıyorum.

Fiziki kapasitelerinin, teknik altyapısının, yaşam koşullarının son derece kötü olduğu, güvenli ve sağlıklı barınmanın mümkün olmadığı KYK yurtlarında yaşanan cinayetlerden bahsetmiştik. Peki, Zeren Ertaş’ın yaşamını yitirdiği Aydın’daki bir yurdun fotoğrafını Eski Bakan Kasapoğlu’nun daha

iki yıl önce iftihar ve gurur tablosu olarak övünçle sunduğunu hatırlıyor musunuz? Hâlbuki biz o gün de bu sorunları dile getirmiştik ancak gençlerin yaşamını çalan bu sistem gözünü kulağını kapatmıştı. Şimdi, sistem gözünü ve kulağını kapattığı için, bu sorunları duymadığı için gençler en demokratik hakları olan eylem yapma, basın açıklaması yapma haklarını kullanıyorlar fakat bu haklar bir şekilde kriminalize edilip gençlerin bu hakkı engelleniyor ve sorunları çözmek yerine gençler baskılanıyor. Gençler üzerindeki şiddet artıyor. Bakın, Zeren için eylem yapan gençlerin pek çoğu gözaltına alındı. Geçen günlerde Mardin’de yurdun önünde yapmak istediğimiz basın açıklamasını TEM’den bir komiser yurdu gezerek “Bu açıklamaya katılırsanız sizin sicilinizi kirletiriz, hayatınızı karartırız.” gibi şeyler söylemiş. Bakın, asıl çözülmesi gereken gençler üzerinde baskıyı arttırmak değil, mevcut problemleri çözmektir. Mevcut problemler çözüldüğü takdirde kimsenin kalkıp basın açıklaması yapma gibi bir ihtiyacı olmayacaktır zaten.

Evet, Sayın Bakan, ülkede gençlerin karşı karşıya kaldığı en büyük problemler çok açıktır ki işsizlik, yoksulluk ve asimilasyondur. Her geçen gün derinleşen genç yoksulluğunun ve genç işsizliğinin siz de farkındasınız. Biz, gençlerin halkın tamamı gibi borçlar içerisinde olduğunu biliyoruz. Gençler âdeta KYK ve kredi kartı borçlarıyla boğuşuyorlar. Yeni mezun gençler KYK borçlarını artan işsizlikten ötürü ödemekte zorlanıyorlar, bir türlü adım atamadıkları profesyonel yaşama borç ve onun faiziyle adım atmak zorunda kalıyorlar. Ne yazık ki profesyonel yaşamın önünde bir dizi engel var. Mülakatlar -biliyorsunuz- kaldırılacaktı ama kaldırılmadı; bunu da tekrar buradan vurgulamak isteriz.

Çocuk sahibi genç kadınlar ise çocuk bakımının toplumsal cinsiyet rolleri gereği yalnızca kadının göreviymiş gibi görülmesinden ve ücretsiz kreş imkânlarının sağlanmamasından ve dünyanın en uzun mesai saatlerine sahip olmamızdan ötürü ekonomik ilişkilerin dışına itiliyor. İktidara sipariş usulü verilen ve bizim nazarımızda güvenilirliği olmayan TÜİK’e göre de genç işsizliği yüzde 17,2’dir; genç erkeklerde bu oran 14,2’dir, genç kadınlarda ise 22,7’dir. Bakın, burada bile toplumsal cinsiyet eşitsizliğini çok net görebilirsiniz eğer görmek isterseniz.

Kayıt dışı, esnek ve güvencesiz çalışmanın en yüksek olduğu toplumsal grubun gençler olduğunu biliyoruz. Günübirlilik, düşük ücretli yevmiyeli işlerde uzun mesai saatlerine maruz bırakılıyorlar. Gelecek kaygısı, iş bulamama, alacağı maaşın asla yetmeyeceğini bilme, öğrenciler için mezun oldukları bölümde iş bulamama, iş cinayetleriyle karşı karşıya kalma, aileye bağlı olma ise genç yoksulluğunu perçinliyor.

Şimdi, bir kavramdan bahsedeceğim, muhtemelen biliyorsunuzdur; NEET yani ne eğitimde ne de işte olan gençlerden bahsedilmek için kullanılan bir kavram. NEET gençlerin OECD ortalamalarına göre erkeklerde yüzde 14 olurken kadınlarda 15,5’tir. Türkiye’de ise bu oranlar ivmeleniyor. Erkeklerde bu oran 22,7 iken kadınlarda 44,9’dur. Bakın, ne okuyan ne de bir iş sahibi olan kadınların yüzdesi 44,9. Biz bu iktidarın gençleri eve hapsedmeye çalıştığını, genç kadınları da üst düzeyde olmak üzere ev gençleri yaratmaya çalıştığını biliyoruz. Genç yoksulluğu, genç işsizliği, NEET gençlerden bahsettiğimizde homojen bir topluluktan bahsetmiyoruz, ziyadesiyle heterojen bir toplamdır. Dolayısıyla, gençlerin tamamını yatay kesen kimi problemleri olsa dahi özgün problemlerin özgün çözümlere ihtiyacı vardır. Bunlar arasında genç anneler, uzun zamandır işsiz olan eğitimli gençler, kayıt dışı çalışanlar, göçmenler, dezavantajlı gruplar, engelli gençler, deprem sonrasında hayatta kalmaya çalışan gençler ve bunların özgün problemleri vardır. Özgün problemler için özgün çözümlere ihtiyaç vardır.

Bu noktada ben Kürt gençlerinden bahsetmek istiyorum. Türkiye’de diğer yerlerdeki gençlerden ayrılan sorunlarımız var. Bunlardan bahsetmek istiyorum ki çözüm olsun, burada da net bir şekilde gözler önüne serelim. Defalarca söylediğimiz gibi Kürt gençleri üzerinde merkezî bir kararlar uygulandığı çok açık olan bir özel savaş politikası yürütülüyor. Uyuşturucu ve bağımlılık gençler arasında...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne diyor ya!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hatip...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Anlatıyorum, anlatıyorum...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hatip...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Uyuşturucu ve bağımlılık...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir dinle ya! Bir dinle!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir müsaade eder misiniz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Başkanım, Türkiye’de gençlerle ilgili savaş yoktur, asimilasyon yoktur; bunların hepsi yanlışır.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Sıra size geldiğinde konuşun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Beni kesmeyin lütfen, saygı duyun. Bakın ben...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Yazıklar olsun ya!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Asıl size yazıklar olsun!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Kürt çocuklarını dinlediğiniz yok.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kürt çocuklarını dağa götürenlere ses çıkaramıyorsunuz!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Ne dağı ya, ne dağı!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bakın, itham etmeyin!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kim kimi dağa götürüyor?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Lütfen müdahale eder misiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Esas sizlere yazıklar olsun! Böyle bir şey var mı yani arkadaşlar!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bir saniye lütfen... Saldırmayın, bakın, size ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Altın, bir durur musunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ama yalan yanlış...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Konuş öyle; he, he! Konuş orada boş boş!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Siz eğer bir şeyleri çözmek istiyorsanız...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Biz bir şeyleri çözmek istiyoruz, siz yalnız birtakım örgütlerin etkisinden çıkın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Konuşmacıya müdahale etmeyin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – ...Türkiye’nin yeni yüzyılında yeni bir anayasayla...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kendi iradenizle hareket edin, kendi iradenizle.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bir şeyleri çözmek istiyorsanız o zaman önce dinlemeyi öğreneceksiniz!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Parmak sallama! Niye parmak sallıyorsun!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kime parmak sallıyorsun?

Sayın Başkanım, kime parmak sallıyor?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, bir müsaade eder misiniz...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Böyle bir şey olabilir mi ya!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – İsmail Bey, senin istediğin gibi konuşmak zorunda değiliz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Değerli milletvekilleri, bir saniye...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Türk genci ayrı, Kürt genci ayrı değil, bunu da böyle bilin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Özgün ihtiyaçlar var beyefendi!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Niye? Kürt genci yok mu? Bu ülkede Kürt genci yok mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir müsaade eder misiniz.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Türk genci de var, Kürt genci de var, Laz'ı da var, Çerkez'i de var; niye böyle söylüyorsunuz?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Niye bir kesimi...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

Değerli arkadaşlar, görüşmelere 13.40'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.18

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 13.47****BAŞKAN: Mehmet MUŞ (Samsun)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Orhan ERDEM (Konya)****KÂTİP: Nilgün ÖK (Denizli)**

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, 12’nci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

2.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş’un, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın’ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, konuşması esnasında çıkan tartışmaya, komisyonlarda yayın yapılması ve çekim yapılması hakkındaki düzenlemelere ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, Plan ve Bütçe Komisyonunda ve diğer komisyonlarda müzakereler yapılırken belli bir nizam ve kurallar içerisinde yapılmak zorunda ve burada İç Tüzük hükümlerine göre her hatip, her milletvekili kendi eleştirilerini ya da görüşlerini ortaya koyabilir.

Şimdi, burada size birkaç tane İç Tüzük maddesini hatırlatmak istiyorum.

“Konuşma üslubu:

Madde 67 – Genel Kurulda -ya da komisyonlarda- kaba ve yaralayıcı sözler söyleyen kimseyi Başkan derhal, temiz bir dille konuşmaya, buna rağmen temiz bir dil kullanmamakta ısrar ederse kürsüden ayrılmaya davet eder.

Başkan, gerekli görürse, o kimseyi o birleşimde salondan çıkartabilir.”

“Madde 46 – Bir komisyonda söz kesilir, şahsiyatla uğraşılır ve düzeni bozma hareketlerinde bulunulursa komisyon başkanı düzeni sağlar; gerekiyorsa toplantıya ara verir veya erteleyerek durumu gereği yapılmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına bildirir.”

Aynı şekilde Anayasa’nın 3’üncü maddesinde devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu belirtilmektedir. Anayasa’nın bu hükmü doğrultusunda sayın milletvekilleri yapacakları değerlendirmeleri bu Anayasa hükmü çerçevesinde yapmalılar.

Birleşime ara vermeden önce Mardin Milletvekili Sayın Altın konuşmasına devam ediyorken “Bu noktada ben Kürt gençlerinden bahsetmek istiyorum. Türkiye’de diğer yerlerdeki gençlerden ayrılan sorunlarımız var. Bunlardan bahsetmek istiyorum ki çözüm bulunsun, burada da net bir şekilde gözler önüne serelim. Defalarca söylediğimiz gibi Kürt gençleri üzerinde merkezî bir kararla uygulandığı çok açık olan bir özel savaş politikası yürütülüyor. Uyuşturucu ve bağımlılık gençler arasında...” Ve tartışma çıkıyor Komisyonunda.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir kere, Anayasa’nın 10’uncu maddesi kanun önünde eşitlik ilkesidir, kanunlar önünde herkes eşittir. Şimdi, bu kullanılan ifadelerde merkezî bir karar alındığı, özel bir savaş politikasının uygulandığı ve uyuşturucu ve bağımlılığın yine bu karar doğrultusunda özellikle orijin olarak Kürt olan gençler ve vatandaşlarımız arasında uygulandığı ifade ediliyor. Şimdi, bir, bu kararı sayın milletvekilinin bulup Komisyona getirmesi gerekiyor yoksa bir yalan üzerinden, değerli

arkadaşlar, bir yalanı sürekli tekrarlayarak doğru olmaz. Sayın Temurci de bir konuşma yaptı, neyi dile getirdi? Bu uyuşturucuyla ilgili hassasiyetini, toplumun mücadele azmini, kararlılığını bütün gençlerimiz için söyledi, bir grup veya bir kesim, bir şehir veya ülkenin bir bölümü diye dile getirmedik, böyle bir şey de söz konusu değil. Böyle yaparsak işin içerisinde çıkamayız değerli arkadaşlar.

Bir diğer konu, değerli arkadaşlar, bu şekilde yaparak kendimizi ifade edemeyiz yani birbirimizi anlayamayız. Burada herkes milletvekili, inanın ben Komisyon Başkanı olarak sakinleştirmeye çalıştığım zaman bile bana da ayrı bir tepki gösteriliyor. Şimdi, böyle yaparsak işin içerisinde çıkamayız ve şunu kesinlikle kabul etmiyorum: Yani özel bir amaçla, bir kararla böyle bir şey uygulandığını kesinlikle kabul etmiyorum değerli arkadaşlar. Bu yalanı tekrarlayarak doğru bir şey ortaya çıkaramayız; bunu ortaya koymamız lazım. 85 milyon vatandaşımızın hepsi bizim için eşit.

Yine İç Tüzük gereği, değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün 168'inci maddesi çerçevesinde çıkarılan Türkiye Büyük Millet Meclisi Basın ve Yayın Mensuplarının Çalışmaları Hakkında Yönetmelik'in 12'nci maddesinin (3)'üncü fıkrası hükmünce komisyonlarda yayın yapılabilmesi komisyon başkanının iznine bağlıdır yani burada yetki komisyon başkanındadır.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkanım, izniniz var mı kayıt alıyorlar sizi?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Beni alamazlar.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Yayın değil, yayın yapmıyoruz, kayıt alıyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye, bir saniye...

Arkadaşlar, o kaydı ifade ediyorum, o kaydı siler misiniz? Ben onu izah etmeye çalışıyorum.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Burada tutanaklara yansıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, tutanaklara yansması ayrı bir şey. Alırsınız tutanakları konuşursunuz. Bu bir çekim...

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Bu bir yayın değil.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Bir kere, çekim hakkınız yok, böyle bir yetkiniz söz konusu değil, ben onu ifade etmeye çalışıyorum. Komisyon Başkanının bu yetkisinin ötesinde dışarda bile benim iznim olmadan beni çekim yapamazsınız, çekemezsiniz beni.

Değerli arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, sizi çekemeyiz ama kendi konuşmalarımızı yayınlatabiliriz, her zaman da yayınladık yani.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, bir saniye, bir saniye değerli arkadaşlar... Kendi konuşmalarınızın çekimine izin veriyorum.

Değerli arkadaşlar, benim bir görevim de Komisyonda düzeni sağlamaktır. Şimdi burada kameralardan izinsiz çekim yapan arkadaşlar tespit edilecek, onları salondan çıkaracak görevli arkadaşlarımız, bir daha da Komisyon toplantılarına onların katılmasına izin vermeyeceğim çünkü ben bu kararları başta herkesle paylaştım, konuştum. Tespit edeceğiz onları -arkadaşlarımız çalışıyor- ve salondan çıkaracağız, bundan sonra aldığımız kararda da bu arkadaşları bir daha toplantıya sokmayacağım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, burada bir kamusal görev yürütüyoruz, neyi gizliyoruz ki toplumdan?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, şimdi...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yayınlanması niye rahatsız ediyor ki?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir müsaade eder misiniz Sayın Milletvekili.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kamusal bir şey Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Milletvekili, bir müsaade eder misiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tabii, buyurun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Burada yazılı basın var, tutanaklara da giriyor sözlerim. Siz kendi konuşmanızı çekebilirsiniz. Burada Komisyon Başkanı izin vermeden böyle bir kayıt alınması doğru bir şey değil. Bu arkadaşlarımızı tespit edeceğiz ve bir daha salona girmelerine, toplantılara katılmalarına izin vermeyeceğim.

Şimdi kaldığımız yerden çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Sayın Altın, ilave...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İç Tüzük’e aykırı bir uygulama Sayın Başkan, İç Tüzük’e uygun değil yani. Danışman arkadaşlarımız bizim direktiflerimiz doğrultusunda bizi çekiyorlar ve bu da doğal hakkımız. Milletvekili bunu yapamayacaksa ne yapacak?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, kendinizi çektirebilirsiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkanım, milletvekili olarak toplumun bütçesini konuşuyoruz, halkın bütçesini konuşuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Salonla alakalı izin vermeyeceğim.

Sayın Altın, ilave beş dakikanız kalmıştı, sürenizi vereceğim.

Buyurun lütfen, sözlerinizi tamamlayın.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Halkın bütçesini halktan mı saklıyoruz. Böyle bir şey, usul var mı ya?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kimseden bir şey sakladığımız yok, kendi kendinizi çekebilirsiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – O zaman niye rahatsız oluyorsunuz ki?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kendinizi çekebilirsiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kendimizi de çekeriz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ha, beni çekemezsiniz, istemiyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sizi çekmiyoruz, sizin bize yönelik sarf ettiğiniz sözlerinizi çekiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın milletvekili, konuşmanıza başlayın lütfen.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Antidemokratik uygulamalarınızı çekiyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Öncelikle, konuşmamın başında bir şeyi açığa kavuşturmak isterim, az evvel çıkan tartışmada kimseyi tehdit etmek gibi bir yöntemi asla izleyemeyeceğimizi, kullandığım sözün bir genç milletvekili olarak sözlerimin kesilmesinin ardından bir buçuk saat kadar uzun bir süre ara verilmesine yönelik eleştirilerimi yapacağıma yönelik bir söz kullandım; burada bir yanlış anlaşılma varsa bunu düzeltmek isterim öncelikle.

Şimdi, bunun haricinde biz birtakım özgünlüklerin olduğundan bahsettik ve bu özgünlüklerden bahsederken tabii ki seçim bölgem olan Mardin’deki Kürt gençlerinin de sorunlarından, problemlerinden bahsetmem gerekir ve şimdi o konuşmamı sürdürüyorum.

Bu noktada Kürt gençlerinin Türkiye’nin diğer yerlerindeki gençlerden ayrılan sorunlarından bahsetmezsek durumu net bir şekilde gözler önüne koyamayız. Defalarca söylediğimiz gibi, Kürt gençler üzerinde yürütülen birtakım politikalar vardır. Uyuşturucu ve bağımlılık gençler arasında yaygınlaştırılmaya çalışılıyor, politikayla ilgilenen gençler kriminalize ediliyor, ajanlaştırılıyor ve psikolojik işkence yöntemleri uygulanıyor, genç kadınlar kolluk kuvvetleri tarafından cinsel saldırılara maruz bırakılıyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Allah’ım, ya Rabb’im!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, az önce...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Hemen örnek vereyim Başkan, müsaade edin, sözümü kesmeyin çünkü bu şekilde devam edemiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Müsaade edin bana, az önce uyarıda bulundum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Çünkü devam edemiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Az önce uyarıda bulundum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Mesela, bir örnek vereyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Az önce uyarıda bulundum size.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bir örnek vereyim, izin verirseniz örnek vereyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye! Bir saniye Sayın Hatip.

Az önce ben Anayasa’nın ilgili maddelerini sizlere okudum, ısrarla bunların sürdürülmemesi gerektiğini de ifade ettim, eğer ısrarla sürdürülürse Komisyon Başkanı burada sözü keser ve ilgili hatibi salondan çıkarmaya kadar yetkisini kullanır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, onlarca örnek söyledi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Burası mahkeme salonu değil değerli arkadaşlar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Kararı söyleyeceğim.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – O zaman hâkim gibi davranmayın siz de.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Lütfen, bu konuda yani bir politika çerçevesinde kullandığımız ifadelerin doğru olmadığını, yanlış olduğunu, bunların ispata... Yani bir karar alınmışsa, buyurun, Hükümet temsilcisi burada, Sayın Bakan burada, bu kararı bulun getirin, biz de gösterelim Bakana böyle bir karar var mı yok mu.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bakın, haberlerden bahsediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Olmaz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, yüzlerce, binlerce vaka var ya. Binlerce, kolluğun işlediği cinsel suç var ya.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Mesela, Mardin’de tabii ki çok kısa bir süre önce 4 çocuğa cinsel istismarda bulunan bir kolluk görevlisi hakkında tutuksuz yargılanma kararı verildi, daha dört gün önce bu oldu. Şimdi, ben bunları burada konuşamayacak mıyım ya da bunları konuşmam suç olarak mı sayılacak?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bu, kişiyi ilgilendiren, niye devleti ilgilendirsin?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Milletvekili, bakın...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Kolluk...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yargı aklıyor ama yargı aklıyor, yargı aklıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Şimdi, şöyle bir Komisyona bakalım, Komisyona hep birlikte bir bakalım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Komisyonun yaş ortalamasına bir bakalım ve en genç vekil olarak zaten bu kadar zorlu şartlar altında kendimizi ifade etmeye çalışırken bu araya girişlerinizi biz doğru bulmuyoruz Başkan. Bize yaptığınız önerilerin, lütfen, karşı tarafa da yapılması gerektiğini söylüyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) – Tamamdır Başkan.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Burada siyasetle uğraşan gençleri biz görmüyoruz çünkü siyasetle uğraşan gençler kriminalize ediliyorlar ve cezaevlerine gönderiliyorlar. Bu şekilde devam edersek biz hiçbir sorunu, hiçbir problemi çözemeyiz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sen nasıl geldin, sen nasıl geldin? Sen onu söyle.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Biz, gençlerin politikada aktif birer özne olmalarını istiyoruz ve her platformda bunu dile getiriyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Biraz tahammül, milletvekili konuşuyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bunun için her daim gerekli yapısal değişiklikleri yapmaktan da geri durmuyoruz. Partimizde de genç arkadaşlarımız meclis şeklinde örgütlenerek kendi kararlarını kendileri alıp direkt uyguluyorlar ancak iktidar ve iktidar ortağı ve hemen hemen diğer tüm partilerde gençlere ve gençliğe dair yaklaşım hiç de öyle değil; “Gençlik kolları” isimlendirmesinden bile bunu anlayabiliriz. Gençler bir bütünün uzvu değil, bir zati öncüsü pozisyonundadır. Bu konuda gençlerin zaten farkında olduğu, her gün deneyimledikleri kimi şeyleri de burada belirtmemiz gerekiyor. AKP iktidarı yirmi bir yıllık iktidarı boyunca millî değerlere bağlı gençler yaratma kurgusuyla gençler arasında kutuplaştırmayı artırıyor ve bir sosyoloji yaratmaya çalışıyor fakat yapboz tahtasına çevirdikleri eğitim sistemi de yine eleştiriler arasındadır. Gençlerin özne olduğunun farkında değiller ya da şöyle diyelim: Farkındalar da gençlerin özne olma durumlarına erişmelerinden korkuyorlar, o sebeple de gençlerin örgütlenmesinin önüne geçiyorlar.

İktidar, genç yaşta evliliği, KYK borçlarının silinmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Altın.

Sayın Temelli...

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Süresinin yarısı bitti, ona iki buçuk dakika daha süre vermeniz lazım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ek süre vermeniz lazım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, ek süre vermeyeceğim.

Sayın Temelli, buyurun lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Zaten orada da kesildi Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Biliyorum Sayın Temelli, siz buyurun lütfen.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, bu antidemokratik, böyle yürütmeniz doğru mu?

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşması esnasında çıkan tartışmaya ve Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, bunu kabul etmiyoruz. Herkese aynı şekilde, eşitlikçi bir davranış sergileyeceğinizi umuyoruz. Böyle başlamıştık ve biz bu anlamda da bize düşen sorumluluğun gereğini yerine getirdik. Kimsenin sözünü kesmedik, kimsenin konuşmasına müdahale etmedik, kimseye hakaret etmedik, kimseyi de tehdit etmedik; grubumuzun davranışını biliyorsunuz. Sizin söz kesme yetkiniz tabii ki var; kesersiniz, uyarınızı yaparsınız, hatırlatırsınız ama bu sizden başka kimsenin yetkisinde değil. Arkadaşların sürekli hatibe müdahale etmeleri, tehdit etmeleri, bağırımları, mobbing uygulamaları; bunlar bizim kabul edeceğimiz şeyler değil. Biz kendimizi kendi sözcüklerimizle ifade ederiz, buna itirazı olan söz alır, üzerine konuşur, eleştirisini yapabilir ama bizim sözümüzün nasıl olacağına başkaları karar veremez. Eğer bizim sözümüzün bir yanlışı, yalanı varsa bunu zaten halk takdir eder. Bizim söylediklerimizin ne kadar gerçek ya da ne kadar gerçek dışı olduğunu artık herkes çok iyi biliyor.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – O kadar tahammül edemiyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bir sus, dinle!

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bakın, biz herhangi bir suçlamada bulunmuyoruz. Merkezî bir aklın kararından bahsederken bir hafızaya işaret edeceğim şimdi. Bu ülkede çöktürme planı hazırlandı, bu çöktürme planının nerede, nasıl hazırlandığını da hep birlikte biliyoruz. Dolayısıyla biz, burada ne Sayın Bakanı suçluyoruz, ne zatınızı suçluyoruz, ne de buradaki hazırına dair bir şey söylüyoruz ama burada hep birlikte yaşadığımız bir gerçekliğe işaret ediyoruz ve uyuşturucu meselesinin gençler arasında bu kadar yaygın olması zaten hepimizin şüphelenmesine neden olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Temelli, devam edin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kürt gençlerini asimile eden kim?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Kürt gençlerini asimile...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Siz, AKP.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Asimilasyon meselesi çok iyi bildiğiniz bir mesele. Bakın, hâlâ aynı şeyi yapıyorsunuz; hâlâ söz kesmek, araya girmek...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ya, dün ben de konuşurken siz kestiniz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Dinleyin... Hayır, nerede kestik efendim? Yok öyle bir şey.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, uyarır mısınız?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Kesmediniz mi?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yok öyle bir şey. Neden? Çünkü bizim sözümüz güçlü; sözü güçlü olmayan acze düşüyor, sözü güçlü olmayan söz kesiyor, sözü güçlü olmayan küfrediyor, hakaret ediyor. Bizim sözümüz de güçlü mücadelelemiz de güçlü.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Hiçbir şeyiniz güçlü değil, bölücü dil kullanıyorsunuz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – O sizin diliniz ya.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ben sadece şunu söylemek istiyorum Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun, sizlere de söz veriyorum iki dakika.

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkanım, tabii ki buradaki milletvekilleri diyelim ki bizim bakanlarımızı, siyasetimizi eleştirebilirler yani eksikleri eleştirebilirler ama olmayan bir şeyi varmış gibi algı yaratarak başka taraflara mesaj veremezler. Şimdi, bu tutanakları okudukları zaman bunu sadece Türkiye okumuyor, aynı zamanda dünya okuyor; sizin amacınız da o zaten. Ne görüyorlar orada? Sanki, Türkiye Cumhuriyeti devleti Kürt gençlerimizi asimile ediyormuş gibi, onlara karşı savaş açmış gibi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Evet, ediyor; beni asimile ettiniz, kendi dilimi konuşamıyorum sizin yüzünüzden.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Türkiye Cumhuriyeti devleti sadece teröristlerle mücadele ediyor, eğer siz kendinizi onlarla eş tutuyorsanız biz bilemiyoruz. Bizim için bu ülkede Türk de Kürt de Laz da Çerkez de hepsi eşittir, biz hepimizi bir millet olarak görüyoruz arkadaşlar. Sizin öncelikle kendinizi gözden geçirmeniz lazım ve kendinize özgü politikalar oluşturmanız lazım, tamam mı, esas mesele bu.

Diğer taraftan, siz Mardin Milletvekilisiniz, ben size soruyorum: Mardin merkezde daha çok etnik olarak, ağırlık olarak hangi gruplar var?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Ne fark eder?

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Arap var. Peki, Mardin Merkez Arap'tır, tamam mı; bazı yerler Arap'tır, bazı yerler diyelim ki Kürt'tür ve başka etnik kökenlerden de vardır. Niye onlardan bahsetmeyip de sadece Kürtlerden bahsediyorsunuz? Mardin merkezdeki...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sana ne, sana ne!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Bahsetmiyorsanız ve dolayısıyla da ayrımcılık yapıyorsunuz, ayrımcılık.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ya, Başkan, böyle bir şey olur mu? Ne konuşacağımıza karar vermeye çalışıyor ya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir müsaade eder misiniz.

Değerli arkadaşlar, bir saniye; Sayın Temelli, geri mi çekiyorsunuz talebinizi?

Grup sözcünüz Sayın Temelli'dir değerli arkadaşlar.

Buyurun Sayın Temelli.

3.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşması kesildiği için ek süre istediklerine ve Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın konuşmasında bahsettiği konulara ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, bir kere, öncelikle hatibimizin konuşmasının bu kadar kesilmesinden dolayı sözlerini bitirmesi için birkaç dakika daha rica ediyoruz, mümkünse bunun verilmesini istiyoruz.

Burada ayrımcılık yapan biz değiliz. Dolayısıyla uyuşturucu tabii ki bütün gençlerin sorunu. Asimilasyon meselesi, çok ciddi bir mesele, böyle araya sıkıştırılacak bir mesele değil.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İspatla, ispatla o zaman.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Haber oku.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Fakat uyuşturucu meselesine bakarken yaşanan vakalara, genç kadınlara yönelik şiddete bakarken yaşanan vakalara da bakmak lazım. Ne kadar vaka yaşanmış? Hepsi mahkeme kayıtlarında da var, haberlerde de var ve bilginiz dâhilinde; bunları çarpıtarak buradan bir sonuç almanız mümkün değil. Başında hatibimiz de çok net bir şekilde ortaya koydu, ne dedi? “Çözüm bulmalıyız, çözüm üretmeliyiz.” dedi. Çözüm üretmek yerine yok sayarak bundan kaçamazsınız. Evet, bir sorun vardır, ciddi bir sorundur. Kürt gençleri başta olmak üzere uyuşturucu bütün gençlerin sorunudur ama Kürt gençlerine yönelik yaygın olan uyuşturucu kullanımında kolluk güçlerinin ihmali ya da kolluk güçlerinin bu konuda yapmış oldukları da mahkeme kayıtlarında var. Bunu inkâr edemezsiniz. Burada bizim sözümüzü keserek, bize saldırarak bunu yok sayamazsınız. Bu bir gerçeklik...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Ne yapmış kolluk güçleri?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Çözeceksek doğru yerden başlayarak çözeceğiz.

Teşekkür ederim.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Ne yapmış kolluk güçleri?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar, değerli arkadaşlar...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Jandarma arabasında, resmî araçta uyuşturucu yakalandı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Değerli arkadaşlar...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Ne yapmış kolluk güçleri?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Ya, jandarma aracında uyuşturucu sevkıyatı...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Arkadaşlar...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Senin de arkadaşın milletvekili arabasında PKK'lı taşıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ersoy...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Kimi taşıyor?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Senin milletvekili arkadaşın PKK'lı taşıyor.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – O yalan, yalan o, çıktı ortaya.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Polisi, askeri nasıl suçluyorsun?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Ya, bildiğin mahkeme kararı var.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, bir saniye... Değerli arkadaşlar...

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Nasıl suçlama, hangi mahkeme kararı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ersoy, değerli arkadaşlar, müsaade eder misiniz; Sayın Bakanım, bir saniye...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Parti Meclis üyelerimize hâlâ terörist muamelesi yapıyorlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bir saniye bana müsaade eder misiniz?

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Yok Başkanım, öyle polisi, askeri suçlama yok; öyle bir şey yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar... Sayın Ersoy... Arkadaşlar, bir saniye değerli arkadaşlar...

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar, bakın, siyaset, devlet yönetimi ciddi bir iştir. Bireysel suçları... Ya, şimdi, bunun içerisine bulaşmış olan eğer bir memur varsa onun da hesabını soracağız, soruyoruz; eğer bir polis varsa veya başka bir kamu görevlisi varsa bunlar suç işlemeyecek, işlemeyen insanlar... Suç işlemeyene kadar özgürlükleri vardır, varsa hesabı sorulur.

Arkadaşlar, bir şeyi düzeltelim, bir saniye, eğer bir kamu görevlisi bir suç işliyorsa gereği yapılır bunun ama bunu alıp işte sadece Kürtlere yönelik böyle yapıyor demek, bu doğru bir şey değil değerli arkadaşlar.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Mesele şu ki gereği yapılmıyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye, Sayın Altın, bir saniye lütfen.

Anlatmaya çalıştığım şey şu: Eğer, burada ortaya çıkan eksiklikler varsa üzerine gideceğiz. Az önce, işte, bugün, sabah Sayın Bakanın dile getirdiği asansör kazasıyla ilgili soruşturmalar açıldı, hesabı soruluyor. Şimdi, eğer, oradakiler de kamu görevlisi değil mi, orada ihmal varsa gereğini yapacaklar. Şimdi bunun polis olması, bekçi olması veya başka bir kamu görevlisinin suç işlemesi, bu affedeceğimiz, yok sayacağımız bir şey değil ama buradan hareketle “Bu bir devlet aklısıdır, bir devlet politikasıdır.” demek değerli arkadaşlar, bu doğru bir şey değil. Bir de bu...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Cezasızlıkla neticeleniyorsa korunuyor demektir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye değerli arkadaşlarım; değerli arkadaşlarım, bir saniye.

Her gün farklı farklı olaylar duyuyoruz, burada hukukçu olan arkadaşlar var, adliyelere gidiyorlar, bakıyorlar. Yani bir meseleyi alıp bunu Kürtlere yönelik bir politika şeklinde lanse etmek bu doğru değil, size Anayasa'nın ilgili hükümlerini...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Bir cinayet ve tecavüz cezasızlıkla sonuçlandı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Müsaade edin.

...ilgili maddelerini hatırlattım değerli arkadaşlarım.

Şimdi, lütfen bu sükunetle gidelim. Sayın Temelli bir şey daha söylemek istiyorum sözlerinize alakalı: Ben genelde milletvekillerinin hepsine görüşlerini belirtmek için söz veriyorum. Burada da hassasiyetimi biliyorsunuz ancak bazen sayın milletvekillerinin... Değerli arkadaşlar, Komisyon çok teknik bir komisyon, rakamlar çok konuşulur burada. Bu tip tartışmalar çıktığı zaman bu takdir hakkımı kullanmak istemiyorum bazen. Dolayısıyla bu konuda beni anlayışla karşılamazınız... Sayın Temelli'nin ricasından sonra üç dakika ilave süre vereceğim ama yeni bir tartışma Sayın Altın açmayalım.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Şimdi, burada bir şeyi daha dile getirelim. Olabildiğince geri bildirimleriniz çerçevesinde kendimizi dile getirmeye çalışıyoruz fakat şunu da söylemek istiyorum: En başından beri defalarca bölünmüş bir konuşma var ve bu defalarca bölünmüş konuşmanın en başında verdiğim birbirimizi anlama, varsa sorunları çözmeye çalışma, birbirimizi gözetme hassasiyetinden uzak olduğunun eleştirisini de Komisyona getirmek istiyorum. Şunu söylüyorum: Sayın Bakan konuşmasında gençlerin evlenebilmesi için krediler vereceğinden bahsetti. Ben bunu Bakana soruyorum: Biz saatlerdir problemlerden bahsediyoruz. “Acaba binlerce problem varken, yapılması gereken binlerce adım varken neden sadece evlilik kredisi veriliyor, evlilik kredisi açılıyor, niye başka krediler de gençlere verilmiyor?” sorusunu, teşvikin amacını sormak istiyorum. İktidar genç yaşta evliliği KYK borçlarının silinmesi, hibeler verilmesi gibi yollarla teşvik etmeye mi çalışıyor diye soruyorum. Bunun nedenini aslında biz biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Genç kadınlara bu sistemin biçtiği rol aslında bu noktada biraz açığa çıkıyor; evlen, çocuk yap ve evde otur. Fakat biz bu yaklaşımın asla yerini bulmayacağını, genç kadınların hayatın ve yaşamın her alanında aktif bir şekilde rol aldığını ve farklı teşviklere de ihtiyaç duyduğunu belirtmek istiyoruz yani sadece evlilik kredileri değil gençlerin problemi.

Şimdi, seçim sürecini biraz hatırlayalım: Gençlere bedava internet, telefon ve bilgisayarda vergi muafiyeti gibi vaatler vardı ki bu vaatlerin de bir kısmının yerine getirilmediğini biz biliyoruz. Bunların haricinde gençlere ne vad edildiğini soruyoruz çünkü gençlerin problemleri büyük ve sizlerden beklentileri büyük. Gençlerin sorunlarını bu derece görmezden gelemeyiz. Hatırlarsınız, barınamayan gençlerin eylemleri vardı ve bu eylemlerde eylem yapan gençler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Üç dakikanız doldu, ilave bir dakika daha veriyorum.

Buyurun, toparlayın lütfen.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Bitiriyorum.

...çirkin bir kampanya yapmakla, yalan söylemekle ve buna alet olmakla itham edilmişti; daha sonra, hak arayışlarında bulunanlar da kolluk vasıtasıyla parklardan, yurtlardan gözaltına alınmıştı. Ben bugün bu mesajı çok iyi vermek istiyorum: Gençler alet olma meselesinde aslında bir yanlış adlandırılmayla karşı karşıyalar, sanki gençlerin kendi başlarına bile isteye bir eylemlilik içerisinde olmayacaklarını gösteriyor bu laf; muktedirlere göre, onlara göre -alet olma yaklaşımı- gençlere eylem kudretinden yoksunmuş gibi davranılıyor ancak büyük yanıılıyorlar. Zifirî karanlığı geçirdiğimiz bugünlerde kudret sahibi gençler bunu değiştirecektir diyorum. Ben, gençliğin dinamizminin değiştirici gücünden korkmamamız gerektiğini düşünüyorum. Bugün üniversite kampüslerinde ve sokaklarda gençlerin problemleri için örgütlenmesinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Altın, teşekkür ediyorum.

Selamlamanızı yapın, bitirin lütfen.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Tamam.

Son olarak dediğim gibi, pek çok problemden bahsettik. Konuşmamın en başında da sorunların tespit edilip yüzleşilmesi gerektiğinden ve kalıcı çözümlerin oluşturulması gerektiğinden bahsettik.

Ben bir genç olarak bugün dinlenilmediğimi düşünüyorum, anlaşılmadığımı düşünüyorum ve bu, ne yazık ki bir genç vekil olarak bana bile bir umutsuzluk veriyor fakat bizim bu umutsuzluğu yıkmak zorunda olduğumuzu düşünüyorum.

Buradan politikalar çıkıyor, buradan gelecek dönemin bütçesi çıkıyor ve bizi bekleyen gençler var dolayısıyla bir daha bunun tekrarlanmaması gerektiğinin mesajını da vererek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

Süreniz yirmi dakikadır.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sunumunuz için teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Konuşmama geçmeden, az önce burada konuşulan dili, bölücü dili bütünüyle reddettiğimizi ifade etmek istiyorum. Burası, Komisyon veya Parlamento, önüne gelenin ağzına geleni söyleyebileceği bir platform değildir.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) – Sayın Başkan, itham var, beni böldüğünüz gibi böler misiniz.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, bu dili kabul etmiyoruz. Devletin güvenlik güçlerini...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – İtham var.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bir dakika kes sesini be! Kes sesini, otur! Otur yerine!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – İsmail Bey, düzgün konuş.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Düzgün konuş.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Otur yerine!

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Otur yerine!

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Otur yerine!

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ben konuşuyorum, otur yerine!

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Haddiniz değil, haddiniz!

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Otur, otur!

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın milletvekilleri...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Terbiyesiz!

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Başkan, müdahale eder misiniz, bize müdahale ettiğiniz gibi müdahale eder misiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar, bir oturur musunuz...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ben karıştım mı size? Ben size karıştım mı? Siz konuşurken karıştım mı? Ben konuşuyorum şimdi.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Deminden beri demokrasi dersi veriyorsunuz ya burada.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri... Sayın Aksu...

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – “Terbiyesiz!” diyorsunuz ya, nasıl bir usul bu?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bana bağırdıktan sonra söyledim.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Siz bana bağırdınız, ben size bağırmadım.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bana bağırdıktan sonra.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Siz bağırdınız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, bir oturur musunuz.. Bir müsaade edin de yöneteyim şurayı.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Başkan, lütfen önce bu durumu düzeltin, bağırmanın önce kendisi olduğunu lütfen hatırlatın.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bakın...

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Anayasa’yı da hatırlatın, az önceki gibi İç Tüzük’ü de hatırlatın lütfen.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, bakın, grup sözcünüz burada. Müdahale edeceği yerde ediyor, ona da saygısızlık yapıyorsunuz; lütfen değerli arkadaşlarım... Yani burada Sayın Aksu bir değerlendirir, Sayın Temelli ihtiyaç duyarsa söz alır, der ki “Ya, siz burada yanlış ifade ettiniz.” veya eleştirisini dile getirir ama bir müsaade edin değerli arkadaşlarım yani o da meramını ilan etsin. Her başlayana böyle yaparsak yönetemeyiz burayı, lütfen...

Sayın Aksu, sürenizi yeniden başlatıyorum, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

Evet, terörle mücadele eden güvenlik güçlerimize elde hiçbir belge, bilgi, delil olmadan iftira atmak alçaklıktır, hainliktir; bunu söylemeye çalışıyorum. Varsa belgeniz iletirsiniz, verirsiniz savcılığa.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Var belge, var.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Var.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Mahkeme sonuçları da var, Genel Kurula da getireceğim.

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) – Dinleyin arkadaşlar ama.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ha, getirin, savcılığa verin, hukuk devleti burası; iletin, gereği yapılır, yapılmadığı zaman konuşursunuz ama böyle karnınızdan konuşmak yeri değildir burası. Divanın da Komisyon Divanının da Anayasa’ya ve İç Tüzük’e sadakatle yönetmek gibi bir yükümlülüğü vardır, onun gereğini de yapmıştır Sayın Başkan, bu nedenle de teşekkür ediyorum.

Evet, Sayın Bakanım, bugün bütçenizde gençliği, dolayısıyla geleceğimizi ve sporu görüşüyoruz. Bu vesileyle, cumhuriyetimizin 100’üncü yılını kutladığımız bugünlerde Atatürk’ün Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etme görevini Türk gençliğine verdiğinin altını çizmek istiyorum. Atatürk’ün çocuklarımıza “Türkiye’nin istiklaline, kendi benliğine ve millî anelerimize düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir.” şeklindeki öğüdü de gençlik politikalarımızın bu anlayış bütünlüğü içerisinde ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Biz, gençliği harflerle tanımlamıyor, hepsini istikbalimizin güvencesi, “Türk gençliği” olarak kabul ediyoruz. Gençliğe yapılacak yatırımı Türkiye’nin geleceği için en önemli yatırım olarak görüyoruz. Millî hedeflerimize ulaşılmasının gençler sayesinde mümkün olacağına inanıyoruz. Bu nedenle gençliğin sorunlarına duysız kalmamız, onlara kulak tıkamamız ve hayatın kaotik şartlarında sahipsiz bırakmamız söz konusu olmayacaktır. Düşüncesi, siyasi ve ideolojik aidiyeti ne olursa olsun Türk gençliği bizim parlak yüzümüzdür. Gençlerimizin düşünölmeyenleri düşünerek, yapılmayanları yapmayı başarak ölkemizin güçlü yarınlarını hazırlayacaklarına inancımız tamdır.

Amacımız, istihdam edilebilirliği yüksek, eğitimli, sağlıklı, vasıflı, yüksek ahlak ve seciye sahibi, Türk kültür ve değerlerini özümsemiş, evrensel düzeyde iddia ve sorumluluk sahibi bir gençliktir. Şahsiyetli olmayı insan olmanın ön şartı gören, peşin hükümlerin tuzağından, ön yargıların prangalarından kurtulmuş, fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür bir gençlik hedefimizdir.

Gençliğin, en geniş tanımıyla, bireylerin çocukluk ve yetişkinlik arasındaki sürecini ifade ettiği kabul edilmektedir. Günümüzde gençliğe ilişkin bir sınıflandırma yapıldığında orta ve yükseköğretim gençliği yani okuyan gençlik, çalışan gençlik, hem okuyan hem çalışan gençlik, işsiz gençlik ve bir de dijital gençlik olarak kategorize etmek mümkündür. Dijital gençlik diğer gençlik kategorilerini de içerisine alan, geniş bir kitleyi barındırırken dijitalleşmenin toplum hayatındaki yeri ve önemini de göstermektedir. Her bir grubun içerisinde yer alan gençliğin sorun, ihtiyaç, ve beklentileri farklıdır. Yapılan araştırmalarda gençliğin dile getirdiği sorun alanları, gençliğe ilişkin uyum düzeyleri, sosyal kimlik oluşumuyla birlikte sosyal ilişkilerde yaşanan sorunlar, ekonomik problemler, madde kullanımı, içerisinde bulunduğu yaşam koşulları ve gelecek kaygısı, geçim problemleri, psikolojik baskı ve kariyer hedeflerinden uzak işlerde beklentilerinden düşük ücretlerle hayatlarını idame ettirmelerine yönelik sorunlar olarak özetlenmiştir.

Gençlik sorunlarına yaklaşımımız ekonomik, toplumsal, kültürel ve psikolojik yönlerden bütünlük arz etmektedir. Genel nüfus içerisinde en dinamik kesimi oluşturması nedeniyle stratejik bir öneme sahip olan gençlik, hayatın birçok alanında belirleyici bir role de sahiptir. Bu açıdan, bütçeden ayrılacak payla gençliğe yapılacak yatırımın Türkiye’nin geleceği için yapılmış en önemli ve değerli yatırım olduğunu ifade etmek istiyorum.

Ölkemiz genç nüfusu, 2022 yıl sonu rakamlarına göre toplam nüfusun yüzde 15,2’sini yani yaklaşık 13 milyon kişiyi oluşturmakta, ortalaması yüzde 10,5 olan Avrupa ölkelerine oranla yüksek bir paya sahip bulunmaktadır. Genç nüfusun yüzde 51,2’sini erkek nüfus, yüzde 48,8’ini ise kadın nüfus oluşturmaktadır. Nüfusun yaşlanma oranı giderek artarken nüfus projeksiyonlarına göre genç nüfusun toplam nüfus içerisindeki oranının 2030 yılında yüzde 14, 2040 yılında yüzde 13,4; 2060 yılında ise yüzde 11,8’e gerileyeceği öngörülmektedir. 2022 yılında genç nüfusun yüzde 29,7’si 15-17 yaş, yüzde 19,1’i 18-19 yaş, yüzde 30,2’si 20-22 yaş ve yüzde 21’i ise 23-24 yaş grubunda yer almaktadır.

Sahip olduğumuz bu gücün ölkemizin kalkınması açısından bir fırsata dönüşebilmesi, başta eğitim olmak üzere gençliğe dönük sosyoekonomik politikaların sağlıklı bir zeminde oluşturulmasına bağlıdır. Nitekim Türkiye gençliğin problemlerini çözmeye, onları geleceğe hazırlamaya dönük önemli program ve projeler hayata geçirmiş, politikalar uygulamaya koymuştur. Kuşkusuz, gençlik politikaları Bakanlığınız görev alanıyla sınırlı değildir, farklı disiplinleri ve kurumları ilgilendiren bir bütünlüğe sahiptir. O sebeple, gençlere yönelik politikaların bir bütünlük ve eş güdüm içinde uygulanması önem arz etmektedir. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, genç istihdam oranının artırılması, ölkemizin her yerinde nitelikli tüm kamu hizmetlerine gençlerimizin erişebilmesi, teknolojinin doğru

kullanımı, gençliğin millî birlik şuuruna sahip olması, toplumsal aidiyet ve dayanışma duygusunun güçlendirilmesi, bağımlılıkla mücadele gibi alanlarda politika ve hizmetlerin geliştirilmesine yönelik çalışmalar bu kapsamda değerlendirilebilecektir.

Gençlerimizin küresel değişim ve gelişmelerden bağımsız ele alınması mümkün değildir. Gençliğin eğilimleri, sorunları ve beklentileri değişimin yarattığı yeni şartlar çerçevesinde geniş bir perspektifle okunmalı, gelişmeler, çözümler ve geleceğe dair stratejik planlar bu bakış açısı göz ardı edilmeden ele alınmalıdır. Gençliğe yaklaşımın bütünlük arz etmesi, gençliğin daha yakından tanınmasını ve yüksek potansiyel gücünün faydalı alanlara yönlendirilmesini mümkün hâle getirecektir.

Bilindiği gibi, salgın döneminden en çok etkilenen kesimlerden biri de gençler olmuştur. Dünyada genç işsizliği önemli ölçüde artmış, eğitim ve iş temelli öğrenme büyük ölçüde kesintiye uğramış ve birçok genç finansal, mekânsal ve ruhsal sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Kısmi etkileri hâlâ devam etse de gençliğin bu konjonktürel sorunları büyük ölçüde aşılmış, eğitim ve istihdamda olumlu gelişmeler kaydedilmiştir. İstihdam verilerine göre ülkemizde 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı 2021 yılında yüzde 22,6 iken 2022’de yüzde 19,4’e düşmüş, 2023 Ağustos ayı itibarıyla ise yüzde 17,2’ye gerilemiştir. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre gençlerde iş gücüne katılım oranı 2021 yılında yüzde 41,7 iken 2022 yılında yüzde 43,8’e çıkmıştır. Genç nüfusun istihdamı sektörlerle göre incelendiğinde ise istihdam edilen gençlerin 2022 yılında yüzde 15,1’i tarım, yüzde 31,4’ü sanayi, yüzde 53,5’i ise hizmet sektöründe yer almıştır. Genç nüfustaki istihdam oranı da 2021 yılında yüzde 32,2 iken 2022 yılında yüzde 35,3 olmuştur, 2023 Ağustos ayında ise yüzde 40,5’e yükselmiştir. TÜİK verilerine göre 15-24 yaş aralığında ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2022 yılında yüzde 24,2’dir; bu oran erkeklerde yüzde 16,4 iken kadınlarda yüzde 32,3 olmuştur. 2022 yılı başında İŞKUR tarafından başlatılan Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençler İçin İşgücü Piyasası Destek Programı Projesi kapsamında iş gücü piyasası destekleriyle ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin istihdam edilebilirliklerinin ve iş gücüne katılımlarının artırılması yönünde önemli çalışmalar yapılmış ve gençlerin iş bulmalarına katkı sağlanmıştır.

Bakanlığınız verilerinden de görüldüğü gibi, gençlerin boş zamanlarını değerlendirebilecekleri, kişisel yeteneklerini keşfedebilecekleri, çeşitli sosyal ve kültürel imkânlardan ve bilimsel bir anlayışla yürütülen rehberlik hizmetlerinden yararlanabilecekleri; millî, ahlaki ve insani değerleri benimseyen ve geliştiren bir gençliğin yetiştirilmesi hedefiyle ücretsiz bir şekilde hizmet veren; her türlü konfor, teknolojik altyapı ve imkânları haiz gençlik merkezlerinin sayısının artması memnuniyet vericidir.

Gençliği suça iten sebepler ortadan kaldırılarak suç işlemiş ve hüküm giymiş gençler topluma kazandırılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak gençlerimizin ilköğretim ve ortaöğretim kademesindeki yönlendirme çerçevesinde ve yetenekleri ölçüsünde istedikleri bölümde yükseköğrenime devam etme imkânlarına kavuşturulmasını, aldıkları eğitimle çağın şartlarına, ekonomik ve sosyal hayata hazırlanabilmelerini öngörüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı gibi, yükseköğretimde okuyan gençlerin lisans, yüksek lisans, doktora burs ve kredi imkânlarının geliştirilmesini önemli ve değerli buluyoruz. Hatırlanacağı gibi, geçen yıl yaptığımız yasal düzenlemeyle gençlerin kredi borçlarının faizleri ve gecikme cezaları kaldırılmış, bu şekilde gençlerimizin üniversite sonrası yeni hayatlarına başlarken borç endişesi taşımamaları sağlanmıştır.

Gençlerimizin en önemli ihtiyaç ve beklentilerinden biri de kuşkusuz yeterli ve nitelikli yurt imkânının sağlanmasıdır. Çağdaş standartlarda barınma imkânları oluşturularak hiçbir öğrenci açıkta bırakılmamalı, yurt kapasitesi isteyen her öğrenciye barınma imkânı sağlayacak yeterliğe getirilmelidir. Memnuniyetle ifade etmek gerekir ki bu alanda ciddi bir başarı sağlanmış ve yurt yatak kapasitesinde 2023 Ekim ayı itibarıyla 954 bine ulaşılmıştır. 2023 yılında KYK yurtlarına 428.605 öğrenci başvuru

yapmış ve bu başvuru yapan öğrencilerin yaklaşık yüzde 96'sı yerleştirilmiştir. Diğer yandan, 6 Şubat'ta karşı karşıya kaldığımız asrın felaketi Kahramanmaraş ve Hatay merkezli depremler sonrası KYK yurtları yaklaşık 490 bin vatandaşımızın barınması için önemli bir görev ifa etmiştir.

KYK yurtları, standartların ve sunulan hizmet kalitesinin yüksek olmasının yanı sıra güvenli olması ve diğer imkânlar nedeniyle öğrenciler ve aileleri tarafından öncelikli olarak tercih edilmektedir. Bununla birlikte, son günlerde bazı yurtlarda yaşanan asansör arızası maalesef bir gencimizin hayatını kaybetmesine sebep olmuştur. Bu vesileyle, hayatını kaybeden kardeşimize Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı diliyorum. Olayın tüm boyutlarıyla araştırılarak sorumluların ortaya çıkarılması öncelikli beklentimizdir. Ayrıca, benzeri hadiselerin tekrar yaşanmaması için tüm tedbirlerin titizlikle alınmasını da gerekli görüyoruz. Kuşkusuz, ailelerin emaneti olan çocuklarımıza sahip çıkmak kurumun aslı görevidir.

Günümüz değişen şartları, teknolojinin gelişmesiyle birlikte hayatı ve akışını hızlandıran pek çok kolaylığın yanı sıra teknoloji bağımlılık riskini de beraberinde getirmiştir. Dijital mobil ve sosyal medya, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası hâline gelmiştir. Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre 16-24 yaş grubundaki genç nüfusun internet kullanım oranı 2021 yılında yüzde 97,1; 2022 yılında yüzde 96,9 olmuştur. İnternet kullanım oranı, genç erkeklerde 2021'de de yüzde 98,4; 2022 yılında yüzde 97,6; genç kadınlarda ise 2021'de yüzde 95,6; 2022 yılında yüzde 96,1'e çıkmıştır. Doğru ve temiz kullanımdan ziyade karanlık operasyonlara, yalan ve dedikodunun servis ağına dönüşen sosyal medya platformlarının bu hâliyle gençlerimiz ve geleceğimiz için ciddi risk ve tehditler içerdiği açıktır. Bu nedenle, gençliğin benzeri tehditlerden korunması günümüzün önemli bir meselesi hâline gelmiştir.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Bakanlık bütçesinin programlar itibarıyla önemli kalemlerinden biri de bağımlılıkla mücadeledir. Madde bağımlılığı çocuklarımız ve gençlerimiz için ciddi bir sorundur ve şüphesiz bu konuda önemli çalışmalar da yapılmaktadır. Bakanlığınız bütçesinde Bağımlılıkla Mücadele Programı için ayrılan ödenek büyük oranda artırılmıştır. Esasen Bakanlığınızın tüm faaliyetlerini de bu mücadeleye yönelik bir faaliyet olarak değerlendirmek yerinde olacaktır. Bununla birlikte, etkili bir mücadele için önleyici ve koruyucu faaliyetler kapsamında ilgili kurumlar ve güvenlik birimleriyle eş güdüm içinde etkili ve sonuç alıcı kapsamlı programlar devreye konulmalıdır. Şüphesiz, bağımlılıkla mücadele aile, okul, ilgili sivil toplum kuruluşları ve ilgili kamu kurumlarıyla iş birliği hâlinde, önleyici tedbirlerle topyekûn bir mücadeleyle sonuca ulaşabilecektir.

Değerli milletvekilleri, Atatürk, Türkiye'yi muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkarma hedefinin bir unsuru olarak spor faaliyetlerine de önem vermiş hatta bu alanda yapılacak çalışmaları asli ve vatani bir görev addetmiştir. Türkiye savaştan yeni çıkmış, parasal yönden ciddi bir sıkıntı içinde olduğu hâlde Türkiye Cumhuriyeti'nin dünyanın en görkemli spor organizasyonuna katılmasının yalnız sportif açıdan değil politik bakımdan da büyük yararı olacağı düşüncesiyle bizzat kendi onayıyla Türkiye'nin 1924 Paris Olimpiyatları'nda temsil edilmesini sağlamıştır. Kuşkusuz sporda başarı kadar sevgi, ahlak, disiplin, azim ve gayret gibi erdemlerle toplumsal kaynaşmaya katkının ön plana çıkarılması da gerekmektedir. Biz, Türk toplumunun her ferdinin, özellikle gençliğin beden ve ruh sağlığını geliştirmek için millî bir spor politikası uygulanmasını sosyal devlet anlayışının da gereği olarak görüyoruz. Modern spor dallarıyla birlikte geleneksel ata sporlarımızın da geliştirilmesi, kültürümüzün gelişerek nesillere aktarılmasında önemli bir unsur olacaktır.

Spor faaliyetleri sadece fiziksel gelişimi hedeflemekle kalmayıp öğrencilerin ve gençlerin sosyal, ruhsal, zihinsel ve ahlaki nitelikler kazanmasını ve gelişmesini de sağlayacaktır. Bu nedenle spor yalnızca okul dersleriyle sınırlı kalmamalı, her çocuk yeteneğine göre erken yaştan itibaren bir spor dalına yönlendirilmelidir.

Mahallî idarelerin spor alanlarındaki etkinliklerinin artırılması, spor kulüpleri ve federasyonların kapasitelerinin güçlendirilmesi, amatör sporların desteklenmesi ve spor turizmi başta olmak üzere dünya spor ekonomisindeki pazar payının artırılması önem arz etmektedir.

Temel amacı çocuklarımızı ve gençlerimizi her türlü zararlı alışkanlıklardan uzak tutmak, beden ve ruhen sağlıklı bir nesil olarak yetişmelerine katkı sağlamak, spora yönlendirmek suretiyle çocuklarımızı çeşitli sapkın akımlardan, bağımlılıktan kurtarmak, sosyal ilişkileri geliştirmek ve sporcu kaynağı oluşturmak olan Türk sporunu geliştirme projesiyle sporda sürdürülebilir atılım gerçekleştirilebilecektir. Bu kapsamda Bakanlığınızca yürütülen Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı'nı bizim de öngördüğümüz kıymetli bir proje olarak bulduğumuzu belirtmek istiyorum. Türkiye'yi temsil edecek sporcularımızın yetiştirilmesi ve desteklenmesi Bakanlığınızın en önemli görevlerinden. Sporda uluslararası başarı, bireysel başarılar, kulüp başarıları ve millî takımlar düzeyindeki başarıyı arttırmakla mümkün olabilecektir. Türkiye'de son yıllarda tesis, araç gereç ve teknoloji anlamında önemli bir altyapı gelişimi sağlanmış, buna bağlı olarak uluslararası düzeyde birçok branşa önemli sportif başarılar da elde edilmiştir. Tesisleşme yanında sporcu yetiştirme politikaları, geçmişten bu yana atılan adımlar, teknoloji kullanımı ve nitelikli insan gücü ile profesyonel yönetim anlayışı bu başarıyı sürdürülebilir hâle getirebilecektir. Sporcularımız voleyboldan okçuluğa, yüzmeye, atletizmden judoya, karateye, jimnastikten güreşe, ampute ve paralimpik takımlara kadar birçok dalda büyük başarılarla imza atmış. Önümüzdeki dönemde de her branşta bu ivmenin devam edeceğine, sporcularımızın başta olimpiyatlar olmak üzere Avrupa, dünya şampiyonalarında üstün başarılarla imza atacaklarına inanıyoruz. Bu vesileyle, katıldıkları uluslararası müsabakalarda muhtelif branşlarda ülkemizi temsil eden, göğsümüzü kabartan, ay yıldızlı bayrağımızı dalgalandıran, bizleri gururlandıran tüm millî sporcularımızı yüreктen kutluyor, başta aileleri olmak üzere yetişmelerinde emeği geçenleri ve Bakanlığınızı tebrik ediyorum. Her branşta uluslararası spor organizasyonlarının ve olimpiyat oyunlarının ülkemizde düzenlenebilmesi için önemli yatırımlar yapılmış, birçok şampiyona da ülkemizde yapılmıştır. Türkiye'nin bu çerçevede yaptığı önemli ve başarılı organizasyonlar ülkemiz ve milletimiz adına gurur verici olmuştur. Bu yolla, ülkemiz, sportif başarılar kadar sahip olduğu altyapı, tesis, insan gücü, organizasyon kapasitesi gibi alanlardaki başarılarını da tüm dünyaya gösterebilme imkânı bulmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bununla birlikte, Türkiye'de başta spor eğitiminin iyileştirilmesi, sporda etik kurallara uyumun artırılması, sporcu sağlığına yönelik hizmetlerin geliştirilmesi, sportif mal ve hizmet üretiminde marka ve kalite oluşturulması çalışmalarına ağırlık verilmesi, sporun bir yaşam tarzı olarak benimsetilerek geniş kitlelere yaygınlaştırılması ve sporun bütünüyle kurumsal hâle gelmiş bir sistem olma konusunun gelişim ihtiyacı devam etmektedir.

7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'yla bu doğrultuda önemli bir adım atılarak Türk sporunun kurumsal bir yapıya kavuşturulmasına çalışılmış, istismar unsurları ortadan kaldırılmış; spor ahlakını öne çıkaran, başarıyı ödüllendiren bir anlayışla kulüplerin yapılanması sağlanmıştır.

İnanıyoruz ki atılan adımlar önümüzdeki yıllarda sürecek, kurumsal hâle gelmiş bir spor politikası ve güçlü kurumsal yapılar inşa edilecek, Türk sporu başarıdan başarıya koşmaya devam edecektir.

Bu düşüncelerle bütçenizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kılıç, buyurun.

Süreniz yirmi dakikadır

AHMET KILIÇ (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli Bakanım, saygıdeğer milletvekillerimiz; cumhuriyetimizin 100’üncü yılını coşkuyla kutladığımız ve Türkiye Yüzyılı’nı inşa etme konusundaki azim, kararlılık ve çalışmalarımızı tüm dünyaya gösterdiğimiz bir dönemde Komisyonumuzda Gençlik ve Spor Bakanlığımızın bütçesini görüşüyoruz. Bu vesileyle, cumhuriyetimizin banisi başta Gazi Mustafa Kemal Paşa olmak üzere, tüm kurucu irademizi bir kez daha saygıyla, minnetle, rahmetle anıyorum.

Ayrıca, bugün AK PARTİ’mizin iktidara gelişinin 21’inci yıldönümü. Aziz milletimizin takdir ve teveccühüyle 3 Kasım 2002 tarihinde başlayan hizmet yolculuğumuzda yirmi bir yıllık kesintisiz iktidarda, bir rekora imza atmış bulunuyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde girdiğimiz 16 seçimin tamamında demokrasi ve kalkınma yolculuğumuzun her adımında bizlerden desteğini, hayır duasını esirgemeyen necip milletimize tüm fertleriyle ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, demografik avantajları doğru kullanmak, beşerî sermayemize yönelik yatırımlarda stratejik davranmak, gençlerimizin yaşam kalitelerini artırmak AK PARTİ’mizin temel öncelikleri arasında yer almaktadır. Lafla, sloganla, içi boş vaatlerle gençlik politikaları üretilen dönemlerde en büyük kaybımız gençlerimizin bizatihi kendileri olmuştur. Üzgün, kuskün, kırıncı nesiller yaratmak suretiyle kendi iktidarlarının kapısını aralayacağını düşünenler her fırsatta umutsuzluk, karamsarlık propagandası yapmaktadır. Bu propaganda karşısında realist, sosyal politikalar üreterek gençlerin teveccühünü kazanan Cumhur İttifakı ve AK PARTİ siyasette gençlerin daha aktif biçimde yer alabilmeleri için bir dizi düzenlemeler yaparak hem Gazi Meclisimizde hem de kamuda gençlerin daha aktif biçimde söz sahibi olabilmelerinin önünü açmıştır. Üniversite kontenjanlarının artırılması, burs ve kredilerin kapsamının genişletilerek miktarının artırılması, okullaşma oranlarındaki başarımız, teknolojik gelişmelerin üreticisi olma konusunda çalışmalar yürüten gençlerimizin sayısındaki artışa da doğrudan etki etmiştir. Güzel Türkiye’mizin mutlu yarınları için çalışıyor olmanın haklı gururunu hep beraber yaşıyoruz.

Bununla birlikte, elbette ki yüreğimizi yakan, bizleri üzen bazı talihsiz olaylar da yaşandı. Hepimizin malumu olduğu üzere Aydın’da kız öğrenci yurdunda iktisadi ve idari bilimler fakültesi 4’üncü sınıf öğrencisi Zeren Ertaş’ın hayatını kaybetmesine sebep olan bir asansör kazası yaşandı, bu kaza hepimizi derinden üzmüştür. Zeren kardeşimize bir kez daha Allah’tan rahmet, kederli ailesine sabırlar diliyorum; hepimizin başı sağ olsun. Sayın Bakanım, sizler de ifade ettiniz, gereken hassasiyeti göstereceksiniz; bu işin sorumlusu kimse biz de fazlasıyla cezalandırılmasını arzu ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, ekonomik ve sosyal hayatın her kademesinde ve karar alma süreçlerinde gençlerimiz yer alacak. Türkiye Yüzyılı’nı gençler için ve gençlerle birlikte tasarlayarak inşa edeceğiz. Beşerî ve toplumsal gücümüzün kaynağı ve geleceğimizin güvencesi olarak gördüğümüz gençlerimize her daim inandık. Gençliğimizin dinamizmiyle büyüyecek ülkemizde gençlerimizin dünü bilen, bugünü anlayan, yarına güvenle bakabilen, basiret ve feraset sahibi fertler olarak yetişmeleri temel

önceliğimizdir. Tarihinden ve manevi değerlerinden aldığı özgüvenle dünyaya bakan, çağın gereklerini, gerçeklerini değerlendiren ve rasyonel çözümler üreten gençlerimiz Türkiye'nin küresel güç hâline gelme sürecindeki en önemli itici gücümüzdür. Gelecek odaklı politikalar üreten, değişimden ve dönüşümden yana olan partimiz gücünü ve dinamizmini gençlerden alan bir partidir.

Gençlerimize güveniyor, gençliğimizi bugünün farklılık oluşturanı, yarınların teminatı olarak görüyoruz. Bunu sadece Hükümet politikalarımızla değil partimizin gençleşme yaklaşımıyla, gençlere siyasette imkân tanıma anlayışıyla da fazlasıyla görüyoruz. Katılımcı bir anlayış içerisinde geleceğimize yön verecek gençlerimizin talep, beklenti ve önerilerini esas alıyor ve geleceği onlarla beraber inşa ediyoruz. Gençlerimizin milletimizin değerleriyle ve gelişmiş dünyanın donanımıyla yetiştiği eğitim imkânlarını daha da geliştireceğiz. Çağımıza yön veren tüm gelişmelerden haberdar, bilgiyi kullanan ve insanlık adına üretken çözümler ortaya koyan gençliğimizi her alanda desteklemek temel ilkimiz olmaya devam edecektir.

Gençlerimizin spordaki başarılarının artması için altyapılarımızı güçlendirmeye, ülkemizin her bir köşesini modern tesislerle donatmaya, her branşta dünyanın en önemli organizasyonlarına ev sahipliği yapmaya devam edeceğiz. Geleceğimizin teminatı gençlerimizi eğitimden spora her alanda TEKNOFEST ruhuyla en üst düzeyde yetiştirmek için gereken altyapıyı ve gereken pek çok noktada desteği önemli ölçüde tamamlamış bulunuyoruz. Gençlerimizle Türkiye Yüzyılı'nı gıpta edilecek bir istikbale dönüştüreceğiz inşallah. Türkiye Yüzyılı gençlerin yüzyılı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, gençler arasında ayrımcılığın ve dışlanmanın en açık aracı olan üniversiteye girişte uygulanan katsayı adaletsizliğine son verdik. Her ilimizde üniversite kurulmasını sağlayarak yükseköğretim kurumu sayımızı 208'e çıkardık, gençlerimizin üniversite öğrencisi olma hayalini gerçeğe taşıdık, onlara fırsat eşitliği temelinde kaliteli eğitim sağladık.

Uygulamaya aldığımız Seyahatsever Projesi'yle Gençlik ve Spor Bakanlığı yurtlarımızı yaz döneminde ücretsiz olarak gençlerimizin konaklamalarına açarak dilediklerince seyahat etmelerine olanak oluşturduk. Öğrenim kredisi geri ödemelerindeki endeks farkını kaldırdık, 3 milyon öğrencimizin toplamda 27 milyar liralık borcunu sildik. Üniversite öğrenim harçlarını kaldırarak dünyada bu imkânı yükseköğrenim gören gençlerine sağlayan nadir ülkelerden bir tanesi olduk. Yükseköğrenim gören gençlerimizin barınma, beslenme, burs ve kredi imkânlarını çok daha iyi seviyelere ulaştırdık. İktidara geldiğimizde 450 bin gencimize kredi verilirken bu rakamı yaklaşık 3 katını aşan oranda artırarak 1 milyon 439 bin öğrencimize burs veya kredi vermekteyiz.

Yine, 2002 yılında lisans öğrencilerine 45 TL olan bursu geçtiğimiz yıl 1.250 TL'ye yükseltmiştik; Cumhurbaşkanımızın geçen günkü açıklaması itibarıyla bu meblağ 2 bin liraya yükseltildi; yüksek lisans öğrencilerine verilen bursumuz 4 bin TL'ye, doktora öğrencilerine verilen bursumuz da 6 bin TL'ye yükseltildi. 2002 yılında öğrencilerine aylık 11 TL beslenme yardımı sağlayan kurum şu an itibarıyla 3.600 TL beslenme yardımı sağlamaktadır. Örgün eğitimdeki üniversite gençlerimize vaadimiz olan teknoloji desteğini de hayata geçiriyoruz, üniversite gençlerimize 5.500 liraya kadar teknolojik cihaz desteği vereceğimizi geçtiğimiz günlerde Sayın Cumhurbaşkanımız ifade etti.

CAVİT ARI (Antalya) – Var mı öyle bir teklif?

AHMET KILIÇ (Bursa) – Çağın getirilerine ayak uyduruyor ve gençlerimize on iki ay boyunca aylık ücretsiz 10 gigabayt internet kotası imkânını sağlıyoruz. Gerek teknolojik cihaz desteği gerekse ücretsiz 10 gigabayt kota desteğiyle üniversite gençlerimizin teknolojiye ve bilgiye erişimini artırdık.

Devletimizin öğrencilerimize yönelik yaptığı mali düzenlemeler, daha iyi bir eğitim, daha iyi bir barınma, daha iyi bir beslenme alanlarında kısa ve uzun vadede pozitif katkılar sağlamaya devam ediyoruz. Şehit ve gazi çocukları, gazi öğrenciler, lise ve dengi öğrenimlerini devlet yurtlarında barınarak tamamlayanlar, devlet koruması altındaki öğrenciler ile anne ve babası hayatta olmayan öğrencilerden yurt ücreti, depozito almayarak onların daha rahat şartlar altında eğitim görmesini sağlıyoruz.

638 yeni yurt yaptık. Yükseköğrenim öğrencilerimiz için yurt sayısını 190'dan 828'lere, yatak kapasitesini 182 binden 955 binlere yükselttik. Üniversiteli gençlerimiz için yerel yönetimlerin de yüksek öğrenim yurdu yapabilme imkânını getirdik. Yurtlarımızda şu an itibarıyla yirmi dört saat hızlı ve ücretsiz olarak internete erişim imkânı sunulmaktadır.

Gençlerimizin vakitlerini en iyi şekilde değerlendirebilecekleri sosyal alanları oluşturduk. Gençlerimizi geleceğe hazırlanmaya yönelik bilgi ve beceri kazandırmak üzere liderlik ve kişisel gelişim seminerleri farkındalık konferansları, kariyer sohbetleri, değerler eğitimi, dil ve tasarım ile müzik ve görsel sanat kursları düzenlemeye devam ediyoruz.

Gençlerimizin dünyayla etkileşimini arttırmak için yurt dışı eğitim ve değişim programlarından yararlanan öğrenci sayısını artırdık. Gençlerin sosyal hayata aktif katılımını desteklemek için 15-18 yaş arasındaki gençlerin dernek kurabilmelerine imkân sağladık. Gençlik merkezleri ve gençlik kamplarıyla hareketlilik programlarını yaygınlaştırdık. 2002'de 9 olan gençlik merkezi sayısı bugün 81 ilimizde 474'e yükseldi. Gençlik merkezlerimizde 2002 yılında 5 bin üye sayısı olan merkezlerin şu an itibarıyla 3 milyon 189 bin üyesi bulunmakta.

"Gençler neredeyse biz oradayız." yaklaşımımızla gençlerin Bakanlığımızın hizmetlerine erişimini kolaylaştırmak için öncelikli olarak üniversitelerimizde kurulan genç ofisler aracılığıyla tüm gençlerimizle bir aradayız. Genç ofisler bugün itibarıyla 330 noktada gençlerimize hizmet vermektedir.

"Fikirsizden, destek bizden" anlayışıyla gençlik alanında faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarına, üniversite ve öğrenci topluluklarına 2012-2023 yılları arasında "Bağımlılıkla Mücadele" "Gönüllülük" "Yenilikçi Fikirler" "Çevre" "Kültür ve Sanat" ve "Hayvanların Korunması" başlıklarında 5 bin projeye 330 milyon lira mali destek sağlandı.

Genç istihdamını teşvik ettik. 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanların istihdamını teşvik amacıyla gençlere ait sigorta primlerini belirli oranlarda beş yıl boyunca karşıladık ve genç girişimcilerimizin önünü açtık. KOSGEB'in Girişimcilik Destek Programı'yla yeni iş kuran gençlerimize hibe ve faizsiz kredi vermeye devam ediyoruz.

Gençlerimizi kötü alışkanlıklardan koruyoruz. Bu kapsamda, Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulunu kurduk. Gençlerimiz için önemli bir tehdit oluşturan uyuşturucu konusunda kapsamlı bir eylem planı hazırlayarak uygulamaya koyduk ve gençlik merkezlerimizde gençlerimizi bağımlılığın her türüyle mücadele hakkında bilgilendirmek amacıyla danışma birimlerimizi de kurmuş bulunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, spor politikamız, spor yapan bir toplum olmak, yetenekleri keşfetmek, onları en modern imkânlarla yetiştirmek ve uluslararası müsabakalarda bayrağımızı daha fazla dalgalandırmaktır. Bu kapsamda, spora dev yatırımlar yaptık; 2002 yılında 1.575 olan spor tesisi sayısını 2022 yılı sonu itibarıyla 4.356'ya yükselttik ve 1 milyar 32 milyon 306 bin TL'lik bakım onarım bedelini 2023 yılı itibarıyla tüm gençlik spor tesislerimizin emrine sunduk.

Spora başlama yaşında bulunan yetenekli çocuklarımızı tespit ederek spor branşlarına yönlendirmek ve üst düzey sporcu olarak yetiştirmelerini sağlamak amacıyla ülke genelinde Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı'nı hayata geçirdik. Genel taramaları gerçekleştiren yaklaşık

1,5 milyon öğrenci arasından 2019-2020 dönemi 11 bin, 2020-2021 dönemi 31 bin ve 2021-2022 dönemi 54 bin olmak üzere toplamda 96 bin öğrenci spora yatkın bulunmuştur; bu öğrencileri yaklaşık on ay sürecek Sporcu Eğitimi ve Gelişimi Programı'na da dâhil ettik.

Hayata geçirilen “Yüzme Bilmeyen Kalmasın” projesiyle kadın-erkek, yaşlı-genç, engelli tüm vatandaşlarımıza yüzme eğitimi verilerek bu branşta da eğitim almaya imkânı olmayan vatandaşlarımıza ulaştık. Projeyle, ayrıca, yetenekli sporcuların keşfedilmesini de sağladık, bu kapsamda da 6 milyona yakın vatandaşımıza yüzme öğrettik.

2002 yılından bu yana ülkemizde olimpiyatlarda ve diğer uluslararası organizasyonlarda toplamda 74.608 madalya kazandık; bu madalyaları kazanan değerli sporcularımızı bir kez daha kutluyoruz, onların her alanda başarılı olmaları için gerekli desteği sağlamaya devam edeceğiz.

30 ilimizi 6 bin ile 70 bin seyirci arasında dev kapasiteli stadyumlarla buluşturduk. Spor kulübü sayısını yaklaşık 4 katına, lisanslı sporcu sayısını da yaklaşık olarak 53 katına çıkardık. 2002 yılında ülkemizde yaklaşık 6 bin spor kulübü faaliyet göstermekteyken şu anda sayı 22 bine çıkmış vaziyette. Lisanslı sporcu sayısı tam 53 katına çıkarak 270 binden 15 milyona yükseldi. Son yirmi yılda 1.810 adet uluslararası spor organizasyonuna da ev sahipliği yaptık. Liseden üniversiteye geçişte millî sporcularımıza yüzde 100 burs verilmesine ilişkin uygulamamızı tüm vakıf üniversitelerini ve KKTC'yi kapsayacak şekilde genişleterek millî sporcularımızın yüzde 100 eğitim bursu almasına imkân sağladık.

26 branşta 2.811 okulda spor dalı eğitimleri başlattık ve 281 bin sınıf öğrencisi spor dallı eğitimlerine katılmış bulunmakta. Amacımız tüm çocuklarımıza en az bir spor dalında beceri kazandırmak ve bu noktada da onların hayatlarına ışık tutmaktır. Yurt müdürlüklerimiz tarafından yapılan el sanatları kursları, atölyeler, sportif faaliyetler, kültür, sanat programları gibi etkinliklere de toplamda 60 bin öğrencimiz katılmıştır.

Değerli milletvekilleri, tabii ki seçilmiş olduğum Bursa ilimizden de birkaç örnek vermek istiyorum: Bakanlığımızın yatırımları sayesinde bakın, Bursa'mızın gururu lisanslı sporcu sayımız 2002'de 8 binken şu an itibarıyla 391 bine ulaştı. Bu sayıya ulaşma nedeninin ana noktası da tabii ki Sayın Bakanım, sizlerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığımızın cefakâr çalışanlarının ortaya koyduğu politikalar ile tesisleşme sayımızın artmasıdır. Verilen destek ve yatırımlarla önü açılan spor kulüplerimizin sayısında da ciddi bir artış sağladık, 222 olan spor kulübü sayımızı şu an itibarıyla 826'ya çıkarttık. Bu vesileyle, ben de tüm Bursalılar adına sizlere bir kez daha teşekkür ediyorum.

Bursa'mız özelinde anlattığım yatırımların da ülkemizin tüm şehirlerinde de aslında benzer biçimlerde gerçekleştirildiğini ifade etmek istiyorum. Ülkemiz ve gençlerimiz için coşkuyla çalışmaya devam edeceğiz diyorum.

Sözlerime burada son verirken Sayın Bakanım, Komisyon Başkanımız ve Bakanlık yetkililerine bir kez daha teşekkür ediyorum. 2024 yılı Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, burada bir hatırlatmada bulunmak istiyorum. Biliyorsunuz, hafta sonu Cumhuriyet Halk Partisinin kongresi olacak. Cumhuriyet Halk Partisi milletvekillerinin akşam programları var, yemekleri var. Hem sözlerimizi biraz daha zamanında toparlamaya çalışalım hem de söz talebinde bulunacak olan milletvekillerimizin ilave, daha fazla söz taleplerini belki ilerleyen günlerde de karşılayabilirim ama yine siz talep ettikten sonra ben vermek durumundayım, aldığımız kararlar o şekilde. Bunu sizlerin takdirine bırakıyorum.

Komisyon üyesi olmayan 2 sayın milletvekilinin ricası var; birisi Milliyetçi Hareket Partisinden, bir diğeri Cumhuriyet Halk Partisinden. Müsaadeniz olursa Komisyon üyelerinden önce onların ikisine söz verip aramızdan ayrılacaklar. Sayın Çakır'dan sonra onlara söz vereceğim.

Sayın Çakır, buyurun lütfen.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları ve kıymetli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Gençlik ve Spor Bakanlığının 2022 yılı kesin hesaplarını, Sayıştay raporlarını ve 2024 yılı bütçesini görüşüyoruz. Öncelikle bu bütçenin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Her zaman söylediğimiz, bir bakanlık bütçesi görüşülürken ifade edilen, edilecek olan her söz, yapılacak her değerlendirme, eleştiri kendi bağlamında son derece önemli bir katkı oluşturabildiği kadar da kıymetli olacaktır. Sayın Bakanımızın sunumunu dikkatle takip ettik. Temel kurgu olarak gençliğe verilen önem vurgulanmış olması yanında, bu alanda yapılan ve yapılacak gerek çalışma programlarının gerekse her türlü yatırımın ne kadar önemli olduğu izahattan varestedir. Elbette Bakanlık vizyon ve misyon anlayışının, bu program ve yatırımlarda öne çıkacak prensiplerin ana belirleyicisi olacağından kuşku duymamaktayız. Yapılan çalışma, eylem ve planların tüm bu hassasiyetlerin göz önünde bulundurularak yapılacak olması, Bakanlık faaliyetlerinin hem stratejik başarı hem de öngörülen hedeflerin yakalanabilmesinin belli başlı kriteri olacaktır. Yerelden evrensele değişimin ve gelişimin öncüsü bir gençliğin bakanlığı olmak iddialı, bir o kadar da güzel, belki de gerçekleşmesiyle gençliği yerli yerine oturtma anlamında da ciddi bir başarı sayılabilecektir. Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 15,2'si genç nüfustan oluşuyor, bu da 15-24 yaş grubu olarak 13 milyon civarındadır. Bu rakam ülke olarak muazzam bir potansiyel genç nüfusumuz olduğunu gösteriyor. Bu potansiyel, Bakanlığımızın hitap ettiği nüfusa yapacağı her hizmetin, her çalışmanın anında karşılık bulabileceği anlamına gelmektedir. Hanehalkı İşgücü Araştırması 2022 sonuçlarına göre, gençlerde iş gücüne katılma oranı yüzde 43,8; gençlerde işsizlik oranı yüzde 19,4 oldu. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2022 yılında yüzde 24,2 olmuş. Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonuçlarına göre 18 ve daha yukarı yaştaki bireylerden genel sağlık durumundan memnun olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 69,2 oldu. 2022 yılında 18-24 yaş grubundaki genç nüfus içinde kendini mutlu hissettiğini belirtenlerin oranı yüzde 47,9 olarak kayda geçti. Gençlerin yüzde 67'si almış olduğu eğitimden memnun olduğunu belirtmiş, internet kullanan gençlerin oranı 96,9 olduğu ve gençlerin yüzde 82,4'ünün işinden memnun olduğu kayıtlara geçmiş. Gençlerin mutluluk kaynağı olan değerler arasında yüzde 43,8'le sağlık, yüzde 23,4'le başarı, yüzde 15,5'la sevgi tercihleri dikkati çekmiştir. Türkiye İstatistik Kurumunun İstatistiklerle Gençlik 2022 araştırmasına göre bir kısım verileri paylaşmak istedim. Görüldüğü üzere, Bakanlığın direkt muhatabı olan bu grupla ilgili yoğun ve gerekli ciddi çalışmaların devam etmesi önemlidir ve gereklidir.

Bakanlığımızın gençliğin hedef, başarı, bilgi ve becerilerini artıracak her türlü çalışmalarını önemsiyor, takdir ediyor ve destekliyoruz. Gençlerin eğitim, kültür, birikim sahibi olabilmeleri sadece Gençlik ve Spor Bakanlığının üstlenebileceği ve yürütebileceği bir konu da değildir. Toplum, aile, çevre ve millî eğitim politikalarının tümü gençliğin yarına hazırlanmasında ve yarını şekillendirmesinde yön verebilecek, yardım edebilecek altyapı merkezleridir. Şunu biliyor ve kabul ediyoruz ki toplumun geleceği gençlerdir. Gençlerin toplumu yarına taşıyacak zihni ve fiziki altyapı donanımı ve meşgalesiyle yetişmesi ve yönlendirilmesi bütüncül bir politikayı gerekli kılmaktadır. Milletlerin medeniyet ve kültürel değerlerini genç nesillere aktarmayı başarabilmek yarın adına yapılabilecek en önemli yatırımlardan kabul edilmektedir. Ama bütün bunlardan bahsederken sadece kendi bakış açımızla tepeden inme gençliğe bir yön çiziyor olmamızın bir karşılığı olmayacaktır. Gençliğin işin içine katılmasını temin

etmek katılımcı politikaları hayata geçirmeyi mecburi kılmaktadır. Yepyeni bir dünyadayız ve yepyeni bir gençlik geliyor; onu anlamak, onun da bu politika yapıcılarını anlamasını sağlamak bir ortak payda yakalanması mecburiyetini ortaya koymaktadır. İşte, o ortak paydanın büyüklüğü gençliği bu katma değer içinde kucaklama imkânı verecektir. Gençlerin sorunları ve ihtiyaçları ele alınırken hangi hassasiyetlerin öne çıkacağını, bu hassasiyetleri uygulamaya geçirirken nelere dikkat edileceği başlı başına önemli konular olmakla beraber, Bakanlık faaliyet programlarında, hizmet anlayış ve davranış modellerinde öngörülen hususlardan farklı olmadığını biliyoruz. Gençlerin eğitimine önem verdiğimiz gibi sağlığına, donanımına, üretkenliğine, sporla iç içe olmasını sağlayacak gelişim sürecine de önem verildiğini biliyoruz. Bütün bunların plan ve programlarında Bakanlık yaklaşımının aynı zamanda beklentilerle uyuşması durumunda karşılık bulacağını da biliyoruz.

Ülkemiz, tabiat güzellikleriyle, iklim özellikleriyle sporun her türüsüne hemen hemen her zaman kaliteli zemin hazırlayabilecek, fırsat verebilecek imkânlarla sahiptir. Bütün mesele bunu işleyecek iyi bir mekanizmanın yanında, bunu yapabileceğine inanan bir genç nüfusu harekete geçirmeyi başarmaktan geçmektedir. İstatistik olarak spor tesislerimizin kalitesini, kişi başına spor yapma imkânlarını burada zikretmek elbette önemlidir. Hatta uluslararası yarışmalarda, müsabakalarda aldığımız ödülleri -zaman zaman inişli çıkışlı olsa da- konuşurken kendimizi baktığımız yerden başarılı görebilecek kadar yüksek de olsa sadece bu pencereden bakmamayı da başarabilmeliyiz diye düşünüyorum. Başarının devamlılığını sağlayacak kurumsal anlayış ve yaklaşımları bir model gerekliliği olarak zihnimize yerleştirebilmeliyiz. Her zeminde dile getirdiğimiz sporcu yetiştirme başarısı eğitimle kurulacak doğru ve yakın ilişkinin tabii bir sonucu olacaktır.

Son yıllarda sadece futbola ilgisi ve seyircisi olmaktan çıkmaya başlamış gibi gözüküyoruz. Farklı alanlarda hem ilgiyi hem başarıyı artıracak sonuçlar sevindirici olmakla beraber, bunun kalıcılığını önemsiyoruz. Gençliğin geleceğin teminatı olarak görülmesi elbette güzel. Bu teminatla birlikte sporun birleştiriciliği ve yakınlaştırmacılığı ve aidiyet bilinci oluşturmada konusunda yaklaşım ve etki alanlarını iyi takip etmeli ve negatif oluşumlara meyilecek yanlışlıkları önleme noktasında daha dikkatli olmalıyız. Aynı zamanda, yakın tarihte Meclisten geçen Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun bu hususa yardımcı olabilecektir diye düşünüyorum. Yine, bu kanun çerçevesinde başarılı sporcuların teşvik edilmesini sağlayacak muhtevasıyla da farklı bir alanı da gündeme taşımış olacaktır. Aynı zamanda, devletin sporcunun yanında olduğunu göstermesi bakımından kalıcı faydası olacaktır.

Önümüzdeki süreçte tüm bu çalışmaların önemi yanında sporun tabana yayılması noktasında atılacak her adımın gerekli ve desteklenmesi gereken bir konu olduğunu zikretmeden geçmemek lazım. Bu da bireysel heves, yetkinlik ve başarıların iyi analiz edilmesi gerekliliğini; bireysel çıkışların yanında kolektif hareket etme becerisini geliştirecek yetiştirme ve geliştirme planlarını, burada hedeflenen başarıyı yakalama amaçlı hayata geçirebilmeliyiz.

“Spor” ve “sporcusu” kavramlarını işlerken genç nesli aynı zamanda her türlü zararlı alışkanlığın dışına taşıyabilmek, çevresinde oluşabilecek gençlik etkilenmelerini pozitif alana kanalize etmesinin başarabilmesini de temin etmekten geçmektedir. Biliyoruz ve inanıyoruz ki sporla sadece bedensel bir başarı, bir gelişim beklenmemektedir; aynı zamanda ruhsal ve sağlık anlamında da ciddi bir iyi hâl arzulanmaktadır.

Toplumun en dinamik alanı olan gençliği ilgilendiren bir bakanlık bütçesini konuşuyoruz. Öğrenciyken yurt sorunu, kredi, burs sorunu, mezun olduktan sonra iş sorunu, gençlik bakışıyla hayata dair değerlendirmelerimiz hep oldu. Biliyorum ki şu anda da aynı şeyler konuşuluyor, aynı konular etrafında ya eleştiriliyorsunuz ya da yetersiz imkânları sunduğunuzu söylüyorlardır. Bakanlık, bütçesi elverdiğince yurtların fiziki kalitesi, yeterliliğini hep dert edinmiştir.

Burs ve kredilerde ifade edilen rakamlara rağmen istenen her şeyin gerçekleşmemiş olmasından şikâyet olunmaya devam edilecektir ama biliyoruz ki son yıllarda üniversite sayılarındaki artış, buna bağlı olarak öğrenci sayısının artışının beraberinde getirdiği yük büyük oranda telafi edilmiş olmakla birlikte tamamen istenilen şekilde halledilmiş değildir. İhtiyaçlar ve kaynaklar arasında sınırsız ve sınırlılık dairesinde ilginizde olduğunu bildiğimiz bu konunun, kamuoyunun ve gençlerin kafasını yordüğünü ifade etmemizi gerektirdiğini belirtmiş olalım. Bu alandaki yoğun çalışma ve gayretinizi takdir ediyoruz.

Ülkeler arasındaki rekabetin çok farklı alanlarda çok şiddetli bir şekilde yürütüldüğü, yürüdüğü bir yüzyıl yaşıyoruz. Belki spor, sadece spor, rekabeti yumuşatabilecek, toplumların, ülkelerin hem birbirini tanıyabilecek ve anlayabilecek bir mecraı önümüze koyabileceği inancıyla ayrıca değerlendirilmesi gereken bir alandır diye düşünüyorum. Fair play anlayışı ve ortamı hazırlayacak bir düşünce motifini, başta ülkemiz sporcularında tesis edecek bir köklü davranış modülünü benimseyip hayata geçirerek mücadeleye devam edebilmeliyiz. Bunu başarabilmek için hangi alanı, kurumu işin içine çekmek, almak gerekiyorsa bu hususu teyit etmeden uygulayabilmeliyiz.

Gençliği sosyal medya ve medya spor sahasından gerçek spor sahalarına çekecek destek olma, sahip çıkma, ruh ve beden güzelliğini yaşatacak, yaşayacak bir dünya varlığına inandıracak anlayış, attığınız ve atacağınız adımlarla gerçekleşecektir.

Gençlerin hayalleri bizim için çok önemli. Voltaire’in dediği gibi “Gençleri bırakınız dünyayı hayal ettikleri gibi görsünler, büyüyünce nasıl olsa olduğu gibi göreceklerdir.” ifadesi, hayallerine ortak olabildiğimiz kadar bizi anlayacaklarını, büyüdüklerinde karşılaştıkları dünyada hayal kırıklığına uğramamalarını engelleyecek kadar hazırlıklı olmalarını da sağlayabildiğimiz kadar biz onları anlamışız demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Toparlayalım, kongre var da.

Buyurun.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Çalışma, gayret ve desteğiniz için teşekkür ediyor, 2024 yılı bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum. Bütçenin ve çalışmalarınızın genci ve sporu yarının beklentilerine uygun olarak bir araya getirmesi temennisiyle hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Filiz Kılıç...

Sayın Kılıç, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız 2024 yılı kredi ve burs rakamlarının lisans öğrencileri için 1.250 liradan 2 bin liraya, yüksek lisans öğrencileri için 2.500 liradan 4 bin liraya, doktora öğrencileri için 3.750 liradan 6 bin liraya çıkarıldığını müjdelemiştir. Bu vesileyle 2024 yılı KYK burs ve kredi miktarlarının tüm gençlerimize hayırlı olmasını diliyor, millî sporcu burslarının da KYK burslarına oranla bir üst ölçekte yer almasının öğrencilerimizin haklı talepleri arasında olduğunu ifade etmek istiyorum.

Milletimizin itibarına mazhar olan Cumhuriyet İttifakı'mızın gençliğe verdiği önemi net bir şekilde vurgulayan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, evlenecek genç çiftlerimize iki yıl ödemesiz kredi verilmesini içeren, Aile ve Gençlik Fonu kurulmasını öngören kanun teklifinin de gençlerimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Değerli hazırun, Kapadokya'nın başkenti Nevşehir'imizde, evlatlarımıza yönelik geçtiğimiz yıllardan bugüne kadar toplam 2 milyar 770 milyon liralık gençlik ve spor yatırımı yapılmıştır. Nevşehir, hak ettiği yatırımların sağlanması ve atılan doğru adımlar sonucunda 2008 yılında bir öğrenci şehri değilken bugün 30 bini aşkın öğrencisiyle geleceğe umutla bakan bir öğrenci şehri hâline gelmiştir. Söz konusu yatırımların belki de en büyüğü ve en önemlisi, kurucu rektörlük görevini üstlenmekten her daim onur ve gurur duyduğum Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesidir.

Sayın Bakanım, yeri gelmişken evlatlarımızı her fırsatta destekleyen Gençlik ve Spor İl Müdürümüz Muhsin Özdemir'e özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyor; tarihi ve kültürüyle herkesi büyüleyen, her geçen yıl artan öğrenci sayısı ile gençleşen ilimizde daha fazla ulusal ve uluslararası müsabakalara ev sahipliği yapabilecek bir spor salonunun Nevşehir'e çok yakışacağını özellikle ifade etmek istiyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Yirmi yıldır yapılamamış mı?

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Seçim bölgem olan Nevşehir'in ilk kadın milletvekili olmam sebebiyle hayatta ve sporda kadının gücüne de kısaca değinmek isterim. Türk kadınları, tarih boyunca direnç, dayanıklılık ve cesaretleriyle toplumumuzu şekillendirmiştir; yok olmanın eşiğindeki millete hürriyet veren bir kahraman yetiştiren Zübeyde Hanım'dan "Türk oğlu öksüz kalır ama yurtsuz kalmaz." diyerek düşmana hücum eden Nene Hatun'a, Türk milletinin istiklali için hiç düşünmeden şehadete koşan Yarbay Songül Yakut'tan azimleriyle genç kızlarımızın ufuklarını açan Avrupa Şampiyonu Filenin Sultanlarına kadar milletimiz bağrında nice fedakâr başarılı kadınlar yetiştirmiş, mümbit Anadolu topraklarında cumhuriyetin filizlenmesinde ve bugünlere gelmesinde önemli bir görev üstlenmiştir. Geçmişinin bilinciyle Anadolu'nun göz bebeği Nevşehir'imizde yetişen 22 kadın millî sporcumuz, atletizm, bisiklet, boks, cirit, dağcılık, halter, su topu, tekvando ve yüzme müsabakalarında şanlı bayrağımızı dünyada gururla dalgalandırmaktadırlar. Nevşehir'in ilk kadın milletvekili olarak millî kızlarımızın her daim yanında olacağımızı belirtiyor, Bakanlığımızdan bu konuda daha fazla destek beklediğimizin altını çiziyor, yediden yetmişe bu asil milletin mensubu olan kadınlarımıza şükranlarını sunuyor.

Bu duygu ve düşüncelerle, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Ey yükselen yeni nesil, cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak olan sizsiniz." sözünün gençlerimize ilham vererek Türk gencinin daha sağlıklı, özverili ve topluma faydalı bireyler olarak büyümesinde öncü rol oynayacağımızı beyan etmek isterim. Türk ve Türkiye Yüzyılı'nın emaneti Türk gençliğindedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi bir diğer milletvekilimiz Sayın İlhami Özcan Aygun...

Sayın Aygun, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Öncelikle, Sayın Bakanım, sabahki atışmayla ilgili açıklama yapmak isterim. Sizi çok seviyoruz, biliyorsunuz; Meclisimizin renkli simalarından birisi ve değer verdiğimiz bir milletvekili ve yol arkadaşımızsınız. Sizin iyi niyetinizi biliyoruz, o konuda hemfikiriz ama maalesef, alt kademelerde, bürokraside işgüzarlık sahibi arkadaşların sıkıntısını biz burada sizlerle paylaşıyoruz. Şunu unutmayın sakın: Benim de bir veli olarak, bir baba olarak -2 evladından biri üniversiteden mezun, diğeri de üniversitede olan bir arkadaşınızm- üzüldüğüm konu şu: Sizler de biliyorsunuz, maalesef, bürokrat arkadaşlarımız neme lazımcılık yapıyorlar. Sizler de yaşadınız, basında gördük; Çorum'daki Kredi Yurtlar Kurumunun Müdürü "Asansöre binmeyin..." Ya, ne demek bu böyle? Bu insanlara buradan bizim bir ses vermemiz gerekiyor. Sizi anlıyorum, sizi tanıyorum ve iyi niyetinizi biliyorum ama bizim çıkışımız siyasi rant sağlamak değil, bir baba olarak, bir veli olarak bu çocuklarımıza sahip çıkmamız gerekiyor. İşte, Aydın Efeler'deki olayı gördük; "Yirmi beş gün çocuğumuza bakamadınız." dedi çünkü devlete teslim etmişti. Bundan hepimizin ders alması gerekiyor, ona göre şekil almamız gerekiyor.

Bakınız, diğer bir konu da -sabah söylemiştiniz- yaklaşık olarak 830 tane asansörün bakımının yapıldığını söylediniz. O zaman bakım yapıldıysa... Ya, her gün bir arıza çıkıyor, her gün bir sorun çıkıyor. Sayın Bakanım, burada o zaman bir yerde bir problem var. Sizlerden istirhamımız -sabah da arkadaşlar ifade ettiler- Makine Mühendisleri Odasını da bizzat bu işin içine katalım diyorum çünkü iş, iş bilenlerle, liyakatli kadrolarla oluyor. Maalesef geçmişte de yaşadık, sizler de biliyorsunuz, yandaşlar işi kurtarma, günü kurtarma konusunda... Fatura sonra size çıkıyor. Onlar günü kurtarıyorlar, işlerini hallediyorlar ama oradaki kaybolan çocuğumuz bize emanetti, devlete emanetti; bunun bilinmesi konusunda açıklamamı yapmak istiyorum.

Sizlerden istirhamımız... Sabah söylediniz, bütçenizde 5 milyar 362 milyon 714 bin 248 lira düzeyinde yurt yapımı için para ayırmışsınız. Yetmez Sayın Bakanım, yetmez. Eğer yetki istiyorsanız işte yetki burası, biz burada sizin yurt yapmakla ilgili ihtiyacınız varsa bütçeye bunu koyalım, verelim çünkü çocuklarımızı açıkta bırakmayalım. Sizler de yaşadınız, bizler de yaşadık, dönem öncesi barınmayla ilgili hepimiz sıkıntı yaşıyoruz, bütün milletvekili arkadaşlarımız aynı derdi yaşadılar, bütün aileler çocukları için yurt bulmayla ilgili sıkıntı yaşadı. Sizin Özel Kaleminize de yazdık çizdik. Elimizden geliyorsa sayısını artıralım, çocuklarımızı vakıf yurtlarına, tarikat yurtlarına bırakmayalım çünkü orada da karşılaştığımız sorunları sizler de biliyorsunuz; söylemek istemiyorum, kadın arkadaşlarımız olduğu için söylemek istemiyorum, içim acıyor.

Başka bir sorun, beslenme. Evet, birçok yurttaki sıkıntı yaşıyoruz. Her gün bir şikâyet var, her gün bir sorun var, zehirlenmeler var. Tekirdağ'da da yaşadık ve yaşıyoruz ve ona rağmen aynı firmanın sahipleri -sadece- kardeşler yeni şirket kuruyor, yine aynı şirketlere ve aynı insanlara bu işi veriyoruz. Ya, bu artık mimlenmiş, mimlenmiş insanları uzaklaştıralım, bunları ihalelere almayalım diyorum.

Yine, Sayın Bakanım, ben isterdim ki sizden... Siz de gittiniz Filenin Sultanlarının şampiyonluk maçına. Şampiyon olacak, olmayacak önemli değil, o maç artık son maç, dönüm maçı. Ve Türk Hava Yolları da birçok şeye sponsor oldu, ben isterdim ki bütün Filenin Sultanlarını uçağımıza kaplayarak... Bizim ulusal hava yolları şirketimiz veya Cumhurbaşkanlığının bir sürü uçağı var sözde. Diyorsunuz ya "İtibardan tasarruf olmaz." işte, itibardan tasarruf olmayacak yer o Filenin Sultanlarını oradan tarifeli uçakla getirmek değildi. Sizin gibi arkadaşlarımız özel uçaklarla gitti, birçok bakanımız her tarafı geziyor ama ben bunu size aktarmayan bürokrat arkadaşları buradan kınıyorum. Siz belki o anda atlamış olabilirsiniz ama liyakatli kadrolar olsaydı sizi uyarıp size onu yaptırabilirlerdi diye düşünüyorum.

Bakınız, bir de Tekirdağ'a gelelim. Tekirdağ'la ilgili buz pisti yaptınız. Geçmiş dönemde bizim AKP'li belediye başkanlığına tahsis edildi ama buz pisti ne hâlde, onu ben merak ediyorum, ne hâlde. Bakınız, Cumhurbaşkanımız 2014'te, 2015'te Tekirdağ'a geldi, Cumhuriyet Meydanı'nda ifade etti, 20

bin kişilik stadyum... Sayın Bakanım, stadyum yok Tekirdağ'da. Burada oynayacak, 3. Lig'de oynayan profesyonel takımlarımız var. Cumhurbaşkanının 20 bin kişilik stadyum sözü hâlâ havada kaldı, söz havada kaldı; 2014'ten beri hayal peşinde gidiyoruz. Bakınız, geçen dönemde, Kasapoğlu'nun döneminde de ifade ettim, İddaa ve Spor Toto'dan AKP'li belediyelerimizin olduğu yerlere ufak halı sahalar yapıldı ama orada yine kontrolsüzlükten Aydoğdu Mahallesi'nde bir çocuğumuz hayatını yitirdi. Kontrol edilmemiş o yapılan halı saha ama hesabı sorulmadı, açıkta duruyor; bu konuda da sizden destek istiyorum.

Bakınız, yeri geldiğinde biz takdir etmesini de biliyoruz Sayın Bakanım. Geçtiğimiz dönemlerde Tekirdağ'da uyuşturucu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Toparlayalım Sayın Aygun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, önemli bir konu olduğu için...

Şimdi, bakın, takdir kısmına geliyoruz, takdir etmesini de biliyoruz muhalefet olarak.

Bakınız, Tekirdağ uyuşturucu konusunda şu anda çok iyi mücadele ediyor. Bir Emniyet Müdürümüz, yine bununla beraber İl Jandarmamız şu anda uyuşturucuyla mücadele ediyor. İşte bakın, takdir ediyoruz, demek ki doğru işler yapıldığı zaman muhalefet de takdir ediyor. Bu anlamda uyuşturucu açısından en önemli konu sizlerde. Gençlerimizi kurtarmamız lazım, sporla buluşturmamız lazım ama benim kendi ilimde maalesef spor tesisleri konusunda sınıfta kaldık Sayın Bakanım. Tekirdağ'a el atılmasını özellikle istirham ediyorum. Bakınız, yine, çocuklarımızı uyuşturucudan ayırmanın en önemli yolu spordur. Okullarda sporu arttırmamız gerekiyor.

Tarımla ilgili konuşmak isterdim ama aslında tarımı şu anda yaşlılar yapıyor, inşallah o proje iyi olur diye temenni ediyorum.

Ama bakınız, bir şey daha soracağım. Evlenecek gençlerle ilgili proje açıkladınız yeni. Ya, üniversiteye giden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, son bir cümlem.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evlenecek gençlerle ilgili yaş sınırı geldi. Ya, üniversitede okuyan gençlerimiz var, yaş 27'yi geçerse nasıl olacak Sayın Bakanım? Bu konuda da hassasiyetinizi bekliyorum, bu konuda düzeltme bekliyoruz sizlerden.

Bakınız, bizim önemli bir kurucu liderimiz var, Atatürk. Atatürk'le ilgili projeler yaptığınızı, bayramları söylediniz sabahki sunumunuzda ama 29 Ekimde de o gençlerimizle birlikte Anıtkabir'e yürüseydiniz ne kadar güzel olurdu diye düşünüyorum Sayın Bakanım, herhâlde o da atlanmış, inşallah bir dahaki 29 Ekimlerde atlamazsınız. Nasıl ki "Sarıkamış'ta yürüdük." dediniz, "57'nci Alaya vefa." dediniz -57'nci Alay Tekirdağ'da biliyorsunuz- "Vefa yürüyüşü yaptık." dediniz, Anıtkabir'e de en önemli yılında, cumhuriyetin 100'üncü yıl dönümünde yürümüş olsaydınız o zaman size teşekkür ederdim ama işte yine burada liyakatli kadrolar ortaya çıkıyor Sayın Bakanım, inşallah gelecek yıllarda size böyle hatalar yaptırmaz arkadaşlarımız diyorum.

Bakanlığınızın bütçesi hayırlı olsun.

Bize düşen görev varsa sonuna kadar destekliyoruz ama yanlış bir şey varsa da biz muhalefet olarak size aktarmak zorundayız diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, gördüğünüz üzere çok ağır eleştiriler var bürokratlarınıza, eleştirileri Meclisten ben de size iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, Komisyon üyesi olan milletvekillerimizle devam edeceğim, ona göre söz taleplerini karşıladıktan sonra diğer üyelere gideceğiz.

Cumhuriyet Halk Partisinden söz talebi var mı?

CEVDET AKAY (Karabük) – Ben...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Cumhuriyet Halk Partisinden diğer üyelerin, Komisyon üyesi olan milletvekillerinin söz talepleri var mı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Erken gideceklerse çıksınlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye... Zaten öyle bir şey var, görüyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Biz buradayız.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani konuşabilirim, duruma göre devam edelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Peki.

Sayın Akay, buyurun lütfen.

Süreniz on dakika.

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Komisyon üyeleri, çok Kıymetli Bakanımız, değerli bürokratlar, kıymetli hazırun; ben de hepinizi sevgi ve saygıyla selamliyorum.

Tabii ki Gençlik ve Spor Bakanlığı gibi çok çok önemli bir Bakanlığın genel bütçeden aldığı payla ilgili olarak bir tespitle başlamak istiyorum. 11 trilyon 900 milyar liralık bir genel bütçe içerisinde yaklaşık 171 milyar liralık bir pay almış; bu oran, genel olarak baktığımız zaman, sorumluluğu bu kadar ağır, gençlerimizin emanet edildiği bir Bakanlıkta yüzde 1,43'lük gibi bir oran. Öncelikle, gerçekten bu oranın da bu payın da bütçeden aldığınız bu rakamın da tahsisin de artırılması gerektiğini buradan özellikle ifade edelim ki bizim tenkit edeceğimiz hususlarla ilgili doğru noktalara ulaşın ve bu sorunları giderin.

Tabii ki sorun sadece bu da değil, kendi bütçeniz içerisindeki alt dağılıma baktığımız zaman da bazı tespitlerimiz var, bu 171 milyar 30 milyon liralık rakamın dağılımıyla ilgili. Burada en önemli olay cari transferler -bütün bütçelerde olduğu gibi- yani yaklaşık yüzde 76'sı cari transferlere gitmiş; borç verme giderleri var -arkasından gelen bir kalem- bu da yüzde 22 civarında bir oran. Tabii ki gençlerimizle ilgili, sporla ilgili bir sürü görev var, bir sürü dağılım var; genel bütçeden alınan pay düşük olduğunda buralara ayrılacak rakamlar da bir o kadar düşük oluyor. Burada, sporun geliştirilmesi ve desteklenmesi programına 27 milyar liralık bir rakam ayrılmış, bu da yüzde 15,78'lik bir oran; gençlik programlarına da 8 milyar lira civarında bir oran ayrılmış, bu da yüzde 5'e tekabül eden bir oran.

Peki, gençlerimizin biliyorsunuz bağımlılıkla ilgili sorunları var, çok ciddi sorunları var ve bununla ilgili de ülke olarak topyekûn mücadele etmemiz gerekiyor, bu mücadele için de Bakanlığınıza çok önemli görevler düşüyor ve bunun için de finans gerekiyor; baktığımız zaman da buraya sadece 33 milyon liralık bir bütçe ayrılmış, binde 2 bile değil yani binde 1,9'luk bir oran; bu bütçeyle, gençlerimizi bu bataklıktan kurtarmanın da çok zor olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla genel olarak kaynakların etkin dağılımı çok önemli olduğuna göre, genel bütçe içerisinde, özel olarak da sizin Bakanlık bütçesi için bu dağılımların düzeltilmesi ve önceliklerin belirlenmesi gerektiği bence bu bütçe içerisindeki en önemli konulardan biri.

Diğer hususlarla ilgili olarak da devam edecek olursak, Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2022 Yılı Faaliyet Raporu'nda belirtildiği şekliyle tahsis edilen gayrimenkuller var -işte, derneklere, vakıflara- Gençlik ve Spor Bakanlığına sadece 14 tane gayrimenkul tahsis edilmiş Sayın Bakanım. Eğer vakıflarda böyle bir tahsis varsa -işte, Diyanet Vakfına 961, vakıflara 259, derneklere 60, Gençlik ve Spor Bakanlığına 14 gibi- bu rakamın artırılması gerekir; ben bunu Vakıflar Genel Müdürlüğünün faaliyet raporundan aldım yani 2022 Yılı Faaliyet Raporu'nun rakamlarını veriyorum, güncel rakamlarda değişiklik varsa bizlerle de paylaşırsınız. Bu kadar yurda ihtiyaç olan bir ortamda, bu tahsislerin Gençlik ve Spor Bakanlığı lehine artması ve bu binaların, bu gayrimenkullerin yurt hâline getirilmesi öğrencilerimizin yurt sorununu da çözecektir. Peki, Gençlik ve Spor Bakanlığının bazı dernek ve vakıflara ne kadar destek olduğunu gördüğümüz zaman bu rakama yine baktığımızda 2023 Ocak-Haziran dönemi itibarıyla 522 milyon 660 bin. Bir önceki yılın aynı dönemine, 2022 yılına göre de yüzde 82 artmış. Bu dernek ve vakıflar mutlaka faydalıdır ki aktarılıyor. Bu dernek ve vakıfların isimlerinin ne olduğunu, faaliyetlerinin ne olduğunu, ne görevleri üstlendiğini ve ne kadar miktarlarda dağılım olduğunu -soru sormaya vaktim olamayacağı için- ben bunu şu anda soru olarak da size sormuş olayım Sayın Bakanım. Çünkü Türkiye'de yaklaşık 7 milyona yakın üniversite öğrencisi var -en son resmî rakamları aldığımız ama güncel bakiye biraz daha arttı- 874 bin yatak kapasitesi... Ama buna mukabil bir taraftan kapanan yatak sayısında düşmeler var, bir taraftan da ilaveler var. En son itibarıyla yılın ilk altı ayında 7.363 yatak kapasitesi hizmete girse de yine arkasından, devam ettiğimiz zaman fiziki şartların yetersizliği nedeniyle de 8.874 yatak kapasitesi de hizmetten kaldırılmış. 31 Aralık 2022 itibarıyla da 876.942 olan devlet yurtlarının yatak kapasitesi, 30 Haziranda 874.693; bunlar haziran sonu rakamları. Siz de yoğun yurt taleplerinin olduğu dönemde bu kapasiteyi artırmakla ilgili önemli çalışmalar yaptınız fakat odalardan daha ziyade yatak kapasiteleri -az önce değerli kıymetli bir vekilimizin de belirttiği gibi- ranza sistemleri vesaire gibi hususlar da var. Tabii ki burada siz kiralama yöntemiyle bu yurt sorunlarını çözmeye çalıştınız ama baktığımız zaman bu kiraladığınız alanlar mesken veya iş yeri olarak kullanılmak üzere yapılmış. Şimdi, Sayıştay incelemelerde bulunmuş; yani hem fiziki hem fiili incelemelerde bulunmuş, bunların yurt olarak kullanılmasının mümkün olmadığı konusunda tespitler yapmış. Yani ne noksanlıklar tespit etmiş? Kısaca, mesela, örnek olsun diye vereyim: Bu binalarda yangına yönelik yağmurlama sistemi yok, otomatik yangın algılama sistemi yok, aydınlatma sisteminde sıkıntılar var, yangına dayanıklı kapılar yok, mutfak davlumbazları söndürme sisteminin bir kısmında sorunlar var. Tabii ki altyapı az sayıda kişinin yaşamasına göre yapıldığı için tesisat sorunları var. Yani burada su deposu, sıhhi tesisat, jeneratör sistemi, ısıtma sistemleri kapasitesinin üzerinde çalışıyor. Her ne kadar bunların düzeltilmesiyle ilgili denetlemeler olsa da fiziki olarak düzeltilemeyecek konular var. Az önce de bahsettim, vakıflarımızın bu kadar gayrimenkulleri var yani bir kısmı diğer yerlere verilmiş, tahsis edilmiş binaların kaydırılarak Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesine verilmesi ve düzgün yurtların yapılmasının çok önemli olduğunu buradan ifade etmek istiyorum.

Bir de tabii ki üniversite mezunlarımızın iş bulma zorlukları da var, sorunları da var; bursalar da asgari ücretle bulmaya çalışıyorlar, o ayrı bir sorun. Her 5 üniversite mezunundan 1'i anca iş bulabiliyor. Bazıları da okurken yani öğretim hayatına destek olsun diye çalışmaya gayret ediyor fakat burslarla ilgili sıkıntılar var biliyorsunuz. Siz faizlerin silinmesini gerçekleştirdiniz, bir taraftan yapılandırma da yapıldı; bu bir ilkti yani faizlerin komple silinmesiyle ilgili olan bir şey ama yapılandırma da bu faiz silinmesi de yeterli değil. Çünkü bu ülkede çok çeşitli alanlarda vergisel aflar da getiriliyor, çok bahse konu olan o büyük şirketlere de defalarca vergi afları da getirebiliyor. Bu konuyla ilgili öğrencilerimize daha geniş kapsamlı bir destek olunması iyi olurdu. Tabii ki -az önce sayın vekilimiz de konuştu- yeni yıl itibarıyla burs miktarları arttı ama biz bir tablo yaptık bakın, ben buradan göstermek istiyorum bu tabloyu. Burada yıllar itibarıyla öğrencilerimizin dolar karşılığında aldığı burs tutarı... 2013'te

147 dolar alırken böyle devam ediyor, 2019'da 88, 2021'de 72 dolar, 2023'te 1.250 TL iken 44,76 dolar. 2 bin liraya çıktığı zaman da 70-71 dolar olacak ama yeni yeni yıl itibarıyla, ocakta kurun da nereye geleceğini bilmiyoruz, muhtemelen bu seviyeleri koruyacak. Biz burada öğrencilerimize destek açısından bu yurt miktarlarının mümkün olduğunca yükseltilmesini talep ediyoruz. Bunun için de sizin zaten genel bütçeden daha fazla pay almanız lazım. Buraya bu bütçe geldiği zaman biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak -Başkanımız, sözcümüz de burada aramıza istişare ettiğimiz için söylüyorum- gençlerimizin, öğrencilerimizin lehine bu tür ödenek artışlarına destek vereceğimizi ifade ediyoruz.

Bir de sporcu ücretlerinden tevkifat yoluyla alınan gelir vergisi üzerinden belirlenen payın aktarıldığı özel hesaba ilişkin Sayıştay tenkitte bulunmuş: "Muhasebe işlemlerinin yapılmadığı, özel hesapta yer alan tutarların nemalandırılmadığı ve hesaba iade edilen tutarlara ilişkin bir işlem yapılmadığı görülmüştür." diyor. Bunun son durumuyla ilgili düzeltmeler oldu mu? Ne durumdayız? Bunu da ben soru olarak sormuş olayım.

Yine, en son bir de amatör sporlarla ilgili bir iki tespitimizi yapacağız. Yeni çıkan Spor Kulüpleri Yasası'yla İçişleri Bakanlığının Dernekler Dairesi Başkanlığına bağlı olan bazı federasyonlar, üst kuruluşlar mağdur olmuş, kapanmak zorunda kalmış. Bunlar devletten resmî olarak da yardım almıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVDET AKAY (Karabük) – Bitiriyorum Başkanım.

Çok düşük bütçelerle, kendi rakamlarıyla bu işi döndürmeye çalışıyorlar. Hatta aralarında, inanır mısınız, en son Avrupa ve dünya şampiyonasında 15-20 altın madalya alan federasyonlar olduğunu gördüm ben. Mesela, örneğin, 27-28 dış ülkeden bu şampiyonaya gelen yarışmacılar var. Bunların hepsi kendi ülkelerinde resmî olarak tanınmış ama sadece bizim ülkemizde tanınmamış, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinden de herhangi bir pay almamış ama bunlar şerefle 18 tane, 20 tane, 15 tane altın madalyayı göğüslerine takmışlar. Bir kereye mahsus, burada ülkemiz için faydalı olan bu kuruluşlara resmiyet kazandırılması önem teşkil eder, tıpkı Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonuna tanınmış yetki gibi.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli, buyurun lütfen.

Süreniz on dakikadır.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli hazırun; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bazı yanıt haklarımı da konuşmamın içinde kullanacağım. Ben de Cumhuriyet Halk Partisinin kongresine saygı gösteriyorum ama ileride CHP'den dakikaları geri alırız diye de umuyorum.

Bir kere, her şeyden önce Milliyetçi Hareket Partisi sözcüsünün kadın vekilimize yönelik hakaretini kabul etmiyoruz ve kınıyoruz. Tutanaklara da geçmiştir. Sayın Başkan, sizin de bilginiz dahilinde.

İkinci olarak bugün 3 Kasım. Adalet ve Kalkınma Partisi bugüne dair kendi tarihlerine bir gönderme yaptılar. 3 Kasım aynı zamanda Susurluk'un da yıl dönümü. Dolayısıyla hafızaları canlı tutmakta yarar var diye düşünüyorum. Ne zaman bu ülke yeni şeylere umutlansa -bu vesileyle Sayın Erbakan'ı da rahmetle anıyorum- ne zaman ki farklı sesler çıkmaya başlasa, toplumda umuda dair bir şeyler, beklentiler yükselse bir melanet bu toplumun başına geliyor. Susurluk vakası da böyle bir vakaydı. Sonrasında yaşananları da çok iyi hatırlıyoruz. Aynı şeyleri Kürt sorununun çözümü

meselesinde maalesef 2015 yazında da yaşadık. Dolayısıyla, bu anlamıyla bu tarihi çok iyi bilmek, yakın tarihi çok iyi bilmek önemli. Susurluk kazası sonrası Meclis komisyonu tarafından hazırlanan rapor çok önemli bilgileri içinde barındırıyor.

Sayın Bakan, çok önemli bir Bakanlığınız var, Gençlik ve Spor Bakanlığı; birçok açıdan önemli. Bir kere “gençlik” deyince maalesef biz gençlere yukarıdan bir dille, biraz da bu yaş konusunda gençlere bir mobbing, bir baskı uyguladığımızı düşünüyorum çünkü gençlere siyaset açısından yaklaştığımızda gençlerin siyasete katılımı açısından “gençlerin önünü açmak gerek” gibi bir lafı çok kullanıyoruz. Bence gençlerin önünden çekilmeliyiz. Evet, siyaset çok yaşlandı. Siyaset yaşlandıkça daha fazla statükoyu savunur hâle geldi. Değişim, dönüşüm konularındaki en büyük sıkıntıyı belki de buralarda yaşıyoruz. O yüzden siyasete gençlerin katılımının çok çok önemli olduğunu düşünüyoruz fakat gençlerin siyasete katılımının önünde çok fazla engel var, baskılar var, engellemeler var; işte, bugün, biraz önce konuştuğumuz büyük tartışmaların çıktığı mevzular var -geleceğim onlara- ekonomik sıkıntılar var yani siyaset yapmak çok pahalı bir şey. Oysa, gençlerin büyük bir çoğunluğunun yoksul olduğunu biliyoruz; bu, bizzat Bakanlığınız rakamlarında da çok net ortaya çıkıyor. Dolayısıyla gençlerin siyasete katılımı bizim için çok çok önemli. Biraz önce genç vekilimize bile tahammülsüzlükte bunu öyle ya da böyle izlemiş olduk. Bu, toplumun her kesiminde maalesef mevcut bir durum; gençlerin konuşmasına, söz hakkını kullanmasına, siyaset yapmasına yönelik hep yukarıdan bir aklın düzenlemesi söz konusu oluyor. Özgürlükçü bir yaklaşım, siyaseti geliştirecek bir yaklaşımın maalesef olmadığını görüyoruz. Oysa, eğer gerçekten Türkiye’de bir şeylerin değişmesini istiyorsak ve değiştiremiyorsak bu yaşlı siyaset, bu statükoya teslim olmuş siyaset değiştiremiyorsa gençlerin önünden çekilmek gerekiyor.

Bir başka önemli konu... Gençlik konusunda diğer arkadaşlarım da ayrıntılı konuşacak. Ben biraz spor kısmıyla, sizin de sporcu kimliğinize bağlı olarak biraz konuşmak istiyorum. Türkiye’de sporun çok önemli bir işlevi var, olmalı daha doğrusu, maalesef bu işlevinden de yoksun kalıyor spor. Spor “toplumsal barış” dediğimiz meselede çok çok önemli bir rol oynar; halkları barıştırır, kesimleri barıştırır, birbirinden çok farklı, asla bir araya gelemeyecek insanların bir araya gelebildiği belki de yegâne iki şeyden biri spordur, diğeri de sanattır. Bu çok kıymetli bir şey fakat bizdeki spor anlayışı bırakın buluşturmayı, bırakın toplumsal barışı desteklemeyi âdeta gerginlikleri besleyen bir zeminde geliştiriyor. Bunun da en önemli nedenlerinden biri endüstriyel futbol.

Endüstriyel futbol bütün spor alanlarını bir kere yutuyor, önemsizleştiriyor, tali hâle getiriyor, amatör sporun ruhunu çalıyor; sporun yaygınlaşmasını, daha eşitlikçi, herkesin katılacağı bir zemine doğru yayılmasını engelliyor; tam, böyle, şirketlerin tekelleşmesi gibi bir şey. Spordaki bu endüstriyel futbol anlayışı bence çok ciddi bir toplumsal sorundur, siyasi sorundur, iktisadi sorundur. Bu açıdan endüstriyel futbol konusunda yeni düzenlemelere ihtiyaç olduğunu çok net söyleyebilirim.

Bir kere, Futbol Federasyonunun özerk olması çok kıymetli bir şeydir. Özerklik gerçekten hem demokratik anlamda hem de o alanların gelişimi anlamında çok çok kritik role sahip bir anlayış. Fakat, Futbol Federasyonu özerklik değil sanki bir derebeylik; astığı astık, kestiği kestik. Futbol Federasyonu Başkanı, yayıncı kuruluşun âdeta savunucusu, gözü bundan başka bir şey görmüyor. Yayıncı kuruluşun talimatları neyse ona göre, kimin reytingi yüksekse ona göre hareket eden bir zihniyet var. Bu da tabii, sporun bir kere ruhuna aykırı. Düşünün, bir federasyon başkanı, bir kulüp başkanını seyircilerin önünde tehdit ediyor; ya, bu, sporun ruhuna, ahlakına aykırı bir şey. Sadece Federasyon Başkanı mı?

Merkez Hakem Kurulu bambaşka bir şey. Her hafta sonu toplumda bir infial var, insanlar maçları seyrediyorlar, bir infiale kapılıyorlar; biz “toplumsal barış” diyoruz, onlar neredeyse milleti birbirine kırdıracaklar. Tribünler küfürden geçilmiyor, kavgadan geçilmiyor; ya, buna bir çözümü muhakkak üretmek zorundayız. Federasyon başkanlarının tarafsızlığı, Hakem Kurulunun tarafsızlığı önemli. Endüstriyel futbolu bu denli endüstrinin içinden çıkarmamız lazım.

Her maç İstiklal Marşı’yla başlıyor Sayın Başkan fakat her kulüp 3 Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oynuyor diye yakınıyorlar, neredeyse 11 yabancıyla çıkacaklar, transfer ücretleri de cabası. Yani esas sorun burada. Amatör branşlara katkı sağlıyorlar mı? Hayır.

CAVİT ARI (Antalya) – İstiklal Marşı’nı bilen oyuncu yok neredeyse.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İşte, yani... Mesele, oradaki ikiyüzlülüğü tarif etmek için söyledim.

Diğer taraftan, baktığınızda amatör branşlara bildiğim kadarıyla bir tek Fenerbahçe Kulübü önem veriyor, diğer kulüpler bir futbol kulübünün ötesinde bir şey yapamıyorlar maddi olanaksızlıktan. Şimdi, amatör sporla bunun kaynaklarının düzenlenmesi de çok çok önemli.

Bir de lige baktığınızda, sporun gelişmemesi meselesine, valla Türkiye Ligi’nden çok İstanbul Ligi’ne benziyor. Neden bunu çok fazla dile getiriyorum? Şimdi, bütün Türkiye’nin katıldığı, dâhil olduğu bir ligi tasarlamak lazım. Şimdi, Ege Bölgesi’nden şu anda kulüp yok, ara ara onlar çıkıp iniyor fakat bölgesel eşitsizlik anlamında dün Vekilimiz Adalet Kaya yoksullukla ilgili bir harita gösterdi, o haritadaki bölge illerine biz “Kürt illeri” deyince arkadaşlar itiraz ediyor ama ayrımcılığı resmetmesi açısından önemli bir haritaydı. Bakanlığınız bir harita yapsa aynı haritayla benzer harita ortaya çıkacak. Bölgedeki illerden hiçbir kulüp, Süper Lig’de değil. Nasıl olacak? Süper Lig değil, 2. Lig’de Amedspor var, ısrarla toplumsal barışa katkı koymak açısından sporun içinde kalmaya devam eden bir kulüp, nereye gitse şiddetle karşılaşıyor çünkü sporun içine o nefret söylemi, o ayrımcılık bir şekilde yerleşmiş, zerk edilmiş. Bundan sporu kurtarmamız lazım, bundan kurtarabilmenin adına bazı tedbirlere ihtiyaç var.

Bakanlığınızın bence bu bütçesi yetersiz, bu bütçe mutlaka artırılmalı. Bakanlığınıza gerekli önem verilmiyor çünkü neden? Kalkınma planının modeline de baksak, OVP’ye de baksak, bütçeye de baksak hep öncelikli yatırım alanları, öncelikli harcama alanları nedense insani olan, insana ait olan yönleri öncelikli olarak tercih edilmiyor hâlbuki Bakanlığınızın çok ciddi fonlara ihtiyacı var hem öğrencilerin hem gençlerin hem de sporcuların bu anlamda gelişimini sağlayabilmesi için. İşte, gençlik bankası kuruluyor, evlilikleri fonlayacak, ondan sonra bunların nasıl geçineceği, nasıl kiralarnı ödeyecekleri gibi bir derterli yok tabii.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Biz şunu öneriyoruz: Bedelli askerlik var, gençler askere gitmek yerine bedelini ödüyorlar. Bu kaynak, Gençlik ve Spor Bakanlığına aktarılmalı. Gençler arasında bir dayanışmanın da aslında yolu bu şekilde sağlanabilir. Bu fonlar sayesinde de ihtiyaç duyulan amatör alanda sportif faaliyetlere bu kaynağın aktarılması da böylece mümkün olabilir.

Konuşmanızda “tarım kampları” denen bir şeyden bahsettiniz. Gerçekten Türkiye ekonomisinin gelişimi, Türkiye toplumunun gelişimi açısından tarım çok çok önemli bir alan. Tarım Bakanlığını da konuşacağız. Ben bu girişimin önemli olduğunu düşünüyorum, bunun yaygın bir şekilde

gerçekleştirilmesinin gerekli olduğunu düşünüyorum. Bölge illerinde özellikle tarımın engellenmesi, meraların, mezraların, yaylaların engellenmesi nedeniyle çok ciddi bir yoksulluk yaşanıyor ama şunu da sormak istiyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Lütfen toparlayalım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Acaba bu model Cumhuriyet Halk Partisinin köy enstitüleri modelinden esinlenerek mi hayata geçiriliyor yoksa farklı bir model midir, bunun da açıklamasını duymak istiyorum.

Teşekkür ederim.

Başarılar dilerim.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Faruk Aksu Bey, bir talebiniz olmuş.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki kendisine yönelik bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, kısaca...

Sayın Başkan, tüm kurumlar, bireyler, herkes kanunlara, Anayasa'ya uymakla yükümlü. Kuşkusuz buradaki Anayasa'ya uyumu denetleyecek olan Divandır ama söz sırası bana geldiği zaman ben de kendi fikrimi, partimizin görüşlerini söyledim, söylemekle mükellefiz. Bizim varlık sebebimiz, Türk devletini, Türk milletini ilelebet yaşatma ülküsüdür. Şimdi, herkesin, Anayasa'ya tabi olan herkesin de bu anlayış içerisinde olması lazım. Şimdi, Türk devletine, kurumlarına ağza alınmayacak hakaretler edilecek, yalan yanlış beyanatlarda bulunulacak, güvenlik güçleri suçlanacak, buna sessiz kalmamız beklenilemez. Ben hakaret etmedim...

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Arkadaşımıza “terbiyesiz” dediniz, hem de 2 defa söylediniz bunu.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – “Terbiyesiz” dediniz.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bakın, terbiyenin tarifine bakın; terbiyenin tarifi, toplum kurallarına, topluluk kurallarına uymamaktır. Buradaki topluluğun kuralı Anayasa ve İç Tüzük'tür. İç Tüzük'ün 46'ncı maddesine bakın, orada der ki: “Konuşan hatibin sesi kesilmez.” Ben konuşurken sesimi kesti. Dolayısıyla ben kimseye hakaret filan da etmedim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Bu durumda size sözünüzü iade etmemizde hiçbir sakınca yok.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sesinizi keserseniz yapabilirsiniz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yok yok, genel şeylerde.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Ama ben konuşurken siz yaptınız bunu; siz değil, bir başka arkadaş.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Şimdi Ümit Özlale Bey var Komisyon üyesi olarak.

Buyurun.

Süreniz on dakika.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Herkesi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Konuşmama ünlü Yazar Amin Maalouf’un bir cümlesiyle başlamak istiyorum, beyin göçünü en iyi anlatan cümlelerden bir tanesidir: “Her insanın gitmeye hakkı vardır, onu kalmak için ikna etmesi gereken ülkesidir.” Dolayısıyla beyin göçünü tartışırken esasında bizim o gençleri burada kalmaya ikna etmemiz gerekiyor; bir ülke olarak, siyasi partiler olarak, toplumun tamamı olarak.

Şimdi önümüzde benim çok değerli bulduğum bir çalışmanın bulguları var, daha sonrasında da sunuma geçmek istiyorum. GYİAD’ın bir çalışmasına göre, 18-22 yaş arasındaki gençlerin yüzde 74’ü yani her 4 gencin 3’ü, 23-26 yaş arasındaki gençlerin yüzde 61,6’sı, yaklaşık üçte 2’si öz geçmişini zenginleştirmek için sadece ulaşım ve yemek masraflarının karşılanmasına razı yani karnının doyurulmasına razı bir gençlikten bahsediyoruz. Bu çok önemli yani artık, gençlerin şu anda beklentisi “Ulaşımımı karşılasın, yemek masrafımı karşılasın ve benim öz geçmişimi zenginleştirsın.” Önemli ve güncel bir çalışma, ben bunu sizin dikkatinize sunmak istedim. Dolayısıyla son yıllarda gördüğümüz beyin göçüne bizim mutlaka iktisadi saiklerle yaklaşmamız gerekiyor.

Peki, başka neler var, onlardan bahsedelim. Bakın, burası yoksul ve kendini dışlanmış hisseden gençlerin ülkesi hâline geldi. Geçenlerde bütçenin geneline dair görüşmelerde de bu slaytı kullanmıştım. Yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında olan 0-17 yaş grubunda bizim oranımız yüzde 45 yani 0-17 yaş arası çocuklarımızın yüzde 45’i, yaklaşık yarısı yoksulluk ya da sosyal dışlanmışlık riski altında; bunu mutlaka bizim düzeltmemiz lazım. Çocuk yoksulluğu ve genç yoksulluğu bizim önemli problemlerimizden bir tanesi. Bakın, ne demek istediğimi buradan çok daha iyi anlayabiliriz. Bu, TÜİK’in anketi, TÜİK’in Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması ve Türkiye’de yoksulların yarısı 25 yaşın altında Sayın Bakanım yani 97 sonrası doğumlu. Türkiye’nin bir yoksulluk problemi var fakat daha önemli olan şeylerden bir tanesi şu: Her 2 yoksuldan 1’i 25 yaşın altında. O yüzden bizim ilk önce bu gerçeğe bir karşılaşmamız lazım. Yine, TÜİK’in Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması’ndan, bizzat TÜİK’ten benim toparladığım bazı veriler var sizlerle paylaşmak istediğim: 15-24 yaş arasındaki 11,7 milyon gençten 2,13 milyonunun evinde bilgisayarı yok, 853 bini evinde internet bağlantısına sahip değil, 1,29 milyonu eskimiş giysilerinin yerine yenisini alamıyor, 1,13 milyonu ikinci bir ayakkabı alamıyor, 1,78 milyonu sosyalleşmek için spor, sinema, konser gibi ücretli bir boş zaman faaliyetine katılamıyor, 1,44 milyonu da -küçük bir miktar- kendini iyi hissetmek için harcayamıyor; bizzat TÜİK’in Yaşam Koşulları Araştırması.

Daha sonrasında, başka bir şey daha var, son on dört-on beş sene içerisinde genel mutluluk düzeyleri devamlı düşen bir gençliğimiz var. Bu çok önemli problemlerden bir tanesi, üniversitelerde öğretim üyeliği yapmış birisi olarak her seferinde gördüğüm ve çok üzüldüğüm manzara şu: Öğrenciler son dönemlerde daha çok “Peki, okuyacağım da ne olacak Hocam?” diyerek üniversiteye geliyorlar. Aslında, bunun arkasında bir gerçeklik de var. Bakın, çok değil, on sene önce 20-24 yaş grubunda üniversite mezunu bir çocuğumuz asgari ücretin 1,73 katını alırken şimdi 1,32 katını alıyor. Yani

üniversite öğrencilerimizin üniversiteyi bitirdikten sonra iyi işlerde, kendilerinin hayatını, geçimini sağlayabilecek işlerde çalışma oranı gün geçtikçe düşüyor. Dün Çalışma Bakanlığı vardı, başka slaytlarla gösterdik ama bu, aynı zamanda, çocukların üniversiteye gitme isteğini, eğitimden beklentilerini de azaltan bir şey. Ben son dönemlerde bu cümleyi gençlerimizden çok daha fazla duydum: “Peki, Hocam, okuyup da ne olacak?” Mesela, üniversiteli Genç İşsizler Platformu var, onlarla birkaç toplantı yaptığımızda -bunlar her siyasi gruptan öğrencileri kapsıyor- çoğunun dediği şey şuydu; ODTÜ’yü, Hacettepeyi bitirmiş bir genç çiftle görüştüğümde bana şunu demişlerdi: “Biz 2 mühendis olarak ancak yirmi, yirmi beş sene içerisinde bir konut sahibi olabiliriz. Oysa, bugün üniversite okumayan birisi daha rahat bir şekilde konut sahibi olabilir elde ettiği network’lerden dolayı.”

Genç işsizliği, Türkiye’nin en kronik sorunlarından bir tanesi. Genç işsizliği kadar daha büyük problem olan şey de şudur: Bundan bir sayın vekil de daha önce bahsetti, bu ne istihdamda ne eğitimde... Şimdi bildiğiniz gibi bu çocuklar işsiz sayılmıyorlar. Neden? Çünkü herhangi bir şekilde iş başvurusunda bulunmuyorlar; Selim Bey’in bahsettiği gibi, bu çocuklar ev gençleri. Bakın, şimdi, seçilmiş ülkelerde 2022 verisidir -2023 verisi çıkmadı- Dünya Bankası ve TÜİK verisidir; ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı Türkiye’de yüzde 24, bu oran kadınlarda üçte 1’e; yüzde 33’e kadar çıkıyor. Biz, bizden daha kötü olan ülkelere baktığımız zaman çok üzücü bir tabloyla karşılaşıyoruz; Botswana, Güney Afrika, Guatemala, Ruanda, Filistin, St. Lucia, Kolombiya gibi ülkeler ancak bizden daha kötü durumdalar. Yani o bakımdan, bizim mutlaka bu çocukları eğitime ve istihdama yönlendirmemiz gerekiyor.

Dün Çalışma Bakanlığının bütçe görüşmelerinde de bu konu sık sık gündeme geldi ama ben Gençlik ve Spor Bakanlığının, bütçemizden en fazla ödeneği alması gereken bakanlıklardan bir tanesi olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Türkiye çok şükür ki doğal kaynağıyla büyüyecek bir ülke değil, Türkiye beşeri sermayesiyle büyüyecek bir ülke, gençliğiyle büyüyecek bir ülke. O bakımdan, bizim beşeri sermayeye daha fazla yatırım yapmamız gerekiyor; işte, biraz bu konulardan, politika önerilerinden bahsetmek gerekiyor.

Şimdi KYK meselesi... KYK meselesinin tartışılacak bir tarafı yok, bu, siyasetüstü bir meseledir çünkü o KYK yurtlarında her türlü siyasi görüşe, her türlü farklı kimliğe sahip bizim öğrencilerimiz kalıyor. Sayıştay raporları burada bir problem olduğunu gösteriyor. Metropoll Araştırma Şirketinin verilerine göre, halkımızın yüzde 63’ü devlet yurtlarının yetersiz olduğunu düşünüyor; yüzde 80’i cemaat, tarikat, dernek ve vakıfların öğrenci yurdu işletmesini doğru bulmadığını söylüyor; yüzde 81’i ise mümkünse çocuğunu bu tür yurtlara vermek istemediğini söylüyor. Şimdi, hâl böyleyken bizim siyasetüstü yaklaşmamız gereken bir Kredi Yurtlar Kurumu problemi var.

Mesela, en son hepimizin içini yakan asansör meselesine gelmek istiyorum; kızımızı kaybettik burada. Ben o yurttaki asansörün denetlendikten sonra kazanın olmasını çok daha korkutucu buluyorum. Neden? Çünkü bir kamu hizmeti veriyorsunuz, bu kamu hizmetini özel sektörü taşere ediyorsunuz ve özel sektöre taşere ettiğiniz zaman artık onun insafına kalıyorsunuz. O özel sektör alelade bir kontrol yapıyorsa -ki bize gelen bilgiler sadece oraya imza atıldığı yönünde- bu o zaman problemin çok daha büyük olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla bizim burada ilk yapmamız gereken şeylerden bir tanesi, özel sektöre bu kamu hizmetlerini taşere ettiğimiz zaman onu çok daha sıkı denetleyip düzenlememiz lazım. Çünkü bu özel sektör tanımı gereği kâr güdüsüyle çalışıyor, sizin, benim kadar olaylara hassas da yaklaşmayabiliyor. O yüzden, burada, bu konuda yapılması gereken şey, devletin, gerçekten taşere etmesi gerekiyorsa taşere ettiği özel sektörü çok ciddi yaptırımlarla ve çok iyi bir şekilde denetleyip düzenlemesi.

Bunun dışında, KYK borçları meselesinde -hep söylüyorum, o konuda biraz farklı düşünüyorum- ben KYK borçlarının silinmesine karşıyım -ama sonuna kadar dinleyin- çünkü KYK borçlarını zamanında ödeyen öğrenciler ile onu bir şekilde ödemeyen, erteleyen öğrenciler arasında bir haksızlık oluşuyor. Ben KYK borçlarının sosyal sorumluluk projelerinde çalışarak ödenebilmesinin önünün açılmasını istiyorum. Dolayısıyla biz bunu yaparsak bir çocuk üniversite mezunu olduktan sonra, bir sosyal sorumluluk projesinde çalışarak KYK borcunu öderse o zaman toplumun ihtiyaçlarından da kopmamış olur ve toplumu daha iyi anlar. Gelin, böyle bir proje başlatalım. Göreceksiniz ki üniversiteden sonra yaşam derdine düşen öğrenciler yani mahallesinin, toplumunun dertlerine yabancılaşan öğrenciler bu sosyal sorumluluk projelerinde çalışarak borçlarını öderler. Dolayısıyla bizler her seferinde “KYK borçları silinsin mi, ödenmesin mi?” tartışması yerine bunu başka şekilde ödemenin, topluma bu sefer iş gücüyle, üniversitedeyken öğrendiğiniz, elde ettiğiniz becerilerle ödenmesinin yolunu açarsak herkesin mutlu olduğu bir çözüm bulabiliriz. Burslar meselesinde önümüzde İstanbul Planlama Ajansı’nın verileri var, artırılan burs miktarları sevindiricidir ama hiçbir şekilde, maalesef, yeterli değildir.

Şimdi, burada bir başka mesele daha var, spor politikasından da bahsetmek istiyorum ben. Spor politikasında yetenek yönetim merkezleri, bütün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Bir dakika ekliyorum.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Bizim 12 yaşında, 14 yaşında, 16 yaşında dünyada sayılı derecede başarılar elde etmiş bir sürü yeteneğimiz var. Peki, neden bu yetenekler 20 yaşına, 22 yaşına, 24 yaşına gelince kayboluyor? Şimdi bizim sahamızda bir dünya şampiyonumuz var, bizim millî gururumuz, neden bundan daha fazla çıkmıyor ve neden başka alanlarda çıkmıyor? Neden 12 yaş... Şöyle söyleyeyim: Siz TOHM’dan bahsettiniz, ben ay yıldızlı formayı defalarca giymiş, Türkiye şampiyonu olmuş bir çocuğun babasıyım, onunla gurur duyuyorum. O TOHM’da öğrencilerin, hak eden öğrencilerin nasıl haksızlığa uğradığını, hak etmeyen öğrencilerin de, hak etmeyen sporcuların da nasıl kayırıldığını, TOHM her yerde açılmadığı için bazı şehirlerdeki çok başarılı çocukların nasıl kaybolduğunu bizzat ben bir çocuğun velisi olarak gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Peki, toparlayın.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - O bakımdan, yetenek yönetim merkezleri -ki TOHM da bunun pilot projelerinden bir tanesidir- önemlidir ama bizim bütün kamuya sirayet etmiş bir hastalığımız var, kayırılma hastalığı, orada olmasın çünkü bu çocuklar daha sonradan hepimizi gururlandıracak çocuklar. Yetenekleri keşfedelim, onları yönetelim. Yetenek yönetilmediği zaman biz hak ettiğimizden, bu nüfusu hak ettiğinden çok daha az dünya şampiyonu çıkartırız diyorum.

Sözlerime Nazım Hikmet’in “Dünya Adaletsiz Çocuk!” şiirinden bir dizeyle son vermek istiyorum. Şöyle demiş büyük usta: “Dilerim ihtiyacı olan birine gidiyordur bizden çaldıkları umut.” Bizim, umutlarımızın bu ülkedeki çalınan umutların hepsinin çocuklarımıza ve gençlerimize gitmesini diliyor, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM - Teşekkür ederim.

Parti gruplarına mensup Komisyon üyelerinin söz taleplerini...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, bir arkadaş konuşsun, ondan sonra söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Peki.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Size de verelim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Başkanım, grubu olmayanlara ne olacak?

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Bizim de söz talebimiz vardı.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Sizin de mi var?

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Var, var.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Şimdi Sayın Gürer’e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Gürer.

Süreniz beş dakika.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Fenerbahçe ve Galatasaray arasında oynanacak Süper Kupa’nın Suudi Arabistan’da oynanmasının yanlış olduğunu öncelikle ifade etmek istiyorum. Cumhuriyetin 100’üncü yılında bu maçın Ankara’da oynanmasının doğru olacağını belirterek bu konuda, para için Suudi

Arabistan’a gitmek yerine maçın Ankara’ya alınması konusunda girişimlerinizin olmasını da temenni ediyorum.

Şimdi paylaşım yaptığım için, bir yurt öğrencisi kızımız bir “tweet” atmış bana -adı da Kadriye- diyor ki: “Bütçeyi nereye harcıyorlar, onu öğrensek. Hazır oradayken kredi yurtlarda 12 kişinin, 24 kişinin kullandığı WC ve banyolar barınak kıvamında, içinden salyangoz, kurt çıkan yemekler var, belirtin.” diyor. Belki istisnadır ama bu konunun da araştırılmasının yararlı olduğunu düşünüyorum.

Buradaki, sizin çalışmanız içinde tarım konusundaki çalışmanızı önemsiyorum, genç çiftçi olayını. Bu konuda bizim bir önerimiz var, genç çiftçiler ile kadınlar kırsala dönerlerse, bunların Sosyal Güvenlik Kurumu primini de devlet karşılarsa tarımı ayağa kaldırırız. Bu konuyu gündeminize alırsanız çok yararlı olacağını düşünüyorum.

Sayın Bakanım, Niğde’de yıkılan stadyum Mayıs 2021 yılında ihale edildi, beş yüz elli günde biteceği açıklandı ama bitmediği gibi sonra yeniden başladı. Sizin bu konuyu da bir gündeminize alarak... Bizim Niğde statsız kaldı, Niğde stadyumunun yapılmasını bekliyoruz. Niğde Kapalı Spor Salonu da yıkıldı ama hiçbir şey yapılmadan yıkıntı olarak duruyor, çok da çirkin bir görüntüsü var, bunu da bir dikkate alırsanız memnun olurum. Yine Niğde’nin Bor ilçesindeki 100. Yıl Stadyumu’na aydınlanmayla birlikte atletizm pisti, açık ve kapalı tenis kortu, çok amaçlı prefabrik spor salonu yapılacağı açıklanmıştı. Bunda da iki yıldır çalışma başlamadı. Bazı köylerde halı saha yapıldı, antrenör ve sağlıkçı yok. Bunu il özel idare yapıyor ama hem sağlık açısından riskli hem de buralar atıl kalıyor. Yatırım yapılıyorsa faal kılmak lazım. Yani, güzel bir çalışmaydı, istenen sonuç oluşmadı.

Niğde’de ve Bor ilçesinde spor kulüplerini ziyaret ettiğimde maddi sorunları var. Bu anlamda, engelli basketbol takımımız vardı, malzeme sorunu nedeniyle deplasmana gidemediği için faaliyeti ortadan kalktı. Keza işitme engelliler futbol takımımız da malzeme ve konaklama sorunlarıyla bayağı muzdarip. Siz bunları ilgili birimlere bildirince “Yok böyle sorun.” diyorlar ama arada -sizin milletvekili olarak da girişkenliğinizi bildiğimiz için- telefon açıp rastgele bir engelli spor kulübünde doğrudan başkanla konuşursanız farklı olduğunu göreceğinizi düşünüyorum.

Okullarda, ne kadar okulda kapalı spor salonu var şu an Türkiye’de lise ve ortaokullarda? Çünkü bizim gençlik yıllarımızda çok sayıda vardı ama lise sayısı arttı, spor salonu sayısı düştü. Onun için, o rakam da eğer bir çıkarılırsa belki bir şey görülmüş olur. Futbol ve basketbol sahası kaç tane? Okul spor takımlarının teşvik edilmesi için bir çalışma var mı? Yeni statlar yapıldı ancak Süper Lig’de neredeyse ülke coğrafyasından futbolcu yok; ya yabancı uyruklu ya da Avrupa’da doğan vatandaşlarımızdan oluşan takımlar bunlar. “Yerli ve milli” diye diye neredeyse Süper Lig’imizi yabancı ligine çevirdik. 90 milyonluk ülkede bir tane Arda çıkıyor diye savunuyorsak burada da bir tuhaflık var. Bu konuyu da gündeminize alırsanız yararlı olacağını düşünüyorum çünkü eskiden, bizim gençliğimizde öyle takımlar vardı ki toprakta oynuyorlardı, taşlı tarlada oynuyorlardı ama oynadıkları futbol bugünkü futbolcular gibi bir yere düştükleri zaman “Oram ağrıdı, buram ağrıdı.” değildi, bayağı darbe yemelerine rağmen içten gelerek spor yapıyorlardı. Onun için, şartların olumlu olması yetmiyor, sporcu yetişmiyor. Buna da bir bakmakta yarar var.

Sayın Bakanım, bir de Makine Mühendisleri Odasıyla ilgili, bu, asansörlerin kontrolü konusunda bir protokolün doğru olacağını düşünüyorum çünkü ülkemizde özel sektörde iyi yetişmiş elemanların varlığı yanında, bazılarının da savsakladığı bir gerçek ama bir Makine Mühendisleri Odasının savsaklama olgusu olmaz çünkü mühendis kontrolünde bu işler yapılır. Böyle, yurtlarımız gibi önemli yerlerde hem o Makine Mühendisleri Odası gibi kurumların kimliğini güçlendirmek hem de denetimin garantili bir şekilde olmasına yol açmak önemli çünkü orada onların yapacakları hatanın bedeli de çok ağır olur, onun için kolay kolay kimse riske atmaz. Bakınız, ben kamu ile özeli değerlendirirken hep şöyle söylüyorum: Kamudaki yönetici yaptığı işte hem görev sorumluluğundan hem de harcamadan kaçınmaz çünkü o işin iyi olmak gibi bir zorlaması var ama özel sektör kâr amaçlı kuruluş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Son cümlemi söyleyeceğim.

Kâr amaçlı olduğu için, iyi yetişmemiş elemanı da alıp, elinde diploması var ama bilgi birikimi yeterli mi, ona dahi bakmadan çoğu alanda kullandığı için sıkıntı oluyor. Türkiye, iş cinayetlerinde de 1’inci sırada bir ülke. Burada, yetişmiş eleman ve iyi eğitimli eleman olayı var. Ben, yurtların, bu konuda, Makine Mühendisleri Odasının dışında bir anlayışla yapılmasının da doğru olmayacağını düşünüyorum.

Bütçeniz hayırlı olsun, kolay gelsin diyorum.

OTURUM BAŞKANI ORHAN ERDEM – Teşekkür ederim.

Tekrar, Komisyon üyesi olarak Sayın Sayyığit, buyurun.

Süreniz on dakika.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli üyeler ve basın emekçileri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Aydın’da Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı yurtta bir kız öğrenci -okulun yurdunda- asansörün düşmesi sonucu hayatını kaybetti, arkadaşlar da ifade etti, Zeren Ertaş. Buradan, kendisine Allah’tan rahmet, ailesine de başsağlığı diliyorum. Yurtların fiziki koşullarının yetersizliğini acı bir şekilde ortaya koyan bir durum bu maalesef. Bu durumu protesto eden öğrencileri selamlıyorum, bu protestoları engellemeye çalışanları da buradan kınıyorum.

Gençleri ilgilendiren bir Bakanlığın bütçesini görüşürken gençlerin karar alma süreçlerinde ne kadar yer alabildiği bugün de tartışmalı bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Sadece Türkiye’de değil aslında tüm dünyada gençliğe karşı “gerontokrasi” denilen bir tahakkümle karşı karşıyayız. Özellikle otoriter rejimlerde iktidarların, gençlerin dinamizminden fazlasıyla korktuğunu çok iyi bir şekilde biliyoruz çünkü bir ülkede temel dönüştürücü, dinamizmi ortaya çıkaran yenilik ve değişimin başaktörü gençlerdir. Bugün de üniversite öğrencileri başta olmak üzere, Kürt, muhalif, sosyalist gençler ve gençlerin bir araya geldiği sosyal ortamların, politik taleplerin bir tehdit olarak algılandığı açık bir şekilde karşımıza çıkmaktadır çünkü AKP iktidarı sesini çıkarmayan, belirtilen sınırları aşmayan bir makbul gençlik ideali kurmaya çalışıyor. Bu nedenle gençlerin sorunları çözülüyor, gençler kendilerini özgür hissetmiyor, işsizlik ve geleceksizlik kaygısıyla çareyi, maalesef yurt dışında arıyorlar.

Bugün, Gençlik ve Spor Bakanlığının çözmesi gereken sorunların başında üniversite öğrencilerinin yurt, burs ve barınma sorunları gelmektedir. Her zaman olduğu gibi Sayın Bak da yıllar içindeki gelişmeleri, değişen rakamları sıralayarak çok güzel bir tablo açığa çıkardı ama durum aslında bu şekilde değildir. Her şeyden önce, 2024 bütçesinde gençliğe ayrılan bütçeyi yeterli bulmadığımızı buradan ifade etmek istiyoruz. Öngörülen bütçeyle gençlerin sorunları çözülmez, talepleri de karşılanamaz. Bu bütçeyle bunun karşılanması ve çözülmesi de mümkün değildir, dolayısıyla gençliğe kulak verilmek suretiyle bütçenin rasyonel bir şekilde kurgulanması mümkündür, bu çok zor bir iş değildir diye düşünüyoruz ama güvenlikçi politikalara, rant ekonomisine, politik şatafata ve itibara Türkiye’de bütçe var; ülkenin gençlerine maalesef bütçe yok. Bu, bir kaynak yokluğu veya darlığı değildir, bu tamamen politik bir tercihin sonucudur. Cumhurbaşkanı Erdoğan, yaptığı açıklamada 2024 yılı kredi ve burslarının lisans öğrencileri için 2 bin TL’ye çıkarıldığını ifade etti, şunu söyledi: “Biz göreve geldiğimizde öğrencilerin aldığı burs 45 liracıktır.” AKP iktidarı rakam akrobasisinde başarılı bir iktidar olarak karşımıza çıkıyor ama gerçek şu ki 2002’de bir öğrencinin bursu yaklaşık 1,5 çeyrek altına tekabül ederken bugün öğrencilerin aldıkları burs 1 çeyrek altın bile etmiyor.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın 2021 yılında paylaştığı faaliyet raporunda burs alan öğrenci sayısının toplam öğrenci sayısının sadece yüzde 6’sıyla sınırlı kaldığını görüyoruz. Bakanlığın, geçen yıla oranla 3 katına çıkan ortalama 66 milyar TL’lik bütçesinde tespit edilen harcamalar esas alınarak bir hesap yapıldığında sadece yüzde 2’sinin öğrencilere geri ödemesiz burs desteği için ayrıldığı ortaya çıkıyor. Aslında bursla ilgili alınan bu kararlar şunu da ifade ediyor: “Parası olmayan öğrenci okumasın.” demenin bir başka yolu şeklinde karşımıza çıkıyor. Bugün de açıklanan rakamlara baktığımız üzere enflasyon artmaya devam ediyor, o yüzden bütçe daha yürürlüğe girmeden para eriyip gidecek, bir karşılığını alamayacağız gibi düşünüyoruz.

Üniversite öğrencileri hem öncesinde hem sonrasında ciddi bir işsizlikle boğuşuyorlar. Bu öğrencileri, öğrenim kredisi ödemekten kurtarmak zor bir şey değil Sayın Bakan. Bütçenizin yalnızca yüzde 3’üyle bile bütün öğrenim kredilerini bursa dönüştürebilirsiniz, borçlanmaları sonlandırabilirsiniz.

Ekonomik krizle birlikte derinleşen önemli bir sorun da öğrencilerin barınma sorunudur, arkadaşlar da bunu ifade ettiler ama tekrar ifade etmekte fayda var diye düşünüyoruz. Bunu en ağır şekilde hisseden kesim maalesef üniversite öğrencileridir. Sayın Bakan, devlet yurdu çıkmadığı için kiralık eve vereceği parası olmadığı için çaresizlikten eğitimin uzaktan olmasını dahi talep eden öğrenciler var maalesef bugün. Zaten AKP iktidar çaresizliği bilinçli bir şekilde yaratarak, devlet yurtlarını birincil amaç yapmayarak öğrencileri tarikat ve cemaat yurtlarına mahkûm etmeye çalışıyor; bunu birçok pratikte gördük. Bu, şu anlama geliyor: Ülkenin aydınlık geleceği karanlık oluşumlara bırakılıyor ve bu politikalarla vazgeçilmesi gerektiğini burada, bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Yüzde 87’lik bir yerleştirme oranından bahsediyorsunuz ama bunun gerçeğe denk düşen oranı ortada yok, öğrencilerin yurtlarda hangi koşullarda barındığı ortada yok. Sürekli 2002’yi referans alma durumu söz konusu. Yatak kapasitesinin 182 binden 950 bine çıktığını söylüyorsunuz ama kapasitenin 1 milyon 800 binden 7 milyonu aşan üniversite öğrenci sayısına olan oranını es geçiyorsunuz. Buna da dikkatinizi çekiyorum.

Sayın Bakan, şehirler bazında baktığımızda, İstanbul’da 2022 YÖK verilerine göre üniversite öğrencisi sayısı 1 milyon 453 bin 543 iken devlet yurtlarının toplam kapasitesi 24.651’di. Ankara’daki üniversite öğrenci sayısı ise 355.048 iken devlet yurtlarının kapasitesi 27.225 olarak karşımıza çıkıyor. İstanbul’da yatak başına düşen öğrenci sayısı 59, Ankara’da ise yatak başına 13 öğrenci düşmektedir. Öğrenciler mecburen ev kiralamak zorunda kalıyorlar ama bu barınma krizinin olduğu bir yerde ev kiralamak da oldukça zor bir şekilde karşımıza çıkıyor. 2019-2023 yılları arasında İstanbul’da kira oranlarına yüzde 713, Ankara’da yüzde 833 oranında bir zam yapıldı ama siz bu tabloya göre bursları güncellemiyorsunuz; hiç olmazsa ev kirası ödeyen öğrencilere kira yardımı yapılabilir, mevcut bursa kira bursu ekleme şeklinde bir çalışma yürütülebilir diye düşünüyoruz. Ama gençler söz konusu olduğunda sosyal devletin “sosyal”i ortadan kalkıyor, devlet için gençlik oluyor; hayır, biraz da gençlik için devlet olsa sizce de daha iyi olmaz mı diye bu soruyu size sormak istiyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Sayın Bakan buradayken seçim bölgem Van’dan da bahsetmek istiyorum çünkü Sayın Bakanın Van’a bir borcu var ve tutmadığı bir sözü var, o sözünü buradan hatırlatmak isterim. Siz 2017’de bütçe görüşmelerinde Van’a yeni bir şehir stadyumu yapacağınızın sözünü verdiniz ama üzerinden altı yıl geçmesine rağmen maalesef bu sözü tutmadınız. Van bir Z kuşağı şehri yani buna karşın reel anlamda genç işsizliğin de çok yüksek olduğu bir şehir hatta tavan yaptığı bir şehir. Bu tablonun müsebbibi aslında Van’a verilen sözlerin tutulmaması çünkü Van’da kayyum darbesinden çevre yolu sorununa kadar, otagar sorunundan stadyum sorununa kadar, Van Gölü’nün kirliliğinden esnafın mağduriyetine kadar her sınıfta maalesef sınıfta kalmış bir iktidarla karşı karşıyayız.

Van’da 2011 yılında meydana gelen 2 büyük deprem var, hepimiz bunu çok iyi biliyoruz ama bu 2 büyük depremin üzerinden on iki yıl geçmiş olmasına rağmen depremin izleri hâlen silinmiş değil. Bugün depremin izlerini taşıyan yerlerden biri de Van Atatürk Şehir Stadyumu’dur. Çünkü raporlarda komple yıkılarak yenilenmesi gerektiği ifadesi yer almıştır ama bu hâliyle hâlen bu stadyum hizmet vermeye devam etmektedir. Biz bu stadyumla ilgili de bir makyajlama değil, yeni bir stadyum yapılmasını Van halkı adına burada sizden talep ediyoruz. Geçen yıl Bakanlığa ait 43 stat projesinin 38’inin tamamlandığı, 5 stadın yapım çalışmalarının da devam ettiği belirtilmişti. Özellikle son on yılda birçok şehirde eski stadyumlar yıkılıp yerine yenileri yapılmış ama maalesef söz vermenize rağmen Van’da hâlen yeni bir stadyum yapılmış değil.

Sayın Bakan, Van’ın nüfusu 1 milyon 200 bin; çevre illerin de çekim merkezi, biliyorsunuzdur; büyükşehir statüsünde olan bir yer, buna rağmen Van’a yakışır bir stadyum hâlen niye yok? Gerçekten bunu buradan tekrar size sorup sizden bunun cevabını almak istiyoruz. Van halkı yeni bir müjde vermenizi beklemiyor, yeni bir söz de istemiyor sizden; halkımız, sözünüzü tutmanızı istiyor. Ben de tüm Vanlılar adına, 2017’de oturduğunuz koltukta verdiğiniz sözü size tekrar tekrar hatırlatıyorum; en azından, Van’a neden stadyum yapılmadığını şeffaf bir şekilde açıklamanızı istiyorum; yapmayacaksanız da bunu niye yapmayacağınızı açıklamanızı istiyorum. 2024 Mart seçimlerinde de sakın seçim propagandası olarak bunu karşımıza çıkarmayın çünkü gerçekten Van halkının artık bu tarz şeylere karnı tok diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İlave bir dakika süre veriyorum.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Tamam, teşekkür ederim.

Bir de Van’da “Mor Menekşeler” diye bir takım var, bilmiyorum duyduunuz mu? Çoğu ortaokuldaki kız öğrencilerden oluşan bir takım. Mor Menekşelerin antrenörünün ve onları çalıştıran eğitim emekçilerinin bazı talepleri var, bunları size aktarmak istiyorum: Harcırak sorunu yaşadıklarını ifade ediyorlar. Yeme, içme, yatmaya ayrılan toplam ücretin 203 TL olduğunu, Kredi Yurtlar Kurumu yurtlarında ücretsiz kalabildiklerini ancak -yemek buna dâhil değilmiş- yemek ücretli olduğu için bu konuda verilen ücretin yeterli olmadığını ifade ediyorlar. “Ulaşım için verilen ücret de güncel fiyat listesinin çok altında, özel araç tuttuğumuz zaman ciddi şekilde zorlanıyoruz.” diyorlar. Mahallî maçlarda da ulaşım ve sportif malzeme desteği istiyorlar sizden; birçok zaman, bunu karşılamadıkları zaman eğitim emekçileri bunu kendi ceplerinden ödüyor. Saha kullanımı noktasında da sıkıntı yaşıyorlar. Az önce anlattığımız, problemsiz bir sahada çalışmak istiyorlar ama saha da genelde Vanspor ve amatör takımlara verildiği için Mor Menekşeler maalesef bu sahadan da yararlanamıyorlar. Bu konuya da ilginizi çekmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî, buyurun, lütfen.

Süreniz on dakika.

RAHMÎ AŞKIN TÜRELÎ (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Gençlik ve Spor Bakanlığını görüşüyoruz. Tabii, hem gençlik hem spor, baktığımız zaman ilk anda aslında iki ayrı alan gibi gözüküyor ama çok iç içe girmiş durumda ve gençliğe ilişkin söylediğimiz şeylerin birçoğu da spor konusunda da geçerli. Gençlik, insan hayatında özel bir dönem, zor bir dönem; insanın hem fiziksel olarak hem zihinsel, ruhsal, psikolojik dönüşüme uğradığı bir dönem ve hayata bakışlarının, tabii, aslında bir anlamda farklılaşmaya başladığı bir dönem. Uzun yıllar geçtikten sonra insan geriye baktığı zaman, aslında gençlik dönemleriniz nasıl geçtiğini bir biçimde çok açık ve net olarak görme imkânına sahip oluyor. Bazen de “Keşke böyle olmasaydı da böyle olsaydı.” dediğimiz bu tip sözlerimiz oluyor. Bu anlamda, üzerinde çok hassasiyetle durulması gerekiyor. Çok problemli bir alan, eğitim alanında sonra iş bulma alanında, sonra evlenme, yuva kurma, bütün bu alanlarda aslında gençliğin çok ciddi sorunları var. Şunu söyleyelim: Türkiye, OECD ülkeleri arasında en genç nüfusa sahip olan ülkelerden biri. 15-24 yaş grubunda bulunan genç sayısı yaklaşık 13 milyonla toplam nüfusun yüzde 15’i. Aslında gençliği sadece 15-24’e hapsedmek de çok anlamlı değil yani onun öncesi ve onun sonrası da aslında gençlik döneminin kapsamı içinde. TÜİK’e göre gençliğin -tabii 15-24’ten devam edeyim istatistik vermek açısından- iş gücüne katılım oranı yüzde 43,8; istihdam oranı yüzde 35,3; Türkiye genelindeki genel iş gücüne katılım ve istihdam oranlarının 10 puan altında, işsizlikte de 10 puan üstünde. Türkiye’nin işsizlik oranları -mevsimsellik olduğu için aylar itibarıyla değişiyor- yüzde 10 dersek, yüzde 20’lerin üzerinde bir işsizlik oranı var. Bu durum, gençlerimizin büyük bir umutsuzluk ve gelecek kaygısı içinde olduğunu aslında bize çok açık ve net olarak da gösteriyor.

Çalışan gençlik var, bir taraftan okuyan gençlik var. Okuyan gençlik açısından sorunlar büyük. Bakın, bugün gene yurt sorununu konuştuk. Yurtlarda, işte Aydın’da bir yurdumuzda asansör kazasında hayatını kaybeden kardeşimiz Zeren Ertaş -kendisine Allah’tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum- hepimizi çok üzdü ve büyük üzüntülere sevk etti. İntiharlar, zehirlenme olayları yani aslında

çok sıkıntılı bir eğitim alanının, eğitim hayatının olduğunu gösteriyor gençlerde. Yüksek, öğrenimde örgün eğitime kayıtlı öğrenci sayısı 4 milyonun üzerinde, yurt kapasitesi 874 bin ama siz sunuşunuzda “955 bin” dediniz sanıyorum, orada biraz daha yüksek. Sayın Bakan, dağıttığınız kitapçıkta 955 bin kişilik bir yurt kapasitesinden bahsettiniz. Sıkıntılı bir alan. Çalışan gençlik açısından baktığımız zaman, mesleki eğitimde daha çok teknik eğitim olduğu için özellikle sanayide, bazen organize sanayide ya da küçük sanayi sitelerinde iş buluyorlar, onlar da aslında bir ölçüde kayıtlı, kayıt içinde olma gibi bir durum söz konusu olabiliyor ama özellikle genel eğitimden, lise eğitiminden geçen çalışan gençliğimizde ağırlık hizmetler sektöründe ve orada da kayıt dışılık çok yaygın. Bunu söylemek lazım. Tarım sektöründe hemen hemen hiç genç yok yani gençlerimiz hiç kalmadı. Biraz önce Sayın Gürer de ifade etti, Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz -seçim zamanında söyledik- tarımda çalışan kadınların ve gençlerin sosyal sigorta primlerinin, sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından karşılanması çok önemli bir destek olacaktır diye düşünüyoruz çünkü gerçekten tarımda nüfus çok yaşlandı. Bakın, bugün Türkiye’nin her yerinde -sizin ilinizde de öyledir Sayın Bakan, eminim- gittiğimiz zaman, köyler var, hayalet köyler var. 150-200 haneli köyler 15 hane kalmış, 20 hane kalmış, hemen hemen bütün herkes göç etmiş. Gençler gitmiş belli bir yaştan üstündeki insanlar kalıyor, onlar da “Biz burada doğduk, burada öleceğiz, atalarımız burada yaşadı.” diye orada kalıyorlar yani tarım sektörü açısından özel planlamalara ihtiyaç var. Siz burada Genç Çiftçi Projesi’nden bahsediyorsunuz, bir çeşit akademi gibi ama bunu böyle bir eğitim programının dışında daha çok, iş hayatına entegre etme ihtiyacı gözüküyor. Ben burada onu görmedim, sanki daha çok bir eğitim projesiymiş gibi, o kapsamda algıladım.

Madde bağımlılığı yüksek. Uyuşturucu madde sorunu, okuyan gençlik içinde, çalışan gençlik içinde ciddi anlamda çok yaygın yani uyuşturucuyla bağlantılı suçlarda âdeta patlama yaşanıyor; Ceza ve Tevkifevlerine de bu konuyla ilgili baktığımız zaman, uyuşturucuyla bağlantılı suçlardan cezaevinde kalanların sayısı 100 binin üzerine çıkmış durumda.

Tabii, işin bir tarafı, genç önce eğitimde olacak, sonra iş bulacak, tabii, iş bulduğu zaman da hayatını devam ettirebileceği bir gelir seviyesi olması lazım, sonra da evlenmek, yuva kurmak isteyecek. Bugün gençler evlenemiyor. Bugün bir genç evlenmek istese ev tutacak, kirayı nasıl ödeyecek, mobilyayı nasıl alacak, beyaz eşyayı nasıl alacak? Dostlarımız var, bazen gidiyoruz, uğruyoruz dükkânlarına; oradaki beyaz eşya fiyatlarını bir görseniz, fiyat artışlarını bir görseniz, özellikle son dönemlerdeki artışları; kiralardaki artışları... İnsan kahroluyor. Kendileri de söylüyorlar aslında “Hemen hemen birçok gencimiz evlenebilecekken evlenmeyi erteliyor.” diye ya da işte, babaevi varsa bir biçimde onlarla birlikte kalıyorlar. Tabii, bu kendi kendine olmadı, bunu her zaman söylüyoruz; özellikle son iki yıl içinde konut fiyatlarındaki ve kira fiyatlarındaki enflasyonun yükselmesine bağlı olarak diğer fiyatlardaki artışın nedeni uygulanan yanlış politika oldu. Enflasyonun yükseleceği, dünyada da yükselme eğiliminde olduğu bir ortamda faizlerin düşürülmesi bugün Türkiye’yi içinde bulunduğumuz kriz içine soktu. Tabii, konut açısından baktığımızda şunu görüyoruz: İnşaat maliyetlerinde de bir artış var ama demir fiyatlarındaki, çimento fiyatlarındaki, beton fiyatlarındaki artış yüzde 125, yüzde 150 iken ev fiyatlarında, konut fiyatlarında, kira fiyatlarındaki artış yüzde 500, bazen yüzde 1.000. Bu, özellikle genç kesimi çok ciddi olarak etkiliyor. Bugün bir gencimiz, hadi diyelim şanslı kendisi, eğitimi bitirdi, iş de buldu, öyle iş bulduğu da asgari ücret değil, asgari ücretin kat kat üstünde bir iş buldu, bu gencimizin ev alma şansı yok, mümkün değil; yirmi yıl çalışsın ev alamaz, araba da alamaz, belki dört, beş yıl çalışırsa, bir yerlerden, aileden, oradan, buradan birileri destek olursa belki ikinci elden bir araba alır, başka türlü alamaz. Çok ilginç bir şey oldu.

Şimdi, iktisat politikasının önemi şu: Sadece bugünü düşünmeyeceksiniz, yaptığınız her şeyin gelecek kuşakları nasıl etkileyeceğini de göz önüne alacaksınız uyguladığımız politikalarda. Acayip bir kopuş oldu, bir kırılma oldu. Bakın, şu anda -biraz önce yine arkadaşlarla konuştuk- iki yıl önce

ev almış olan kişilerin evlerinin fiyatları 5'e, 10'a katlanmış, şu anda olsa o evi alma şansları yok. Yani bütün bunların özellikle genç kesimi, yeni istihdam piyasasına girecek olanları etkilemesi son derece yüksek olacak. Diyelim ki gencimiz şanslı, üniversiteyi bitirdi, istediği bir yerde de okudu, ondan sonra çıktı oradan, ne yapacak? İş bulmak isteyecek fakat atanamıyor. Atanamayan öğretmenler, ziraat mühendisleri, veterinerler, sağlık teknikerleri, mühendisler... Bakın, her gün yüzlerce e-mail geliyor sosyal medya e-mail kutularımıza, mesaj kutularımıza yani bunu da anlamak mümkün değil. Sonuç itibarıyla, insanların eğitim gördükleri alanda çalışmak istemesinden daha doğal ve daha güzel ne olabilir? Böylesine ilginç ve son derece yakıcı bir sorunla karşı karşıyayız.

Beysin göçü artarak devam ediyor yurt dışına. Ülkemizde eğitim görmüş gençlerimizin bir kısmı fırsat bulduğu zaman yurt dışına gidiyor; daha iyi maddi koşullar, manevi anlamda da tabii kendilerini daha da geliştirebilecekleri iş imkânları sağlandığı zaman. Ama özellikle yurt dışında eğitim gören, mesela Milli Eğitim bursuyla giden gençlerimizin hiçbiri geri gelmiyor, yurt dışında eğitim görenlerin hepsi orada kalıyor çünkü sonuçta, gittikleri ülke, özellikle gelişmiş olan ülkeler onlara öyle imkânlar sağlıyor ki hem maddi anlamda hem de kendileri geliştirebilmeleri anlamında ve orada kalıyorlar. Sonuçta bu gençler bizim ülkemizin gençleri, bu ülkenin evlatları bunlar. Bizim bunları Türkiye'de tutacak, ülkemizde tutacak, bu ülkenin gelişmesine katkı verecek bir ortamda yaşatabilmemiz gerekiyor.

Bakın, cumhuriyet kurulmuş ve sonuç itibarıyla baktığımız zaman, insan gücünü kaybetmiş, sermayesini kaybetmiş; fabrikaları olmayan cumhuriyetin ilk yaptığı şeylerden biri eğitim alanında bir sıçramadır. Alanında yetenekli gençler tespit edilmiş, yurt dışına gönderilmiş; resimde, müzikte, mühendislikte, bütün alanlarda yurt dışına gitmişler ve sonra hepsi geri gelmiş âdeta bir çalı kuşu misali ve Türkiye'nin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Nazi Almanyası döneminde kaçan bilim adamları Türkiye'ye gelmiş, Türkiye'nin üniversite sisteminin kurulmasına büyük katkı vermişlerdir. Bugün Amerika, bugün Hollanda -bizim yazılımcılar için özellikle görüyoruz, son dönem müthiş bir yazılımcı göçü var Türkiye'den oraya giden- ithal ediyorlar yazılımcıları, Almanya gene aynı şekilde. Oralarda yapmışız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) - Yani bugün artık yeni bir vizyona ihtiyaç var. Bu, böyle "Türkiye Yüzyılı" diyerek o laflarla olmuyor, bunun altını doldurabilmemiz gerekiyor. Yani eğitim aşaması, sonrasında istihdam aşaması, ondan sonra onların hangi alanda, nasıl hizmet edebileceği, diğer bütün alanlarla ilişkisi içinde, ciddi bir yapı içinde düzenlenmeli diyorum, yeniden kurgulanmalı diyorum. Tabii, bu bütçeler aslında bir anlamda bunlara vesile olur. Buralarda da birçok ödenek olacak, farklı farklı alanlara ödenekler ayrılıyor, işte, personelden transferine, yatırım harcamasına kadar. Biraz sonra biz de birkaç tane önerge vereceğiz. Eğer siz de olumlu görürseniz, uygun görürseniz oralarda belli bütçeler artırılabilir. Yani sonuçta bütçeleri kim için yapıyoruz? İnsanlar için yapıyoruz bunu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tamamlayın Sayın Türel.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Eğer artırabileceksek, eğer artırmamız sorunların çözülmesine katkıda bulunacaksa, eğer çözüm sürecini hızlandıracaksa bunlar çok rahatlıkla yapılabilir diyorum.

Spor konusuna girecek ne yazık ki zamanım da kalmadı ama tabii, sporda özellikle amatör sporların desteklenmesinin çok önemli olduğunu düşünüyorum yani sadece gençlik açısından da değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Sayın Yegin, buyurun.

Süreniz on dakika.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanımı ve birlikte buraya geldiği çalışma arkadaşlarını, Komisyon üyelerimizi ve salonda bulunan bütün herkesi ben de saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün önemli bir tarih. 3 Kasım, AK PARTİ iktidarlarının Türkiye’yi başlatan yeni yüzyılda gerçekten yeni bir döneme taşıdığı bir tarih. Türkiye’nin sınırları içerisinde bölgeler arası gelişmişlik farklılıklarının olduğu, Türkiye’nin insanlar içerisinde yaşam tarzına göre, statüsüne göre, etnik kökenine göre, mezhebine göre farklı tartışmalar üzerinden ayrıştırıldığı bir dönemin; Türkiye’nin birçok konuda vatandaşa hizmet götürme noktasında devletin hizmetlerinin zayıf kaldığı bir dönemin kapandığı, artık Türkiye’nin bir inkişafa geçtiği ve bütün unsurlarıyla memleketi, milleti bir gören, bütün unsurlarıyla memlekete, millete aynı standartta hizmet götürülmeye çalışılan, siyasi nazarla bakılan bir dönemin başladığı ve bugünlere taşındığı bir tarih oldu. O yüzden bizim için önemli bir tarihtir, Türkiye için önemli bir tarihtir; onun altını çizmek istedim.

Şimdi, konuşmalarda gençlik üzerinden bahisle farklı konulara da gidilerek bugünkü sorunlardan bahsedildi ama bakın, AK PARTİ’den önceki dönemlerde öğrenim kredisi sorunları vardı, öğrencilerin kütüphanelerle ilgili sorunları vardı, bilimsel araştırma merkezleriyle ilgili sorunları vardı, bursa erişimle ilgili sorunlar vardı; harç, burs, öğrenim kredisi sorunları vardı; spor yapacak alanların olmamasıyla ilgili ciddi sorunları, eksikleri vardı gençlerin.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Gene sorunlar var Sayın Yegin.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Var yine, var; hepsini bitirebilmiş değiliz ama çok daha fazla vardı. Olimpiyatlarda arzu edilen neticelere o gün de ulaşamıyorduk ama bugün çok daha büyük mesafeler aldık. Gençlerin yurt dışına gitmesiyle ilgili o zaman da bir şeyler vardı, bu zaman da var ama o zaman gençlerin yurt dışına gitmesiyle ilgili temel saik, ülkenin o döneme ilişkin yaşadığı ve o günün göstergelerinden hareketle geleceğe ilişkin verdiği umutsuzlukla... O dönem gençlerin üniversitelere gittiklerinde üniversitelerde başarılarına veyahut da okuma arzu, isteklerine, aldıkları puanlara göre değil yaşam tarzlarına göre akademisyenlerin öğrencileri kategorize etmesini talimat eden bir YÖK’ün bütün eğitim sistemi üzerindeki baskısının ürettiği umutsuzluktan, rahatsızlıktan, mobbingden ve buna maruz kalmasalar bile buna maruz kalan arkadaşlarını görüp hüzünlenen insanların, buradan ümidi kesen insanların göçünün, bu ülkeden başka ülkelere gitme ihtiyacının olduğu bir dönem vardı; bugün başka bir dönem var. Hepiniz çocuklarınızı üniversitelerde okutuyorsunuz, üniversiteleri bittikten sonra çocuklarınızı gitsin, bir yurt dışı görsün istemiyor musunuz? Çocuklarınızı yurt dışına dillerini daha fazla geliştirsinler diye veya gidip alanlarında, yurt dışında herhangi bir yerde bir master yapsınlar, birkaç sene de orada yaşasınlar, sonra gelsinler, ülkelerine hizmet etsinler diye göndermek istemiyor musunuz? Mesela, yok mu sizin grupta beyefendi, gülüyorsun, yok mu?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Hangi parayla göndereceğiz çocukları yurt dışına?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dolayısıyla o dönemin yurt dışına gitme nedenleri, gerekçeleri, saikleri farklıydı, bu dönem gerçekten bunların hepsi farklı. Biz bu ülkenin gençlerinin hiçbirini mezhebenden, etnik kökeninden, yaşam tarzından dolayı ayırmadığımız, bu hayata ilişkin, yaşam tarzına ilişkin tercihlerinden dolayı ayırmadığımız, bu ülkede üretilen her bir hizmeti sonuna kadar kullanabilecekleri ve o aldıkları hizmetlerden sonra Cenab-ı Allah’ın kendilerine bir kul olarak verdiği kabiliyetleri inkişaf ettirmek istedikleri her alanda -projesiyle olsun, eğitimiyle olsun, sporuyla olsun, teknolojiyle

olsun, neyle ilgili olursa olsun her alanda- büyük bir destek verebileceğimiz alanları açtığımız için, o öğrencilerin, bu ülkenin gençliğinin kendine güveni geldiği için, bugün kendini dünyayla eş, bu ülkeyi dünyadan daha yüksek seviyelere taşıyabilecek, muasır medeniyetler seviyelerinin üzerine taşıyabilecek bir ülkenin altyapısını ve ürünlerini gördüğü için bu ülkenin gençleri yurt dışına gidip, oralarda görüp ondan sonra buraya dönmek istiyorlar.

Şimdi, dolayısıyla meselelere farklı yerlerden bakıyoruz. Doğru yer dersem şimdi diyeceksiniz ki: “Hep siz doğrusunuz.” Evet, çoğu zaman bizim bakış açımız doğru çıkıyor, zaten yirmi küsur yıldır da bu millet bizim bakış açımızı ve uygulamalarımızı doğru bulduğu için hamdolsun bizi, bizim anlayışımızı, Cumhur İttifakı’nın anlayışını yeniden iktidar ediyor ama sizin baktığınız yer veya göstermek istediğiniz tablo farklı bir tablo, o yüzden problemler yaşıyoruz.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Kibir içinde...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yok, yok, kibir değil. Bakın, mesela, yurt meselesi; 57 ilçede 190 yurdu olan bir sistemden 258 ilçede 190 yurttan 830 yurda, 258 ilçede 182 bin kapasiteden 955 bin kapasiteye ulaşan ve başvurularının yüzde 96’sının karşılandığı bir yurt sistemine laf söylüyorsunuz. 12 kurumdan dijital teyitler alınarak -şehit yakınlığı, gazi yakınlığı, depremzede, engel durumu, yetim, öksüz olması, devlet korumasında olup olmaması, millî sporcu olması veya sınavda başarı sırası özelliklerine göre- kura yöntemiyle yüzde 96’sı yerleştirilebilen yurt kapasitemize ve sistemimize laf söylüyorsunuz. Ahşap mobilyalı, bazalı, banyolu, mini buzdolaplı odalarıyla -hepiniz öğrenciydiniz, o yurtlarda kalanlarınız oldu- sıcak suyuyla, aylık 32 GB internetin ücretsiz sunulduğu hizmetle ve sabah kahvaltısı, akşam yemeği için ayda 3.600 TL paranın ödendiği ve bu bütün hizmetler için günlük 10-15 liraya tekabül eden, 375 lira ile 570 lira arasında aylık bir ödemenin alındığı yurt sistemine burada söylemediğiniz lafları bırakmıyorsunuz.

Bunların yanında, isteğe bağlı ve talebe bağlı olarak mesleki gelişim kurslarının, sanat kurslarının, dil kurslarının, el sanatları kurslarının, müzik, görsel sanat kurslarının, değerler eğitimi kurslarının olduğu, psikoloji, tarih, çevre gibi konularda atölye çalışmalarının yapıldığı, insan, toplum, edebiyat atölyelerinin olduğu, spor psikologlarının dahi içerisinde barındırıldığı yurt sistemine dünya kadar laf söylüyorsunuz. “Öğrenciler yurttan yer bulamıyor.” diyorsunuz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Öbür dileriz ya, kusura bakma!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sen kusura bakma çünkü dün, Maliyenin bütçesinde “‘8,5 milyon insan yurt istiyor ve bizim yurt kapasitemiz 1 milyon.’ diye övünüyorsunuz.” diye önerge verdiniz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Asla, asla, öyle bir şey... 8,5 milyon öğrenci var.

ORHAN YEGİN (Ankara) – 8,5 milyon öğrencimiz var, doğru ama bu 8,5 milyon öğrencinin kaç örgün eğitimde, kaç açık öğretimde? Bu 8,5 milyon öğrencinin her gün üniversiteye gidenlerinin kaç kendi ilinde, kaç başka bir ilde?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Övünülecek bir şey mi açık öğretim?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başka bir ilde okuyan öğrencilerin kaç kendi kiraladıkları evde, farklı yurtlarda veya akrabalarının, arkadaşlarının yanında veya yurtlarda? Dolayısıyla...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Yurtların başındaki kişi burada, Bakan burada, sor bakalım kaç kişi aramış “Yurt çıkmadı.” diye.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sorun bakalım.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Tamam, sor bakalım kaç kişi aramış.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu sene kaç kişi yurt başvurusu yapmış, kaç yerleşmiş Bakan Bey onları söyleyecektir.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Tamam, sor bakalım Genel Müdür burada.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yüzde 3.

ORHAN ERDEM (Konya) – Yurt çıkmadı diye arayanlar çok az.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dolayısıyla 1’inci fazda, 2’nci fazda, 3’üncü fazda yerleştirmeler oluyor arkadaşlar. Öğrenci şu şehri kazanmış, diyor ki “Hemen şu yurda bir başvurayım.” Başvuruyor, ailesiyle beraber geliyor. Ben de öyle yaptım, önce yurt başvurusu yaptım üniversiteye gittiğimde sonra ailemle beraber kayda gittim, kayıttan sonra kiralık ev aradım, buldum, 2-3 arkadaşımınla beraber kiralık eve çıktım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Siz bile kalmıyorsunuz düşünün yani.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben 1’inci fazda yurt talebi yapmıştım, 1’inci faz açıklandığında ben açığa düştüm, çekildim oradan, yedekten birini getirdi 2’nci fazdan. O gitti, özel bir yurttan kalmaya başladı veya akrabasının, halasının yanında kalmaya başladı, 2’nci fazda da o çıktı, 3’üncü faz geldi. 3’üncü fazla beraber yüzde 96’sı yerleştirilmiş. Siz “Öğrenciler sokakta yatıyor, öğrenciler parkta yatıyor...” Sizin gösterdiğiniz tablo ve sizin göstermek istediğiniz fotoğraf, sizin bir şekilde ya sizin organize ettiğiniz ya da organize edenlerin tezgâhına düştüğünüz o görüntüler bu ülkenin görüntüleri değil kardeşim, değil, değil, değil.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Yazık ya, vallahi yazık.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Oradan öyle mi gözüyor Sayın Yegin?

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Siz öyle görebilirsiniz, yapmayın yani.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Türkiye’nin sorunları bu, Sayın Bakan cevap verecek bunlara.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dolayısıyla bunların hepsini bir kenara bırakacağız.

Sayın Bakanım, biz bugün yurtlarımızın geldiği noktayla övünüyoruz, 1 milyona dayanmış yurt kapasitemiz var. Sadece öğrencilerimize yurt olmuyor bunlar, zaman zaman farklı problemler yaşadığımız oluyor; pandemi problemi yaşıyoruz, deprem problemi yaşıyoruz, aynı zamanda bizim için acil anlamda ihtiyaç duyulduğunda toplumsal nitelik de taşıyor. Aynı zamanda siz başka bir şey daha yaptınız; yazın öğrencilerimiz Türkiye’yi gezsinler, Anadolu’yu gezsinler, ülkelerini daha iyi tanısinlar, daha güzel tatil yapsınlar diye bu yurtları öğrencilerimize yazları otel gibi kullanmalarına imkân veren çok güzel bir düzenleme de yaptınız. Allah sizlerden razı olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Yegin, bir dakika ilave süre vereceğim, toparlayın lütfen.

Buyurun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Konuşacak konu çok, çok notum vardı. Gençlik komplekslerinden gençlik merkezlerine, Deneyap atölyelerinden Müzekart’a kadar “Anadoluyuz Biz” gönüllük projelerinden millî sporcu burslarına kadar, olimpiyatlarda başarılarla kadar, sportif yetenek taramalarına kadar, dünya kadar işi götüren Bakanlığımıza, Hükümetimize çok teşekkür ediyoruz. Tüm bunları hangi şehirde yaşıyor olursa olsun, hangi etnik kökene, hangi sınıfa, hangi mezhebe, hangi meşrebe ait veya dâhil olursa olsun, saçına ister toka, ister taç, ister türban, ister başörtüsü taksın, ister sakalı uzun, ister bıyığı pos olsun hiçbirini ayırt etmeden yapan bu Hükümete, bu Hükümetin liderine, bu ittifaka ve bu anlayışı bugüne kadar yirmi küsur yıldır taşıyıp getirenlere ve arkasında duran millete teşekkür ediyor, hürmetlerimi arz ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Söz hakkı var mıydı?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Karşılıklı bir diyalog genelde yapmıyorum ama parti grup sözcülerini çok kırmıyorum genelde.

Bir şey izah edeyim: Şimdi, aşağıda, biliyorsunuz, bizim milletvekillerinin çoğu Grup Başkan Vekillerinden muzdarip, Grup Başkan Vekilleri aralarında bir tur atıyorlar, sonra bir tur daha atıyorlar, sonra bir tur daha atıyorlar, adam arkada bekliyor bir dakika konuşacak, bir iki saat götürüyorlar öyle -hayır yani Grup Başkan Vekilliği yaptığım için biliyorum oradan- dolayısıyla biz de aynı şeye düşmeyelim burada yani karşılıklı bir...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Söz vermiyorsunuz zaten.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ya, hayır buna düşmeyelim diye. Şimdi, bakın, grup sözcülerine söz veriyorum, buyurun Sayın Özleale, size de söz verelim.

Buyurun lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Şimdi, biraz önce dediğim gibi, Türkiye’nin en önemli kaynağı beşeri sermaye, bizim beşeri sermayenin üzerine titrememiz lazım. Bakın, ben yirmi yıldır üniversitede öğretim üyeliği yaptım, gençleri belki bu salonda en iyi bilen birkaç kişiden biriyim. Size biraz önce TÜİK’in yaşam memnuniyeti anketini de gösterdim. Bizzat TÜİK’in yayınladığı anketler bize gençlerimizin giderek daha mutsuz olduğunu gösteriyor, bunlar arasında üniversite öğrencileri de var. Bakın, gelin, bu KYK meselesini bir siyasi malzeme değil siyasi gündem yapalım -ki “siyasi malzeme” çok incitici bir kavram- ve ondan sonra bunu nasıl çözeceğimizi söyleyelim. Ben sürem yetmediği için söylemedim, burada 2 tane görüntü var, görüntüleriyle beraber KYK yurdunda yaşanan problemler var; bundan sonra bunu müdiremize ben teslim edeceğim arkadaşlar. Neden bu Plan ve Bütçe Komisyonunda bariz bir şekilde hepimizin, bütün herkesin gördüğü sorunları göz ardı edip çok pembe bir tablo çiziyoruz ki? Bugün ülkenin bir KYK problemi var, KYK borç problemi var; KYK’deki bakımlar düzgün yapılmıyor, yemeklerin kalitesi istediğimiz seviyede değil, yurtların kalitesi istediğimiz seviyede değil; bunu kabul ettikten sonra çözüme gidebiliriz ama burada bunu savunmak, hele bu cümlelerle savunmak bizi çözüme götürmez ki.

Orhan Bey, ben görüyorum, ben üniversiteden yeni geldim; hâlâ üniversitede öğretim üyesi arkadaşlarım var, öğrencilerim var. Ya, bu ülkenin KYK sorunu olduğunu görmüyor muyuz? Var, ülkenin yurt problemi var. Ne zaman başladı söyleyeyim: Pandemiden sonra iyi bir planlama yapılamadığı için; pandemi süresince, bu öğrencilerin daha sonrasında yurt taleplerinin nasıl karşılanacağı tahmin edilemediği için, öngörülemediği için bu problem giderek artarak devam etti. Aynı zamanda, bir barınma krizi çıktı; kiralar arttığı için öğrenciler yurtlara akın etti ama burada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Bitiriyorum, barınma probleminin sebebinden bahsediyorum.

Bu barınma probleminin temeli pandemi sürecinde doğru bir planlama, doğru bir öngörü yapılamaması ve ondan sonrasında karşımızda çok ciddi bir yurt probleminin olması. Biz şimdi bunu göz ardı edersek sorunu nasıl çözeceğiz ki? İşte, burada bunları çözmeye çalışıyoruz ama lütfen, hepimizin gördüğü, bütün bu gözlerin gördüğü problemleri göz ardı etmeyelim; burası Plan ve Bütçe Komisyonu yani Meclis kürsüsünden konuşabiliriz ama Plan ve Bütçe Komisyonunda, çok bariz olan bir problemde, ben istiyorum ki bütün partiler KYK’ye önerilen bütçeyi artırsınlar, 2 katına çıkarsınlar.

Bu gençler bizim önümüzdeki dönemde bu ülkeyi yüksek büyümeye sürükleyecek olan gençler, bunların bu ülkeden gitmemesi lazım. Böyle bir şey dediniz; bu çocuklar bu ülkeden gidiyorlar, bütün istatistikler bunu gösteriyor. Dönüyorlar da geriye.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dönüyorlar efendim.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Yok, dönüyorlar Orhan Bey, yapmayın gözünüzü seveyim!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Dönüyorlar, dönüyorlar.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Ağabey, benim bir tane sınıf arkadaşım kalmadı Türkiye’de yaşayan; yapma artık gözünü seveyim Orhan ya!

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Neyse, tamam, fazla da uzatmak istemiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Değerli arkadaşlar, siz karıştırıyorsunuz...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Lütfen...

Hocam, teşekkür ediyorum.

Sayın Türel, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim.

Şimdi, konuşuyoruz tabii, doğal olarak her parti kendi görüşünü belirtecek; o anlamda, siz de kendi düşüncelerinizi tabii ki belirteceksiniz, ona itirazımız yok ama burada şöyle bir şey var: Şimdi, bakın, siz bir kere şunu sık sık tekrarlıyorsunuz: “İşte, biz aldık; vatandaş bizi tercih etti, biz iktidara geldik.” Vatandaştan oy almış olmanız...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben tekrarlamıyorum efendim.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, hayır, genel olarak...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Vatandaş tekrarlıyor, 20 seçimdir tekrarlıyor vatandaş.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, hayır; söyleyeceğim... Bir dakika, söyleyeceğim canım; sözümü kesme.

Aldığınız oylar sizin her yaptığınızın tasvip edildiği anlamına gelmiyor yani siz “Her yaptığımız yüzde yüz doğru.” diyemezsiniz; içinde doğru yaptığınız da vardır, yanlış yaptığınız da vardır. Oy verme saiki Türkiye’de, sadece bu yapılanlar üzerinden gitmiyor; bir geriye doğru bugün, başka bir yerde konuşmak lazım onu. Türkiye’de oy verme saikinin ne olduğunu biliyoruz, son seçimlerin nasıl yapıldığını biliyoruz yani düzmece kasetlerin olduğunu bilmiyor muyuz? Biliyoruz. Yani o video kasetlerin olduğunu, devlet imkânlarıyla seçime gidildiğini bilmiyor muyuz? Yandaş medyanın nasıl kullanıldığını bilmiyor muyuz?

Bakın, bir örnek vereyim: 1950 seçimlerine giderken -o zaman televizyon yok; radyo var, Türkiye Radyosu- Cumhuriyet Halk Partisi ve Demokrat Parti, İsmet Paşa ve Celal Bayar anlaşılır, Türkiye Radyolarında 2 parti de eşit süre kullanır propaganda faaliyetleri için; bakın, bunlar önemli şeyler. Bu başka bir konu yani bunları şu anlamda söylüyorum: Her yaptığınız doğruymuş gibi düşünmeyin bunları; bir, onu söylemek lazım.

İkincisi: Tabii, siz yönetiyorsunuz yıllardır, ülkenin kaynaklarını da siz kullanıyorsunuz ama o kaynakların içinde bu kaynakların hepsini doğru mu kullanıyorsunuz? Ben bir rakam vereyim; iç kaynağı bıraktım, dışarıdan: 2002 yılında, geldiğiniz zaman Türkiye’nin dış borcu 131 milyar dolardı

-dış borç iç borca benzemez; sonuç itibarıyla, Türkiye 1954 yılına kadar Osmanlı İmparatorluğu'ndan kalan borçları ödemeye devam etmiştir, unutmayalım- 2023'ün ikinci çeyreğinde geldiği rakam 476 milyar dolar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Toparlayın Sayın Türel.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tamamlayacağım.

Yirmi yılda bütün cumhuriyet tarihinde yapılanın neredeyse 3 katı borç yapmışsınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bütçemiz ne kadar artmış?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ve bu dönemde de 63 milyar dolarlık özelleştirme yapmışsınız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Bütçe ne kadar artmış?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bütçe değil; bakın, dolar rakamını söylüyorum, dış borcu söylüyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Tamam, dolar... 1 trilyon dolara yaklaşmış bütçemiz.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yahu, hayır; baktığınız zaman rakamlara 11,5 trilyon dolarlık bir şey var ortada.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Gayrisafi yurt içi hasılaya oranı ne olmuş?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Doğru değerlendirmek lazım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Arkadaşlar, oran da yüksek; yüzde 50'lerin üzerinde bir oran var.

Bakın, şunu demek istiyorum: Bakınız, başka bir yerden bakalım; cari işlemler açığına, ödemeler dengesine gidin, yan yana cari açıkları toplayın, 650 milyar dolarlık bir cari açık vermişiz yirmi yıl boyunca. Bunlar ülkenin kaynakları, sonuç itibarıyla borçlanıyorsunuz. Yani “Bir şeyleri yaptık.” dediğiniz zaman hepsini bu bütçeyle yapmadınız, borçlanarak da yaptınız. Buradaki hikâye şudur: Doğru yönetmek gerekiyor, bakın, kaynakları doğru kullanmak gerekiyor. Kamu-özel modelini niye eleştiriyoruz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bitireceğim, bir iki cümle daha söyleyeyim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Türel, toparlayalım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tamam.

Yani niye eleştiriyoruz? Çünkü sonuç itibarıyla kamusuyla, özeliyle hepsi bir ülkenin bütün şeyidir, tamam ama sonuç itibarıyla onun bir hesabının kitabının yapılması lazım. Harcadığımız paraları nereye harcayacağımızı bilelim. Bakın, ne dedik demin Sayın Bakana? Sayın Bakan, buralara öncelik verin dedik; mesela, tarımda gençler kalsın, sosyal güvenlik primlerini devlet ödesin dedik. Yani o kaynakların doğru biçimde kullanılmasına ihtiyaç var. Plan ve Bütçe Komisyonuna madem “teknik bir Komisyon” diyorsak bunları yapalım, bunları konuşalım. Yani karşılıklı olarak sadece savunma değil, biz sizi anlıyoruz. Doğal olarak eleştirince, söyleyince siz de tabii ki söyleyeceksiniz düşüncenizi ama ortada da bir şey var. Yani böyle her yaptığınız iyi, bütün şeyler böyle mükemmelmış gibi tozpembe bir tablo lütfen çizmeyin. Çünkü ülkenin sorunları var, o sorunların bir kısmı devam ediyor, bir kısmı belki kısmen çözülmüş olabilir ama bir kısmı da artarak devam ediyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Yegin, buyurun, iki dakika da size söz veriyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bir kere açmanız yeterli olacak, 2’nci kez açmanız gerek kalmayacak.

Biz her şeyi tam ve mükemmel yaptık demiyoruz. Bizim söylediğimiz şu: Çok eksikliğimiz vardı; çok, çok, çok eksikliğimiz vardı. Biz bu eksikleri tamamlamak için yirmi yıldır büyük bir gayret ortaya koyduk. Allah’a hamdolsun, büyük de mesafe aldık. Ama hem geçmiş eksikleri kapatmakta eksik kaldığımız yerler var hem de bugün geldiğimiz standarttan bakıldığında oluşan beklenti konusunda da bizim sorumluluklarımız var. Çok daha iyisini yapacak kaynak da imkân da enerji de inanç da bu ülkede, bu ülkenin gençlerinde, kadınlarında, siyasetçilerinde, bizde var. Bunu da yapmaya devam edeceğiz. Sizin anlattığınız gibi veya sizin ifadelerinizde dediğiniz gibi “Her şey kötü!” “Perişan!” “Eyvah!” “Yerle bir!” asla değil. Her şey dünden çok güzel ama olmasını arzu ettiğimiz yerin gerisindeyiz. Bu millet de bize onu diyor zaten, bu millet “Sen emaneti iyi taşıdın, daha iyisine ihtiyacım var. Bunu yapacak kapasiteyi de gayreti de sende dün gördüm, bundan sonra da sende olacağına inanıyorum.” diye bizi burada oturtuyor; sizi orada.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Komisyon üyesi milletvekillerinin söz taleplerini karşılamış bulunuyoruz.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Yok, yok. Sayın Başkan, ben konuşmadım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, mikrofona basmamışsınız.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Hiç böyle basarak konuşmadık ki.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, kamera tamam mı? Görüyorsunuz ki bireysel çekimlere itiraz etmiyorum.

Buyurun lütfen.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Ben öyle çok sosyal medya kullanan, işte, böyle medyatik olmayan çalışan bir vekil falan değilim, ona emin olabilirsiniz yani takip edin, sorun, söylerler size Başkanım. Sadece kayıt altına alınsın diye grubun yaptığı bir şey yoksa gidelim, bunun propagandasını yapalım diye böyle bir hevesim yok yani beni tanıyanlar bilir. Böyle kendi propagandamı yapmak için falan da söylemiyorum; sadece bir yanıt olsun diye, bir daha böyle bir cümle kullanmayacağım.

Şimdi, önce bu son meseleyle ilgili bir kaç şey söylemek istiyorum. Dünyada hiçbir ülke yok ki ortalama olarak yıldan yıla büyümemiş olsun yani mutlaka ekonomik verileri büyür. Hangi ülkeden bahsederseniz bahsedin, savaş içerisinde olan ülkeler de dâhil olmak üzere; işte, Afganistan’da da bir büyüme oranı var, Suriye’de de var, Yemen’de de var, dünyanın her tarafında, öyle ya da böyle her ülke bir şekilde büyüyor. Ekonomik olarak büyüyor, her ülkenin bütçesi her yıl büyüyor, her ülke yeni binalar yapıyor, yeni yollar yapıyor, yeni yatırımlar yapıyor. Karşılaştırmayı iki şekilde yapabilirsiniz. Ya, kendi ülkenizdeki gelişmelerle yaparsınız, “On yıl önce buradaydık, şimdi buradayız.” dersiniz, “Yirmi yıl önce buradaydık, şimdi buradayız.” dersiniz, “Elli yıl önce buradaydık, şimdi buradayız.” dersiniz. Bu, sadece sizi yanıltır, kendi kendinizi kandırırsınız çünkü bu tek başına anlamlı bir veri değil. Asıl veri, sizin seviyenizde olan ülkeler on yıllık süre içerisinde nereye gelmiştir? Sizin seviyenizde olan ülkeler yirmi yıllık süre içerisinde nereye geldi? Sizin seviyenizde olan ülkeler elli yıllık süre içerisinde

nereye geldi? Eğer böyle bir karşılaştırma yaparsanız ve bu yaptığınız karşılaştırma sonucunda da az evvel iktidar partisi mensuplarının söylediği gibi bir sonuca ulaşırsanız o zaman gerçek anlamda bir ilerlemeden bahsedersiniz. Ben sadece bir tane örnek vereyim ne demek istediğim daha iyi anlaşılın.

Bakın, mesela fiber optik altyapı açısından bakalım. Türkiye, 85 milyon nüfuslu bir ülke, İsveç'in nüfusu 8 milyon, coğrafyası bizden daha sert. İsveç'in fiber optik altyapısı Türkiye'den daha ileride, İsveç'in fiber optik altyapısı. Bir Afrika ülkesi Gana; Gana'daki fiber optik altyapı neredeyse Türkiye kadar, Gana'daki fiber optik altyapıdan bahsediyorum; asıl mesele bu. Bizim bulunduğumuz gelir grubunda olan Güney Kore'yi düşünün yani Güney Kore'nin nereden nereye geldiğini bir karşılaştırırsanız biz gerçekten iyi bir yere geldik mi gelmedik mi, en iyi o şekilde anlayabiliriz. Veya Finlandiya gibi, Estonya gibi ülkelerin son on yılda, yirmi yılda eğitimde yaptıkları atılımlara bakın; PISA verilerine bakın, TIMSS verilerine bakın eğitimde nereden nereye gelmişler? Bir de kendi ülkenizdeki verilere bakın. Dolayısıyla yani böyle "Yirmi yıl önce şöyleydi, elli yıl önce şöyleydi, şimdi buraya geldik." deyince sorulara cevap vermiş olmuyorsunuz.

Ben size daha iddialı bir şey söyleyeyim: Türkiye'de 100 küsur tane siyasi parti var. Bu 100 küsur siyasi partiden hangisi iktidarda olursa olsun bu, yirmi yıl gibi süre içerisinde bu ülkeyi yönetiyor olsaydı belki sizin kadar çok iş yapmış olmazdı ama üç aşağı beş yukarı bu işlerin önemli bir bölümünü yapmış olacaktı; o yüzden karşılaştırmayı doğru yapmak lazım. Dünya yirmi otuz yılda nereden nereye gelmiş, dünya elli yılda nereden nereye gelmiş, biz nereden nereye gelmişiz? Yoksa biz "Türkiye'de hiçbir şey yapılmadı, yol yapılmadı." falan böyle bir şey söylemiyoruz. "Yol yaptık." dersiniz işte, rahmetli Demirel der ki: "Benim yaptığım yolları ikiye böldüler." Size böyle bir yanıt verir, kapatır, gider. Yoksa elbette ki her hükümet bir şeyler yapıyor, her belediye bir şey yapıyor ve Türkiye yüz yıllık bir cumhuriyet olarak bir mesafe katetti, buna herhangi bir itirazımız yok.

Şimdi asıl meseleye gelelim. Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçesini görüyoruz. Birkaç tane mesele var, bir tanesi şu... Arkadaşlar büyük bir bölümüne değindiği için ben başka bir konuya değineceğim. Bir tanesi bu amatör sporları destekleme meselesi. Sayın Bakan, bu önemli bir sorun yani hepimiz söylüyoruz: Bu ülkedeki en büyük sorunlardan bir tanesi gerçekten uyuşturucu sorunu ve emin olun diğer bakanlıklarda da söyledim ama doğrudan sizi ilgilendirdiği için söylüyorum, şu anda Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri. Hangi Anadolu kentine giderseniz gidin, böyle, üniversitelerden falan bahsetmiyoruz, liselerin, ortaokulların önlerinde dahi uyuşturucu ticareti yapılıyor, uyuşturucu satışı yapılıyor. Ben Batman Milletvekiliyim, burada daha önce de söyledim; herhangi bir milletvekili, herhangi bir bürokrat gelsin, gidip Batman'ın sokaklarında dolaşalım, kime sorarsak soralım, emin olun üç tane sorun arasında gösterecek uyuşturucu kullanımı sorununu. Bunu tek başına siz çözemezsiniz ama siz, iyi alışkanlıklar edinmesini sağlayabilirsiniz çocukların. Spor bu açıdan önemli bir araç; dolayısıyla spora yapılacak her tür yatırımın, bu anlamda gençliğe yapılacak her türlü yatırımın biz çok değerli olduğunu düşünüyoruz ve bu yatırımların artırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Şimdi, profesyonel spor ile amatör spor arasında bir dizi fark var yani bir kısmı endüstrileşmiş, ticarileşmiş, milyon dolarların, milyar dolarların falan söz edildiği bir sektör -profesyonel sektör- ama aynı zamanda bence Bakanlığın bu sektörlerden çok, amatör sporlara yatırım yapması gerektiğini düşünüyoruz ama verilere bakıyoruz, bakın, amatör sporlara harcanması gereken paraları bile harcamamışsınız yani hâlâ kasanızda o konuda artı gözüküyor. Oysa bunun daha fazlasının harcanması gerektiğini düşünüyoruz amatör sporlar konusunda.

Beyin göçü meselesi var, genç göçü meselesi var. Mesele Orhan Bey'in anlattığı gibi değil yani bu, ciddi bir mesele. Yani şöyle olsa bu anlaşılır bir şey yani diyor ki Orhan Bey: "İşte, üniversiteyi bitiriyor, yüksek lisans yapıyor 'Ben bir de gideyim Avrupa'da, dünyada neler varmış onları göreyim, ondan sonra tekrar ülkeme gelirim.' diyor." Öyle bir şey değil. Hekimlerden bahsediyoruz yani uzman hekimlerden bahsediyoruz, tıp bitirmiş hekimlerden bahsediyoruz, tıp bitirmiş hekimlerden bahsediyoruz, mühendislerden bahsediyoruz. Bu büyük bir kayıp yani bu sadece gençlerin kaybı anlamına gelmiyor, bu ülkenin kaynaklarının da kaybı anlamına geliyor. Almanya'da, İngiltere'de, Fransa'da, Hollanda'da, Belçika'da veya Amerika'da bir çocuğun hekim olacağı süreye kadar, mühendis olacağı süreye kadar o ülkelerin milyonlarca dolar harcaması gerekiyor ve o ülkelerin bütçelerinden, o ülkelerin kaynaklarından tek bir kuruş çıkmadan sadece maaşla yetişmiş mühendisleri, sadece verdikleri maaşla yetişmiş hekimleri ülkelere kazandırmış oluyorlar. Bu, büyük bir kayıp ülke açısından. Hiç de öyle Orhan Bey'in söylediği gibi değil "Bir gidip birkaç yıl kalayım, geri geleyim." falan demiyor, hepsi gidiyorlar, yerleşiyorlar. Ben bundan çok kısa bir süre önce Almanya'daydım. Emin olun orada artık büyük ağ kurmuş durumdalar, kendi aralarında iletişim ağları var ve hepsi yerleşikler, ev satın almaya başlamışlar, daha uzun vadeli programlar yapıyorlar. Dolayısıyla eğer bu yolu kesmezsek yani yetişmiş gençlerimize başka ülkeleri cazibe merkezi olmaktan çıkarmazsak bu çok uzun bir süre daha devam edecek.

Daha dramatiği şu: Maalesef, bu ülkenin mühendisleri, doktorları gidiyor ve Afganistan'dan ne geliyor? Çobanlar geliyor. Binlerce çoban var bu ülkede, bu ülkede çoban yok artık, Afganistan'dan çoban geliyor yani bu ülke gerçekten mühendislerini, doktorlarını kaybediyor; Afganistan'dan, Pakistan'dan çobanlar geliyor. Ha, bu arada bu bir yıldır artık o çobanlar da bu ülkede değil, o çobanlar da Türk parası, TL ciddi bir şekilde değer kaybettiği için onlar da Türkiye'yi terk etmeye başladılar yani çobanları bile tutacak bir hâlde değil, Türkiye'nin ekonomisinin durumu bu.

Şimdi sürem azaldı ama birkaç tane şey söylemek istiyorum. Şu Sayıştay raporları... Sayıştay raporlarıyla ilgili bize bir yanıt verirsiniz en azından yanıtlar kısmında hani o raporlara dair neler yaptığınızı açıklarsanız Sayın Bakan seviniriz çünkü konuşmanızda Sayıştay raporlarına değinmediniz, onların olumsuz gördüğü konularla ilgili bir açıklama yapmadınız.

Bir tanesi sanırım Sayıştay raporlarında vardı. Mesela, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği arasında mültecilere "Spor Yoluyla Sosyal Uyum Projesi" adı altında bir proje yapılmış, Türkiye'ye bir nakdî destek sunmuşlar. Siz bu nakdî desteği mültecilere, mülteci çocuklarına, Spor Yoluyla Sosyal Uyum Projesi yerine gitmişsiniz İslami Dayanışma Oyunları'na harcamışsınız. Bu, doğru mu mesela? Böyle bir rapor var. Eğer doğru değilse bunu açıklamanızı isteriz.

Yine, bu intihar meselesiyle ilgili de bir şey söylemek istiyorum. Şimdi, mesele şu... Bakın, bu, ciddi bir mesele fakat kamu otoritesinin yaptığı açıklamalar asıl incitici olan. Valinin açıklamasını okudunuz mu bilmiyorum yani Aydın'da gencecik bir kızımız yaşamını yitirdi ve bunun idarenin hizmet kusuru sonucu gerçekleştiği çok açık yani nedeni çok açık. İlkokul seviyesinde eğitim almış birisine söylemeniz "Ne oldu?" diye "Asansör bozuldu." diyecek yani hani asansör bozuksa eğer bu idarenin kusuru, bunun ötesinde artık hiçbir açıklama yapmaya gerek yok. Vali şöyle bir açıklama yapıyor, diyor ki: "Asansör 15 kişilikti, 16 kişi bindi. Aslında asansör ara katta durdu. Ondan sonra indiğinde o 15 kişiye bir şey olmadı. Bu çocuk işte şöyle heyecanlandı, böyle heyecanlandı, kendi dışına attı."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, buyurun, toparlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Yani Vali neredeyse bütün suçu bu gencecik çocuğa atacak, yaşamını yitiren genç çocuğa attı. Böyle bir açıklama olabilir mi Sayın Bakan? Yani bir kamu otoritesi böyle bir açıklama yapabilir mi? Yani üniversitede şu anda ciddi bir tartışma konusu. Bakın, hiçbir politik gerekçe yoktu, hiçbir tane siyasi parti bu protesto etkinliklerini gerçekleştirmedi. Emin olun Türkiye’nin her kentinde neredeyse her yurdun önünde öğrenciler protesto etkinliği gerçekleştirdi. Bu protesto etkinlikleri iyidir, hiç de öyle karşı taraftan iktidar ortaklarının yaptığı açıklamalar gibi bakmamak gerekir. Bu protestolar, bu demokratik protestolar aslında iktidarı dikkatli davranmaya zorlayacak işlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Son cümlem, bitiriyorum Sayın Başkan.

Ya, bundan bir sonuç çıkarırsınız, kendinize çekidüzen verirsiniz, bunu düzeltirsiniz ya işte iktidar mensuplarının yaptığı gibi bunu reddetmeye çalışırsınız “Şu kadar yaptık, bu kadar yaptık.” ya da valinin yaptığı gibi işte, yaşamını yitiren çocuğa suçu, günahı atarsınız; bu, doğru değil. Bakın, ben geçen gün de söyledim, sizi ilgilendirdiği için size de söylüyorum: Türkiye’de bir barınma sorunu var ve öğrencilerin de barınma sorunu var. Bu barınma sorunu sadece Türkiye’ye dair bir sorun da değil dünyada şu anda bir barınma krizi yaşanıyor. Bundan birkaç yıl önce Almanya’da bir barınma sorunu yaşanmıştı; binlerce, yüz binlerce kişi Berlin’de sokağa döküldü çünkü Berlin’deki binaların ve dairelerin yüzde 80’inin kirada olduğu söyleniyor yani ev sahibi olanların oranı yüzde 20. Ve bunun karşılığında, bu yürüyüşler karşılığında hükümet dedi ki, bir açıklama yaptı: “Biz bu sorunu çözmek için arayış içerisindeyiz, işte elinde 3 binin üzerinde daire olan şirketler var, bu şirketler ve bu şirketlerin elindeki daireleri kamulaştırarak sorunu çözmeye çalışıyoruz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Son cümlelerimi söylüyorum Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

Ama siz ne yapıyorsunuz? Biz bu barınma sorunundan bahsettikçe, kredi, yurtlar sorunundan bahsettikçe, öğrencilerin sorunundan bahsettikçe hiç böyle bir sorun yokmuş gibi, bütün öğrencilerimiz yüzde 100 birinci sınıf hizmet alıyormuş gibi, bütün öğrenciler yurlara yerleştirilmiş gibi bir açıklama yaparsanız bu herkesi rencide ediyor, bu herkesi rahatsız ediyor, hepimizi rahatsız ediyor. Biz verilere dayanarak bu açıklamayı yapıyoruz, ne diyoruz: 8,5 milyon öğrenci var. Ben 8,5 milyon öğrencinin tamamının yurttan kalmak istemediğini zaten biliyorum, bir kısmı kendi ailesiyle beraber kalıyor, bir kısmı ev tutmak istiyor ama emin olun 2 milyon kapasiteli yurdunuz olsa 2 milyon öğrenci şu anda o yurlarda kalmak isteyecek, 3 milyon kapasiteli yurdunuz olsa emin olun o 3 milyon kapasitenin tamamı çok kısa süre içerisinde dolabilir diyorum.

Tekrar bütçenin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Bu arada, siyasi parti gruplarına ayrıca teşekkür ediyorum. En son geçirdiğimiz turizm paketinin içerisinde amatör spor kulüplerinin gelirleriyle alakalı bir madde ihdası yapmıştık Genel Kurulda, bunu da sırası geldiği için ifade etmek istiyorum. Bütün grupların katkısı var, Sayın Bakanım çünkü itiraz etseler madde ihdası yapamazdık.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Komisyon üyelerinin söz taleplerini karşılamış bulunuyoruz, bundan sonra geri dönmeyeceğim değerli arkadaşlar.

Şimdi de komisyon üyesi olmayan diğer milletvekillerine söz vereceğim; öncelikle grubu bulunmayan partilerden, sonra diğer üyelerden başlayacağız, devam edeceğiz.

Türkiye İşçi Partisi adına Sayın Sera Kadıgil.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar; hepiniz hoş geldiniz.

Bu sene itibarıyla 171 milyar 30 milyonluk bir bütçeyle karşımızdasınız. Geçen senelere baktığımızda gözle görülür bir artış olduğu yadsınamaz ama şunu da ifade etmem lazım: Bu sene içerisinde tüm gençlik ve spor alanlarına ayırdığımız bu 171 milyar her ne kadar bir artış gibi görünse de bu sene yine Avrasya Tüneli, şehir hastaneleri, kuş uçmaz kervan geçmez havalimanları gibi yerlere garanti ödemesi olarak 160 milyar havadan para ödeyeceğiz. Gençlere değil bu insanlara ödenecek bu paralar yine.

Yine, bütçe kalemlerini incelerken enteresan bir cümleyle karşılaştım Sayın Bakan: 2024'te bağımlılıkla mücadele için ayırdığınız ödenek bu sene 33 milyon TL yazıyor. Bu ülkede Diyanet İşlerinin bindiği makam aracı Mercedes 22,5 milyon lira yani sizin uyuşturucuyla mücadele için ayırdığınız bütçeyle Diyanet İşleri Başkanına 2 tane Mercedes alamıyoruz şu anda. Ya da mesela 2022 bütçenize baktım, kullanmadığınız...

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın milletvekilleri...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2022 bütçenize baktım, kullanmadığınız 160 milyon TL'yi geri iade etmişsiniz, bunun dörtte 1'i bile değil. Bizim zamanımızda metamfetamin falan gibi şeyleri biz anca Breaking Bad gibi dizilerden izledik, şu an ilkokulların önünde satılıyor. Gençlik Bakanlığının nasıl oluyor da bir Diyanet İşleri Başkanının arabası etmeyen bir bütçeyle uyuşturucuyla mücadele etmesi bekleniyor? İlginç.

Yurtları konuşacağım ben asli olarak, teşekkür de edeceğim bu konuyu gündemimize soktukları, sokmak zorunda kaldıkları için Gençlik Örgütleri Forumu'na, Barınamıyoruz Hareketi'ne ve elbette TİP'li öğrencilere yani yoldaşlarımıza.

Sayın Osman Bey, sizin seçildiğiniz 2011 senesinde AKP'nin bir seçim beyannamesi var, diyorsunuz ki: "2023'te gençlerin en fazla 3 kişilik odalarda konaklamasını sağlayacağız." Sizin seçim beyannameniz, 2023'ü görerek söylemişsiniz bunu. Bu sene verdiğiniz sunumda şunu diyorsunuz: "Başvuran öğrencilerin yüzde 96'sını yurtlara yerleştirdik." Doğrudur, az önce Orhan'ın dediği şey de doğrudur, evet yerleştirdiniz. Burada bizim size sorduğumuz asli soru şu: Hangi şartlarda yerleştirdiniz? Çok açık ve net, sizin sunumunuzdan aldığım rakamlar: 2020 yılında 793 yurt varmış, 700 bin yatak kapasitesi, yurt başına 880 öğrenci düşüyormuş. 2022 yılına geldik: 776 yurt; artmamış, düşmüş yurt sayısı; 850 bin yatak kapasitesine çıkmışız, yurt başına düşen öğrenci sayısı 1.095. Hatta az önce Orhan Vekilin verdiği rakam, 950 bin rakamı doğruysa yurt başına düşen rakam bin falan artmış durumda şu anda yani şu anda her yurtta artı 200 insan yaşamak zorunda. Bu şekilde yerleştirdiniz siz bu insanları çünkü geçen sene çok ciddi eylemler yapıldı, "Barınamıyoruz!" eylemleri yaptı gençler, çadırlar kurdular, çok haklıydılar ve saray size dedi ki "Bunları yerleştirin de nasıl yerleştiriyorsanız

yerleştirin.” Siz de ne yaptınız öğrencileri? Balık istifi gibi üst üste dizdiniz, şu an yaşadığımız şey bu. Biz size şu anda yurtların kapasitesini, yurtların içindeki yaşam şartlarını anlatmaya çalışıyoruz. Bu insanlar 8 kişilik odalarda, çamaşır için bir hafta önceden isim yazdırmak zorunda kalarak, berbat yemeklerle beslenmeye çalışarak, ders çalışacak bir yer bulamayarak ve sonsuzluğa uzanan duş ve tuvalet sıralarında bekleyerek yaşamaya çalışıyorlar. Bizim dönemimizdeki gibi kiraya çıksalar mümkün değil, sırf benim şehrimde yüzde 800 arttı.

Sayın bürokratlar, öyle eskiden olduğu gibi şey yok artık “4-5 öğrenci buluşalım da bir ev turalım.” Yok, yok; geçti o günler, öyle bir şans yok buradaki öğrencilerin. Ve bu yaptığınız eziyet sadece maddi bir eziyet değil burada manevi bir eziyet yapıyorsunuz siz. Geçtiğimiz bir haftada bu ülkede 5 öğrenci intihar etti, canına kıydı “Geçinemiyoruz!” diye, “Barınamıyoruz!” diye, “Ben bu ülkede yaşayamıyorum!” diye. Sizin bu toplam 800 tane yurdunuzda sadece 52 psikolog var ama bir şeyi başarmışsınız, her birine bir din görevlisi atamayı başarmışsınız. Belli ki hiçbir işe yaramıyorlar çünkü çocuklar canına kıyıyor şu anda, canına kıyıyor bu yurtlarda.

Ve gelelim tarikat yurtlarındaki artışa. Hani övünüyorsunuz ya “Biz şu kadar artırdık, 190’dı, şimdi 800’dü...” falan. 2002 rakamını bulamadım ama 2006 rakamını buldum, onu söyleyeceğim: Tarikat ve cemaatlere ait olan yurtlar 1.723’müş, bu sayı 2022’de kaç biliyor musunuz? 3.331. Artış kaç biliyor musunuz değerli Bakanlık üyeleri? Yüzde 93 yani sizler tarikatlar kadar çalışmıyorsunuz bu ülkede. Açık açık söylemem lazım çünkü sizler tarikatlara çalışıyorsunuz bu ülkede. Bunun da bir sebebi var, liderinizin verdiği dindar ve kindar gençlik yetiştirme ülküsü; bu çerçevede çalışıyorsunuz ve tam olarak bu yüzden bunlar geliyor başımıza, bu yüzden...

Gülmeyin hiç! “Enes Kara” diye bir çocuk öldürüldü, canına kıydı haberiniz var mı? Uğradığı dinî baskı yüzünden oldu. Bir de gülüyorsunuz, Sayın Bakanın yanındakine söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kadığil, ilave bir dakika veriyorum.

Toparlayın lütfen.

SALİHA SERA KADİĞİL (İstanbul) – Devam edeceğim ben.

Gelelim burslarınıza. Dolar bazına vurduğunuzda son on yılın en düşük seviyesinde ama hiçbir çocuk şu anda yurt dışına çıkma hayali bile kuramıyor çünkü on senelik pasaportun bedeli 8 bin lira oldu. 3 bin liraya ne yiyecek, ne içecek, ne okuyacak, ne giyecek ben bilemiyorum burada. “İş bulayım, çalışayım.” dese, genç işsizliğini dün konuştuk, her 5 çocuktan biri işsiz şu anda. “Bir iş buldu çalışıyor.” desek... İş cinayetlerine geleceğim, dün yine bunun rakamlarını verdim, bugün size özel “sadece gençler” olarak ayırdım bunu.

Sayın Bakan, kıymetli bürokratlar; sadece geçtiğimiz dokuz ayda 15-30 yaş arası 312 genç öldürüldü, iş cinayetlerinde öldürüldü. Neredeyse günde 1 genç... şu an biz burada konuşurken çalışmak zorunda olan bir genç daha öldü, iş cinayetlerinde öldü. Bugün bunlar bizim ülkemizin gerçeği ve sadece bu değil yurtlardaki cinayetler... Az önce Sayın Orhan Bey bir şey söyledi “Talihsiz bir olay, elim bir vaka.” dedi. Kim için dedi? Zeren Ertaş için. Ben açık açık söyleyeyim, ben hukukçuyum, bu böyle talihsiz bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADİĞİL (İstanbul) – Ben bugün biraz konuşacağım Başkanım. Tek temsilciyim, bir dakika daha müsaade istiyorum.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Böyle bir şey yok ya!

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Böyle bir şey var. Bakın, çeşitli gruplar...

RESUL KURT (Adıyaman) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Korkmayın, cevap verirsiniz, merak etmeyin; sözle cevap verirsiniz. CHP Kurultayından daha önemli bu anlattıklarım. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan yönetiyor burayı.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, Sayın Kurt, olabildiğince...

Sayın Kadıgil, siz de toparlamaya çalışın lütfen.

Buyurun.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Elbette.

Yani her bakanlıkta yaptığım bir şey de değil bu sevgili arkadaşlar ama gençlik mevzusundan daha önemli bir mevzu yok ve benim genç bir kardeşim Zeren Ertaş öldürüldü. Bunun adı “olası kastla adam öldürmek”tir. Az önce sordu “Sorumlusu kimse ortaya çıksın...” Sorumlusu orada. Bilmiyorum, yüzü var mı gelmeye? KYK Müdürü Recep Ali Er, burada mı? Orada sorumlusu. Hâlen nasıl görevde bu insan, bu insan hâlâ nasıl görevde oturabiliyor?

Bakın, siz daha Bakan olarak yeni atandınız, arkanızdaki müdürler nasıl hâlâ oradalar ya? Güya asansör tadilatından geçmiş, çocuklar bas bas bağıyor, asansör düşüyor, bir kız çocuğu ölüyor; KYK Müdürü o koltukta oturmaya hâlâ devam edebiliyor. Bunu benim aklım havsalam almıyor.

Ve gidiyorlar bu ülkeden. TÜİK verisi -Orhan Bey gitti- söyleyeyim ben size: Son üç yılda 300 bin genç gitti bu ülkeden. Bugün buraya gelirken sosyal medyadan sordum ben ya, “Karşımda Bakan oturacak, ona ne demek istersiniz?” dedim. Söyledikleri böyle, çok bilmediğiniz şeyler değil; “Geçinemiyoruz.” diyorlar, “Okuyamıyoruz.” diyorlar, “Barınamıyoruz.” diyorlar ama iki şey var, onu yazmışlar, çok içim acıdı, onu söyleyeceğim size. Biri diyor ki: “Bu ülkede genç olmanın en kötü tarafı aç kalmak, daha kötüsü hayalsiz kalmak.” Başka bir genç kardeşim şöyle yazmış bana Sayın Bakan: “Bu ülkede doğmuş olmak.” Bu ülkede doğmuş olmayı bir talihsizlik olarak nitelendiriyor bu ülkenin gençleri çünkü intihar ediyorlar. Bakın, sadece Zeren değil, Zeren’inki bir kaza görünümü cinayet olabilir; bu hafta ya sevgili arkadaşlar, bu hafta 5 öğrenci intihar etti bu ülkede. Geçtiğimiz bir hafta içinde oluyor bunlar, isim isim de verebilirim ve bunlardan biri 31 Ekimde Hacettepe Tıp Fakültesinde yaşamını yitirmiş hâlde bulundu. Buradan MHP vekillerine sesleneceğim, aslında onun için şey yaptım. Hacettepedeki arkadaşlarımız bu 5 intihar vakası için dediler ki: “Bir ses çıkarmamız lazım.” Bu şartlarda yaşamayı hak etmiyor bu ülkenin gençleri, eylem koymamız lazım. Kendisini MHP’nin teşkilat başkanı olarak tanıtan, belli ki bir Polat Alemdarcık, genç bir kadın öğrenciyi, benim bir yoldaşımı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kadıgil...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – “Biz 60’larda, 70’lerde gereken neyse yaptık.” diyor. MHP’li erkek vekillerden gerçekten rica ediyorum, bu tutumu takdir etmeyeceğinizi düşünüyorum. Kendini Polat Alemdar sanan bu Teşkilat Başkanı Alparslan Türk hâlâ görevde mi ve hâlâ böyle hareket etmeye devam ediyor mu?

Son sorum da size Faruk Bey, az önce HEDEP’e cevap verirken şöyle dediniz: “Bu ülkedeki tüm kişi ve kurumlar Anayasa’ya uymakla mükellef.” Ne kadar güzel bir laf söylediniz, belli ki artık sarayla da bağıni kesip tamamen MHP’yle bağ kurmuş İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesini ve Yargıtay 3. Ceza Dairesine de...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Başkanım, bu korsan konuşmaya...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Ne korsanı, milletvekili ya! Milletvekili mi korsan konuşuyor?

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – ...Anayasa'ya uymanın herkesin görevi olduğunu hatırlatırsanız son derece bahtiyar olacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bakın, Sera Hanım'a yeterli kadar söz verdim, meramını ifade etti; Sayın Bakan, ilgili arkadaşlar notlarını aldılar, onlar da cevap vereceklerdir. Dolayısıyla gördüğünüz gibi, birbirimizi gayet iyi anlıyoruz. Bu tarafın söyleyecekleri varsa bu tarafın da var, Hükûmet tarafının da var.

Dolayısıyla şimdi değerli milletvekilleri, DEVA Partisinden Sayın Ertuğrul Kaya...

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Sayın Komisyon Başkanı, değerli Komisyon üyeleri, kıymetli milletvekilleri ve Bakanlığın değerli bürokratları, değerli basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

HEDEP Milletvekili Sayın Altın'ın konuşmasında bir kolluk kuvveti görevlisinin işlediğini iddia ettiği cinsel istismar suçunu Türkiye Cumhuriyeti devletinin tüm kolluk güçleri tarafından işleniyor gibi takdim etmesini asla kabul etmediğimizi belirterek özellikle beyanda bulunmak istiyorum.

Öğleden önceki yapılan oturumda bir kısım milletvekili ve öğleden sonra yapılan oturumda söz alan bir kısım milletvekili arkadaşımız özellikle karşılaştırma olarak 2002-2007 yılları arasında ülkemizde yaşanan olumlu gelişmeler ile bugün ülkemizin içinde bulunduğu, maalesef, sıkıntılı günler arasında bir mukayese içerisine girdiler. Öncelikle belirtmek isterim ki Türkiye'nin her alanda olumlu gelişmeler katettiği 2002-2007 yılları arası ve takip eden dönemlerde Türkiye'de yapılan önemli iyileşmelerin, demokrasi ve hukuk alanında yapılan iyileşmelerin olduğu dönemde ekonominin başında Sayın Ali Babacan var idi. Demokratikleşme ve hukuk alanında yapılan reformların başlangıç süreçleri ve gelişmelerinin içerisinde Avrupa Birliği Başmüzakerecisi olarak Sayın Ali Babacan görevinin başında idi. İktidar mensuplarının şu anda büyük bir övünçle bahsettiği, övünç kaynağı olarak dayanak aldığı dönemin başında Sayın Ali Babacan görevdeydi, bunu hatırlatarak sözlerime başlamak istiyorum.

Görüşmekte olduğumuz Bakanlık bütçesine kaynak teşkil eden On İkinci Kalkınma Planı'nın "Gençlik" başlığında 44 hedef konulmuş. On Birinci Kalkınma Planı ile On İkinci Kalkınma Planı arasında hedeflerin yüzde 31'i yani 170'inden fazlası bire bir aynı mahiyette. Bir önceki planda yer alan hedeflerle motamot aynı hedefler maalesef tekrarlanmıştır. Bu hâliyle On İkinci Kalkınma Planı'nı akademik bir tez olarak YÖK'e sunsanız veya bir kitap olarak yayınlamış olsaydınız kesinlikle intihalden hakkınızda işlem yapılırdı. Unutmayalım ki tekrar edilen hedef gerçekleşmeyen hedeftir.

KYK yurtlarıyla ilgili gündemde olan ve diğer hatiplerin de ifade ettiği önemli bir konu da yurtlarda meydana gelen kazalar. Bu vesileyle, kazada yaşamını yitiren Zeren Ertaş kardeşime Allah'tan rahmet, ailesine sabır diliyorum. Dünya yapay zekâyı konuşuyor, biz ise 21'inci yüzyılda maalesef, 18'inci yüzyıl teknolojisi olan mekanik bir asansörde meydana gelen kaza nedeniyle kaybettiğimiz gencimizin acısını konuşuyoruz. Sayın Bakan, yaptığınız konuşmada kazanın meydana geldiği asansörün bakımlarının düzenli olarak yapıldığını ifade ettiniz yani Bakanlığınıza atfedilecek bir kusurun

olmadığını bir yönüyle ifade etmiş oldunuz, en azından biz böyle anladık. Bu açıklamaya göre, ortada kusur olmadığına göre Zeren kızımızın ölümünü kaderinin tecellisi olarak mı izah edeceğiz? Kuşkusuz, kadere iman etmiş biri olarak size şunu ifade etmek isterim ki meseleye bakış açınızın kul hakkına giriş kapısının aralandığı noktada olduğunu ve meseleye peşinen Bakanlığı koruma refleksiyle değil, adaleti tecelli ettirme duygusuyla yaklaşmanız gerektiğini hatırlatmak isterim. Elbette ki konunun yargıya intikal etmiş olmasından bahsetmiş oldunuz fakat burada görevi başında olan, hâlen görevini devam ettiren kamu görevlileriyle ilgili bir tasarrufta bulunulmamış olması meseleyle alakalı Bakanlığı koruma refleksiyle hareket ettiğiniz konusunda bizde bir kanaat oluşturmuş vaziyette.

Sayın Bakan, gençlerimiz mülakatın kaldırılmasını istiyor, gençlerimiz adalet istiyor. Geçtiğimiz cuma günü mülakatın kaldırılmasıyla ilgili 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 50'nci maddesinin değiştirilmesiyle alakalı kanun teklifimize söz tutma fırsatı... Siz gençlerin bir ağabeyi olarak, Sayın Gençlik ve Spor Bakanı olarak bu sözün yerine getirilmesinde bir öncülük yapmayı düşünüyor musunuz? Kanun teklifimize bir destek verilmesini ya da iktidar tarafından mülakatın kaldırılmasına yönelik bir kanun teklifi vermeyi düşünüyor musunuz?

Resmî enflasyon rakamlarının yüzde 80...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İlave bir dakika vereceğim, sorularınızı soru-cevaba saklayın isterseniz.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Sera Hanım'la eşit haklara sahip olmayı arzu ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kaya, bir dakika vereceğim, herkese vermiyorum. Sizin parti olarak daha fazla konuşmacınız oluyor, onlardan 1 kişi vardı.

Buyurun.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Spor Müşavirliği Yönetmeliği'nde bir ay önce değişiklik yaptınız. 7673 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla daha önceki yönetmelikte doping ve men cezası almış kişilerin müşavir olarak atanmasına engel teşkil eden yönetmeliği değiştirdiniz. Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkındaki Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde kamu hizmetlerine olan güven en temel ilke olarak ortadadır. Doping ve men cezası almış bir sporcuyla müşavir olarak atamanız kamu hizmetine olan güven duygusunu açıkça zedeleyecektir. Buradan sizi yönetmeliği tekrar eski hâline getirmeye, yönetmeliği değiştirmeye davet etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kaya, ilave sürenizi de verdim.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Son bir cümle...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Otuz saniye daha veriyorum.

Buyurun.

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) – Peki.

Uyuşturucu sorunu Millî Güvenlik Kurulumuzun daimî gündeminde olmalıdır. Gençlik ve Spor Bakanının da Millî Güvenlik Kurulunun daimî üyesi olması gerektiğini biz öneriyoruz. Bu konuda ülkemizdeki tüm sorunlar ayrı, özel bir başlıkta ele alınmalıdır.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, öncelikle hoş geldiniz heyetinizle beraber.

Sayın vekiller, şimdi, önemli bir Bakanlığa konuşuyoruz ve sabahtan beri de bu Bakanlığa ilişkin eleştirilerimizi sunmaya çalışıyoruz ama ben sözlerime başlamadan önce şunu belirtmek istiyorum: Bugün 3 Kasım, yarın 4 Kasım ve 4 Kasım 2016 tarihinde Eş Genel Başkanlarımız Sayın Figen Yüksekdağ ile Selahattin Demirtaş ve onlarla beraber milletvekillerimize yönelik siyasi darbenin, siyasi soykırım operasyonunun 7'nci yılını geride bırakmış olacağız. Hâlihazırda hepsi hem haksız, hukuksuz bir şekilde Kobani kumpas davasında yargılanıyorlar hem de AKP'nin siyasi rehinesi olarak da cezaevinde bulunduklarını ifade ederek başlamak istiyorum.

Şimdi Sayın Bakan, önemli bir Bakanlık dedik, elimizde birçok araştırma var, öncelikle şunu söyleyerek başlamak istiyorum: İstanbul Planlama Ajansının 2023 yılındaki yaşam maliyeti araştırmasına göre özel yurttaki kalan bir üniversite öğrencisinin yaşam maliyeti sadece bir sene içerisinde 2 kat yani yüzde 184,46 gibi bir oranda artış göstermiş, 3 kişilik bir evde ise bir öğrencinin aylık maliyeti bir yıl içerisinde yüzde 134'lük bir artış göstermiş ve 5.357 TL'den asgari ücretin de üstüne çıkarak 12.535 TL'ye çıkmış. Şimdi, bu kadar uçuk miktarları, bu kadar yüksek oranlardaki yaşam maliyetini karşılayabilecek bir Türkiye'nin sosyoekonomik yapısı var mı? Bugün asgari ücret bir ortalama gelire dönmüş durumda, ortalama bir ücret pozisyonunda ve bu ücreti alan insanlar bugün artık çocuklarını üniversitede okutamıyorlar. Peki, çocuklar, gençlerimiz, öğrenciler okumak için ne yapıyorlar? Derse girmek yerine part-time çalışmak zorunda kalıyorlar, çoğu zaman derslerini bile takip edemiyorlar ama buna dair sizin yaptığınız şey sadece 2 bin liralık bir burs vermek oldu Sayın Başkan. Bunun dışında da yaptığınız bir şey yok, bunu ifade etmek istiyorum.

Şimdi elimde TÜİK'in bir araştırması var. Türkiye, genç nüfus oranında önemli bir ülke, yüzde 15,2'yle Avrupa'nın çok ilerisinde olan bir ülke ama bu genç nüfusunu gerçekten ülkenin geleceği yani insan kaynağı olarak, nitelikli insan gücü yetiştirme konusunda kullanabiliyor mu? Hayır, kullanamıyor. Bugün gençler işsizlik, baskı, mobbing, geleceksizlik, antidemokratik ortam, gösteri ve fikir hürriyetinin yasaklanması, hukuksuzluk, adaletsizlik gibi birçok başlıktan dolayı bu ülkeyi terk ediyorlar ve başka ülkelerde yaşam kurmaya, yaşama tutunmaya çalışıyorlar. Sadece Ağrı ilinden 50 bin genç Kanada'ya gitmiş; bakın, dernek kurdular, sadece Ağrı'dan. Kars'ı söyleyeyim, benim ilim; ne yazık ki hiçbir istihdam alanı olmadığı için, orada gençlerin yaşayabileceği bir imkân tanınmadığı için gençler ya metropollerde hizmet alanında çalışıyorlar ya da yine Avrupa yollarını tutmak zorunda kalıyorlar.

Şimdi, Zeren Ertaş'tan başlayan Resul Alan'a giden, Enes Kara'yı yaşamdan koparan... Burada adını sayamayacağımız kadar çok insan yaşamdan kopuyor. Peki, bu insanları yaşama tutundurmak için sizin bütçenizde gerçekçi bir politika var mı? Hayır, yok değerli arkadaşlar. Şimdi ben baktım; böyle kuşe kâğıda basmışsınız, bayağı da para vermişsiniz, masraf etmişsiniz, içinde ne yok? İçinde gençler yok, gençlerin yaşamı yok, gençlerin geleceği yok. Bakın, demin Sayın Kadıgil söyledi, yine elimde gençlik örgütlerinin bir bilgi notu var, özel olarak bize iletiler ve burada yıllar bazında aslında yurt sayısının artmadığını görüyoruz; 2020 yılında 793 yurt varmış, 2021'de 773'e düşmüş, 2022 yılında 776'ya düşmüş. Ne olmuş? Yatak kapasitesi artmış. Neden? Çünkü siz depoları bozdunuz oda yaptınız, yetmedi ranza koydunuz, onu da çürük ranza koydunuz, ranzalar çöktü, dolaplar devrildi ve öğrenciler yaralandı Sayın Bakan. Oysaki bu yaptığınız şeyin kendisi insani standartlara uygun değil yani gerçek

anlamda insani barınma koşullarını sağlamıyor. Bugün öğrenciler sabahları verdiğiniz 3 zeytin, 1 gül reçeli ve çoğu zaman minnacık -20 gram mıdır- 22 gram bile olmayan peyniri almak için saatlerce sabah kahvaltısı kuyruğunda bekliyorlar, sadece bu kahvaltıyı almak için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İlave bir dakika veriyorum.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizin buna yönelik bir politikanız var mı? Hayır, hiçbir politikanız yok. Bunu ifade etmek isterim.

Son olarak da ilime dair bir şey söyleyeyim. Aynı zamanda spora da bakıyorsunuz. Kars, stadyumu olmayan tek il Sayın Bakan. Stadyumu olmayan tek il Kars ilimiz ve Kars 36 Spor ne yazık ki antrenmanlarını dahi yapamıyor; maçlarını, hazırlıklarını plastik sahada yapıyor ve yıl 2023 yılı, Kars 36 Spor soruyor: Neden Kars’a bir stadyum yapmıyorsunuz? Neden Kars’taki sporu desteklemiyorsunuz? Neden amatör liglere özel bir yaklaşım göstermiyorsunuz? Bu soruları Kars halkı adına da buradan sormak istiyorum. Bu sorunu gidermek, Kars 36 Spor’un desteklenmesi, sporun desteklenmesi açısından hayati bir önemde. Buna yönelik de en azından buradan bir söz söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi de Sayın Hamşioğlu...

Sayın Hamşioğlu, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce gerçekten birtakım ifadeleri hayretle dinledim çünkü burada bir “Alis Harikalar Diyarında” tablosuyla karşılaşacağımı gerçekten bilmiyordum gelirken. Biliyor olsaydım... Geçen hafta Genel Kurulda bir fotoğraf gösterdim yani öyle işte, laboratuvarlar, atölyeler, tesisler, böyle her şey konfor alanı son derece yaygın Türkiye’de. Öyle bir şey yok yani Tekirdağ’da bile, hemen işte, İstanbul’un dibinde -fotoğrafını geçen hafta gösterdim- 4 tane okul tek okul binasında eğitim görmeye çalışıyor; bizim gerçeğimiz bu. Şimdi, bu gerçeğe yüzleşmezsek, inkârla çözemeyiz. Çözebilmek için hep birlikte uğraşıyoruz burada. Birçok tartışmada atıf yapıyor ihtiyaçlar hiyerarşisine, en dibindeyiz. Yani günlerdir buradaki birçok konuda dönüp dolaşıp aslında temel olarak sadece barınmayı yani en temel insani ihtiyaçları ya da anayasal hakları bir yüksek hedef gibi konuşuyor olmak bile ya da bunları yapabilmiş olmayı çok büyük bir başarı gibi konuşuyor olmak bile aslında ne kadar içler acısı bir durumda olduğumuzun göstergesi bence. İddia edilen hizmetlerin birçoğu yapılmıştır ama bu Türkiye genelinde yaygın bir konfor alanı olduğu anlamına gelmez. Dediğim gibi, gerçeğimizle yüzleşmeden sonuç alamayız.

Birçok veri zaten sabahtan beri tekrarlanıyor, aynı şeyleri söylemeyeceğim, işte, yurt kapasiteleri, üniversiteli işsizlik oranları, uyuşturucuya başlama yaşının hangi seviyelere indiği vesaire ama benim için gerçekten önemli olan bir veri var Sayın Bakan: 28’inci Yasama Döneminde sadece bizim partimizin milletvekillerinin sadece sizin Bakanlığınızı muhatap olarak verdiği 32 tane soru önergesi var. Sadece 7 tanesini cevaplandırdınız, yüzde 22 yani cevaplandırma oranı. Şimdi, bizim hem gençlerle ilgili hem de sporla ilgili meselelere olan mesafenizi ölçebileceğimiz milletvekilleri olarak tek araç soru önergeleri. Dolayısıyla, bunun üzerinden yani buna verdiğiniz cevaplar üzerinden değerlendirme yapabiliyoruz ve maalesef oran bugün için bu seviyede.

Yine, çok adı anıldı ama bir kez de ben sormak istiyorum çünkü çok önemsiyorum. Bir yılı geçti, kaldığı yurtta cemaat derslerine katılmadığını kendi beyanıyla ortaya koyarak intihar eden Enes Kara'nın ölümünden bu yana geçen bir yılda ben onun gibi çocukların sessiz çılgınlıklarını duyabilir hâle getirmek için ne yaptığınızı bilgi olarak -gerçekten, polemik olsun diye değil- öğrenmek istiyorum. Kamu kaynakları neden devlet yurtlarının inşasına değil de özel yurt yapan vakıf ve derneklere aktarılıyor? Bu nevi yurtların tedrisatının nelere mal olduğu konusunda FETÖ yeteri kadar ibretlik bir tecrübe değil mi aslında hepimiz için?

Bugün yine çok andık Zeren Ertaş'ı. Şu anda Ardahan'da 800 Zeren'i birden kaybetme tehlikesiyle aslında karşı karşıya olduğumuzu biliyor musunuz, farkında mısınız? Basına defalarca yansıdı. Oradaki yurdu yapan, inşaatı yapan firmanın sahibi bizzat "Bu binayı ben yaptım ama bina yıkılabilir." diye kendi kendisini ihbar etmişti; hem CİMER'e bilgisini vermişti hem savcılığa başvurmuştu, "Malzemeden çaldık." diye kendisi yani inşaatı yapan firmanın sahibi itiraf etmişti. Denetimin sahte numunelerle yapıldığını da itiraf etmişti. Buna rağmen gerçek bir denetim yapılmadığını da itiraf etmişti. Şimdi, bu gerçek denetim yapılmazsa orada yüzlerce öğrenci Zeren'in kaderiyle hatta gerçekten çok trajik bir sonla karşı karşıya gelebilir en küçük bir deprem anında. Dolayısıyla bu konuyu ben bir kere daha gündeme getirmek, dikkatinizi çekmek istiyorum.

Aydın'daki faciayla ilgili olarak da Ümit Hoca'nın dediği gibi, yani son bakım gerçekten 16 Ekim 2023'te yapıldıysa daha da büyük skandal olduğunu düşünüyorum. O zaman, şu anda kaç şehirde, kaç okulda, kaç yurttaki bakımının yapıldığı varsayılan ya da güçlendirilmesi yapıldı varsayılan ya da denetiminin yapıldığı varsayılan ama güvensiz koşullarda hizmete devam eden bina var? Kaç öğrenci daha tehdit altında? Bunu öğrenmek durumundayız. Olayın adli makamlara yansımış olması bizim açımızdan çok yüreğimize su serpemiyor maalesef çünkü işte iliksiz cübbelerinde, biliyorsunuz, yani sanal düğmeler arayan yargı mensuplarının olduğu bir adli iklimdeyiz. Dolayısıyla ben sizden Bakan olarak çok rica ediyorum bu davaya ailenin yanında müdahil olmanızı ve emsal olmanızı bundan sonraki süreçlerle ilgili olarak.

Yine uyuşturucuyla mücadelede de yani sizin Bakanlığınızın zaten sadece sorumluluğu değil işte, İçişlerini de kapsıyor, Adaleti de kapsıyor, Sağlık Bakanlığını da kapsıyor ve bu Bakanlıkların bazı kuruluşlarında da bir temizlik yapmayı da gerektiriyor. Bu temizliğe de öncü olmanızı gerçekten bu anlamda da rica ediyorum sizden.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Hamşioğlu, teşekkür ediyorum.

Kayıtlara geçsin son sözleriniz.

Buyurun.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Söyleyecek çok şey vardı, ricalarla geçiştirdik.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri, AK PARTİ Grubundan Mehmet Baykan'a söz vereceğim.

Siz de uzun bir zaman görev yaptınız Spor Bakanlığında, Spor Genel Müdürlüğünde Sayın Baykan.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Birlikte geçmişte görev yaptığımız Sayın Bakanımı, Kıymetli Yardımcılarını ve uzun süre bürokrat olarak birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızı sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Ne kadar yaptınız Sayın Baykan?

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim, biraz yaptık işte yani bu 12 bütçeyi Genel Müdür olarak geçirip 13’üncü bütçeyi milletvekili olarak idrak ediyor olduğumu ifade edeyim, anlarsınız ne kadar olduğunu. Dolayısıyla sorunuzla süremi biraz aldınız Başkanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yani bütün olumsuzluklarda payınız var.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim, tabii, payım olanlar, olmayanlar, hepsini hesap edeceğiz zira Filenin Sultanları’nı tebrik ederken, A Milli Futbol Takımı’nı tebrik ederken, okçulukta Mete Gazoz’un, boksta Busenaz Sürmeneli’nin, diğer Busenaz’ın, kadın güreşinde Yasemin Adar’ın aldığı madalyalarda da payımız var tüm spor teşkilatında olduğu gibi.

Yıl 1998 -sorunuzla yolumu açtınız, sağ olun- Konya’da bir amatör saha, yarı giderini şehirdeki şirketlerin karşıladığı, yarısını da Bakanlığın karşıladığı amatör sahanın açılışına merhum Tevfik Sarpkaya iki yardımcısıyla birlikte geldi. Bu sahalardan görev yaptığımız dönemde 2002’den bu yana -sevmediğiniz bir benzeşme- Türkiye’de o gün bulunanların üçe katlandığı bir dönemde on bir buçuk yıl görev yapmış bir Genel Müdür olarak yapılmış bu sahalardan bir tanesini açmak bana kısmet olmadı zira o kadar çok saha yapıldı ki Türkiye’nin futbol oynanan alanlarının yüzde 46 çim yani yüzde 54 toprak olan 2005 yılı elimizde olan verileri yüzde 99’a ulaştı.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kars’ı niye atladınız?

MEHMET BAYKAN (Konya) – Yine, Türkiye’de “Türkiye’nin üç tarafı denizlerle çevrili, niye yüzücü yetiştiremiyoruz?” serzenişlerinin... Türkiye’nin üç tarafının denizlerle çevrili olmasının yeterli olmadığı, yüzmenin bir spor disiplini olduğu, havuzlar gerektiği ama 2011 yılı rakamlarıyla 42 ilimizde olimpiik ya da yarı olimpiik havuz olmadığı ve o günden bugüne 340’ı olimpiik ve yarı olimpiik olmak üzere 640 havuz kazanan Türkiye’nin yüzmede de barajları aşır, dünya dereceleri yapmaya başlayır olimpiyatlarda madalya alabilecek noktaya doğru gittiğini gördüğümüz zamanlara geldik.

Değerli arkadaşlar, aslında başka türlü bir başlangıç yapacaktım ama sayın vekilin ifadeleriyle biraz mecra değışti.

Şimdi, size Meclis tutanaklarından geçen yıldan bir iki satır okumak istiyorum: Bir tanesi, şu anda ne yazık ki kendisi milletvekili olamayan bir ana muhalefet partisi milletvekilimizin Gençlik ve Spor Bakanlığı 2023 yılı bütçe görüşmelerinde 36’ncı sayfasında tutanağın, “Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz, bu bütçe iktidarı uğurladığımız bir bütçe...” diye başlayan ifadeleri ve şu anda ne yazık ki yine milletvekili olmayan İYİ Parti milletvekili bir hanımefendinin yine Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde “Bu artık yaptığımız son bütçeniz, seneye inşallah bu bütçeyi biz yapacağız.” ifadesi ve merakımı celbetti, diğer bakanlık bütçelerine de baktım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Hepsinde aynı.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim, diğer bakanlık bütçelerinde, merkezî yönetim bütçe kanunu teklifinde, yine Sağlık Bakanlığı bütçesinde aynı ifadelerin olduğunu...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Onlar gitti zaten.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Hatta televizyonlarda izlediğimizde, bütçeye geldiğimizde, Mecliste “Yargılanacaksınız.” ifadelerinin ne yazık ki bir bürokrat olarak bizleri de incittiği bir ortam içerisinde, zira mahkemeler var memlekette, yargılanması gereken yargılanır ve ne yazık ki bugün yine...

Ben o gün o sıralarda bir bürokrat olarak otururken içimden bazı şeyler geçti, Rabb'ime dua ettim ve bugün burada bu ifadeleri kullanma fırsatını bana verdi ama bu ifadeleri söyleyen, “Biz bu bütçeyi yapacağız.” diyen milletvekili arkadaşlarımız bugün farklı noktalarda. İnşallah, bir dahaki döneme milletvekili olurlar, inşallah -bir partinin iç işlerine karışmayalım ama- parti meclislerinde vesaire görev alıp yine ifadelerini rahatça söylemeye devam ederler.

CAVİT ARI (Antalya) – O bahsettiğiniz kişi aynı vekil, 36'ncı sayfada.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Şimdi, Cavit Bey, siz de kusura bakmayın, yağlıyı söyleyerek başlamayınca...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, hatibin insicamını bozmayalım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – ...itiraz ettim güreşle alakalı ama normal Güreş Federasyonu Başkanı arkadaşımızı siz de biliyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Yağlı güreşi en iyi biz biliriz Sayın Genel Müdürüm.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim, sayısal artıları arkadaşlarım ifade ettiği için ben devam etmek istemiyorum ama bir taraftan söylenen şeyleri de iktidar milletvekili olarak... Örneğin: “Üniversitelerin kampüsüne yurt yapalım.” Bunu gidin, ODTÜ yönetimine söyleyin, bunu gidin ODTÜ'lü öğrencilere söyleyin, ODTÜ kampüsüne yurt yapılmak istendiğinde ayağa kalkanlara söyleyin ya da...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Güney kampüse yapmak zorunda değilsiniz ki başka bir yere yapın.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ne bileyim stat yapma noktasında belediyelerin elini taşın altına koyduğu örneklerle bakın. Ya da ülkedeki uyuşturucu kullanımında artışa bir dönüp bakalım, siz konuşurken, muhataplarımız konuşurken hemen girdim 2015 yılı Anadolu Ajansı verilerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BAYKAN (Konya) – PKK terör örgütünün gelirlerinin en büyük payının dolar olarak...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Baykan, son defa sürenize bir dakikayı ekliyorum.

Buyurun.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, bir dakika daha herhâlde verirsiniz, araya siz de girdiniz efendim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Vermeyeceğim; yok, yok.

Bir dakika...

CAVİT ARI (Antalya) – Konuşsun Sayın Genel Müdür; Vekil oldu, konuşsun (!)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Efendim, en büyük gelirlerinin -muhatapları bilsin, bilmesine de gerek yok, belki çok iyi biliyorlar- uyuşturucudan olduğu gerçeği de ortada.

Diğer taraftan, elbette, biz bu noktada Kredi Yurtlarda yaşanan sıkıntıları değerlendirmek durumundayız ama gelinen noktadaki rakamların yıllarca açık öğretim öğrencilerinin de hesabın içerisine katılarak hesaplamalarının yapıldığını ben de burada bürokrat olarak hep üzüntüyle izledim. Şükür, bugün bunları söyleme noktasındayız ama bir şeye hassasiyet rica edeceğim; konuşma hakkı olmayan bürokratları hedef alacak, direkt onları ilzam edecek ifadeleri lütfen kullanmayın. Zira Gençlik ve Spor Bakanlığında geçmişte birlikte çalıştığımız arkadaşlarımızın her biri iş üretmek için, iş yapmak için çabalayan arkadaşlarımızdır. Elbette, hatalı davranışlar olmuştur, elbette benim de hatalarım olmuştur, arkadaşlarımızın da olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BAYKAN (Konya) – Ama tekrar ediyorum, konuşma hakkı olmayan insanları ilzam edecek ifadelerinize elbette Sayın Bakanlarımız gereken cevabı vereceklerdir ama bu noktada görüşlerimi bu kadar ifade ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Baykan.

Sağ olun.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, sizden alacağım kalsın.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, bir düzeltme yapılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ari, ben söz verince yaparsınız, bir saniye...

Değerli arkadaşlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Sayın Başkan, koltuğa bürokrat olarak oturunca çok dokunmuş.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

4.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Baykan, hizmetleriniz için size ben de teşekkür ediyorum, havuz sayısının artışında bayağı emekleriniz olmuş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yalnız bir tek şey söyleyeyim: Türkiye Büyük Millet Meclisinin iki temel fonksiyonu var: Biri yasama, biri denetim fonksiyonu. Dolayısıyla burası sadece siyasi bir görüşme değil. Sayın Bakan bütün bürokratlarını getiriyor ve Meclis burada denetim görevini yerine getiriyor. Dolayısıyla burada milletvekillerinin denetim faaliyetlerini yapıyorken eleştirmeleri ya da bürokrasiye yönelik soru sormaları, talep etmeleri milletvekillerinin denetim faaliyetlerinden kaynaklanan en temel haklarından, bunu özellikle ifade etmek isterim.

Burada suçlayıcı, vesaireci falan bir şey olsa o bürokratin da kendi hakkı vardır, onu kullanır.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Bir saniye, müsaade edin.

Bir de değerli arkadaşlar, burada tabii, Sayın Bakan, bütün bu eleştirilere en son Hükûmet adına, kendi Bakanlığı adına, bürokratları adına -onlar da- bir cevap vereceklerdir diye düşünüyorum.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Başkanım, cevap hakkı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Baykan, biliyorsunuz ben soru-cevap yapmıyorum.

Şimdi, bir müsaadenize eder misiniz bana Sayın Baykan.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Başkanım, lütfen...

Ama bu konuda, şöyle, bürokratlar konusunda arkadaşlarımızı ilzam edici ifadeler nedeniyle elbette...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Baykan...

MEHMET BAYKAN (Konya) – ...Sayın Bakanımız cevap verecektir ama.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tabii ki.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Muhatap Sayın Bakanımızdır, muhatap siyasi iradedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tabii ki.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Konuşma hakkı olmayan insanları rencide edici ifadelerden ben... Zira orada oturan bürokrat arkadaşlar spor ayakkabılarını artık salonlara gitmek için giyiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Baykan, teşekkür ediyorum.

Bütün arkadaşlarımızın emekleri bizim için kıymetli, hepsi büyük çaba sarf ediyorlar. Burada dediğim gibi, Meclisin bir vazifesi de onların bu faaliyetlerini... Bakın, bir sürü çalışma yapmışlar, bir taraftan biz onları takdir ediyorken bir taraftan da değerli milletvekili arkadaşlarımız o denetim yetkilerini kullanıyor.

Sayın Bakanım, şimdi biz size en sonunda otuz dakika söz vereceğiz, yalnız süreniz çok kısıtlı olduğu için çok da soru geliyor, eğer arkadaşlar hazırlıklarını yaparlarsa ve siz o soruları cevaplama kısmına geçerseniz o zaman içerisinde yetiştirebiliriz diye düşünüyorum.

Şimdi, değerli milletvekilleri...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şunu yapalım...

CAVİT ARI (Antalya) – Bir düzeltme...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ari, düzeltmeye girmeyelim lütfen. Ben gerekli müdahalelerde bulunuyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi Sayın Mustafa Adıgüzel. Sonra da Sayın Baki Ersoy; özür dilerim, önce size söz verecektim ama söz verdik bir kere.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Sayın Bakan ve Gençlik ve Spor Bakanlığı bürokrasisi öncelikle hoş geldiniz.

Biraz önce tutanaklar okundu, ben de tutanaklardan başlamak istiyorum. 7 Aralık 2021 Salı günü Genel Kurulda, iki yıl önce, yine böyle bir Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi tartışılırken görüşmelerde hatta Sayın Bakanın da arada laf attığı bazı tutanaklar var. Sayın Bakan Kasapoğlu aynen şöyle söylüyor -ben yurtlarla ilgili yetersizlikleri yani yurtlardaki eksikleri, odalardaki fazlalıkları anlattığımda benimle bir polemik yaşadı- aynen şu cümleyi kullanıyor: “Evet, bakınız, Aydın’da... Yine Aydın burası, Aydın; burası sevinç tablosu, gurur tablosu, iftihar edin.” İftihar etmiyoruz. O bahsettiği, Aydın’daki “sevinç tablosu” diye gösterdiği yurttan bu arkadaşımız, bu çocuğumuz öldü. Değerli arkadaşlar, yeni açılmış bir yurttu, buradaki basından aldığım kayda göre 2021 yılında açılmış ve o yurdu bize gösteriyordu. Orada, tabii, benim bu eleştirilerime, Sayın Bakan da “Ordu’ya yapılanları da söyle.” diye laf atmıştı. Sayın Bakan, Ordu’ya yapılanlardan birinin de yine, iki gün önce asansörünün kablo su koptu orada; onu da söyleyeyim.

Şimdi, değerli arkadaşlar, maalesef... Ha, gidenin ardından konuşulmaz doğru ama siyasette de devlette de devamlılık esastır. Sonuçta bu yapılanlar... Daha iki yıl önceyi anlatıyoruz ve Sayın Bakanın dediği yurt bu yurt arkadaşlar. Şimdi, bu Sayıştay raporlarında neler var? Bakın, Bulgu 5 içerisinde “Kulüplere yapılan nakdi yardımda hakkaniyet gözetilmedi.” Mesela, ölçüt lisanslı sporcu sayısı ise bakın aynen okuyorum: “Yüksek nakdi yardım alan bazı spor kulüplerinin lisanslı veya faal sporcusunun olmadığı...” Yani sporcusu olmayan kulüplere yüksek miktarda yardım yapılmış ama “Hiç yardım yapılmayan yüksek sporcu sayısı olan kulüpler oldu.” Yani sporcusu olmayan kulüplere yardım yaptığınız söyleniyor. Şimdi, biraz önce ben bu, Aydın’daki yurttan bahsederken değerli arkadaşlar... 2021 ve 2022 Sayıştay raporları da elimde, burada da ne diyor, biliyor musunuz? Bakın “Asansör nitelikleri; asgari şartlar sağlanamamaktadır.” Bu, her iki yıl arka arkaya söylenmiş, Sayıştay raporlarına dahi girmiş. Yani bu Sayıştay raporlarına baksanız bile çok daha iyi bir hizmet yapardınız. En azından bu tarz kazalar olmazdı diye düşünüyorum. Şimdi, bu Sayıştay raporlarında bunlar var ama başka bir şey yok. Ne yok biliyor musunuz? Spor Toto’yla ilgili teferruatlı analiz yok. Spor Toto Teşkilatının dökümüyle ilgili iki üç yıl öncesine kadar daha detaylı Sayıştay incelemeleri geliyordu yani neyin nereye gittiğine dair. Bu niye önemli biliyor musunuz? Çünkü Spor Toto’nun yaklaşık 200 milyar liralık bir cirosu var. Geçen sene 198 milyar ama bakın, geçen yıl 198 milyar olan Spor Toto’nun cirosu bu önümüzdeki yıl için sizin önümüze getirdiğiniz Bakanlığın 170 milyarından çok daha fazla yani Bakanlık bünyesindeki bir kuruluşun o kadar yüksek cirosu var. Bu cironun nereye harcandığını ben iki yıldır soruyorum, cevap alamıyorum. Yani Spor Toto Türk sporunun kara kutusu. Buradan olmadık yerlere aktarmalar yapılıyor ve biz bunu denetleyemiyoruz. Bununla ilgili siyasi irade açıklama yapmıyor, Sayıştay raporlarında da bunlarla ilgili yeterli bilgi gelmiyor hatta bunların -daha önceki açıklamalarınızdan hareketle söylüyorum, Sayıştay raporlarına yansıyanlardan hareketle söylüyorum- toplum yararına dernek adı altında birtakım vakıf, cemaat ve derneklere aktarıldığına... Mesela, Okçular Vakfı gibi daha önceki yıllarda. Bunlarla ilgili detaylı analizi ve bunları bizim incelememizi, denetlememizi çok elzem buluyorum. Özellikle, bu, cemaat ve vakıfları çok önde aldığınız bu dönem için konuşuyorum bunları.

Şimdi, vaktimin geri kalanını da bazı önemli gördüğüm konularla geçirmek istiyorum. Sporcu sağlığı çok önemli; amatör sporcuların sağlık güvencesi yok, amatör liglerde ambulans ve sağlık ekibi yok. Ben her hafta amatör ligdeki kendi bölgemdeki bir takımın maçına özel hastaneden ambulans çağırmak zorunda kalıyorum. Yine, sporcu sağlığı merkezleri eksik, yeterli spor hekimliği yok. Fakültelerde spor hekimliğiyle ilgili branşlar eksik değerli arkadaşlar.

Bir de bu burs konusu... Kredinin miktarı çok konuşuluyor. Ben size bir kıyaslama yapacağım sadece.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Otuz saniye...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Adıgüzel, buyurun.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Bir öğrenci, 2018’de 470 TL olan burs ve kredi miktarıyla 33 adet hamburger alıyordu; 2023’te 2 bin TL olan burs ve kredi miktarıyla 19 adet hamburger alıyor. Şimdi soru şu: Bu beş yılda öğrencinin boğazından 33 hamburgerden 14 hamburgeri kim çaldı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Ersoy, buyurun lütfen.

MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Komisyon üyelerimiz, çok kıymetli Bakanım, Bakan Yardımcılarımız, değerli milletvekillerimiz, basının güzide mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Biraz önce, Sera Kadıgil Hanımefendi “MHP milletvekilleri” diyerek kendisi de geldi buraya, bir iddiada bulunan bir kardeşimizin bize metnini getirdi. Bu Hacettepe Üniversitesindeki Alparslan Türk kardeşimizin teşkilat başkanı olduğu doğrudur. Sera Hanım söyleyince durum nedir diye biz de kendisine ulaştık; böyle bir hadisenin yaşanmadığını bize ilettiler. Kaldı ki bizim zaten -ben de üniversite başkanlığı yapmış birisi olarak söylüyorum- böyle bir tarzımız yoktur; bunu üniversitede okuyan herkes bilir. Bunu böyle açıklamak istiyorum.

Başkanım, aslında konuşma almayacaktım ama almışken de Sera Hanım’ın orada bir ifadesi daha var, bu konudan bağımsız olarak, bir sosyal medyada -zannedersen- “Bakan karşımda olacak.” deyince altına bir kardeşimiz “Bu ülkede doğmak talihsizliktir.” diye yazmış. Tabii, ben bu açıklamayı talihsiz bir açıklama olarak görüyorum. Çünkü bizim biraz önce tabii ki muhalefet milletvekillerimiz eleştiride bulunacaklar, bunlar yapıcı eleştiriler de olabilir. Sayın Bakanlığımızın bürokratları zaten not alıyor ama şöyle bir parantez açmak istiyorum: Karamsar bir tablo sergilemeye de gerek olmadığını düşünüyorum.

Sayın Bakanım, Sayın Başkanım; biz 2020 bütçesini görüşürken Sayın Mehmet Baykan Beyefendi Genel Müdürdü, ben de yine milletvekiliydim, kendisinden şunu rica etmiştim: Oğlum profesyonel futbolcu ve İTÜ İnşaat Mühendisliği İngilizce okuyor, kendisi bir muafiyet talep ediyor; eğer derslerinden katılımla alakalı muafiyet alamazsa hem aynı anda eş zamanlı olarak eğitimini yürütemeyecek hem de futbolda kafası bu manada rahat olmadığı için başarılı olamayabilir demiştim. Kendisi sağ olsun, bir yazıyla bu konuyu çözmüştü, İTÜ’ye bir yazı yazmıştı.

Kendi özel konumuzdan, oğlumdan bağımsız olarak ben bu vesileyle de şunu söylemek istiyorum: Bizim Türkiye’de, hakikaten hem sporla uğraşan hem de eğitiminde gayet başarılı olabilecek çocuklarımız var. Sporla yakından ilgilenen bir kardeşiniz olarak söylüyorum; hakikaten çok yetenekli çocuklarımız var ve eş zamanlı olarak eğitimini de devam ettiren kardeşlerimiz, çocuklarımız var. Bunlara da sahip çıkıldığını düşünüyorum çünkü biraz önceki hatip, milletvekilimiz söyledi: Amatör spor kulüpleri... Evet, benim oğlum da amatör spor kulüplerden yetişti, daha sonra uygun gördüler, profesyonel oldu ve Kayserispor’la ne kadar ilgili olsam da Kayserispor’dan profesyonel olmadı, başka bir kulüpten, Süper Lig Kulübünden profesyonel oldu ve hâlâ profesyonel futbol oynuyor, aynı zamanda da eğitimine devam ediyor.

Şunu söylemeye çalışıyorum: Bizim gençlerimiz, hakikaten, Bakanlığımızın, devletimizin verdiği imkânlar doğrultusunda yetişmeye devam ediyor. Şu anda amatör spor kulüplerinde inanılmaz da imkânlar mevcuttur ve bunu, tabii ki, genişletebilirsek daha iyi olur. Ama dediğim gibi hem sporda hem de eğitimde eş zamanlı olarak başarılı olabilen gençlerimiz var. İnanılmaz başarılı, donanımlı bir gençlik yetişiyor. Bu kadar karamsar bir tablo sergilemeye gerek yok. Bizim ülkemiz, bütün ülkelerle kıyasladığımızda, hakikaten yaşanılabilir bir ülke ve bizim gençlerimiz, dediğim gibi, kendini yetiştiriyor. Arkadan, belki bizden daha iyi bir nesil geliyor; bunun altını çizmek istiyorum.

Sayın Bakanım, bu konu açılmışken eğitimle eş zamanlı, özellikle profesyonel sporcularla alakalı bir çalışma yapılmasını, bu sporcuların eş zamanlı eğitimini tamamlayabilmesi açısından da on-line eğitimin çok önemli olduğunu çünkü biliyorsunuz Sayın Bakanım kamp dönemleri var, deplasman müsabakaları var, okuduğu aynı şehirde olma şartını da ortadan kaldıracak transfer hadiseleri var; bununla alakalı da bir çalışma yapılması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü bu çocuklar gün geliyor okulu dondurmamak zorunda kalıyorlar ama o çağı geçtiği zaman da okul mu, spor mu bir tercih yapmak zorunda kalıyorlar. Bu on-line eğitim konusunda da sizden bir çalışma beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Seçim bölgem olan Kayseri'ye yapmış olduğunuz yatırımlardan dolayı çok teşekkür ediyoruz, Allah razı olsun diyorum.

2024 yılı bütçemizin vatanımıza, milletimize, devletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ersoy'a teşekkür ediyorum.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, hiç tartışma yapmayacağım, otuz saniyelik bir önerim olacaktı Sayın Ersoy'a.

Şimdi, biz şunu iddia ediyoruz... Hiç tartışma yaratmayacağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Kadıgil, şöyle yapalım...

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Hemşehrimdir benim Ersoy.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tamam, iki Kayserili olarak müsaade edin, Sayın Ocaklı hazırlıklarını yaptı, Sayın Ocaklı'ya söz vereyim.

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) – Sonra ama bir otuz saniye rica edeceğim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Buyurun Sayın Ocaklı.

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Sayın Başkan, Değerli Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Derse geç girmiş bir öğrenci edasıyla biraz mahcubiyetim var. Bugün çok konuğum vardı, o yüzden söylediklerimin bir bölümünü arkadaşlarım tekrar etmiş olabilir, sıkıcı gelirse özür dilerim.

Tüm bakanlıklar gibi elbette bütçe sunumu da faaliyetleri itibarıyla kitapçıklarda renkli biçimde, düzgün biçimde kaleme alınmış hâliyle sunuldu ve bunlara itiraz yok aslında. Doğru bu ama işte “Gençlerin yanındayız.” diye bahsi geçen kitap içindeki duruma baktığımızda işte biraz öyle olmadığını görebiliyoruz. Yani okul çağındaki çocukların bugün kontrol edildiğinde Türkiye'nin bütün sanayi bölgelerinde, küçük sanayi sitelerinde okul çağındaki çocukların hâlâ orada çalıştıklarını görüyoruz. Dolayısıyla yaşanan ekonomik sıkıntılardan dolayı birçok çocuğumuz eğitimini yarıda bırakmak ya da çalışmak zorunda kalmak gibi durumla karşılaşılıyorlar. Türkiye -buna işte bu yüzden- OECD ülkelerinde en genç nüfusa sahip olan 4'üncü ülke olduğu hâlde nüfusun yani yüzde 15,3'ü genç iken bunu bir gelişme ya da iş gücü olarak ne yazık ki ülkede kullanamadık, tam tersine göç etme eğilimleri Türkiye'de gördüğümüz, karşılaştığımız, eğitimlilerin daha çok ülkeyi terk ettiği bir duruma gelmiş durumda. Ülkemiz şu sıralar evinde olan yani istihdam ve eğitimde olmayanlar açısından incelendiğinde -bunlar hepsi tabii TÜİK verileridir, çok önemli bunlar- ilginç Avrupa 1'incisiyiz. 20 ila 34 yaş arasındaki gençlerde evinde oturanlar bakımından Avrupa'nın 1'incisiyiz, aynı zamanda OECD'de de 2'nci sırada yer alıyoruz bu noktada. Demek ki Türkiye'deki genç işsizliği yine rakamlar olarak yüzde 36,6 civarlarında.

Evet, uzun bir şey... Sayın Bakan, bilginiz var mı bilmiyorum; mesela Rizeliyiz biz, siz de Rizelisiniz biliyoruz “...”(*) dediğim zaman Bakanım anlıyor, nasılsın demek Lazcada. Şimdi, Pazar'dan bir öğrencimiz aradı beni, dedi ki: “Ben Pazar Ziraat Fakültesinde okuyorum, erkek öğrenci yurdu orada olmadığı için Ardeşen'e gitmek zorunda kalıyorum ama Ardeşen'de misafir öğrenci

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelime ifade edildi.

olduğumuz için oradan bizde yemek ücreti alınıyor.” Benzer bir durum Çayeli için de geçerli. Demek ki burs ve KYK yurtlarındaki durum yeterli değil. Bu planlama size ait, bu planlamayı sizin değiştirmeniz gerekiyor.

Süreme bir taraftan bakıyorum, daha epeyce sürem var. En sonunda şimdi nezaketli konuşuyorum ya, Sayın Bakana biraz hırsla ve yükselerek de konuşacağım açıkçası. Baştan saygısızlık etmeden, saygı sınırları içinde bunu becerebileceğimi ümit ediyorum. Süremin tamamını kullanmak değildir önemli olan, söyleyebileceklerimi söylemektir ve o yüzden başlıyorum şimdi Sayın Bakan. Ekim ayının ilginç bir tarihi var. Arkadaşlar, 29 Ekimde 100’üncü yılı yaşadık, çok görkemliydi, hepimiz, bütün siyasi partilerimiz de sahip çıktı, elbette bir kısmında Atatürk olmayışından duyduğumuz rahatsızlığı da dillendirdik ama şimdi geliyorum böyle hararet ettiğim yere. 27 Ekimde Sayın Bakanımızı cep telefonundan aradım, cevap vermedi. Çok yoğun olabileceğini öngördüm, bunun üzerine makamından, Özel Kaleminden rica ettim, onlara da haber verdim. Sonra, WhatsApp’tan da kendisiyle görüşmek istediğimi, talebimi bildirdim. Bana geri dönmedi. Bunu yoğunluğuna verdim ama biliyordum, emindim... Parlamentoda, Mecliste otururken yine bölgemizdeki, Rize milletvekili arkadaşlarımızdan birisine dedim ki: “Size cevap verir Sayın Bakan, şu talebimi iletmek üzere sizin aramanızı istiyorum.” Talebimi de söyledim. “Peki.” dedi ve arayınca Sayın Bakan hemen cevap verdi. Sonra da ben kendisine bir milletvekilimiz aracılığıyla talebimi...

ORHAN YEGİN (Ankara) – O an müsaitmiş demek ki.

TAHSİN OCAKLI (Rize) – Evet, o an müsaitmiş demek ki. Genelde AK PARTİ milletvekillerine müsait olunuyor; evet, haklısınız.

Şimdi, bunlar da çok önemli değil ama şimdi gelelim talebime, talebim şuydu; bir televizyoncu beni aradı, dedi ki: “29 Ekimde Cumhuriyet Bayramı kapsamında Atatürk’ün konuşulacağı, Cumhuriyet Bayramı’nın konuşulacağı; tarihçilerin ve bilim insanlarının olduğu bir programı yapmak istiyoruz.” “Nerede?” “Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Anıttepe’de.” Ben de Sayın Bakana buna izin verip vermeyeceklerini sordum. Net ve kısa bir cevap aldık: “Hayır.” Peki, şimdi soruma geliyorum: Ekim ayının 3’ünde Fındıklı ilçesinde yine Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı bir yerde, Erzurum’dan gelen bir derneğe -ünvan söylemek istemiyorum- orada spor eğitimi adı altında... Yani ayinler yapacak insanlara orayı verdiniz, bir hafta boyunca o kampta kaldılar da Atatürk’ün konuşulacağı, Cumhuriyet Bayramı’nın konuşulacağı bir program için neden Anıttepe’yi vermediniz diye Sayın Bakana sormak istiyorum şimdi. Bu benim çok içimi acıttı. Bana cevap vermemiş olmanız Rize’nin üçte 1’inin oyunu almış vekil olarak beni üzer ama bu hakkınızdır fakat Mustafa Kemal’in yaptığı bir yeri Mustafa Kemal’in konuşulacağı bir mekânı, mekân olarak yasaklamak; bu sizin hakkınız değildir Sayın Bakan. Buna çok üzüldüm, çok kırdım, çok yükseldim. Buradan, bu ekranlardan ve kendi mecralarımın sizi Rizelilere, halka şikâyet ediyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Yontar, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; geçen hafta Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesinde gençlerimiz, Aydın KYK kız yurdunda asansör kazasında vefat eden Zeren Ertaş’ın ölümüyle ilgili protesto yürüyüşü yaptılar. Bu yürüyüşe ben de katıldım ve onların haklı taleplerini yerinde takip ettim. Evet, asansör arızalıydı, yönetime söylenmişti fakat

yönetim binmemelerini tavsiye etmişti; asansörü kapatabilirdi, ta ki bir ölüm olana kadar... Ölüm gerçekleşikten sonra yurdun müdürüne ne oldu? O aynen devam ediyor görevine, herhangi bir şey yok, suç işlemiş değil çünkü.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Açığa alındı.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Geçen hafta Ordu ve Çorum’da da aynı olaylar yaşandı, asansörler orada da düştü. Nasıl bir uygulama var sonrasında, onu bilmiyorum. Bu yetmezmiş gibi yemekhanelerde zehirlenme olayları yaşanıyor. Özellikle Namık Kemal Üniversitesinde arka arkaya 3 defa öğrenciler zehirlendi ama yemek temin eden şirkette, firmada bir değişiklik olmadı. Bu firmanın değişmesi için illa bu yemekhanelerde ölüm mü gerçekleşmesi gerekiyor? Özellikle yurtlarda barınan öğrenciler asansörlerden, banyolardan, kütüphanelerden, çamaşırhanelerden, tuvaletlerden ve spor salonları gibi ortak kullanım alanlarından şikâyet ediyor ve o alanlarda sorun yaşadıklarını dile getiriyorlar. “Kapasite var.” diyorsunuz ama yurtlarda kapasite yetersiz. Özellikle kız yurtlarında yatak kapasitesi artırılıyor odada; 2 kişilik odalar 4 kişilik, 4 kişilik odalar 6 kişilik, 6 kişilik odalar 8 kişilik hâle getirilmiş durumda; iç içeler, ne ders çalışabilecek ne de yatabilecek şekildeler. Artı, Kredi Yurtlar Kurumu, yurt yetersiz olduğu için, yeni yapılan binaları yurt şeklinde tahsis edip, kiralayıp yurt kullanımına açıyor fakat bunlar ne yangın merdiveni açısından ne asansör açısından ne de banyolar açısından yurt yapılabilir uygunlukta değil; Sayıştay denetim raporlarında da bunlar söz konusu edilmiştir ve yansıtılmıştır. Artı, yurt müdürleri buralara alınırken özel kriterlerin belirlenmesi gerekiyor ama maalesef ki burada da ahbap çavuş ilişkisiyle müdür tayin edilmekte. Yurtlarda faaliyet gösteren kafeteryalar, berberler, kuaförler, kantinler özel işletmelere ait ve hiçbir şekilde denetlenmemektedirler.

(Uğultular)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri...

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Yurtlar, iktidar tarafından...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Yontar, bir saniye...

Değerli arkadaşlar, çok az sayıda konuşmacımız kaldı, biraz daha sabırlı olursak eğer müzakereleri tamamlayacağız.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Başkanım, sıralamayı söylerseniz biz de ona göre hazırlık yaparız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Söyleyeceğim, hangi milletvekillerinin burada olduğunu bilmiyorum, bazı milletvekillerimiz yok ama birazdan sayacağım. Dolayısıyla lütfen, Sayın Hatip konuşmasını tamamlasın yoksa böyle müdahalelerle sürecimiz uzuyor.

Sayın Yontar, buyurun, bunun için size ilave süre vereceğim.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Yurtlar, iktidar tarafından yoğun biçimde dinî propaganda yerlerine dönüştürülmüş durumda. Diyanet İşleri Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığıyla 2015 yılında bir protokol imzalayarak Bakanlığa bağlı yurt, tesis, kamp ve gençlik merkezlerinde gençlerin beden ve ruh sağlıkları ile manevi gelişimlerine katkıda bulunması amacıyla Diyanete bağlı görevliler tayin etti. Bu kapsamda, yurtlara Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından 922 din görevlisi atandı.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Allah razı olsun.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Gençlik ve spor müdürlükleri tarafından yapılan faaliyetler asla duyurulmamakta, kendi dar kapsamı içinde kalmaktadır.

1992 yılında çıkarılan bir yasayla Türkiye Futbol Federasyonu özel bir statüye kavuştu ancak diğer amatör branşlardaki federasyonlar 2003-2004 yılından sonra özel statüye kavuştu. Spor Bakanlığının federasyonlara beş yıl süreyle personel ve bütçe desteğinin devam etmesi, bu süreçte özerk federasyonların sponsorluk ve benzeri yollarla kendi bütçelerini yaratmaları hedeflendi fakat maalesef ki bunlar da yapılmadı. Spor Toto'nun sağladığı reklam gelirleri olmasa neredeyse federasyonların tamamının kapısına kilit vurulmuş olacaktı. Spor Toto tüm federasyonlara “reklam” adı altında her yıl belli miktarda kaynak aktarmaktadır, bunu Tekirdağ’da da gördüm.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave bir dakika verdim.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Spor Toto, sadece AKP iktidarı tarafından yönetilen Süleymanpaşa Belediyesine okullara ait 20’ye yakın spor tesisi yaptı fakat Spor Bakanlığının diğer ilçelerde 1 tane yatırımı bile yok. Ayrıca, spor kulüplerine destek olmak Bakanlığın görevlileri arasında olmasına rağmen sadece biat eden spor kulüplerine bu yardımlar yapılmakta. Tüm okullarımızda kapalı spor salonlarımız olmasına rağmen şu anda hiçbir okulda kapalı spor salonumuz yok çünkü okullar yıkılıyor, neredeyse spor liselerinin tamamı kapanmış durumda. Yüksekokullar şehrin bir tarafında, yurtlar şehrin diğer tarafında; bunun için de bütçe gerekiyor fakat maalesef ki bu yıkılan okullarla beraber çocukların spor yapabilecekleri hiçbir tesis kalmamış durumda.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi de HEDEP Grubundan Sayın Sümeyye Boz, burada mı?

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Evet.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sonrasında Sayın İsmet Güneşhan Bey size, sonrasında da Sayın Gökçe Gökçen size geleceğiz.

Buyurun Sayın Boz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkürler Başkan.

Değerli üyeler, öncelikle, konuşmaya başlamadan önce, Değerli Vekilimiz Beritan Güneş Altın’ın söylediği her söze katıldığımı belirtmek istiyorum. Ayrıca, bugün söze başlamadan önce, cinsiyetçilik üzerine söz alacağımı belirtiyor fakat bu konuşmanın içeriğine geçmeden önce beş gün içinde 3 gencin KYK yurtlarında yaşamını yitirdiğine değinerek Zeren Ertaş şahsında hayatını kaybeden bütün gençlerin ailelerine başsağlığı dilediğimi belirtmek istiyorum.

Şimdi, kadınlar birçok alanda cinsiyetçiliğe maruz kalırken bu alanlar arasında spor kurumlarındaki kadın görünürlüğünden sahalardaki kadın sporcuların kazancına kadar birçok farklı alanda eşitsizlikler göze çarpıyor. Türkiye’de sporda toplumsal cinsiyet eşitsizliğine dair son veriler de bunu açıkça göstermekte. Buna göre lisanslı sporcularda erkeklerin oranı yüzde 65,16 iken kadınların oranı ise yüzde 34,84. Ayrıca, federasyonlarda ve federasyon yönetim kurullarında yer alan erkeklerin oranı yüzde 92,63 iken kadınlar neredeyse yok hükmünde.

Şimdi, erkek egemen sistem spor alanında almış başını gitmiş, bunu görebiliyoruz ancak burada şuna değinmek gerekiyor: Kadınlar desteklenmiyor, kadın taraftar grupları teşvik edilmiyor, üstelik kadınlar spor alanında engelleniyor. Bunun en somut örneklerini Muş’ta gördük. Şöyle ki “evlilik” adı altında kız çocuklarının istismara maruz bırakılmasını önlemek ve spora yönlendirmek amacıyla kurulan Muş Yağmur Spor Kadın Futbol Takımı 3. Lig’deyken grubunda şampiyon oldu ancak maddi imkânsızlıklardan ve olanakları olmadığından kaynaklı 2. Lig maçına dâhil edilemedi, daha doğrusu dâhil edilemediğine dair bir haber paylaşmıştık, bunun içeriğinde şöyle bir ifade vardı; ilgili futbol

kulübü, Muş Yağmur Spor Kadın Futbol Takımı desteklenmedikleri için yetkililere başvuruyor ancak yetkililerden şöyle bir cevap alıyor, kız çocuklarının spor yapmaları “haram” olarak nitelendiriliyor ve bunu bize o futbol takımının direktörü aktardı.

Şimdi, bu sadece Muş’ta kendini göstermiyor, Muş bir örneği idi ama aynı zamanda bir örneğini de Van’da görüyoruz. Van’da belediyeleri borç batağı içerisinde bırakan ve kadın kurumlarını, 52 tane kadın kurumunu kapatan kayyumlar, kadın spor takımlarına da musallat oldu. Van Büyükşehir Belediyespor kadın takımı, Süper Lig’de olmasına rağmen kayyum atandıktan sonra otobüs, harcıra gibi gerekli destekleri vermedi hatta verilen destekleri engelledi, takımı pasifize etti ve en sonda ise dağıttı. Yine aynı kayyum, Vanspor’daki eş başkanlık sistemini de lağvetti.

Şimdi, bir örneğini de biz Batman’dan aktarabiliriz. Batman’da ise yine Batman Kadın Spor Kompleksi kayyum tarafından Batman Spor Kompleksi olarak değiştirildi, kadınlara açılan bu alanlara ipotek koydu.

Kadınların ve gençlerin neden spora dâhil olmadığı, neden spora yönelmediğiyle ilgili birçok konuşma yapıldı ve bazıları bunun TÜİK’de ilgili verilerini de aktardı. Biz de burada şuna değinmek istiyoruz aslında: Kadınlar ve gençler spora dâhil olamıyorlar çünkü ülkeyi terk ediyorlar, göç etmek zorunda kalıyorlar. Peki, onları bu göçe iten ne? Onları burada tutamamamızın, ülkede tutamamamızın sebebi nedir? Buna değinmek lazım aslında. 300 bin gencin aslında yurt dışına göçtüğünü hatiplerden biri de aktardı ve bu 300 bin gencin 30 bininin Ağrı ilindeki gençler olduğunu da aktarmak lazım. Kendi seçim bölgem Muş’ta da göçlerin sayısı o kadar fazla ki özellikle genç göçleri o kadar fazla ki bunu en somut örneğini 14 Mayıs seçimlerinde vekil sayısının 4 iken 3’e düşmesinde açık ve net olarak görebiliyoruz. Bu, bunun en somut örneği; gençler artık yoklar.

Ülkede gençlerin yüzde 73’ü yurt dışında yaşamak istiyor. Nedenlerine baktığımızda ise ekonomik kriz en başta geliyor. İşsizlik, gelecek kaygısı, düşük ücretli, güvencesiz iş yaşamı ve ayrımcı politikalar gibi faktörler gençlerin yaşam koşullarını ve gelecek planlarını doğrudan etkiliyor. Gençlerin göç etmesinin ekonomik sebeplerinin yanı sıra sosyal ve politik sebepleri de azımsanmayacak derecede. Bunu da 2021 Yılı Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması sonuçlarına göre aktarabiliriz. Buna göre; hane halkı kullanılabilir fert geliri düzeyi, gruplara göre, daha doğrusu bölge itibarıyla en yüksek TR10, bunun ardından TR31 takip ederken son düzeyde ise en düşük oranıyla Muş, Van, Bitlis, Hakkâri illerinin bulunduğu TRB2 bölgesi gelmekte. Biz “ekonomide ırkçılık”, “bölgesel farklılık” dediğimizde, “ekonominin siyasallaşması” dediğimizde kızıyorlar ancak TÜİK verileri de bunu, bölgesel farklılıkları açıkça ortaya koymuş oluyor.

Şimdi, Sayın Bakanın yaptığı konuşmaların içerisinde aslında birkaç nokta vardı, onların bazılarından...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İlave bir dakika veriyorum, toparlayın lütfen.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Bakan, bağımlılıkla mücadele kapsamında binlerce eğitimin verildiğini ve farkındalık çalışmalarının yapıldığını söyledi. Muş’ta da uyuşturucu ve bağımlılıkla ilgili mücadele eden gençler vardı ve bu gençler bu çalışmaları yürütürken gözaltına alındı. Hatta şu görmüş olduğunuz cihaz gençlik meclisi üyemizin evinde çıktı ve içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğüne ait bir SIM kartı var. Böyle bakıldığında, bu bağımlılıkla ilgili farkındalık çalışmalarını sadece siz yapmalıymışsınız, sizin dışınızda kimse yapamazmış gibi bir izlenim çıkıyor çünkü bu alanda mücadele eden, bu alanda çalışma yapan herkesi, gençleri gözaltına alarak ipotek koymuş oluyorsunuz, onları baskılama, yıldırma çalışmaları yapmış oluyorsunuz.

Şimdi, ayrıca, Bakanlığa ifade etmek istediğim birkaç soru var; bu sorularla konuşmayı tamamlayacağım.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – İsterseniz soru-cevap kısmında kullanabilirsiniz soru sorma hakkınızı, on beş dakika soru-cevap yapacağım.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Tamam o hâlde.

Bakanlığın şöyle bir ifadesi de vardı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Boz, süreniz bitti.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sadece toparlayacağım, son cümle.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Son kısmını...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Evet, Sayın Bakan açıklamasını yaparken daha adil, daha özgür, eşit şartlar altında yaşamaktan söz etmişti ancak konu Kürt gençleri olduğunda değil üç maymunu oynamak, aslında bahsettiğiniz adalet, eşit, özgür ortamın da tamamen ayaklar altına alındığını bu uygulamalarla görmüş oluyoruz diyorum ve bitiriyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, şimdi de Sayın İsmet Güneşhan.

Buyurun.

Sayın Güneşhan, süreniz beş dakikadır.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Değerli Komisyon üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ben de uzun yıllar sporun içerisinde olmuş olan bir milletvekili arkadaşınızım. Yıllarca top oynadım, profesyonel spor kulübünde yöneticilik yaptım, amatör spor kulübünde kulüp başkanlığı yaptım. Amatör spor kulüplerimizin ve sporcularımızın sıkıntılarını, sorunlarını iyi bilen bir arkadaşınızım. Evet, gerçekten işiniz çok zor yani en önemli bakanlıkların başında Bakanlık yapıyorsunuz çünkü Gençlik ve Spor Bakanlığı gerçekten çok önemli bir Bakanlık. Ancak bu bütçeyle yapmak istediklerinizi yapmanız gerçekten çok zor, neredeyse mümkün değil; 171 milyar lirayla sizin Türkiye'nin ihtiyacı olan, gençlerimizin ihtiyacı olan konuları çözebilmeniz mümkün değil. Dolayısıyla bütçenin mutlak suretle artırılması lazım. Bakın, bugün, Türkiye öyle bir noktaya geldi ki OECD ülkeleri içerisinde gençlere en az bütçe ayıran, kaynak ayıran ülkelerin başında gelmektedir.

Sayın Bakanım, Türkiye genç bir ülke; bu, aslında bu ülkenin zenginliği. Dolayısıyla gençlerimiz bu ülkenin geleceği ve gençlerimize sahip çıkmak zorundayız, gençlerimizi geleceğe en iyi şekilde hazırlamak zorundayız. Bugün ülkemizde gençlerimizin birçok sorunu var, bunların da en başında maalesef üniversite öğrencilerimiz geliyor. Öğrencilerimiz, üniversiteye girebilmek için aileleriyle birlikte çok büyük özverilerde, fedakârlıklarda bulunarak üniversiteyi kazanıyorlar ancak üniversiteye kaydını yaptırdıktan sonra da sorunlar peş peşe geliyor.

İster kabul edelim ister kabul etmeyelim, bugün üniversite öğrencilerimizin en önemli sorunu barınma sorunu, KYK'ler. Şimdi, Sayın Bakanım, sizler de açıklama yaptınız, “Yurtların 950 bin yatak kapasitesi var.” dediniz. Bugün, Türkiye’de örgün öğretim gören üniversite öğrencisi sayısı 8 milyon civarında. Şimdi, Sayın Bakanım, bu öğrencilerimizin sekizde 1’ine, dokuzda 1’ine ancak yatak düşmekte ve dolayısıyla bu öğrencilerimizin barınma sorunlarıyla birlikte yurtlarda yaşadıkları

en önemli sorunların başında da yine beslenme sorunu geliyor. Yemeklerde ciddi sıkıntılar var, sorunlar var, problemler var; bunları yaşayarak görüyoruz. Bizim burada amacımız gençlerimizin standartları yüksek yurtlarda kalması ve iyi şartlardaki yurtlarda kalarak öğrenim görmeleri çünkü dediğim gibi, bu yurtlar bizim için, öğrenciler bizim için gerçekten çok önemli ve söylüyorum, bütçenin artırılmasını talep ediyorum. Çünkü Sayın Bakanım, bu ülkenin geleceği için Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak biz başarılı olmak zorundayız. Dolayısıyla KYK yurtlarında, özellikle, mutlaka yeni yurtların çok hızlı bir şekilde yapılması lazım ve mevcut yurtlarımızın da iyileştirilmesi lazım. Şimdi, bu yurtların yapılabilmesi için elbette kaynak lazım, bütçe lazım. Biz de onun için diyoruz ki bütçenin artırılması lazım, kaynakların artırılması lazım, kaynakların gençlerimizin hizmetine sunulması lazım; bu, bütün dünyada böyle. Bizim bir zenginliğimizdir bu gençlerimiz. Dolayısıyla KYK yurtlarımızdaki kapasitelerin mutlaka artırılması lazım. Sonra, “yurt” deyince sadece öğrencilerimizin gidip yatacağı yer olarak algılanmaması lazım. Orada mutlak şekilde sosyal donatı alanlarının da olması lazım. Bugün yurtlarımızda, biliyoruz arkadaşlar yani 2 kişilik odalar 4 kişilik oldu, 4 kişilik odalarda 6 kişi, 8 kişi kalıyor. Bunların tekrar eski noktaya gelmesi gerekiyor.

Bir başka önemli konu, kredi ve burslarla ilgili. Bunlar gerçekten çok düşük; 1.250 lira bugünkü rakam, yılbaşından sonra 2 bin lira olacak. Yılbaşında enflasyon ne olur, o para nereye düşer; o ayrı bir konu. Bakın, AKP iktidara geldiği zaman, 2002 yılında öğrencilere 45 lira burs parası veriyorlardı veya kredi veriyorlardı. O aldıklarıyla 2,5 gram altın alabiliyorlardı; 2,4 gram altın alabiliyorlardı. Bugün hiç artış yapılmıyorsa, ülkenin zenginliğinden hiç faydalanmıyorsa bile bu kredilerin, bu bursların en az 5 bin lira olması lazım. 5 bin liranın altındaki bursların ve kredilerin öğrencilerimizi tatmin etmesi kesinlikle mümkün değil. Zaten aldıkları... Bakın, bugün Türkiye’de bir gerçek Sayın Bakanım, öğrencilerimizin çok önemli bir kısmı Kredi ve Yurtlar Kurumundan almış olduğu bu burslarla kredilerle eğitim görmeye çalışıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Güneşhan, ilave bir dakika vereceğim. Toparlayın lütfen sözlerinizi.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Söyleyecek çok fazla şey... Spor konusuna giremedik.

Hemen şunu söyleyeyim ben: Uyuşturucu yaşının 14-15'lere düştüğü bir ülkedeyiz. Bu gençlerimizin mutlak suretle spor yapması lazım, spor yapması için de tesisleşmeye gitmemiz lazım. Amatör spor kulüplerimizin desteklenmesi lazım, onlara sürekli gelir sağlayacak mekanizmaları, sistemleri oturtmamız lazım; Millî Piyangodan, İddaadan, Sayısal Lotodan da pay aktarılması gerekiyor.

Spor sağlık merkezleri çok önemli Sayın Bakanım. Mutlaka Sağlık Bakanlığıyla bir iş birliğiyle de bu tesisleri açmamız lazım. Bakın, yarın öbür gün başımıza bir iş gelmesin, sizler ve bizler zor durumda kalmayalım. Bugün, amatör spor maçlarımızın birçoğunda sağlık görevlisi yok. Aslında Sağlık Bakanlığıyla yapılan bir protokol var ama maalesef yok. Bu konuya el atalım, sağlık görevlisi olmayan maçlar yapılmasın, başlamasın. Allah göstermesin... Bakın, bir asansör kazası oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Güneşhan.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Son bir dakika, teşekkür etmek için.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Güneşhan, bir dakika veremem.

Buyurun.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Sayın Bakanımıza ben teşekkür etmek istiyorum.

Şimdi, tabii, Çanakkale’ye çok önemli bir tesis kazandırdınız; Güzelyalı Sporcu Kamp Eğitim Merkezi, görmüşsünüzdür, bugün Türkiye’de örnek gösterilecek olan bir tesis. Bu tesislerin Türkiye’de yaygınlaşması lazım. Kamp merkezleri var, oteller var, şu var, bu var ve dolayısıyla Türkiye’de örnek gösterilecek olan bu tesislerden dolayı size teşekkür ediyorum yani bakın, biz iyi şeyler olduğu zaman teşekkür de ediyoruz. Bununla birlikte, bu tesisler Çanakkale’deki amatör spor kulüplerine de açıldı. Gençlik ve Spor İl Müdürlüğümüze de ben buradan teşekkür etmek istiyorum ama Çanakkale’nin şu ihtiyaçları var Sayın Bakanım: Bu kadar teşekkürün sonunda da bazı şeyler isteriz...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Onu Genel Kurulda isteyelim Sayın Güneşhan.

İSMET GÜNEŞHAN (Çanakkale) – Şöyle, o zaman şunu söylüyorum: Çanakkale merkezde yeni antrenman sahalarına, yeni futbol sahalarına ihtiyaç var. Biga 18 Eylül Stadı’nın aydınlatılması çok önemli. Gelibolu 26 Kasım Stadına bir an önce başlanması lazım. Yine, bugün Yenice Kalkım, Biga Yeniciftlik, Çan Etili, Biga Balıklıçeşme stadının zeminleri toprak, suni çim yapılmasını talep ediyoruz.

Çok teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Güneşhan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, süreniz beş dakika, ilave herkese bir dakika vermeye çalışıyorum. Bir ilaveye daha çıkmayacağız bundan sonra çünkü bu, şey gibi, sınırlar genişliyor sürekli, bu sefer iş yönetilemez hâle geliyor. Sayın milletvekillerimize hatırlatmak istiyorum.

Sayın Gökçen, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

GÖKÇE GÖKÇEN (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan; bu sabah sunumunuzda gençlik merkezleri kurduğunuz, dünyada büyük başarılar elde eden sporcularımızla gurur duyduğunuz, KYK’lerde asansör bakımı yaptırdığınızı, gerisini yargıya bıraktığınızı anlattınız.

Sayın Bakan, gencecik bir üniversite öğrencisi sizin yurdunda öğrencilerin bozulmasından defalarca şikâyetçi olduğu bir asansörde, denetimini özelleştirdiğiniz bir asansörde öldü. Orada arkadaşları için ağlayan, kendi canından endişe eden öğrencilere “Asansörün düşeceğini düşünüyorsan binme!” diye bağırıldı. Bize burada “Zeren Ertaş’ın babasının sözlerini kullanıp siyasi rant devşirmeyin.” diyorsunuz. Ben size burada Zeren Ertaş’ın babasının başka bir sözünü hatırlatmak istiyorum; acılı baba diyor ki: “Ben devlete kızımı emanet ettim, devlet kızıma yirmi beş gün bakamadı.” Öğrenciler defalarca uyarmış. Gencecik bir insan göz göre göre ölmüş. Öğrencileri dinleyen olmamış, sesini çıkaran öğrenciler bütün KYK’lerde disiplin işlemiyle tehdit edilmiş, üniversitelerde sorununu dile getiren öğrencilerin bursu ve kredisi kesilmiş, “Katil KYK” diye yazı yazan gençler yurtlarından alınıp gözaltına götürülmüş; siz bize “Siyaset yapmayın.” diyorsunuz. Zeren Ertaş’ın göz göre göre giden canı tam da bunlar yüzünden siyasetin konusudur.

Dünyayı saran bir pandemi oluyor, ülkemizi acıya boğan bir deprem gerçekleşiyor; acı hepimizin acısı ama nedense ilk fatura da bu zorlukları yaşayan, bu hastalıklara karşı kendini korumaya çalışan, ailesini kaybeden bu acılı gençlere ve onların eğitimine kesiliyor.

Gençlerin provokatörlerden korunması gerektiğini dile getirdiniz, karanlık tuzaklardan bahsediyorsunuz, hâlâ sosyal medyada sözde provokasyon amaçlı paylaşımlardan bahsediyorsunuz; Sayın Bakan soruyorum: Nedir bu provokasyon amaçlı paylaşımlardan kastettiğiniz? Hangi paylaşımına nasıl bir işlem uygulamayı düşünüyorsunuz? Kimleri yurtlardan atacaksınız, kimlerin kredisini

ve bursunu keseceksiniz Sayın Bakan? Başka gençler intihar etmesin diye, başka gençler kendini yapayalnız hissetmesin diye bir araya gelen gençleri daha ne kadar engelleyeceksiniz Sayın Bakan? Önümüzdeki raporda belirtilmiş; biz size “Kaç öğrenci hakkında bu işlemler yapıldı? Kaç öğrenci, neden yurtlardan atıldı? Kaç kişi bu işlemlere karşı dava açtı, bu davalar nasıl sonuçlandı?” diye sormuşuz, anayasal yükümlülüğünüz bu sorularımıza cevap vermek ama süresi içinde cevap vermemişsiniz Sayın Bakan. Gençlerin uyarılarını, kurtlu, küflü, böcekli yemekleri, kapasitenin çok üzerinde doldurulan yurtları, yurtlardaki taciz vakalarını, kadın öğrenciye uygulanıp erkek öğrenciye uygulanmayan giriş saati uygulamasını, buna rağmen tacizden ve tehditten koruyamadığınız kadın öğrencileri ne zaman göreceksiniz Sayın Bakan?

Çok övündüğünüz sporcuları cinsel yönelimi ve yaşam tarzları sebebiyle linç eden ve ettirenlerin de kimler olduğunu biliyoruz. Bu insanların sizin sayenizde değil, size rağmen bu başarıları elde ettiğini ne zaman kabul edeceksiniz Sayın Bakan?

Cemaat ve tarikatların yasa dışı evlerinde inancına, yaşam tarzına, meslek tercihinine hatta arkadaş tercihinine bile karışılan gençlerin yaşadığı bunalımı ne zaman göreceksiniz Sayın Bakan? Bu yurtlarla ve evlerle ilgili denetimi ne zaman yapacaksınız da arkadaşını sizin ihmaliniz sonucunda kaybeden gençlere “provokatör” demeyi bırakacaksınız Sayın Bakan?

“Biz işletmelerin değil öğrencilerin yanındayız.” diyorsunuz; bugün iyileştirme yapılan bütün yurtlarda öğrenciler örgütlendiği için, sesini çıkardığı için, sorunları gündeme getirdikleri için ve bütün bunları soruşturma tehditleri altında, bunlara rağmen cesurca yapabildikleri için iyileştirmeler yapılıyor; siz, bir sorunu önceden görüp tespit ettiğiniz için değil. Sizin sayenizde değil, size rağmen direnen öğrenciler haklarını elde edebiliyorlar; susturulan, canından, güvenliğinden ve geleceğinden endişe eden yüz binlerce genç var hâlâ.

Tekrar ediyorum, şu sorularımıza cevap bekliyoruz: Kaç öğrenci yurtlardan atıldı? Kaç öğrenci hakkında kredi ve burs kesme işlemi uygulandı? Bu yaptırımların sebepleri nelerdir? Bunlara dair bir veri tutuyor musunuz? Asansörlere karekod koymak dışında ne zaman gerçek bir tedbir alacaksınız? Öğrencilere saygı duymaya, onları gerçekten dinlemeye ne zaman başlayacaksınız?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Gökçen.

Şimdi, Sayın Arslan, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

En sona kalınca çok tekrar olacak. Sayın Bakanım, sporun içinden birinin Bakan olması bütün spor camiasını sevindirdi. Dolayısıyla ben de bir amatör spor kulübü başkanıyım, ben de çok sevindim.

Önce size bir şey hatırlatayım: Sayın Bakanım, güzel tesisler yapıyorsunuz, kapalı spor salonları, havuzlar, spor tesisleri ama genelde iktidar belediyesinin olduğu yerlere fakat belediye başkanları Spor Bakanlığı yapmamış gibi “Biz yaptık.” diye hava atıyorlar; onu bilin, onu söyleyeyim.

İkincisi, yurt ve barınma konusu defalarca burada tekrar edildi fakat öğrenci sayısına, yatak sayısına bakıyorum; 2022-2023 ile 2001-2002 arasında -alttan çarpıyorum, üstten çarpıyorum- hiç fark yok, sadece mevcudu korumuşsunuz. Bazı arkadaşlar çıkıyor “2002’den önce millet parkta yatıyordu.”

diyor, muhalefet de çıkıyor “Bugün arkadaşlar parkta yatıyor.” diyor; hiç değişen bir şey yok; sadece “Çok yaptık.” diyorsunuz ama Germiyanogulları’ndan beri de yönetiliyor -yirmi üç, yirmi beş sene-tabii ki yapılacaktır.

Ayrıca, şeyde de atıf yapılıyor, 2002’de öğrenciler aldıkları burs ve kredilerin yaklaşık yüzde 40’ını devlet yurdunda barınma için kullanıyordu, bugün de aynı oranda kullanılıyor, hiç değişen bir şey yok. Yurtların 405 ile 570 lira arası fiyatları varmış. Fakat Finlandiya’da mesela öğrenciler yüzde 33 faydalıyor yurtlardan, İsviçre’de yüzde 31, Romanya’da, Hollanda’da yüzde 30, Avrupa Birliği genelinde yüzde 17 ama bizim Türkiye’de yüzde 10. Avrupalı devletler öğrencilerin yurt ve ev tercihlerini kendilerine bırakıyor, gerekirse ev tercih ediyorlar, gerekirse yurt tercih ediyorlar. Maalesef, bu yurtlar zaman zaman başka amaçla da kullanılıyor hayırlı işler için ama bazen de öğrenciler dışarıda kaldı diye bin kişilik yurda 1.500 kişi de verdikleri oluyor. “Sorunlar yok.” desek yalan söyleriz ama abartmamak gerekir.

Aydın’daki mevzu defalarca herkes konuştu fakat bu konuyu CİMER’e yazmışlar daha önceden. Nasıl bir dönüş yapıldı, onu bilmiyorum ama bu, CİMER’den ilgili birimlere gelip işlem yapmayanlar hakkında da soruşturma açmak lazım, bundan sonra daha dikkat edilmesi lazım. CİMER zaten bu amaçla kuruldu.

Şimdi, bir de yurtları bazen okullara çok uzak yerlere yapıyorlar. Mesela Hacettepe Üniversitesinin Beytepe kampüsünde okuyan öğrenci günde 75 gidiş, 75 geliş, 150 kilometre yapıyor, Çubuk’ta okulu olan öğrenciler var.

Gençlik ve Spor Bakanlığı, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar adı altında faaliyet gösteren vakıf ve derneklere 2022 yılında 563 milyon 515 bin lira, 2023 yılının ilk yarısında da 522 milyon 660 bin lira aktarmış; 2024 yılı için de 1 milyar 325 milyon TL teklif ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçmişte devlet yurtları yerine ne olduğu belirsiz yapıların yurt ve evlerinde kalanların terör örgütü militanı olduğunu hepimiz gördük 15 Temmuz’dan sonra. Lütfen bu ağır ve kötü tecrübeleri görerek hareket edelim. Başka oluşumların himayesine muhtaç bırakılan gençlerin din, diyanet, devlet, millet, cumhuriyet ve Atatürk gibi konularda zihinlerinin bulandırıldığını, radikal söylemlere maruz kaldığını görüyoruz. Buna önlem almazsak ileride yine 15 Temmuzları yaşarız. “Bugün bize yakın bize oy veriyor, bizi destekliyor, ama bir bakıyorsun hiç bizi desteklemiyor, başka yerleri destekliyor.”

Elâzığ Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencisi Enes Kara’nın canına kıyması hiç unutulmayacak. Bu işe mutlaka çözüm bulmanız lazım. Öğrenciler yer yataklarına yatıp domates, peynirli kahvaltı yaparken; sıcak su bulamayıp asansör arızaları sebebiyle canlarından olurken çözüm üreten bir politika oluşturmak için Gençlik ve Spor Bakanlığı daha ağır müeyyideler uygulamalıdır.

Şimdi, biraz alınganlık olacak ama birisinin okçuluk merakı, birisinin at merakı kamuoyuna yansıyor. Yani bunu “Yok.” falan filan dersek hiç kimse inanmaz. E, buralarda çok ciddi destekler ve bu da yansıyor. E, bunu söylediğiniz zaman da arkadaşlar çok kızıyor. Ya, gidin işinize gücünüze bakın, ananız babanız yönetsin yani durmuyorlar. Söylediğimiz zaman da çok alınganlık gösteriyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Arslan, toparlayın sözlerinizi.

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Toparlıyorum efendim.

Türkiye Cumhuriyeti, bey çocuğunun bey, ırgat çocuğunun ırgat olduğu anlaşılmış kalıpları yıkararak fırsat eşitliği ve adaleti tesis etmelidir. Gençlik ve Spor Bakanlığı da bu misyon ve vizyonu da yaşatmakla yükümlüdür. Akılcı, sürdürülebilir şekilde, problemler olduğu gibi tüm gerçeklerle ele alınmalıdır.

Sayın Başkan, maalesef uyuşturucu, bu konuda da bütün herkes söyledi, hele çevre mahallelerde o kadar yaygınlaşmış ki sentetik uyuşturucu, bağımlılık aldı başını gidiyor. Spor Bakanlığının yapacağı sadece mahallelerde spor tesislerini arttırmaktır. Bu konuda halkla da iş birliği yapılabilir, yerel birimlerle de iş birliği yapılabilir.

Fazla uzatmayacağım bu saatte.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Sayın Abdurrahman Tutdere? Yok.

Sayın Hikmet Yalın Halıcı? Yok.

Sayın Orhan Sümer? Yok.

Geri dönmüyorum, biliyorsunuz değerli arkadaşlar.

Sayın Fethi Açikel? Yok.

Sayın Ceylan Akça Cupolo? Burada.

Sonrasında Sayın Vezir Coşkun Parlak, burada mı? Burada.

Sonra bitiriyoruz.

Sayın Kürşad Zorlu? Yok.

Sonrasında on beş dakika soru, sonra da Sayın Bakanım, size söz vereceğiz.

Sayın Akça Cupolo, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben bütün konuşmalar sırasında yüzünüzü izledim “Acaba hiç şaşırarak mısınız anlatılan sorunlara? diye, hiç şaşırmadınız. Basına yansımayan bir şeyi söyleyip sizi şaşırtmayı umuyorum bu defa. Aydın’da bu bütün arkadaşlarımızın bahsettiği asansör faciasının yaşandığı yerde yani o cinayetin yaşandığı yerde bunu protesto eden erkek öğrenciler var Işıklı yurdunda, Aydın Işıklı’da. Işıklı köyünde jandarma komutanı protesto eden öğrencileri arayarak “Devletin gücünü bilmiyorsunuz, sabrımızı zorlamayın, dozerle buraya girer dümdüz ederiz.” demiştir. Bu öğrencileri... Sizden rica ediyorum, bunların bazıları Diyarbakırlı, benim seçim bölgem olan kentten. Bu yurdu arayarak hatta gerekirse jandarma komutanını arayarak öğrencilerin demokratik haklarını sizin denetiminizde olan yurtlarda kullanabileceklerini söylemenizi umuyorum.

İkincil olarak, bugün Susurluk’un yıl dönümü. Susurluk’un yıl dönümünde, size Bursaspor maçında, Amedspor-Bursaspor maçı sırasında Mahmut Yıldırım yani “Yeşil” kod adlı caninin fotoğrafının açıldığı maçı hatırlatmak istiyorum. Bu maçta Amedspor oyuncuları ve takımı ve bütün ekibi bir cinayetten kurtuldular, bir linçten kurtuldular. Sahaya onların üzerine kesici aletler atıldı ve bu maçta Bursaspor’a yalnızca 9 maç seyircisiz oynama cezası verildi ama bu maçta yaşanan, yani o caninin posterinin, beyaz Toros posterlerinin oraya girmesine önayak olan, bunu açanlar hakkında bir inceleme açıldı mı, bir inceleme yapıldı mı? Bunu takip ediyor musunuz? Herhangi bir kovuşturma var mı? Bir dava açıldı mı? Siz Bakanlık olarak taraf olacak mısınız? Bunu sormak istiyorum size.

Yine Bursaspor maçında birçok nefret suçu işlenmişti aslında yani Anayasa'ya göre halkı kin ve nefrete teşvik eden beyanlar oldu, hareketler oldu. Bununla ilgili sizden net bir taraf almanızı bekliyoruz. Amedspor'dan direkt olarak gelen bazı talepler var. Örneğin, stadın bakımı. Stat için şöyle: Yazın tamirata yapılabilirdi, yapılmadı, lige bırakıldı. Şu anda küçük bir tesiste oynuyorlar maçlarını. Zaten 2016 yılından beri, çocuklar ölmesin, maça da gelsinler dedikleri için 2016 yılından beri deplasman yasağıyla karşı karşıya Amedspor. Deplasman yasağı olduğu için -az önce Gülcan arkadaşım söyledi- Van'da insanlar Amedspor maçına gitmek istiyorlar, gidemiyorlar; garip bir deplasman yasağı devam ediyor. Acaba kudretinden bahsettiğiniz hani, sürekli kudretini duyduğumuz devlet Amedspor'un taraftarlarının güvenliğini sağlayamıyor mu? Bu ülkede kontrolü yok mu? Mesela polis ve güvenlik güçleri ve kolluk güçleri Amedspor taraftarlarının güvenliğini sağlayamıyor mu? Bunu sormak istiyorum çünkü sağlayamıyor demek ki eğer bunu yaşıyorlarsa sağlayamıyor demek ki.

Yine başka bir soru daha sormak istiyorum. Maça katılmayan takım yöneticilerine maçta sarf ettikleri hareketler sebebiyle 6222'den cezalar yazılıyor. Bunları takip ediyor musunuz? Amedspor'la ilgili aslında sizin bir heyet kurmanız gerekiyor, ayrı bir delegasyon oluşturmamız gerekiyor.

DEDAŞ, şu an kayyum tarafından yönetilen belediyenin denetiminde olan kurumlar, belediye suyu kesiyor, DEDAŞ elektriği kesiyor. Bunlarla muhatap oluyorlar, aynı zamanda stadı kullandıklarında çok fahiş fiyatlar isteniyor kendilerinden. Bu çok önemli bir talep, şöyle: Bedensel engelli olan yani basketbol takımı, engelli basketbol takımının Gençlik ve Spor Bakanlığının tesis ettiği otobüslerden faydalanmasına izin vermiyorlar. Bu takım maçlara gittiğinde kendi imkânıyla gidiyor. Tekerlekli sandalyeli insanlara tekerlekli sandalye düzeneğine sahip otobüsü kullanmalarına izin vermiyor. Bununla ilgili bir şey yapmanızı bekliyoruz.

Bu arada, Amedspor'un kadın takımı da erkek takımının yaşadığı ırkçı saldırıların aynalarına maruz kalıyor ve aynı sorunları yaşıyor. Bununla ilgili de sizden adım atmanızı bekliyoruz. Aynı zamanda Amedspor'un sosyal medyasını yöneten, basın işlerini yöneten bir ekip var. Bunların maçlar sırasında girmesine, teçhizatlarını maçlara almasına izin vermiyorlar, akreditasyonları olduğu hâlde izin vermiyorlar. Yine, bununla ilgili de sizden bir adım atmanızı bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akça Cupolo, ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Parlak, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; öncelikle, Mardin Milletvekilimiz Beritan Güneş Altın'ın yapmış olduğu konuşmanın altına grubumuz olarak imzamızı attığımızı belirtmek istiyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığının raporlarına, sosyal medya hesaplarına, internet sitesine ve Sayın Bakanın konuşmalarına baktığımız zaman yani her şey çok güllük gülistanlık görünüyor; size göre, liseli gençler geleceğine güvenle bakıyor, üniversiteli gençler barınma ve beslenme sorunu yaşamıyor, çalışan gençler hak ettikleri ücretleri alıyor, insani koşullarda çalışıyor. Oysa tablonun aslında bunun tam tersi olduğunu hepimiz, işte, bugünkü yapmış olduğumuz konuşmalarda da ortaya koyduk.

Türkiye'de işsizlik yüksek fakat genç işsizlik aslında çok daha yüksek. Üniversite öğrencilerinin yaşadığı sorunlar bugün çok dile getirildi, tekrar etmek istemiyorum ama bütün badireleri atlatınca bitmiyor çünkü üniversiteyi başlatınca da aslında bu sorunlar yığınla devam ediyor. Üniversite mezunu gençler, okulda yaşadıkları sorunların daha ağırlarıyla okulu bitirdikten sonra da karşı karşıya

kalıyorlar; üniversiteyi bitirdikten sonra kamu kurumlarına girmek isteyen öğrenciler -üniversiteyi bitirdikten sonra- mülakat, bir şekliyle, güvenlik soruşturmaları gibi engellerle de karşılaşılıyorlar. Özel sektörde çalışanlar ise düşük ücretlerle ve güvencesiz bir şekilde çalışmak mecburiyetinde kalıyorlar. İşte bu koşullar altında kalan gençler aslında çareyi ülkeyi terk etmekte buluyorlar; farklı araştırmalara göre, Türkiye’deki gençlerin en az yüzde 70’i aslında yurt dışında yaşamak istiyor. Artık üniversitede hatta lisede okuyan gençlerin tek bir hayali var; liseyi bitirir bitirmez Avrupa’ya gitmek ve bir daha da kesinlikle, tekrardan ülkeye geri dönmemek. Bu gençlerin göç etme isteğinin temel nedeni aslında gelecek kaygısı; Türkiye’nin gençleri hem ekonomik hem de sosyal ve siyasal olarak iyi bir gelecek hayal edemiyorlar ne yazık ki ülkemizde.

Kürtlerin yaşadığı şehirler ekonomik olarak Türkiye sıralamasının en altında yer alıyor. Bunun yanı sıra, Kürt gençleri siyasi olarak da aslında büyük bir baskı altındalar; eğitimde fırsat eşitliğine sahip olmayan, yaşadığı yerde yatırım yapılmadığı için iş bulamayan, bu ekonomik sıkıntıların üzerine bir de her gün iktidarın zor ve şiddet aygıtlarıyla karşı karşıya kalan gençlere tek bir seçenek bırakılıyor, o da Avrupa’ya göç etmek. Avrupa Komisyonu verilerine göre, Avrupa ülkelerine sığınma başvurusu yapanlar arasında, 2022 yılında yapılan bir araştırmaya göre, 50 bin kişi sığınma başvurusu yapmış ve bunların büyük bir kısmı aslında ülkemizin gençlerinden oluşuyor. Gençlerden sorumlu bir bakanın, aslında, bu yaşanan tablo üzerinde, bu yeni dönemde daha fazla düşüneceğini de umuyoruz.

Sayın Bakan sunumunda Hakkâri’de artık rafting yapıldığını, Cudi’de tenis oynandığını söyledi. Bu sporların yapılması elbette çok güzel fakat Bakana şunu hatırlatmak isterim: Siz sadece Hükümetinizin reklamını yapmak için bu etkinlikleri yapıyorsunuz, kameralar kapandıktan sonra aslında geride bıraktığınız yere bir daha dönüp bakmıyorsunuz. Örneğin, Hakkâri’de Cilo ve Sat Buzul Gölleri’nde her yıl Valilik sponsorluğunda festival yapılıyor fakat festivalin yapıldığı iki gün dışında bölgede tamamen güvenlikçi politikalara dönülüyor ve aslında yasaklara devam ediliyor; Hakkâri yaylarında hayvancılık yapan gençler kolluk şiddetine maruz kalıyor, yaşadıkları yerleri terk etmek zorunda kalıyorlar. Festival yapıp gençleri sosyalleştirdiğini iddia eden Vali, on beş günde 1 yayınladığı kararlarla şehir genelinde aslında her türlü etkinliği de yasaklıyor. “Tenis oynanıyor.” dediğiniz Cudi’nin ormanları geçtiğimiz aylarda aslında cayır cayır yandı, yangına müdahale etmek isteyen yurttaşlara da ne yazık ki güvenlik güçleri müdahale etti.

Eğer gençlerin mutlu olmasını istiyorsanız, aslında buna göre bir bütçe yapmanız gerekiyor, bölgeler arası eşitsizlikleri giderecek önlemler almanız gerekiyor, tüm gençler için erişilebilir spor salonları sosyal mekânlar yapmanız gerekiyor, reklam olsun diye değil, gerçek festivaller düzenlemeniz gerekiyor.

Sayın Bakana ve Hükûmete sesleniyorum: Üniversitelerde bahar şenliklerini yasakladınız, gençlerin neşesini çaldınız; üniversiteleri nitelsiz hâle getirdiniz, gençlerin geleceğini çaldınız; mülakatlarla, torpillerle gençlerin umudunu çaldınız; yakamızda fotoğrafını görüyorsunuz, öğrenci yurtlarındaki ihmalkârlığınızla Zeren Ertaş’ın hayatını çaldınız.

Konuşmamı burada bitiriyorum, hepinizi de saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Değerli Bakanım; milletvekillerimizin söz taleplerinin hepsi karşılanmıştır.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi on beş dakika süreyle milletvekillerinin soru taleplerini karşılayacağız, sonrasında size otuz dakika vereceğiz.

Değerli milletvekilleri, lütfen maksimum bir dakikayı geçmemek üzere sorularımızı soralım ki bütün milletvekillerinin taleplerini karşılayabilelim.

Süremiz başladı.

Sayın Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

KYK yurtlarındaki yemek kalitesini ne zaman artıracaksınız? Kurtlu ve yabancı maddelerin çıktığı yemekleri yemeye öğrencilerimiz daha ne kadar devam ettirilecek? Bu konuda ek bir ödenek gibi bir tartışmanız var mıdır?

İkincisi, özellikle kadın sporcuların desteklenmesi için ek bir bütçe çıkarmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda yeni dönem yaklaşımınız ne olacak?

Tekrar sormak istiyorum: Kars'ta ne zaman stat yapacaksınız? Çimli bir statta Kars 36 Spor oynama şansını bulacak mı? Gençlerin istihdamının özellikle artırılması için sadece tarım sektöründe değil diğer bütün sektörlerde de özel bir uygulamanız olacak mı? Bunu bir pilot uygulama olarak değil de tarım meselesi üzerinden aslında özellikle de bölgede hem tarım hem hayvancılık konusunda genç nüfusun yerelde olması için özel bir politikanız olacak mı? Diğer bakanlıklarla bu konuda ortak bir çalışma yürütecek misiniz? Özellikle de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Koçyiğit.

Sayın Özlale...

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – KYK yurtlarındaki problemlerle ilgili ben bir tane örnek vermek istiyorum: Seçim bölgem olan İzmir Bayraklı'daki kız yurdu. Çok temel problemler var, çok ciddi güvenlik problemleri var, üç giriş noktasının sadece ikisinde güvenlik var, geri kalanında yok. Çipli kart sistemi, parmak okuma yok, güvenlik kamerası yok. Yurtluğun tepesinde olduğu için alkolü kimseler gelip burada kızları uzaktan taciz edebiliyorlar. Bunun dışında yurtlarda tek bir odada 6 ila 8 kişi kalıyor. Kütüphane olarak sadece iki daireyi ayırdıkları için 4 bin öğrenci için çalışma alanı çok kısıtlı. İnternet yok, telefon hatları çekmiyor. Bir kız öğrenci asansör düşmesi sebebiyle, asansörde kalmış, arkadaşları telefonla ulaşamamış, aranan itfaiye, tesadüfen yemek getiren bir kurye asansörcülük yaptığı için çözüm bulabilmiş. Dolayısıyla bu Bayraklı Kız Öğrenci Yurdunda ben buradan gerekli uyarıyı yapayım, sizler ilgilenirsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özlale, teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Selçuk Üniversitesine bağlı Huğlu Meslek Yüksekokulunda tahsisi yapılan arsaya 150 kız, 200 erkek, toplam 350 öğrenci kapasiteli öğrenci yurdu yapılması konusunda Sayın Konya Valimizin talebi Bakanlığımıza gönderilmiş; inşallah, programa girer diyorum. Bir müjde verirsiniz seviniriz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Erdem...

ORHAN ERDEM (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bütçeniz inşallah oylanacak, geçtiğinde hayırlı olsun şimdiden.

Konya'mıza çok önemli yatırımlar yaptınız, teşekkür ediyoruz. İslami Oyunları, uluslararası ve birçok millî maçın artık yapıldığı modern spor tesislerine sahip bir ilimiz oldu, teşekkür ediyoruz ama güneybatısında bir ilçemiz var, Akşehir ve 250 bin nüfusluk bir bölge, buradaki stadımızı bir türlü yatırıma koyamadık. Size daha önce de söylemiştim, bu konuda bu dönemde bir katkı bekliyoruz.

Yine, Büyükşehirimizin yapmak istediği spor yatırımları var, bunların önündeki mevzuat engelinin de kaldırılmasını arzu ediyoruz.

Yaptığınız yatırımlar için teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Sayyığıt, buyurun lütfen.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2018-2023 yıllarında bursu kesilen ve yurtla ilişkisi kesilen öğrenci sayısı kaçtır? Bunun yıllara göre dağılımı nedir ve bu bursların ve yurtla ilişik kesilmesinin gerekçeleri nelerdir? Her ne kadar yurt kapasitesinin artırıldığı belirtilse de yetersiz kaldığı aşikâr. Öğrencilerin barınma sorunu için üzerinde çalıştığınız herhangi bir alternatif çözüm modeli var mıdır? Özel yurtlarda kalmak ve ev kiralamak zorunda kalan öğrencilerle ilgili herhangi bir çalışmanız olacak mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Arı...

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, iki sorum olacak. İlimiz Antalya'nın Finike ilçesinde 1 metrekaare düz alanı dahi olmayan toplam 90 bin metrekaarelik, yarısı Millî Emlak ve yarısı Orman Bakanlığına ait arazi üzerinde binicilik ve okçuluk sporu amacıyla bize göre adresi malum yerlere tahsis edilen bir yer oldu ve bu alanda 60 adet villa projesi de unutulmadı. Gökliman mevkiisindeki birinci dereceden sit alanı olan bu arazideki sit derecesi ayrıca üçüncü dereceye düşürülüp, TOKİ'ye ait alanla birleştirilip Okçular Vakfına tahsis edildi. Bu alan kayalık ve ifade ettiğim gibi, 1 metrekaare dahi düz alanı olmayan ama tek özelliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) – ...uçsuz bucaksız bir deniz manzarası olan yer. Bu alandaki tahsisten vazgeçmeniz çok önemli çünkü burası Finike'nin katledilmesine neden olacak. Mahkeme yürütmeyi durdurma kararı verdi, inşallah siz de bu tahsisten vazgeçersiniz.

İkinci sorum da bir talep şeklinde olacak. Bu yıl ilk kez düzenlenen yağlı pehlivan güreşleri Türkiye lig şampiyonasında 1'inci olan Orhan Okulu'nun ismini taşıyacak olan, ülkemizin ilk yağlı güreş okulu Orhan Okulu Güreş Akademisi Kumluca Belediyemiz tarafından gerçekleştirilmekte. Şu an belli bir aşamaya kadar gelindi ancak belediye imkânlarıyla tek başına buranın bitirilmesi de çok kolay olmayacak. Millî sporumuza, yağlı güreşe çok ciddi katkısı olacak bu akademiye, okulumuzun inşaatına Bakanlık olarak katkıda bulunursanız Kumluca'mız ve Antalya'mız adına memnun olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tiryaki...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Ben Sayıştay raporlarında geçen konuları soracağım Sayın Bakan. Diyor ki Sayıştay... Bakanlık mülkiyetindeki stadyumlarda düzenlenen futbol müsabakalarından elde edilen hasılat rakamlarının genel olarak bilet satışlarını gerçekleştiren banka tarafından il müdürlüklerine bildirilmediği, buna bağlı olarak bilet satış hasılatı üzerinden alınması gereken yüzde 7 oranındaki Bakanlık payının tahakkuk işlemlerinin gerçekleştirilmediği, çeşitli yollarla elde edilen verilere göre tahakkuku gerçekleştirilen tutarların kontrolünün yapılmadığı ve tahakkuk ettirilen tutarların tahsilinin sağlanmadığı doğru mu? Bakanlık tarafından spor kulüplerine yapılacak nakdi yardımlarda yardım yapılacak spor kulübünün ve yardım tutarının tespitine ilişkin herhangi bir düzenleme bulunmadığı doğru mu? Kulüplerin yardım yapılma şartlarını haiz olup olmadıklarının takip edilmediği iddiası doğru mu? Kulüpler tarafından ilgili harcama belgelerinin sunulmaması ve sunulan belgelerin incelenmemesi nedenleriyle yardımlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Bitiriyorum Başkanım.

...ilişkin öngörülmüş denetim mekanizmasının işlemediği doğru mu? Spor faaliyetleri için antrenörü bulunmayan yahut mahallî veya deplasmanlı liglere katılmayan kulüplere yardım yapılması mümkün olmamasına rağmen il müdürlükleri tarafından bu kapsamda bir inceleme yapılmadığı doğru mu? 2020 ve 2021 yıllarında yardım yapılan bazı spor kulüplerinin bu yardıma ilişkin harcama belgelerini harcamanın henüz yapılmadığı gerekçesiyle sunmadıkları ancak 2022 yılında yeniden yardım yapıldığı iddiası doğru mu? Son olarak, Bakanlığın bazı spor kulüplerinden olan alacaklarının tahsilini kolaylaştırmak amacıyla kulüplerle sulh sözleşmeleri imzalandığı ancak bu kulüplerden bazılarının sulh sözleşmelerine uymadıkları ve ödeme yapmadıkları, bu konuda da herhangi bir yaptırım yoluna gitmediğiniz doğru mu?

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Boz...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Teşekkürler Başkan.

Türkiye'nin imzaladığı pek çok uluslararası sözleşmede kadınlar ve kız çocuklarının spora erişimi konusunda eşitlik taahhüt edilmesine rağmen özellikle kürdistan'da kadın spor takımlarının desteklenmemesinin sebebi nedir? DBP'li belediyelere kayyum atandıktan sonra kadın futbol takımlarının pasifize edildiğinden Bakanlığınız haberdar mıdır? Kadın futbol takımlarının pasifize edilmesine karşılık Bakanlığınızın herhangi bir girişimi olacak mı? Ayrıca kürdistan'da özel savaş politikaları çerçevesinde gençlerin kaçırılıp ajanlık dayatılması, darbedilmesi, gözaltına alınması veya tutuklanmasına ilişkin Bakanlığınız adım atacak mıdır? Genç işsizliğini önlemeye yönelik Bakanlığınızın çalışmaları nelerdir? Gençlerin göç etmesini önleyecek tedbirleriniz nelerdir? Bakanlık bütçesinin yalnızca yüzde 3'ü dâhil, bütün öğrenim kredilerini bursa çevirerek kullanırsanız borçları sonlandırabilirsiniz. Bakanlığınız öğrenci kredilerini bursa dönüştürecek midir? Bakanlığınızın, kredi borcu olan yurttaşların borçlarını silme veya yapılandırma planı var mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Bakanlıkta istihdam edilen personelin kaç 30 yaşının altındadır diye de sormak istiyorum. Ayrıca ruh sağlığı alanında çalışan, istihdam edilen...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyoruz Sayın Boz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – ...psikologlardan ve PDR'lerden bahsetmiştiniz. Atanmayı bekleyen PDR'ciler ve psikologlarla ilgili Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI(Devam)

5.- Komisyon Başkanı Mehmet Muş'un, Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi görüşmelerinde soru-cevap bölümünde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar...

NİLGÜN ÖK (Denizli) — Türkiye’de “kürdistan” diye bir yer yok...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Ök, bana müsaade edin.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; Anayasa’nın 3’üncü maddesinde...

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Cumhuriyetin 100’üncü yılından bahsediyoruz, cumhuriyetin kuruluş dönemindeki Meclis tutanaklarına bakabilirsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Boz...

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Türkiye sınırları içerisinde “kürdistan” diye bir yer yok.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, ben bir açıklama yapıyorum.

Sayın milletvekilleri, Anayasa’nın 3’üncü maddesinde devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu belirtilmektedir.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Evet, Meclis tutanaklarında öyle geçiyor.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Dolayısıyla siz, Sayın Bakana, Sayın Milletvekili, Türkiye’yle alakalı, Türkiye’deki yatırımlarla alakalı soru sorma hakkına tabii ki sahipsiniz. Irak bölgesel yönetimi var, dışarıda Irak Kürt Bölgesel Yönetimi var, sınırlarımız dışında. Mesela ülkemizde idari yapı...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Aksini iddia etmiyoruz ki Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Koçyiğit, lütfen müsaade edin.

Sayın Milletvekiliniz konuştu, Türkiye’nin idari yapılanmasında, Anayasasında, kanunlarında, şehirlerinde, isimlerinde sayın milletvekilinin yaptığı gibi bir tanımlama bulunmamaktadır. Dolayısıyla geleneksel olarak “Osmanlı döneminde deniliyordu.” şeklinde bir yaklaşımla ilerleyemeyiz.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Meclisin ilk tutanaklarında yer alıyordu Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Boz, Osmanlı’dan bugüne kadar 4 Anayasa yürürlüğe girdi, değil mi? En son 1982 Anayasamız söz konusu, oradaki idari yapılanmalarımız söz konusu.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – 1921 Anayasası, Amasya Genelgesi, hepsine bakabilirsiniz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Dolayısıyla bu bağlamda sorularımızı sorarsak isabetli olur diye düşünüyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tarihsel ve coğrafik bir tanımlama.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sayın Başkan...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Tarihsel ve coğrafik bir tanımlama. Aksini iddia etmiyoruz ki, öyle bir iddiamız yok ki. “İdare” demedik.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli arkadaşlar, Sayın Koçyiğit; dolayısıyla Komisyon Başkanı olarak bu açıklamayı yapma zarureti hissettim.

Bir de değerli arkadaşlar, sizlerden istirham ediyorum, bakın, bunun size bir faydası yok, Türkiye'ye de bir faydası yok. "Özel savaş politikalarıyla gençler bölgeden çıkarılıyor." şeklindeki bir ifadeyi de kesinlikle kabul etmiyorum. Bunu da reddettiğimizi ifade etmek isterim. "Türkiye bir bütündür." Anayasa'nın 3'üncü maddesi.

SÜMEYYE BOZ (Muş) – Sadece ifade...

Biz bu uygulamayı kabul etmiyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Boz, hiçbir bölgesinde, hiçbir bölgesinde...

(Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin cep telefonundan bir video izletmesi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, müsaade eder misiniz bana...

Bu yaptığımız doğru bir iş değil Sayın Tiryaki.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Cumhurbaşkanı size cevap veriyor Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sözümlü...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Cumhurbaşkanı size grup toplantısında cevap veriyor Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Lütfen... Lütfen... Lütfen, bir milletvekilinin saygınlığına uygun şekilde davranın.

Değerli arkadaşlar...

(Gürültüler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Lütfen, bir milletvekilinin saygınlığına uygun şekilde davranın.

Dolayısıyla Türkiye'nin...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Şu anda coğrafik tanımlamayı tartışıyoruz.

(Gürültüler)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Arkadaşlar, bir saniye... Değerli arkadaşlar, bir saniye...

Türkiye'nin bir bölgesiyle alakalı özel bir savaş politikası yok. Türkiye'nin halkının güvenliğini sağlamakla alakalı yürüttüğü faaliyetler olduğunu söylemişim. Dolayısıyla Türkiye'nin her bölgesine eşit miktarda aynı hassasiyetle yaklaşıldığını da buradan ifade etmek isterim.

Şimdi de Sayın Taytak, buyurun lütfen.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkanım, bir sorum var.

Bakın, siz arkadaşları Anayasa'ya aykırı davranmakla suçluyorsunuz, yok böyle bir şey.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/276) ve 2022 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/274) ile Sayıştay tezkereleri (Devam)

a) Gençlik ve Spor Bakanlığı (Devam)

b) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı (Devam)

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, ben de diğer arkadaşlar gibi sizi takip ettim; yüzünüzde, üniversiteleri kazanan öğrencilerimizin dışarıda kalmadan ailelerinin güvende olduğunu bildiği, KYK yurtlarına yerleştirdiğiniz evlatlarımızın huzurunu gördüm. Öncelikle Türk milleti adına, bütün öğrencilerimiz adına, veliler adına size çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Bu dönemde millî takımlarımız gerçekten çok başarılı sonuçlar aldılar. Hem Bakanlığımızı hem de bürokrat arkadaşlarımızı ve sporcu arkadaşlarımızın tümünü tebrik ediyorum.

Sayın Bakanım, eğitim gören öğrencilerimizle ilgili bir sorum olacak; çocuklarımız için ilköğretimden itibaren başlayarak en az bir spor dalıyla ilgili bir projeniz var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Taytak, toparlayın lütfen.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – İkinci sorum da Afyonkarahisar’ın 16 tane ilçesinde kapalı spor salonumuz var ancak Bolvadin ilçemizin kapalı spor salonu yoktur. Geçen hafta da zatıalınızı ziyaret ettim, inşallah en kısa zamanda bu çalışmaların da temelini atmak nasip olur diyorum efendim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan...

MEHMET BAYKAN (Konya) – Sayın Bakanım, ülkemizde faal sporcu içerisinde kadın sporcu oranının Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu, İç Anadolu, Karadeniz, Akdeniz, Ege ve Marmara Bölgelerindeki oranlarını öğrenebilir miyiz? Konya’nın Doğanhisar ve Sarayönü ilçelerinin öğrencileri hemen komşu ilçelerden yurt kapasitesi olarak faydalanıyorlar ama bu 2 ilçemizin bir an önce yurda kavuşturulması gerekiyor.

Sayın Bakanım, yine, Türk sporunda son dönemde elde edilen büyük başarılarda önemli yer tutan, üniversitelerde yüzde 100 burslu okuma ve özel eğitim kurumlarında burslu okumadan kaç sporcu faydalanmaktadır?

Yine, 8 bin sporcuya verilen olimpiik sporcu harçlığıyla ilgili kanundan faydalanan sporcu sayımız ne durumdadır?

Yine, Türk sporuna büyük atak yaptıran TOHM Projesi’nden faydalanan sporcularımızın ne kadarı olimpiik havuzda yer almaktadır? Olimpiyatlar ve paralimpiik oyunlarla ilgili kota sayılarımızda ne durumdayız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Türelî...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, İzmir’de 1967 yılında hizmete giren Alsancak Atatürk Yüzme Havuzu 2023 Şubat ayında depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkıldı. Sonrasında da İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından bir yıllığına bir şirkete kiralandı ve şu anda otopark olarak kullanılıyor. Oysa sizden önceki Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu bu yıkılan havuzun yerine yenisinin yapılacağını açıklamıştı fakat bir gelişme yok. Gene, aynı şekilde, Sayın Kasapoğlu Halkapınar’da olimpiik bir yüzme havuzunun yapılacağını duyurmuştu, bu konuda da bir gelişme yok. Bu konularla ilgili çalışmanız var mıdır?

Teşekkürler.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Türel.

Sayın Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Kars’taki Serhat Kız Öğrenci Yurdu’nda yaşanan barınma sorunları hakkında ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz? Kars Kafkas Üniversitesinde cinsiyetlerine ve kayıt yıllarına göre mevcut öğrenci sayısı kaçtır? Kars il merkezinde üniversite öğrencilerine sunulan KYK yurtlarının ayrı ayrı kapasiteleri kaçtır? Kars’ta yeni öğrenci yurtları açmak için bir planınız var mı? Kars yemek hizmetlerindeki eksiklikler ve hijyen problemleri konusunda nasıl bir çözüm stratejisi planlıyorsunuz? Öğrencilerin ulaşım sorunlarına yönelik nasıl bir çözüm önerisi geliştiriyorsunuz? Basına yansıyanların ardından Serhat Kız Öğrenci Yurdu ve idaresiyle ilgili bir soruşturma açtınız mı? Yurt yönetimi tarafından öğrencilere uygulanan tehdit ve baskıları biliyor musunuz? Bu konuda idari bir soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, soru talepleri karşılanmıştır.

Şimdi de görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Osman Aşkın Bak’a söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz otuz dakikadır. Eğer bu süre yetersiz kalırsa size ilave üç dakika vereceğimi ifade etmek isterim. Sonrasında oylamaya geçeceğim.

Buyurun lütfen.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesiyle ilgili ve 2022 yılı kesin hesap bütçesiyle ilgili eleştirileriniz, önerileriniz ve sorularınız için teşekkür ederiz.

Öncelikle bir şeyi düzelterek başlayayım: Türkiye’de örgün eğitimdeki öğrenci sayısı 4 milyon 17 bin 850. Şimdi, “8,5 milyon” deniliyor, “7,5 milyon” deniliyor, dolayısıyla bu rakam YÖK’ten aldığımız veriler. Bu nedenle de ifade edilen pek çok oranın belirtildiği gibi olmadığını ifade etmek istiyorum. Mesela diyorlar ki: “İşte, mevcut öğrencinin yurtlara yerleşimi noktasında oran Avrupa standartlarının altında.” Şimdi, baktığımız zaman, yurt yatak kapasitemiz Kasım 2023 itibarıyla 955.245. Şimdi, bu 4 milyon öğrencinin YÖK’le yapılan görüşmesine ve istatistiklere baktığınız zaman, büyük bir kısmı kendi illerindeki okulları tercih ediyor ve başvuran öğrenciler de... Özellikle de bizim uyguladığımız politika şu: Bize başvuran öğrencilerin yerleştirilmesi birinci önceliğimiz bizim. Bu noktada da 2023-2024 eğitim öğretim yılında bize yapılan başvuru toplamı 428.618; biz bunların 411.577’sini yani yüzde 96,02’sini yurtlara yerleştirmişiz. Bunun dışında, tabii, özel yurtlar var, derneklerin yurdu var vesaire veya diğer öğrenciler ortak evler tutarak barınma ihtiyaçlarını gideriyorlar.

Şimdi, tabii, bizim hedefimiz -biraz evvel konuşmamda da söyledim- bu yurt kapasitesini 1 milyona taşımak. Bunu yaparken de önümüzdeki dönemde ve şu anda yapımı devam eden yurtlarla ilgili bir bilgi vermek istiyorum. Şu anda 23 ilde yapımı devam eden 30 proje, 40.578 yatak kapasitesiyle ilgili proje devam ediyor. Bu illere baktığımız zaman da Ankara’da, Artvin’de, Aydın’da, Balıkesir’de, Bilecik’te, Bursa’da 2 tane, Çanakkale’de, İzmir’de 3 tane, Kahramanmaraş’ta, Kocaeli’de, Manisa’da, Osmaniye’de, Rize’de, Samsun’da, Urfa’da, Tekirdağ’da, Yozgat’ta, Tunceli’de, Balıkesir’de, Antalya’da, Nevşehir’de Hatay’da; bunlar devam edenler. Bunları süratle tamamlayıp...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – İstanbul yok; en büyük barınma sorunu orada.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Bir dakika, anlatacağım. Müsaade ederseniz...

İstanbul'da da devam edenler var. Onlar da çok yakın zamanda tamamlanacağı için -2 tane yurdumuz da var- dolayısıyla onları da burada söylemedim çünkü bitmek üzere.

Ayrıca ihale aşamasında olan 19 projemiz var. Bunların da tabii ihaleleri yapıldı yani bir kısmı yapıldı, bir kısmını da -özet olarak söylersem- özellikle de deprem bölgesinde yurtları çabuk yapmak için çelik konstrüksiyondan prefabrik olarak yapıyoruz. Bunları da ifade edersek, tekrar projelere baktığım zaman da Ankara Keçiören'de, Antalya Konyaaltı'nda, Ardahan Göle, Balıkesir Bigadiç, İstanbul'da 2 tane -Sarıyer, Sarıyer, 2 tane diyoruz, İstanbul Teknik Üniversitesinin içerisinde- sonra Tuzla'da var, Bağcılar'da var, Kastamonu Çatalzeytin'de, Kayseri'de 2 tane var, Kocaeli'de merkezde var, Kütahya'da var, Muğla'da var, Siirt'te var, Şırnak'ta var, Zonguldak'ta var; bunlar ihale aşamasında olanlar. Bunun dışında da proje aşamasında olan ve süratle yapmayı hedeflediğimiz 30 ilde 38 proje var; bunlar da yaklaşık 44 bin yatak ilave edecek, burada da 24 bin; toplamda 100 yataklık bir proje devam edenler, ihale aşamasında olanlar ve projesi yapılanlar. Biz bunu süratle kapatmayı düşünüyoruz, planlıyoruz. Bununla ilgili de Cumhurbaşkanlığımız ve Bütçe Başkanlığı bu noktada bize özellikle de yurtların yapımıyla ilgili çok ciddi destek veriyor. Bunun da artarak devam edeceğini ifade ediyoruz.

Proje yapılan iller, proje aşamasındaki iller: Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Aydın'da 2 tane, Burdur, Bursa'da 3 tane, Çankırı, Düzce Edirne, Elâzığ, Gaziantep, Eskişehir, Hatay... Hatay'da 2 tane; merkezde ve İskenderun'da. İstanbul Kadıköy'de, yine, İzmir Buca'da, İzmir Aliağa'da, Kahramanmaraş'ta Onikişubat, Dulkadiroğlu; Karabük'te, Kilis'te, Konya'da, Kütahya'da, Malatya'da, Manisa'da 2 tane, Muğla'da Sakarya'da, Samsun'da, Şanlıurfa'da, Trabzon'da, Yalova'da, Zonguldak'ta...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Hiç Kars yok.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Taleplere göre bakıyoruz şimdi size dediğim gibi Kars Sarıkamış var, arkadaşlar uyarıyor.

Şimdi, tabii, haklıyız. Şunu istiyoruz: Biz politika olarak, üniversiteye gelen gençlerimizin bu yurtlarımızda huzurlu bir şekilde barınmasını arzu ediyoruz. Bununla ilgili de biraz evvel ifade ettiğim gibi yatırım programımız da var ve süratle takip ediyoruz. Ben de bunun özellikle de çok yakın takipçisi olacağım, arkadaşlarımızla da bunu konuştuk. Çok kısa sürede... Özellikle de bunları yaparken de üniversite kampüslerini seçiyoruz. Neden üniversite kampüslerini seçiyoruz? Üniversite kampüslerinin avantajı öğrencinin mümkün olduğu kadar kısa sürede okuluna ulaşması ve okuldan geri dönmesi yani zaman değeri olan önemli bir hususu kazanmalarını sağlamak. İkincisi, güvenlik açısından da hem üniversitenin güvenliği var hem bizim yurt güvenliğimiz var. Dolayısıyla bu noktada da onlara avantaj sağlayacak bu çözümleri arıyoruz. Bunun için de üniversitelerimizle görüşmelerimiz var, üniversitelerimizden yer talep ettik, onlarla ilgili sözleşmelerimiz var ve yapımı devam eden -biraz evvel de ifade ettiğim gibi- yurtlarımız var. Dolayısıyla bu yurt problemini çözmek için öğrencilerimiz daha uygun şartlarda, sosyal yapısı daha güçlü yurtların yapılması için çaba harcıyoruz. Geçtiğimiz dönemdeki şartlarımızdan çok daha iyi konumdayız, daha iyi noktaya taşımak için çaba harcayacağız. Bunun için de Bakanlık olarak -ayrıca Maliye Bakanımız da Strateji Başkanlığı da Sayın Cumhurbaşkanımız da bu konuda bize destek veriyor- bu noktada özellikle de önümüzdeki eğitim öğretim döneminde bu kapasiteyi tamamlayacak adımlarımızı süratle atacağız ve yakın takip edeceğiz.

Dediğimiz gibi bu önemli bir husus yatırımlarımız açısından. Bizim bütçemiz şu anda 172 milyara geldi ama bizim, bunun yanında, ek bütçeden de bu tip özellikle önemli yatırımlar olan yurtlara ekstra taleplerimiz var ve onlar da bize destek veriyorlar. Bu noktada, ifade ettiğimiz gibi, bu

kapasiteyi artırarak öğrencilerimizin taleplerini karşılayacak, özellikle de belli kriterler çerçevesinde... Biliyorsunuz, bu yurtlara yerleştirme çerçevesinde de belli kriterler var. Ailelerin durumuna bakıyoruz. Her başvuran öğrenci için değil de yaklaşık 8 kurumdan aldığımız verilerle bu yurtlara yerleştirmeyi yapıyoruz, dolayısıyla bu husus böyle.

Onun dışında, yurtlarımızla ilgili denetim hususunda... Kredi Yurtlar Kurumu çerçevesinde ve bizim Bakanlığımız çerçevesinde bu denetimleri daha yoğunlaştırarak, arttırarak devam ettireceğiz çünkü sizlerin de ifade ettiği gibi, doğru veya eksik veya bu kadar değil ama yine de her bir öğrenci bizim için çok kıymetli, onların şikâyetleri bizim için çok kıymetli. Biz de kendi personelimizi onlara karşı, onlarla iletişim konusunda da eğittik, eğiteceğiz, eğitmeye devam edeceğiz ve bunun yanında da -bazı illerde uygulamalar da var- daha uygun şartlarda onların katılımıyla olan bir yönetim sistemini de birlikte gerçekleştireceğiz. Dolayısıyla öğrenciler bizim için çok çok kıymetli, onların seslerine tabii, kulak vereceğiz; dinleyeceğiz, çözüm arayacağız hep beraber.

Tabii, hepimizi üzen olayın ertesinde de olay yargıya nakledildi, yargı tarafından takip ediliyor; bu noktada da biz yurt müdürümüzü açığa aldık, onunla ilgili soruşturma başlattık, biz müfettişimizi görevlendirdik, ayrıca konu yargıda ve dediğim gibi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla da beraber toplantılarımızı yaptık ve bu noktada da orada sistemin daha şeffaf bir şekilde ve daha yoğun bir denetim şeklinde yürütülmesini sağlayacağız.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yetkili makine mühendislerinden tekrar...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Bakın, onunla ilgili yasal düzenleme var, biz şimdi -yeni bakım sözleşmeleri yılbaşında, bazen kaldığı yerden devam- bunları tekrar gözden geçireceğiz. Sanayi Bakanlığımızla beraber çok daha sık denetimlerin olduğu, sistemin olduğu bir şeyi daha güçlü şekilde denetimlerimizi de daha güçlendirerek takip edeceğiz; tabii ki her öğrencimizin talebi bizim için önemli. Mutlaka, bütün Türkiye’de asansörler hem konutlarda hem iş yerlerinde, her yerde hizmet ediyor; arızalar oluyor, arızalar bildirildikten sonra bakımları yapılıyor, belli bir süre sonra tekrar bakılıyor; dediğim gibi, bu konuya da çok daha hassas bir şekilde değineceğiz ve takip edeceğiz.

Bunun yanında tabii, özellikle de ifade etmek istediğim bir husus da şimdi bizim bütçemizin yaklaşık yüzde 77’si yükseköğretime ayrılmış. Bakıyorsunuz, bu 171 milyarın yaklaşık 132’si yükseköğretimle ilgili konulara ayrılmış. Dolayısıyla yatırımlar konusunda da alacağımız destekle de çok daha güçlü bir şekilde bu öğrencilerimizin ve yükseköğretimdeki gençlerimizin taleplerini karşılayacak şekilde bütçeyi en uygun bir şekilde kullanacağız; dolayısıyla bunu buradan ifade etmek istiyorum.

Dolayısıyla baktığımız gibi, şunu da söyleyeyim: Bir de bursların oranlarıyla alakalı söylemler vardı. Şimdi, bize başvuran öğrencilerin toplamda beş... Şimdi, 2023 yılında 870.369 öğrenciye öğrenim kredisi, yani daha doğrusu her başvuru öğrenciye öğrenim kredisi veriyoruz ve 574.085 öğrenciye de burs veriyoruz yani toplamda 1 milyon 444 bin öğrenciye biz burs veya eğitim desteği veriyoruz, kredi desteği veriyoruz. Dolayısıyla bu oran hani, bu bahsedildiği gibi, yüzde 2 gibi... Bize başvuranları biz değerlendiriyoruz, hepsinin burs oranına baktığımız zaman da tabii, bu toplam içerisinde yüzde 40’a yaklaşıyor bize başvuran. Bu burslar verilirken de yine kriterler var, 12 ayrı kriter var burs için; başarılı olan var, ailevi durum var; burslar buna göre belirleniyor; dolayısıyla bunu da buradan ifade etmiş olayım.

Özellikle illere gelince şu eleştiri yapıldı... Biz, tabii, Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak herkesi destekledik, bağımlılıkla mücadele konusunda Bakanlığımızın çok önemli bir fonksiyonu var, önleyicilik noktasında. Bu noktada tabii, amatör spor kulüplerinden tutun pek çok federasyona, gençlik merkezlerimize ve yaptığımız pek çok aktiviteyle biz gençlerimize dokunuyoruz, rakamları biraz evvel verdiğim gibi. Bizim Gençlik ve Spor Bakanlığına ait tesislerimize, tekrar ailelere ve ninelere,

dedelere, amcalara, herkese söylüyorum; çocuklarını alıp spor tesislerine getirsinler ki biz onlarla bu uyuşturucuydu, bağımlılıktı, bu tip mücadelelerde daha başarılı olalım. Şimdi deniyor ki: “Rakam 7 küsur milyondan 33 milyona çıktı, 4 kat arttı.” Bu değil. Bizim bütün bütçemizin içerisinde, özellikle de sporla ilgili, spor hizmetleriyle ilgili yaptığımız yatırımlarda -havuzundan tutun şeye- hepsinin içerisinde bu bağımlılıkla mücadele konusunda bir parça var, sadece o rakam değil. O rakam eğitimler, seminerler; üniversite öğrencilerimize yurtlarda verdiğimiz eğitimlerden tutun, gençlik merkezlerinde verdiğimiz eğitimlerden tutun, gençlik kamplarında verdiğimiz eğitimlerden tutun hepsinin içerisinde uyuşturucuyla mücadele konusunda bir parça var, bir şey var.

Tabii, özellikle de amatör spor kulüplerine destek noktasında bütçemizde kalan miktarın bir kısmının da tekrar dağıtımına devam ediyoruz. Bunlar için belli kriterler var ama biz talep eden kulüplerimize kriterler çerçevesinde bunları aktarıyoruz.

Özellikle de tabii bir şeye arkadaşlarımızın desteği oldu, bu da yeni vizyon projemizle de olan bir şey. Tarım ve Orman Bakanlığıyla beraber Genç Çiftçi Projesi’ni biz çok önemsiyoruz. Bu Genç Çiftçi Projesi’ne pek çok vekilimizin de olumlu dönüşleri ve yaklaşımları oldu. Bu hem yaşanan tarım nüfusunu gençleştirmek hem de gelecekte çok çok önem taşıyacak tarımın önemli bir güç olarak ülkemizde yer alması açısından da önemli. Biz bu modelle ilgili Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Tarım Bakanlığıyla ortak görüşmeler yapıyoruz. Bu sadece eğitim değil onlara -biraz evvel ifade edildi- aile ve gençlik fonu içerisinde de gençliğin ayrı bir işlevi var. Bu işlev içerisinde istihdama ve girişimcilğe destek verecek projelerin desteklenmesi, gençlerin girişimcilğe yönlendirilmesi yer almakta; bunu da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber gerçekleştireceğiz. Bu fon, biliyorsunuz, Türkiye’nin bulduğu doğal gaz, petrol kaynaklarından aktarılacak bedeller çerçevesinde yapılıyor. Burada Aile Bakanlığının kullanımı var, onun projelerine destek var, Gençlik ve Spor Bakanlığının projelerine destek var ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının projelerine destek var. Dolayısıyla ortak bir şekilde bu projeleri yürütmeye çalışacağız.

Şimdi, tabii, yemekhane şikâyetleriyle alakalı söylendi. Bunlarla alakalı tabii buradaki işleticilerin denetimlerini biz süratle yapıyoruz ama öğrencilerimizden gelen şikâyetleri de -her ne yoldan olursa olsun, yurt müdürlüğünden, işte CİMER’den olsun, diğer hususlardan olsun- ne yapıyoruz? İşletmeleri denetliyoruz. Bu noktada son bir sene içerisinde 75 işletmeye yazılı ihtar verilmiş, 26 tanesine para cezası verilmiş, 47 tanesinin fesihle sonlanmış. Dolayısıyla biz bu gelen şeylere dikkat ediyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Daha da arttırın o zaman Sayın Bakan. Hem miktarı az hem niteliği kötü yemeğin, sadece kurt çıkması değil.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Şunu ifade edeyim, şöyle söyleyeyim... Müsaade edin...

OTURUM BAŞKANI İSMAİL FARUK AKSU – Müsaade edelim, Sayın Bakan cevap versin. Lütfen...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Daha da açsın diye söylüyorum.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL FARUK AKSU – Ama siz konuştunuz, lütfen...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Malumunuz, şimdi, biz, tabii, öğrencilerin yanındayız yani burada işletmecinin filan yanında değiliz. Biz bunların da artırılmasını istiyoruz. Tabii, dediğimiz gibi, mümkün olan her bütçeyi biz gençlerimiz için harcamak için hazırız, biraz evvel de ifade ettiğim gibi. Dolayısıyla bunları, bu şikâyetleri azaltmak için ve denetimleri artırmak için gerekli önlemleri alacağız. Bu hususta da takiplerimiz, taleplerimiz söz konusu.

Bir de özellikle kadın sporcularla ilgili şeyler söylendi. Bizim kadın sporcularımızın yer aldığı spor kulüplerinin sayısı her geçen gün artıyor ve kadın futbolu artıyor, kadın basketbolu artıyor, güreşte başarılı 2 dünya şampiyonu çıkardı, olimpiyat 3'üncüsü. Lisanslı sporcu sayısına baktığımız zaman da kadın sporcularının sayısı artıyor, bunlara baktığımız zaman da özellikle de başarılar artıyor. Şimdi, bazı eleştiriler oldu, dediler ki: "Filenin sultanlarının başarısı size rağmen oldu." Ben özellikle şunu ifade edeyim: Voleybol Federasyonunun yapılan ilk salonunun temel atma töreninde ben vardım, o zaman Güreş Federasyonu Başkanıydım. İkincisi de bitti, İstanbul'da da yapıldı. Yapılan müthiş tesis yatırımları var; voleybol için de var, basketbol için de var, yüzme için de var, diğer branşlar için de var.

Okçuluk: Okçulukla ilgili başarı yapılan tesis yatırımlarıyla, ortaya konan şeylerle kazanıldı; buraya yapılan tesisler... Antalya'daki okçuluk merkezini biliyorsunuz; İsviçre'de, Samsun'da, her yerde tesisler yapıldı. Bu başarıların gelmesinin sebebi, özellikle sporda, tesislere yapılan müthiş yatırımlar var. Sayın Cumhurbaşkanımız bu hususta -kendisi de sporcu, sporun içerisinde gelen birisi- gençlerin spora yönelmesinde, gençlerle ilgili politikalarda hep bizi takip ediyor, yönlendiriyor.

Özellikle de bir şeyi daha ifade edeyim: "Gençlere siyasetin önünü açın." diye söylendi. Sayın Cumhurbaşkanımız ilk geldiğinde gençlerin seçilme yaşı, malum, 30'du; 25'e düştü, 25'ten sonra 18'e düştü.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Zaten 25 değil miydi?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Hayır, daha önce yüksekti, 30'du. Ben şahidim; 25, 18'e indi, 18'e indiği zaman da karşı çıkıldı buna, muhalefetten karşı çıkanlar oldu. Bunların hepsini aştık, genç milletvekillerimizi görmekten biz mutluyuz; gençler yer alsın, bu sıralarda yer alsınlar, onlar gelişsinler. Ben de sizin bulunduğunuz koltuklarda yaklaşık on iki yıl görev yaptım, pek çok bütçe görüşmesine katıldım, Genel Kurula katıldım. Tabii ki eleştirinizi söyleyeceksiniz, bunlardan özellikle de değerli eleştiriler var, değerli projeler var; teşekkür ediyoruz Ümit Hocamıza, Selim Bey'e, Sayın Aşkın Bey'e; bazı arkadaşlarımızın da yaptığı eleştiriler var, sizlerin de var; kıymetli, biz bunları zaten konuşarak çözeceğiz. Zaten ben de o sıralarda bulundum ifade ettiğimiz gibi.

İzmir Alsancak Yüzme Havuzu'yla ilgili soru soruldu, kasım ayında ihalesi yapılacak. Onunla ilgili bir çalışmamız var.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ama bir yıllık bir şey...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Şöyle: Daha detayına gireriz ama dediğim gibi, oranın süratle yapılması için... Çünkü İzmir bizim için önemli, her tesis bizim için önemli.

Şimdi, Kars'ı soracaklar, Kars'la ilgili ben bakacağım şeye; oraya çok tesis yapmışız ama belki Kars 36 için bilmiyorum...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Yapsaydınız bilirdik Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Bakın, şöyle söyleyeyim ben: Özellikle de Kars 36 kulübüne yaklaşık 750 bin lira para verilmiş üç yılda ama yeter mi?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Stadı yok, stadı.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Stadı da... Bakın, o da yatırım.

Onun dışında, Sarıkamış'a yapılan yatırımlar var. Ben o zaman Bakandım... Bakın, telesiyejinde de var, ben oralarda bulundum. Dolayısıyla haklısınız, bunları iletceksiniz.

Şimdi, tabii, bir şey daha var: Halkapınar Olimpik Kapalı Yüzme Havuzu'nun yapım durumunu sormuşunuz. 2024 yılı içerisinde tamamlanacak, şu anda hedefe doğru gidiliyor ama dediğim gibi, 2024 yılında tamamlamak için onu da takip edeceğiz.

Şimdi, Antalya Finike’yle alakalı soru sorulmuştu, burada taşınmazın herhangi bir vakfa tahsisi bulunmamakta. Şu anda bizde, mülkiyeti Orman Genel Müdürlüğüne ait; Antalya Finike’ye bağlı Boldağ Mahallesi’nde bulunan... Sonra tesisle ilgili dava açılmış, Finike Belediyesine açılan dava sebebiyle kazandırılmamış yeni tesis. Burada herhangi bir yere tahsis yok, bizde; tahsis yok.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Onlar söylenebilir ama bak, tahsis yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Atıcılık, okçuluk diye bir iş yapılacaksa çok yanlış bir yer.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Şöyle söyleyeyim: Sporun her türüne biz destek veriyoruz. Şimdi, geleneksel güreşe de veriyoruz, geleneksel spora da; mesela Erzurum’da cirit yapıyoruz, Uşak’ta cirit var; çeşitli şeyler var. Dolayısıyla onlar söylenebilir ama dediğim gibi, şu anda bizim bir tahsisimiz yok.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, siz araziyi görmediniz, bakın...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Göreceğiz işte, ben yeni geldim, göreceğiz ama şu andaki durum bu, tahsis...

CAVİT ARI (Antalya) - ...arazi şu masa gibi, kayaların olduğu, bin metre karelik bir düz alanı olmayan, tek özelliği...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Şimdi, bir şey daha ifade edeyim: Özellikle...

CAVİT ARI (Antalya) – Okçuluk ve atıcılık yapılacak başka o kadar çok yer var. Yani bu kararınızdan dönün yoksa Finike ilçesi rezil olur, mahvolur söyleyeyim; sebebi de siz olursunuz Sayın Bakan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanın cevaplarını dinleyelim.

Sayın Bakanım, sekiz dakikanız kaldı, ilave üç dakika vereceğim size; uzatmayacağım bir daha.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Tamam, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Geri kalan soruları yazılı olarak on gün içerisinde istiyoruz çünkü Genel Kurul aşamasından önce alacağız.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – “Bunu bir haftaya kısaltalım.” diye konuştuk Sayın Başkan.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Şimdi, bunlarınki yetişiyor ya, diğerlerini kısaltacağım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Muhalefet şerhi hazırlayacağız.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Tamam, kısaltıyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Devam edeyim ben. “Harçlık verdiğiniz kaç kadın sporcu var?” denilmiş.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Süreyi kısalttım, yedi gün içerisinde.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Eylül 2023’te toplam 5.657 sporcuya harçlık ödemesi yapılmış.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Süreyi daha etkili kullanmanızı öneriyorum.

Teşekkür ediyorum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Bunların 1.830’u kadın sporcusu.

İlhami Özcan Bey sormuş, 2019’da açılan Tekirdağ Buz Pateni Salonu hizmet vermeye devam ediyor. Talihsiz bir olaydan bahsetti, burası bize ait bir saha değil ama tabii ki takipçi olmak lazım çünkü çocuklarımızın hepsi kıymetli. O noktada, Tekirdağ’a yapılan yatırımlar: Yaklaşık 61 tesisimiz var; dolayısıyla burada da yatırımlarımızı yapmışız, yapmaya da...

Sahayla, statla ilgili sordu; o, yerinde yapılacağı için orada imarla ilgili bir problem de olabilir, ona bakacağız; Tekirdağ’ı diyorum.

Psikologlarla ilgili sorular geldi, ruhsal şeylerle ilgili. Tabii, bizim dediğimiz gibi... Sordular... 400 psikolog yeterli değil. Malumunuz, biz gelir gelmez bunun sayısını artırdık ve artırmaya devam edeceğiz. Bununla ilgili de özellikle psikologların yurtlarımızda ve sporcularımızla beraber olmasını önemsiyoruz. Bunlarla ilgili eğitim çalışmalarını var, yaklaşık 256 sosyal çalışmacı ve psikolog çeşitli eğitimlerden geçti. Bunlara yurtlarda görev... Yeni gelen arkadaşlarımızı da bu ay, kasım ayının sonunda yeniden, tekrar İstanbul’da eğitime alacağız ve bunların öğrencilerle bir arada olmasını sağlayacağız. Özellikle şunu söyleyeyim...

“Mülteciler için verilen paranın İslami dayanışma adına kullanılma iddiası...” Buradaki İslami dayanışmayla ilgili konular 5’inci İslami Dayanışma Oyunları Genel Koordinatörlüğünce oluşturulmuş ve bütün işlemler Ziraat Bankası Konya Şubesi’nde yapılmıştır. Dolayısıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği arasında imzalanan mültecilerin Sporla Uyum Projesi bütçesinden İslami Dayanışma Oyunları özel bütçesine herhangi bir aktarım yapılmamış ve ilgili projeden de İslami oyunlar kapsamında herhangi bir harcama yapılmamıştır, bunu ifade edeyim.

Burada bütçe ödeneklerindeki oranlara baktığımızda, biraz evvel de söylemiştik... Sayın Gülcan Kaçmaz Sayyigit “bütçe ödeneklerindeki burs ve kredi miktarı oranı” demiş. Biraz evvel de söylediğim gibi, bu bütçe içerisinde, 171 milyar liranın içindeki yaklaşık 14 milyar liralık ödenek burs için ayrılmış, bu da yüzde 8, bütün bütçe içerisinde; öğrenim kredisi de 22,8 milyar lira, o da yüzde 13. Dolayısıyla bütçemizin içerisinde öğrencilerimize verdiğimiz bursların oranı bu.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Sayın Bakan, Van’a gelmişlerdi statla ilgili bir...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Bir dakika, acele etmeyin. Van’a geleceğiz, bakacağız; siz merak etmeyin.

Dolayısıyla tabii, Tarım Kampı’yla ilgili konuyu tekrar söyleyeyim, burada Tarım Kampı’nı biraz daha detaylı anlatayım. Burada akıllı tarım teknolojileri projesi, zirai incelemeyle ilgili ortak çalışmalar var ama en önemlisi, biz burada gençlerimizi, özellikle Genç Çiftçi Projesi çerçevesinde de tarım gücümüzün artırılması noktasında yönlendirmek istiyoruz.

Tabii, Selim Temurci Bey’e olumlu eleştirileri için de teşekkür ederim; burada özellikle TGA’nın yani Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı’nın yaptığı şeylerle ilgili ortak olunmasını, faydalanılmasını söylemiştik. Biz bunu İslami Dayanışma Oyunları’nda da yapmışız, bunu da şey yapacağız. Artı, bir de spor turizmi konusunda çok çok önemli. Biz aynı zamanda, hem otel kapasitesiyle hem spor tesisleriyle pek çok uluslararası kampın, uluslararası organizasyonun yapıldığı bir yapıyız. Dolayısıyla çeşitli illerin -başta Antalya, İzmir, İstanbul olmak üzere- spor turizmi üzerinden ciddi katkıları var. Biz Turizm Bakanlığıyla bu şeylerden de faydalanarak ülkenin tanıtımının yapılması noktasında iş birliği içerisinde olacağız.

Tabii, biraz evvel de söyledim, mevcut yurt kapasitesiyle ilgili bilgileri verdim.

Ardahan’la ilgili bir soru soruldu. Üniversitenin kampüs alanı içerisinde Bakanlığımıza ait Niyazi Mısri Kız Yurdu A-B-C blokları TOKİ tarafından inşa edilerek hizmete açılmış, toplam 1.147 yatak kapasiteli yani ihbar edilen... Bunun sebebi de deprem sonrasında beton imalatı yapan taşeron ile

yüklenici arasında parasal sıkıntı olduğu için taşeron firma imalatları hatalı yaptığını söylemiş ve TOKİ tarafından Ağustos 2022’de betondan karot örnekleri alınmıştır. TOKİ tarafından yapılan karot incelemesi sonucunda betonun standartlara uygun olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla ben tekrar bakacağım ama bununla ilgili mahkeme kararı da var hanımefendinin ifade ettiği Ardahan’daki yurt için, hanımefendinin ifade ettiği şeyle ilgili gelen bilgileri paylaşıyoruz.

“Mardin’de gençler için neler yaptınız?” diye sordu Beritan Güneş Altın. Mardin ilinde Artuklu, Kızıltepe, Mazıdağı, Midyat, Nusaybin ve Yeşilli ilçelerinde toplam 6 gençlik merkezinin yanında Şehidiye Mahallesi ve Artuklu Üniversitesinde 2 gençlik ofisimiz var. Mardinli gençlerle sanattan spora, kültürden bilim ve teknolojiye kadar pek çok alanda kendilerini geliştirme imkânları sunulmaktadır. 2023 yılında Mardin ilimizde Bakanlığa 9.281 faaliyette toplam 197 bin gencimizle bir arada olunmuş. Bu noktada gençler arası kültür sanat yarışmaları... Çeşitli faaliyetlerimiz dolayısıyla Mardin’de gençlerle faaliyetlerimiz söz konusu.

Şimdi, bir de gene gündeme geldi, intiharlarla ilgili Bakanlığın nasıl çalışması vardır diye. Biz burada biraz evvel de ifade ettiğim gibi, psikososyal destek ve krize müdahale ekimiz var. İl, ilçe ve Bakanlık düzeyinde kurulmuş bu. Psikososyal destek ve müdahale eğitimleri var, ruh sağlığı çalışanları tarafından verilmiştir. Psikososyal müdahale ve kriz eylem planı 81 ilimizde planlanmış. Çevrim içi psikososyal danışmanlık platformu var, test aşamasında olup gençlerle konuşulacak, gençlere çevrim içi bu hizmet verilecek. Bazı gençler gelip konuşmak istemiyor, çevrim içinde de bunu yapmayı sağlayacağız. Akran Rehberliği Programı psikologlar eşliğinde yurtlarımızda uygulanmakta. 407 psikolog aldığımızı söylemişim. Gençlik ve ruh sağlığı farkındalık eğitimi dizisi Sağlık Bakanlığıyla birlikte yurt çalışanlarına ve gençlere yönelik sürdürülmektedir. Ayrıca Bakanlığımızda mevcut 247 ruh sağlığı çalışanı 400 ilaveyle 647’ye çıkmış. Bunlara Krize Müdahale Eylem Planı kapsamında destek ekibi, biraz evvel de anlattığım gibi... Bunlara şu eğitimler, modüller verilmiştir; psikolojik danışmanlık modülü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, ilave üç dakika süre vereceğim, bir daha uzatmayacağım çünkü 12 önerge var. Yedi gün süreniz var, hafta sonları dâhil, “Hafta sonlarını saymadık.” falan demeyin, hafta sonu dâhil yedi gün.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Sayıştay raporlarına cevap istiyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Not aldık, vereceğiz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Evet, buyurun lütfen.

Süreniz üç dakika.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK – Şimdi, tabii, onun dışında özellikle “Kadın sporculara ne verdiniz?” diye soruldu. Sporcu harçlığı, kadın sporcu sayısı... Bizde bu TOHM’lar üzerinden 8 bin potansiyelimiz var. Bunun içerisinde TOHM-SEM’de olan 1.830 sporcuya destek veriliyor, sporcu harçlığı veriliyor. Paralimpik havuzda olan 73 kadın sporcuya, olimpiik havuzda bulunan 240 kadın sporcuya, Türkiye şampiyonu olan 687 kadın sporcuya, bir de oplanmda da 2.830 kadın sporcumuza harçlık ödemesi yapılıyor. Yani “Bunda kadın sporcular yer almıyor. Sizin isteğiniz; gençler evde otursun, evlensin, erken evlensin.” gibi eleştiriler bence çok doğru değil. Sporun içerisinde gençlerimiz var, başarılı kızlarımız var, başarılı çocuklarımız var. Daha Şırnak’ta, Hakkâri’de kadın futbol takımlarıyla ilgili desteklerimiz oldu, bize gelen talepleri gerçekleştiriyoruz. Dolayısıyla her spora, her sporcuya, kulübe destek olmaya çalışıyoruz.

Bir de Spor Toto'yla ilgili birkaç cümle söylemek istiyorum. Şöyle söyleyeyim: Spor Toto'nun en önemli vazifelerinden bir tanesi de yasa dışı bahisle mücadele. Bu noktada, tabii, Parlamente'ya da bu arada teşekkür etmem lazım, amatör spor kulüplerinin spor yasasından kaynaklanan zamanlarının daralması nedeniyle bir kanuni düzenleme yapıldı. Bu uzatma için bütün gruplara teşekkür ediyorum, oy birliğiyle geçti, sağ olsunlar. Ayrıca, amatör sporlara harcanmak için profesyonel takımların hasılatlarından alınan yüzde 7'yle ilgili Anayasa Mahkemesinin bir düzeltme talebi vardı, onu da yine yüce Meclisimiz, Parlamente'muz onayladı, teşekkür ediyoruz. Sporla ilgili gelen, verilen desteğe teşekkür ediyoruz. Yasa dışı bahisle mücadele çok çok önemli bir hususumuz bizim. Bakın, yasa dışı bahiste ciddi bir alan var, biz onunla ilgili mücadeleyi devam ettiriyoruz. Yine yüce Meclise bununla ilgili birkaç talebimiz oldu, onları da tekrar değerlendirecekler; çok teşekkür ediyoruz. Özellikle de buradan elde edilen gelirleri, hasılatı amatör spor kulüplerine, bu ülkenin gençlerine, bu ülkedeki kadınlara, çocuklara, bütün gençlerimize harcayacağımızı ifade ediyorum.

Bir şey daha, okul sporlarına çok çok önem veriyoruz. Okul sporları arasındaki faaliyet sayısını -Millî Eğitim Bakanlığıyla görüştük- artırarak devam ettireceğiz. Bütün ilçelerde şenlik şeklinde spor müsabakalarının olmasını istiyoruz.

Tabii, federasyonlarımıza da çok ciddi destek veriyoruz. Uluslararası 2024 Paris Olimpiyatları için de birkaç şey söyleyeyim. İnşallah, burada hedeflerimiz var, sporcularımızı bu noktada motive ediyoruz. Özellikle federasyonlara verilen destekler noktasında da uluslararası organizasyonlar noktasında da ülkemizin -sizlerin sağladığı bütçe nedeniyle de teşekkür ediyoruz- Türkiye'nin bir spor ülkesi olmasını arzu ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, teşekkür için bir dakika veriyorum.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANİ OSMAN AŞKIN BAK – Ülkemizin spor ülkesi olması yönünde, genç nüfusuyla beraber, en önemli kaynağımız olan gençlerin iyi yetişmesi için, başta teknoloji olmak üzere, başta Deneyap atölyelerinin sayısının artırılması yönünde arkadaşlarımızın önerileri oldu; bunları da Millî Eğitim Bakanlığı ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla gerçekleştirerek güçlü bir gençlik olarak, güçlü bir ülke olarak bu coğrafyada yer almayı arzu ediyoruz.

Diğer soruları yazılı şekilde cevaplayacağım.

Olumlu ve destek verici eleştiriler için, her türlü eleştiri için teşekkür ediyorum.

Sabırınızdan dolayı da dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, tekrar görüşmek üzere.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, süresi içerisinde cevap veremediğiniz sorular için yedi günlük süre veriyoruz; bugün dâhil, süreniz başlıyor.

Değerli milletvekilleri, şimdi oylamaya geçeceğiz.

Sükûnetin tesis edilmesini milletvekillerimizden istirham ediyorum.

Böylece, gündemimizdeki kurum bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Oylamaya geçiyoruz.

Gençlik ve Soru Bakanlığının bütçesini okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi okundu)
BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önerge işlemlerine geçiyorum.
12 adet önerge verilmiştir; sırasıyla okutup işleme alacağım.
İlk önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	EKLENEN TUTAR (TL)
Bağımlılıkla Mücadele (28)	22.35	01	03.05	20.000.000

Rahmi Aşkın Türeli

Tahsin Ocaklı

Cavit Arı

İzmir

Rize

Antalya

Cevdet Akay

Karabük

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önerge için izahat...

Sayın Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Bakanım, Bakanlığın uyuşturucu bağımlılığıyla mücadelede daha etkin olmasını sağlamak için Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin Bağımlılıkla Mücadele Programı'nın ilgili alt tertibinde yer alan 4 milyon 666 bin tutarındaki ödeneğin, biraz önceki bir milletvekili arkadaşımızın ifadesiyle Diyanet İşleri Başkanının aracından daha düşük bir para olduğu ifade edildi, biz de aynı görüşteyiz. Yani, böyle bir rakamla, Türkiye'de, gençlerin geleceğiyle ilgili en büyük tehdidi oluşturan uyuşturucu bağımlılığıyla mücadele edilemez. Bu ödenek yeterli değil, bizim de en az 20 milyon TL daha artırılmasıyla ilgili teklifimiz var. En azından, daha yeterli bir bütçeyle uyuşturucu bağımlılığıyla ilgili bir mücadele verilebilir diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	E K O N O M İ K KOD	ARTIRILAN MİKTAR (TL)
28	22.67	01	05.02	1.000.000.000 TL

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyle ilgili açıklama için Ümit Özlale, buyurun lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Şimdi, burada, bütün değerli konuşmacılar bahsetti, uyuşturucuyla mücadele bizim için çok önemli, bağımlılıkla mücadele çok önemli. 33 milyon ayrılmış. 33 milyon Ankara’da 2 tane daire parası ediyor. Hakikaten yani o bakımdan bunun ödeneğinin mutlaka artırılması lazım; Türkiye’nin en önemli problemlerinden bir tanesine biz Ankara’da 2 tane daire parası ayırmayalım diyoruz, o yüzden de bu öneride bulunuyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR (TL)
33	22.30	01	05.02	10.000.000.000 TL

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle alakalı izahat için Sayın Özlale, buyurun lütfen.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Bu, tıpkı aile hekimliği gibi bir model. Mahallelerdeki üstün yetenekli çocukların yeteneklerini keşfedip bu yetenekleri yönetmek üzere bir merkez projemiz var. Bu eğer yapılırsa bizim, işte, bu mahallede gördüğümüz sadece spor olmak zorunda değil sanat alanında da üstün yetenekli çocuklar keşfedilir, onların yetenekleri yönetilir, onlar da bizim ülkemize önümüzdeki dönemlerde yön verir diye düşünüp böyle bir proje teklifi de getirdik; sizin de beğendiğiniz bir proje olduğunu biliyoruz, AK PARTİ’li arkadaşlarımız da kabul eder inşallah.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özlale, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yalnız, buradan şöyle bir tavsiyede bulunabilirim: Bu önergeleri arkadaşlar incelerlerse bir sonraki bütçe hazırlanmasında Maliye ve Stratejiyle konuşarak bunlardan belki istifade edilebilir.

Mütekip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.36	01	06.05	90.000.000.000TL

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Sezai Temelli

Mehmet Rüştü Tiryaki

Van

Muş

Batman

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Tiryaki, buyurun.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz, pek çok üniversite ve öğrenci yurdu kampüsünde ne yazık ki yeterli spor tesisi ve sosyal tesis bulunmadığını düşünüyoruz; olmadığını söylemiyoruz ama yetersiz olduğunu söylüyoruz. Türkiye’nin bölgesel eşitsizlik gerçeği de göz önüne alındığında üniversite ve öğrenci yurtları kampüslerinde bulunan spor tesisleri altyapısı arasında ciddi bir uçurum da söz konusu. Bu nedenle bölgesel eşitsizlikler de hesaba katılarak üniversite ve öğrenci yurdu kampüslerine yüzme havuzu, kapalı spor salonu, tenis kortu, futbol ve basketbol sahası gibi spor tesisleri ve sosyal tesislerin yapılması için ödeneğin artırılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.36	01	06.05	10.000.000.000TL

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özlale, buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Türkiye’nin spora yaptığı yatırımlar belli, biz bunları takdir ediyoruz ama özellikle Türkiye’nin demografik yapısı belli olduğu için bizim, gençler için daha fazla spor tesisleri yapmamız gerekir deyip bu harcama kaleminde bir artış talep ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
34	22.34	01	05.03	75.000.000.000TL

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Sezai Temelli

Mehmet Rüştü Tiryaki

Van

Muş

Batman

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tiryaki, buyurun lütfen.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben konuşmamda da değinmiştim, amatör spor kulüpleri sporun gelişmesi ve halkın spor hakkı için lokomotif niteliğinde ancak sporun çeşitli branşlarında yaklaşık 15 bin amatör spor kulübü yeterli maddi olanaklara sahip olmadığı için faaliyetlerini istediği gibi yürütemiyor. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği nedeniyle amatör kadın spor kulüpleri ise daha kötü durumda. Benzer biçimde, bölgesel eşitsizliklerden dolayı amatör spor kulüplerinin olanakları bölgesel düzeyde de farklılık gösteriyor. Bu nedenle, kamusal kaynaklarla pozitif ayrımcılık temelinde, bölgesel eşitsizlikler de hesaba katılarak amatör spor kulüplerine ve özellikle amatör kadın spor kulüplerine maddi destek sağlanmasını öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	200.000.000.000TL

Gülcan Kaçmaz Sayyigit

Sezai Temelli

Mehmet Rüştü Tiryaki

Van

Muş

Batman

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle alakalı açıklama Sayın Sayyigit'ten.

Buyurun lütfen.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler.

Türkiye’deki yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı yaşam şartlarını daha da zorlaştırmıştır, sayısı 7 milyonu bulan üniversite öğrencilerinin yaşadığı geçinme ve barınma sorunlarını hepimiz çok iyi biliyoruz. Hükümet, 2023-2024 yılında lisans öğrencilerinin burs tutarını 2 bin TL, yüksek lisans öğrencilerinin 4 bin TL ve doktora öğrencilerini ise 6 bin TL olarak belirledi. Biz bunun, bu koşullarda, bu öğrencilere özellikle barınma ve beslenme noktasında yetmeyeceğini düşünüyoruz. Bu vesileyle, üniversite öğrencilerinin insanca şartlarda eğitim hizmeti görebilmeleri için bu tutarların lisans ve ön lisans öğrencileri için 4 bin TL, yüksek lisans öğrencileri için 8 bin TL ve doktora öğrencileri için 12 bin TL’ye yükseltilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
Yüksek Öğretim (62)	22.33	01	08.01	22.811.000.000TL

Rahmi Aşkın Türeli

Cavit Arı

Cevdet Akay

İzmir

Antalya

Karabük

Tahsin Ocaklı

Rize

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Açıklama var mı?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Cevdet Akay...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Akay, buyurun.

CEVDET AKAY (Karabük) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bakanlığın bütçe sunumunda bu lisans öğrencileri için 2 bin, işte yüksek lisans için 4 bin, doktora için 6 bin olarak önerilen bu burs tutarları 2013’ten 2023’e kadar 1.250 TL’ye ulaştı.

Biz teklifimizde enflasyonist ortamın yüzde 61’leri bulduğu, netice itibarıyla da Merkez Bankası Başkanının da mayıs ayında yüzde 75’i bulacağını ifade ettiği ortamda, bu tutarın yetersiz olduğunu düşünüyoruz; barınma için, yeme için, içme için. Öğrencilerimizin daha rahat edebilmesi için sizin teklif etmiş olduğunuz tutarların 2 katına çıkartılmasıyla ilgili olarak ilgili alt tertibe 22 milyarlık yani 22 milyar 811 milyonluk tutarın ilave edilmesi önergede yer alan husus.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Değerli arkadaşlar, bu çekimle alakalı bir şey söylediler bana, böyle bir şey olmasın, uyarmıştım. Yani oylamaları birisi tutup çekiyor, ne merak var bu çekim işinde anlayamadım. Yani bununla alakalı kararlarımızı almıştık salonda, katılımcılar buna lütfen uysunlar.

Teşekkür ediyorum.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	05.04	50.000.000.000TL

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle alakalı açıklama var mı yoksa gerekçe mi?

Sayın Özlale, buyurun.

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Öğrenci yaşam maliyeti araştırması yapıldı yeni. İstanbul'daki bir öğrencinin aylık maliyeti 12.500, özel yurttaki kalıyorsa da 14.500; tabii, Anadolu'da bu daha ucuz. O yüzden bu lisans öğrencileri için verilen öğrenim kredisinin 2 binden 4 bine; yüksek lisans için 4 binden 7 bine; doktora öğrencileri için de 6 binden 10 bine çıkarılmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Aşağıda gösterilen değişikliğin gerekçesiyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.33	01	08.01	75.000.000.000TL

Gülcan Kaçmaz Sayyigıt

Sezai Temelli

Mehmet Rüştü Tiryaki

Van

Muş

Batman

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi açıklamak için Sayın Sayyigıt, buyurun lütfen.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) – Teşekkürler.

Öğrenim gören gençler mevcut politikalar nedeniyle hayata borç yükü altında başlamaktadır. Gençlerin eğitim hakkını kullanabilmeleri için Kredi ve Yurtlar Kurumuna “kredi” adı altında borçlandırılmasını kabul etmiyoruz. Gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan borçlarının tamamı silinmelidir. Öğrencilere kredi yerine, karşılıksız burs verilmelidir. Gençlerin Kredi ve Yurtlar Kurumuna olan tüm borçlarının silinmesi ve devam etmekte olan tüm öğrenci kredilerinin silinmesi amacıyla Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin artırılmasını öneriyoruz.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinde aşağıdaki değişikliğin gerekçesiyle birlikte kabul edilmesini arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
Yüksek Öğretim (62)	22.33	06	03.08	100.000.000TL

Rahmi Aşkın Türeli

Cavit Arı

Cevdet Akay

İzmir

Antalya

Karabük

Tahsin Ocaklı

Rize

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyle ilgili açıklama...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Gerekçe...

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

26/10/2023 tarihinde Aydın Güzelhisar Kız Öğrenci Yurdunda asansör arızası nedeniyle Zeren Ertaş isimli öğrencimiz hayatını kaybetmiştir.

Son dönemde Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı bazı yurtlarda periyodik asansör bakım ve onarımlarının yapılmadığı, bu nedenle sıklıkla asansör arızası meydana geldiği yönünde kamuoyunda yoğun haber ve iddialar yer almaktadır. Bakanlık açıklamalarına göre 81 il ve 260 ilçede bulunan 830 öğrenci yurdunun bakım ve onarımlarının vakit geçirilmeksizin yapılması gerekmektedir.

Bakanlığın bünyesinde bulunan Kredi ve Yurtlar Kurumunun yurtların bakım ve onarımına daha fazla kaynak ayırmasını sağlamak için, Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesinin yükseköğretim programının ilgili alt tertibine 100 milyon TL ödenek konulması amacıyla söz konusu önerge verilmektedir.

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Müteakip önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Cetvelde gösterilen değişikliğin aşağıdaki gerekçeyle kabulünü arz ve teklif ederiz.

KURUM: GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI

YIL: 2024

ÖDENEK (A) CETVELİ

PROGRAM	KURUMSAL	FİNANSMAN	EKONOMİK KOD	ARTIRILAN MİKTAR
62	22.36	01	06.05	30.000.000.000TL

Ümit Özlale

İzmir

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Sayın Özlale...

ÜMİT ÖZLALE (İzmir) - Gün boyu yapılan tartışmalarda hem iktidar hem de muhalefet partileri Kredi Yurtlar Kurumunun bütçesinin artırılması gerektiğini söylediler. Biz de buraya ekstradan bir ödenek koyduk. Gelin, bunu artıralım. KYK yurtlarına daha fazla ödenek ayıralım ki çocuklarımız bu yurt probleminde kurtulsunlar.

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Önergeler bitmiştir.

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2024 yılı bütçesi oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ – Kesin hesabını okutuyorum:

(Gençlik ve Spor Bakanlığının 2022 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN MEHMET MUŞ - Değerli milletvekilleri, böylece gündemimizde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyorum.

7 Kasım Salı günü saat on birde buluşmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.41

